

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

EDİRNE KADISINA AİT İ'LÂMLAR, MECMÛA-İ İ'LÂMÂT
1201-1202/1787-1788
(DEĞERLENDİRME VE ÇEVİRİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEFA FIRTINA

İSTANBUL 2018

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

EDİRNE KADISINA AİT İ'LÂMLAR, MECMÛA-İ İ'LÂMÂT
1201-1202/1787-1788
(DEĞERLENDİRME VE ÇEVİRİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEFA FIRTINA

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. AHMET ŞİMŞİRGİL

İSTANBUL 2018

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek lisans öğrencisi Sefa FİRTINA'nın "Edirne Kadısına Ait İ'lamlar, Mecmua-i İ'lamat, 1201-1202 / 1787-1788 (Değerlendirme ve Çeviri)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tarihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

İmza

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Doç. Dr. Murat ULUSKAN
Üniversitesi Marmara Üniversitesi

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Ekrem TAK
Üniversitesi İstanbul Medeniyet Üniversitesi

.....
.....
.....

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 09/07/2018 tarih ve 2018/14-06 sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Okan YEŞİLOT
Müdür

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	II
ÖZET	IV
ABSTRACT.....	V
KISALTMALAR.....	VI
GİRİŞ	1
A. MÜNŞEÂT MECMÛALARI	1
B. MECMÛA-İ İ'LÂMÂT.....	4
1. Fizikî Özellikleri.....	4
2. Eserin Adı ve Telif Sebebi.....	4
3. Müellifi, Telif Tarihi ve Nüshaları	6
4. Muhtevâsı.....	7
4.1. Saray, Köprü, Ahır, Çeşme ve Kaldırım Tamirleri	7
4.2. Sefere Dair Kayıtlar	9
4.3. Şâhin Giray'la Alâkalı Kayıtlar	11
4.4. Menzillerde Yaşanan Beygir Sorununa Dair Kayıtlar.....	13
4.5. Zahire Alım – Satım ve Nakledilmesine Dair Kayıtlar	14
4.6. Görevli Değişikliğine Dair Kayıtlar	15
4.7. Veraset, Katl, Nafaka ve Alacak – Verecek Meselelerine Dair Kayıtlar	15
4.8. Edirne Esnafına Dair Bilgiler	15
4.9. Diğer Meselelere Dair Kayıtlar	18
4.10. Eserde Geçen Mühim Kişiler	20
5. Kayıtların Özetleri	24
6. Metnin Transkripsiyonunda İzlenen Yol	53
C. TRANSKRİBE METİN	54
KAYNAKÇA.....	249
EK: ESERDEN ÖRNEK GÖRÜNTÜLER	251

ÖN SÖZ

Sözlükteki karşılığı kaleme alınan nesir yazılar olan münşeât hem edebi hem de tarihi metinler olarak karşımıza çıkmaktadır. Münşeât “inşâ” kelimesinin çoğuludur. İnşâ sözlükte kurmak, üretmek ve yazmak gibi anlamların karşılığı olarak gösterilmiştir. Bu anlamdan yola çıkarak "yazmak, yazma sanatı" gibi manalar kazanarak süreç içerisinde resmi ve özel yazışmaların belirli bir kaideye göre yapılmasının inceliklerini ifade eden bir terim haline gelmiştir. Devam eden süreçte münşeât mecmûaları kâtiplere veya başka bir meslekte stajyer olan kişilere rehber kitap haline gelmiştir. Münşeât tarzını ortaya çıkaran disipline ilmü'l-inşâ denilmektedir. Bu ilmin kaidelerine uygun olarak hazırlanmış metinlere münşeât adı verilmiştir. Bu eserleri kaleme alan kişilere münşî denilmektedir. Münşeât mecmûaları resmi ve gayri resmi her konuda nesir yazıların bir araya getirildiği eserlerdir.

İncelediğimiz bu eser çeşitli konularda i'lâm, arz, buyuruldu, hüküm ve ferman sureti gibi kayıtların bir araya getirildiği münşeât mecmûasıdır. Kütüphane kayıtlarında *Mecmua-i i'lamat: Edirne sarayının tamiri, 1201-1202 H. Yıllarındaki seferlerle, birkaç vekayi* ismiyle kayıtlıdır. Eser Edirne Sarayı, Edirne ve civarındaki köprü, kaldırım, çeşme tamirleri, Osmanlı-Rus-Avusturya savaşına Edirne'den ve Edirne üzerinden yapılan ikmale, Şâhin Giray'ın Edirne getirilmesine, Edirne'de eşyâlarının muhafazasına, ayrıca şahsi davalara dair kayıtlar içermektedir.

Çalışmamız üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde münşeât mecmûaları hakkında genel bir çerçeve çizmek için kısa bilgi verilmiştir. İki bölümde eserin fizikî ve muhtevâ özelliklerinden bahsedilmiştir. Aynı bölüme kayıtların özetleri ve transkripsiyonda izlenen yol eklenmiştir. Üçüncü bölümde ise transkribe metin verilmiştir. Eserdeki kayıtlar içeriklerine göre tasnif edilmiş, aynı konu da fazla kayıt ihtiva edenler bir başlıkta toplanmıştır. Muhtevâ kısmında kayıtlarla alâkalı bilgiler verilirken bahsedilen mesele hakkındaki kayıtlar dipnotta numarası ile (nr:35) gösterilmiştir.

Çalışmalarım sırasında benden bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen danışman hocam Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil'e, eserin tez çalışması olarak belirlenmesinde yol gösteren Doç. Dr. Uğur Demir ve Araştırma Görevlisi Engin Çetin'e, eserle alâkalı sorularımı cevapsız bırakmayan Prof. Dr. Ümit Ekin'e, bu süreçte beni yalnız bırakmayan aziz dostlarım M. Yasin Doğan, Kadir Aydın, Barış Çakır, R. Mücahit

Arabacı, Ahmet Mercan ve ismini burada zikredemediğim tüm dostlarıma, son olarak her türlü desteklerini daima yanımda hissettiğim kıymetli aileme sonsuz teşekkür ederim.

Sefa FIRTINA

Mayıs 2018

ÖZET

Çalışmamız İBB Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Yazmaları, nr. K298’te kayıtlı eserin çeviri ve değerlendirmesinden oluşmaktadır. Kütüphanede “Mecmua-i İlamat: Edirne sarayının tamiri, 1201-1202 H. yıllarındaki seferlerle, birkaç vekayi” ismiyle kayıtlı eser 1201-1202 (1787-1788) yıllarına ait Edirne ile alakalı kayıtlar içermektedir. Bu kayıtlar eserin muhtevâsı açısından Edirne’de bulunan Saray, kaldırım, köprü, çeşme, ahır tamiri, o yıllardaki sefer, Şâhin Giray’ın Edirne’deki eşyâlarının ve adamlarının akıbeti, Edirne menzillerinin durumu, veraset, katl, nafaka ve alacak – verecek gibi başlıklarda tasnif edilmiştir. Eserde müellifine dair bir isimden bahsedilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Edirne, Şahin Giray, Osmanlı-Rus Savaşı, Osmanlı-Avusturya Savaşı, Edirne Sarayı, Tamir, Menzil, İlam, Münşeat, Mecmua, 1201-1202.

ABSTRACT

Our study consists of the transcription and evaluation of the book no. K298 of the IBB Atatürk Library Muallim Cevdet, the book registered with the name “Mecmua-i i‘lamat: Edirne Palace Repair, 1201-1202 with expeditions in Hijri years, a few events” contain records related to Edirne in 1201 - 1202 (1787-1788). These records are located in Edirne, the palace, pavement, bridge, fountain, barn repair, war in those years, Şahin Giray's belongings and men in Edirne, the status of the Edirne's menzil (stopover), succession, death, alimony and receivables-will give to issues such as is reserved. The author's name is not mentioned in the works.

Key Words: Edirne, Şahin Giray, Ottoman-Russian War, Ottoman-Austrian War, Edirne Palace, Repair, Menzil, Ilam, Munşeat, Magazine, 1201-1202.

KISALTMALAR

DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
Üniv.	Üniversite
nr.	Numara
Bkz.	Bakınız
Ayr.	Ayrıca
tsz.	Tarihsiz
s.	Sayfa
S.	Sayı
C.	Cilt
haz.	Hazırlayan
yay. haz.	Yayına Hazırlayan
nşr.	Neşreden
çev.	Çeviren
h.	Hicrî

Hicri Aylar

M.	Muharrem
S.	Sâfer
Ra.	Rebî'ü'l-evvel
R.	Rebî'ü'l-âhir
Ca.	Cemâziye'l-evvel
C.	Cemâziye'l-âhir
B.	Receb
Ş.	Şa'bân
N.	Ramazân
L.	Şevvâl
Z.	Zilhicce
Za.	Zilka'de

GİRİŞ

A. MÜNŞEÂT MECMÛALARI

Sözlükteki karşılığı kaleme alınan şeyler; nesir yazılar, mektuplar¹ olan münşeât hem edebi hem de tarihi metinler olarak karşımıza çıkmaktadır. Münşeât kelimesi “inşâ” kelimesinin çoğuludur. Sözlükte önceleri ortaya çıkarmak, icat ve ihdas etmek, yaratmak manalarına gelen inşâ daha sonra kurmak, üretmek ve yazmak gibi anlamlarda da kullanılmıştır. Bu ikinci anlamdan yola çıkarak yazmak, yazma sanatı ve kompozisyon gibi anlamlar kazanarak süreç içerisinde yazışmaların belirli bir kuralla yapılmasını sağlayan bir terim durumuna gelmiştir. Bu usulü ele alan disipline ilmü'l-inşâ denilmektedir. Bu ilmin usulüne uygun hazırlanmış metinlere münşeât adı verilmiştir. Resmi ve gayri resmi yazışmalardan örnek teşkil edenler mecmûalarda toplanarak günümüze kadar ulaşmıştır.² Bu eserleri oluşturan kişiler münşî olarak adlandırılmaktadır. Münşî, inşâ eden, yapan, üslûbu güzel olan, iyi kâtip³ gibi anlamlara gelmektedir.

İslam geleneğinde, inşâ ilmi olarak adlandırılan diplomatika, en basit şekliyle belge ilmi olarak ifade edilebilir. İnşâ ilminin ilk örnekleri Hz. Peygamber dönemine işaret etmektedir.⁴ Hz. Peygamber dönemi çevre devletlerle olan ilişkilerdeki yazışmalar ve bu yazışmalarda kullanılan üslûp bu ilmi ortaya çıkarmıştır. Hz. Peygamber dönemindeki diplomatik ilişkilerin kayıtları, yapılan İslam tebliğlerine dair kayıtlar kâtipler tarafından bir araya getirilmiştir. İnşâ eserlerinin ortaya çıkış gayesi kâtiplere yazı yazma ve dil üslûplarını öğretmek olsa da İslam devletlerinin geniş coğrafyalara yayılması inşâ ilminin önemini arttırmış daha nitelikli içeriklerle ortaya çıkmasını sağlamıştır. Böylece İslam devletlerin de divan beraberinde divan kâtipliği gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Bu süreç beraberinde edebi bir ilim olan İnşâ formunun gelecekte diplomatika ve tarih biliminin de içerisine girmesine sebep olmuştur. Bu yöndeki gelişmeler hem kâtip sayısının hem de kâtiplere olan ilgi alâkanın artmasını sağlamıştır.⁵ Öyle ki “İlm-i İnşâ” hem toplumun üst kısmındaki insanlar arasında hem de resmi yazışmalarda süslü, kulağa hoş gelen bir dil ortaya çıkarmıştır. İnsanların mektuplarında bu formu kullanması mektubu kaleme alan şahsın kültür düzeyini

¹ Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 2012, s. 854.

² İsmail Durmuş, “İnşâ”, *Diyanet İslam Ansiklopedisi (=DİA)*, XXII, s. 334.

³ Ferit Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 855.

⁴ İsmail Durmuş, *a.g.m.*, s. 335.

⁵ Recep Ahışhalı-Erhan Afyoncu, “Kâtip”, *DİA*, XXV, s. 53.

belirlediği imajı oluşturduğundan mektubu kaleme alanda yazdıranda son derece süslü bir dil tercih kullanmaya özen göstermiştir. Bu durum resmi yazışmalara da sirâyet etmiş muhatabın makamı ne kadar yüksekse o kadar süslü bir dil kullanılmıştır. Öyle ki bu form zamanla yaygınlaşmış kullanılan dil kalıplaşmış ifadeler haline gelmiştir. Hz. Peygamber döneminde ilk örneklerini veren bu ilim Emevîler döneminde büyük bir ilerleme kaydetmiştir.

İnşâ metinlerinin bir araya toplanması münşeât mecmûalarını ortaya çıkarmıştır. Emevîler döneminde ortaya koyulan eserler İnşâ ilminin gelişimine katkıda bulunmuştur. Mecmûa formundaki bu eserlerden bugüne ulaşan en eskisi, Emevî Halifesi II. Mervân'ın kâtibi Abdülhamîd el-Kâtib'in "*Risâle ile'lküttâb*"ıdır.⁶ Devamında bu gelenek Abbâsîlere, Fâtımîlere ve Eyyûbîlere geçerek gelişimini devam ettirmiştir. İlhanlılar ve Selçuklularda gelişen devlet yapıları ve yazıcılığa verilen önem inşâ ilmine ve mecmûa üretimine katkı yapmıştır. İlhanlılar devrine ait mecmûalara örnek vermek gerekirse *Düstûrû'l-Kâtib fî Ta'yîn al-Maratib* ve *Risâla al-Şâhibiyya* eserleri gösterilebilir.⁷ Selçuklular dönemine ait münşeât mecmûalardan en mühimi *Takârîr ul-Manâsib*'dir.⁸

Osmanlı'ya ait münşeât mecmûaları birçok farklı konu ve içerikle karşımıza çıkabilmektedir. Bir ayırım yapmak gerekirse bunları resmi ve gayri resmi olarak ayırmak doğru olacaktır. Bu tür eserler Osmanlı siyaset, sanat, edebiyat ve tıp ilmi açısından önem arz etmektedir. Öyle ki bugün yurt içinde ve yurt dışındaki kütüphanelerde çok sayıda münşeât mecmûasıyla karşılaşmak mümkündür. Konu itibarıyla bizi ilgilendiren münşeâtlar daha çok Osmanlı siyasi ve idarî tarihi ile alâkalı olanlar olacaktır. Günümüzde tespit edilebilen en eski münşeât mecmûalarından biri XV. yüzyıla ait Kırımlı Hâfiz Hüsâm'ın *Teressül*'üdür.⁹ Ayrıca Ahmed-i Dâî'nin *Teressül*¹⁰ isimli eseri de bu yüzyıla aittir. Bunlardan sonra Yâhya bin Mehmed el-Kâtib'in *Menâhicü'l-İnşâ*'sı gösterilmektedir.¹¹

Tarih ilmi içinden münşeât mecmûaları; bir olayla ilgili alâkalı resmi yazışmaları, ferman, berat, arzuhal, sulhnâme, i'lâm, buyruldu, hüccet gibi daha birçok belge türünü

⁶ İsmail Durmuş, a.g.m., s. 335.

⁷ Osman G. Özgüdenli, "İlhanlı Devrine Ait Anonim Bir Münşeât Mecmuası: Risâla al-Şâhibiyya", *Belleten*, C. LXIII, S. 238 (1999), s. 725.

⁸ Osman Turan, *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmi Vesikalar*, Ankara 1958, s. XI-XII.

⁹ Erhan Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi*, İstanbul 2016, s. 168.

¹⁰ Halil İbrahim Haksever, "Ahmed-i Dâî'nin Teressülü", *Turkish Studies*, S. 6/1 (2011), s. 1265-1273.

¹¹ Yahyâ bin Mehmed el-Kâtib, *Menâhicü'l-İnşâ*, haz. Fahri Unan, Ankara 2014, s. 3.

içermektedirler. Bu içerikte münşeât mecmûalarının Osmanlılar tarafından oluşturma amaçlarından biride özel veya önemli bir konudaki kayıtları bir araya toplamaktır. Diğer bir amacı da yazıldıkları dönemde yeni yetişecek genç münşî ve kâtipler için birer el kitabı işlevi görmesi amaçlanmıştır. Münşeât mecmûaları yazıldıkları zamanın ekonomik halini, savaş-barış durumunu, yapılan törenlerle alâkalı bilgileri ve törenlerdeki resmi protokol merâsimlerini, savaşlarda yaşanan sorunların, sevinçlerin sebeplerini, savaşan askerlerin durumları gibi pek çok konuda bilgiyi günümüze kadar ulaştırmıştır.¹² Böylelikle bu eserler sayesinde hem Osmanlı tarihine dair kaynak çeşitliliği oluşmuştur. Bu formdaki eserlerin en teferruatlısı Feridun Ahmed Bey (ö. 1583) ‘in Sultan III. Murad’a sunduğu *Münşeâtî’s-Selâtîn* adlı eseri gösterilebilir.¹³ Bir başkası Tâcizâde Sadi Çelebi’nin *Münşeât*’ıdır.¹⁴ Cevrî İbrahim’in *Münşeât-ı Cevrî*’si, Süheylî’nin *Münşeât-ı Latife*’si Vanî Mahmed Efendi’nin *Münşeât*’ı, yazarı bilinmeyen *Münşeât-ı Divân-ı Hümayûn*, dahası Rami Mehmed Paşa’nın *Münşeât*’ı, Münif Mustafa Efendi’nin *Münşeât-ı Münif*’i, Çelebizâde Asım’ın *Münşeât*’ı, Sarı Abdullah Efendi’nin *Düstûru’l-İnşâ*’sı, Hoca Sadeddin’in *Münşeât*’ı, Koca Ragıb Paşa’nın *Münşeât*’ı, Gelibolulu Mustafa Ali’nin *Menşeu’l-İnşâ*’sı ve Vakanüvis Esad Efendi’nin *Münşeât*’ı önemli münşeât mecmûaları örnekleridir.¹⁵ Bu eserlerin ihtiva ettiği Osmanlı siyasi ve idarî tarihine dair bilgiler münşeât mecmûalarının Osmanlı Tarihi kaynakları arasında yer almasını sağlamıştır.

¹² Abdurrahman Daş, “Türkiye Selçukluları ve Osmanlı Dönemi Hakkında Tarihi Kaynak Olarak Münşeât Mecmualarının Değerlendirilmesi”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XLV, S. 11 (2004), s. 206.

¹³ Nejdet Gök, “Osmanlı Beratları Kapsamında Diplomatika İlmi veya İlm-i İnşâ”, *Selçuk Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 20, s. 739.

¹⁴ Halil İbrahim Haksever, *Eski Türk Edebiyatında Münşeâtlar ve Nergisi’nin Münşeâtı*, Doktora Tezi, İnönü Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995, s. 234.

¹⁵ Bkz. Erhan Afyoncu, *a.g.e.*, s.168-172.

B. MECMÛA-İ İ'LÂMÂT

1. Fizikî Özellikleri

Defter siyah ve kırmızı renklerden oluşan meşinle kaplıdır. Defterin dış yüzeyinde ve içinde deformeler olmuş bunlar tamir edilmiştir. Sayfalarda sararmalar oluşmuş ancak okunmasına mani leke ya da yırtık bulunmamaktadır. 12x21 ölçülerinde 69 varak 137 sayfadan oluşmaktadır. Bir varak ve bir sayfa boştur. 28b'ye kadar kayıtlara serlevha atılmıştır. Bu serlevhalar için kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Eski harflerle kırmızı renkte her varağın -a- tarafına sayfa numarası verilmiştir. Kurşun kalemle günümüz rakamlarıyla varak numaraları atılmıştır. 17b'ye kadar kayıtlara günümüz rakamlarıyla numara verilmiş ancak devam edilmemiştir. Bu numaralar birkaç kayıt atlanarak verildiği için takip edildiğinde yanlış olduğu anlaşılmaktadır. Eser Talik hattıyla yazılmıştır. Yazı karakteri eserin büyük bir bölümünde bütünlük arz etse de bazı sayfalarda daha özensiz ve okunaksızdır.

2. Eserin Adı ve Telif Sebebi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Yazmaları içinde olan eser *Mecmua-i i'lamat: Edirne sarayının tamiri, 1201-1202 H. yıllarındaki seferlerle, birkaç vekayi* ismiyle kayıt edilmiştir. Ancak eserin kapağında ya da içerisinde esere dair herhangi bir isim geçmemektedir. Bu isim kitabı kayıt eden kütüphaneci tarafından verilmiş olmalıdır. Mecmûa **مجموعه** kelime anlamı olarak toplanıp, biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi¹⁶ anlamına gelmektedir. Mecmûa hem edebi hem de tarih literatüründe yeri olan bir kelimedir. Bu nedendendir ki mecmûa kelimesinin sözlükteki ikinci anlamı; seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap¹⁷ olarak verilmiştir. İncelediğimiz eserin adı da bu iki anlama ithaf olarak verilmiştir. İ'lâm **اعلام** kelimesi sözlükte bildirme, bildirilme, anlatma¹⁸ gibi anlamların karşılığı olarak gösterilmektedir. Eserin isminde geçen İ'lâmât **اعلامات** (çoğulu) temelde İ'lâm kelimesinin sözlükte verilen manası ile aynı olsa da aslında bir Osmanlı hukuk terimidir. Yani esere İ'lâmlardan oluşan bir mecmua denebilse de muhtevâsında başka kayıtlarda olduğu için bu isim eseri tam tarif edememektedir. Eserde i'lâmlar dışında arz, buyuruldu, hüküm ve ferman sureti bulunmaktadır. Eserin adından sonra iki nokta koyulup muhtevâsı ile alâkalı bilgi verilmişse de *Mecmûa-i i'lamat: Edirne sarayının tamiri, 1201-1202 H. yıllarındaki seferlerle, birkaç vekayi* bu da tam olarak eserin

¹⁶ Ferit Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 689.

¹⁷ Aynı yer.

¹⁸ Ferit Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 490.

içeriğini yansıtmamaktadır. Eserin isminde Edirne Sarayı tamiri ifadesi yer alması eserin ağırlıklı içeriğinin bu yönde olduğu hissini verse de eserde sarayla alâkalı bir adet kayıt bulunmaktadır. Bu belki eseri kütüphanede kayıt altına alan kişi tarafından önemli görüldüğü için belirtilmek istenmiş ya da Edirne Sarayı tamir meselesi eserin ilk yaprağında yer aldığı için aceleci davranılarak böyle bir hükme varılmış olabilir. Ancak eserle alâkalı yaptığımız araştırmalarda gördük ki eserin isminde geçen bu ibare, eserin diğer içerikleri göz ardı edilerek doğrudan Edirne Sarayı tamiri ile ilişkilendirilmesine yol açmıştır. Mesela Trakya Üniversitesi tarafından hazırlanan *Edirne Bibliyografyası*¹⁹ adlı çalışmada *Yazmalar/Tarih* başlığı altında eser *Edirne Sarayı Hümayunun ta'miri* olarak geçmektedir. Bu durum eserin muhtevâsı yönünden araştırmacıları yanlış yönlendirecektir. Aynı doğrultuda Muzaffer Erdoğan *Osmanlı Mimarisi Tarihinin Otantik Yazma Kaynakları*²⁰ adlı makalesinde *Münşiyat* başlığı altında eserden bahsetmiştir. Muzaffer Bey'in makalesinin konusu Osmanlı mimarisi olduğundan olsa gerek Edirne Sarayı tamiri üzerinde durmuştur. Ancak makalede eserle ilgili kurduğu bir cümle "Edirne Sarayının tamirine ve 1201 - 1202 yılları arasındaki seferlerle ilgili bazı vekayii ihtiva etmektedir."²¹ eserin kütüphane kayıtlarındaki bilgiyle aynıdır. Fakat eserden kütüphane kayıtlarında şuan geçtiği gibi *Mecmûa-i İ'lâmât* yerine *Münşiyat* ismiyle bahsetmesi esere bu ismin yakın bir zamanda verildiğini düşündürmektedir.

Eserin isminde geçen bir başka ibare *1201-1202 H. yıllarındaki seferlerle* kısmıdır. Eser 1787-1788 yıllarına ait Osmanlı – Rus – Avusturya savaşına dair Edirne ile alâkalı kayıtlar içermektedir. Yine isimdeki ibarede *birkaç vekayi* ile kastedilen birçok olay geçmektedir. Bunlar daha çok şahıslar arasındaki alacak-verecek, vaset, katl veya tayinler gibi konulardaki kayıtlardır. Ancak mecmûada geçen bir mesele *birkaç vekayi* ile geçirilecek kadar basit değildir. Belki de eserin ihtiva ettiği en spesifik mesele denilebilir. Bu meselenin karakteri Şâhin Giray Han'dır. Eserde Şâhin Giray'la alâkalı pek çok kayıt bulunmaktadır. Ancak gözden kaçmış olacak ki eserin ne isminde nede künyesinde buna değinilmemiştir. Yine eserin son kısmında bulunan Edirne'deki esnafa dair bilgiler eserin ismini şekillendirecek meseleler içindedir. Yani eserin kütüphanede kayıtlı ismi eserin muhtevâsı ile alâkalı eksik bilgi vermekte, vermiş

¹⁹ Cemil Cahit Can ve Ender Bilal, *Edirne Bibliyografyası*, Trakya Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları, Edirne 2009, s. 46.

²⁰ Muzaffer Erdoğan, "Osmanlı Mimarisi Tarihinin Otantik Yazma Kaynakları", *Vakıflar Dergisi*, S. 6 (1965), s. 111-136.

²¹ Muzaffer Erdoğan, a.g.m., s. 114.

olduğu bilgiyle de araştırmacıyı yanlış yönlendirmektedir. Tüm bu nedenlerden ötürü eserin ismini düzeltmeye karar verdik. Eserin muhtevâsını incelediğimizde istisnaları bir kenara bırakıp esere genel bir isim vermenin *Edirne sarayının tamiri, 1201-1202 H. yıllarındaki seferlerle, birkaç vekayi* gibi kısımların çıkartılmasının daha doğru olacağına karar verdik. Eserde geçen kayıtların sadece Edirne'ye ait olduğunu belirtmekte bizim için önemliydi. Ayrıca eserde farklı belge türlerinin geçmesine rağmen çoğunluğunun i'lâmlar olması esere verilen isimde etkili olmuştur. Uzun bir düşünme aşamasından sonra karmaşık isim fikirlerinden uzaklaşarak esere *Edirne Kadısına Ait İ'lâmlar, Mecmûa-i İ'lâmât, 1201-1202/1787-1788* ismini vermenin daha doğru olacağına karar verdik.

Eser içerdiği kayıtlar açısından bir sicil olarak algılanabilir. Ancak fizikî özellikleri incelendiğinde bir sicilden alınan kayıtların mecmûa haline getirildiği görülmektedir. Eserin herhangi bir yerinde telif amacına dair bir bilgi bulunmamaktadır. Bu mecmûanın oluşturulmasında birkaç sebep olabilir. Eser pratik kullanım, kolay ulaşım amacıyla önemli konulardaki kayıtların bir araya getirilmesi için veya stajyer bir kadının takıldığı meselelerde faydalanması için oluşturulmuş bir mecmûa olabilir. Eğer stajyer kadılar için el kitabı maksadıyla hazırlandıysa bu eserin bir sakk mecmûası olduğu düşünülebilir. Ancak eserde geçen mekânların, şahısların belirtilmesi ve kayıtların sıralı bir tarih izlemesi bu düşüncemizi ihtimalden öteye götürmemiştir. Ayrıca yurt içindeki ve yurtdışındaki kütüphanelerde bulunan Mecmûa-i İ'lâmât isimindeki veya aynı formdaki eserler incelediğimiz esere benzerlik göstermektedir. Bu mecmûanın Edirne ile merkez arasındaki yazışmaların bir araya getirilme gayesiyle oluşturulmuş olması da muhtemeldir.

3. Müellifi, Telif Tarihi ve Nüshaları

Eserde müellife dair bir isim geçmemektedir. Bu durum bizi muhtemel bir müellif belirlemeye yöneltmiştir. Mecmûada geçen kayıtların Edirne hakkında olması bu eserin Edirne kadısı tarafından veya nâibleri vasıtasıyla telif edildiğini düşündürmektedir. Eserin 1201-1202 tarihlerine dair kayıt içermesinden yola çıkarak bu tarihlerdeki Edirne kadılarına baktığımızda Mevlânâ Sâdık Mehmed Efendi (Sâfer 1201), Mevlânâ İsameddin Mustafa Efendi (Rebî'ü'l-evvel 1201), Mevlânâ Hâfız İsmâil Efendi (Şevvâl 1201), Mevlânâ Atâullah (1202) isimleri karşımıza çıkmaktadır.²² Ancak eserdeki kayıtlarda Mevlânâ Sâdık Mehmed Efendi'den sabıka olarak bahsedilmesi bu

²² Bkz. Oral Onur, *Edirne Kadıları*, İstanbul 1999.

ismi elememize neden olmuştur. Diğer üç isim muhtemel müellif ya da eserin oluşturulması emrini veren kişiler olabilir. Eserde bir müellif ismi geçmemesi verdiğimiz isimlerin muhtemel olduğu unutulmamalıdır. Yine eserde telif tarihine dair bir ibare yoktur. Mecmûada geçen kayıtların 1201-1202 (1787-1788) yıllarına ait olması eserin telif tarihinin bu yıllar arasında olduğunu düşündürmektedir.

Yapılan araştırmalarda eserin nüshalarına rastlanmamıştır. Yerli ve yabancı kütüphanelerde Mecmûa-i İ'âmât isminde veya aynı formda yazma eserler bulunmaktadır. Ancak yapabildiğimiz incelemelerde eserimize dair herhangi bir nüsha bulunmamıştır.

4. Muhtevâsı

4.1.Saray, Köprü, Ahır, Çeşme ve Kaldırım Tamirleri

Osmanlı'da bina tamiri veya inşâsının icra ettirilmesi için bugün olduğu gibi belli mesleklerden insanlara ve birkaç sürece ihtiyaç vardır. Öncelikle inşâ veya tamir edilecek bina padişah ya da yakınları tarafından yaptırılıyorsa bu işe bir bina emini atanırdı. Bu bina eminliği aslında bir makam olmayıp gerekli durumlarda başka işlerdeki görevlilerden veya emekliye ayrılmışlardan seçilirdi. Bu işe memur tayin edilen eminler sıradan görevliler değil makamı yüksek kişiler olurdu.²³ Eminler saygı duyulan güvenilen kişilerden seçilirdi. Seçilen bu bina emininin görevi bir nevi müteahhitlikti. Yani tamir veya inşâat sırasında gelir-gider, alacak-verecek işlerinden işçilerin ücretlerine kadar bina emini sorumluydu. Bina eminden sonra birde mimar atanır, mimar belirlediği adamlarıyla işe koyulurdu. Ancak inşâat işi başlamadan önce tabiri caizse bir fizibilite raporu hazırlanırdı. Bunun Osmanlı mimarisindeki karşılığı "Keşf-i Evvel" dir. Tamir işleminden önce tamir edilecek yerler belirlenir, maliyet hesaplanır ve bunlar Keşf-i Evvel defterine kayıt edilerek ilgili makamlara iletilirdi. Tüm tamirat işlemleri tamamlandıktan sonra bir defter daha hazırlanır, buna da "Keşf-i Sâni" denirdi.²⁴ Bu defterde tamir edilen yerler belirtilirdi.

Mecmûada tamir meselesine dair birkaç farklı başlıkta kayıt bulunmaktadır. Bunlar Edirne Sarayı tamirine,²⁵ Edirne ve civarındaki köprü - kaldırım²⁶ tamirine ait

²³ Cevdet Küçük, "Bina Emini", *DİA*, C. VI, s. 179; R. Ekrem Koçu, "Binaemini", *İstanbul Ansiklopedisi*, C. V, 2784.

²⁴ Bkz. Şerafettin Turan, *Osmanlı Teşkilatında Hassa Mimarları*, Ankara 1964; Oya Şenyurt, "Geç Osmanlı İnşaat Ortamında Bina Eminliği", *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, S. 25-2, s. 151-169; Celal Esat Arseven, "Bina emini", *Sanat Ansiklopedisi*, C. I, 1975, s. 249; Miraç Tosun, "Şan-ı Devlet-i Aliyye'yi Korumak ya da Edirne Sarayı'nı Tamir Etmek" *History Studies*, Aralık 2014, s. 183-194.

²⁵ Bkz. Numara(=nr):1. -Eserde geçen kayıtlara ilgili başlıklar altında numaraları üzerinden atıf yapılmıştır. Kayıtlara yapılan tüm atıflar "nr:38" şeklinde gösterilmiştir.-

kayıtlardır. Edirne Sarayı tamiri ile alâkalı kayıt tamiratın bittiğini bildiren bir i'lâmdır. Kayıtta Keşf-i Evvel defterine uygun olarak tamiratın yapıldığı tamir edilen yerlerin tek tek incelendiğine dair ifadeler bulunmaktadır. Yine kayıttaki bilgilerden tamir işlemine bina emini olarak eski Reisülküttab Atâullah Beyefendi'nin atandığını, mimarın Mehmed Said Ağa olduğunu öğreniyoruz. Ancak kayıtta tamir edilen kısımlara dair bir bilgi bulunmamaktadır. Edirne Sarayı'nın çok kez tamire tabi tutulduğu bilinmektedir. Bu söz konusu tamirler sarayın belli kısımlarında aralıklarla yapılmıştır.²⁷

Mecmûada geçen diğer bir kayıtta, Meriç Nehri üzerindeki ahşap köprünün şiddetli kış nedeniyle iki gözünün tamamen zarar gördüğü tamir ihtiyacı olduğundan bahsedilmektedir.²⁸ Kayıtta görülmektedir ki Edirne Sarayı tamirindeki isimler bu işin Keşf-i Evvel'ine görevlendirilmiştir. Eski Reisülküttab Atâullah Beyefendi, Edirne Bostancıbaşı Hacı Ali Bey, mimar Mehmed Said Ağa ve vücûh-ı ahâli marifetleriyle keşif ve muayene edildiği geçmektedir. Bu köprünün tamiriyle alâkalı bir başka kayıtta²⁹ tamir masrafının Sadrazam Yûsuf Paşa³⁰ tarafından üstlenildiği, bina emini olarak dîvân-ı hümayundan Edirne'de ikâmet eden Mehmed Efendi'nin atandığı geçmektedir. Bir başka kayıtta köprünün tamirinin tamamlandığı ve Keşf-i Sâni defterinin hazırlandığı görülmektedir.³¹ Meriç Nehri üzerindeki köprü ile alâkalı ilk kaydın tarihi belli değildir. Ancak mecmûadaki tarihlerin istisnalar dışında belli bir kronolojide olduğunu hesaba katarak köprünün yedi ile on ay arasında tamir işleminin sürdüğü tahmin edilebilir.

Ayrıca Edirne'den Sofya'ya Sofya'dan Belgrad'a kadar olan köprülerin ve kaldırımların tamiri³², Edirne'den İsakçı'ya yol üzerinde bulunan köprüler ve kaldırımların tamiri³³, İstanbul'dan Edirne'ye giden yollardaki köprülerin ve kaldırımların tamiri³⁴ gibi kayıtlar yer almaktadır. Bu kayıtlar köprü ve kaldırımların Keşf-i Evvel incelemesiyle alâkalıdır. Kayıtlarda sadrazamın selam ağası Mehmed Ağa, Çûkadâr Ali Ağa, hassa mimarı halîfeleri Seyyid Mehmed ve Seyyid Ahmed isimleri geçmektedir. Çeşme sayvanları³⁵ ve ahır tamirine³⁶ dair kayıtlarda bulunmaktadır.

²⁶ Bkz. nr: 32, 126, 164, 165, 206.

²⁷ Rifat Osman, *Edirne Sarayı*, nşr. A. Süheyl Ünver, Ankara 1989.

²⁸ Bkz. nr: 2.

²⁹ Bkz. nr: 126.

³⁰ Bkz. Kemal Beydilli, "Yusuf Paşa, Koca", *DİA*, C. XLIV, s. 23-25.

³¹ Bkz. nr: 164.

³² Bkz. nr: 193.

³³ Bkz. nr: 34.

³⁴ Bkz. nr: 83.

³⁵ Bkz. nr: 31.

³⁶ Bkz. nr: 124.

Çeşmelerle alâkalı kayıt tamir meselesindeki sorundan bahsedilmektedir. Buna göre çeşmelerin tamir edilecek yerlerinin tamir edilmediği tamirden sorumlu olan şahsın İstanbul'a kaçtığı geçmektedir. Ahır tamiriyle ilgili kayıt Keşf-i Evvel defterinin İstanbul'a gönderilmesi ile alâkalıdır.

4.2.Sefere Dair Kayıtlar

21 Temmuz 1774 tarihi Osmanlılar için büyük dönüm noktalarından biri olmuştur. 1768'de Ruslara karşı başlayan savaş 1774'te Osmanlı yenilgiyle sona ermiş, Küçük Kaynarca Antlaşması imzalanmıştır. Osmanlı açısından büyük kayıplara neden olan antlaşma Rusların amaçları doğrultusunda aştığı engellerin vesikası olmuştur. Ancak bu savaş iki büyük gücün son savaşı olmayacaktır. I. Abdülhamîd devrinde Rusya ile olan ilişkiler, Kırım Hanlığı üzerindeki hâkimiyet çekişmesinden dolayı pamuk ipliğine bağlı hale gelmiştir. Küçük Kaynarca Antlaşması iki tarafı da memnun etmemiştir. Ancak iki devletinde içişlerindeki meseleler onları savaştan uzak tutuyordu. Fakat Kırım'a han tayini meselesi iki tarafında sabrını zorlayarak bu iki büyük gücü tekrar karşı karşıya getirdi.³⁷ Rusların desteklediği Şâhin Giray'ın Kırım hanlığına geçirilmesi Osmanlıları rahatsız etmiş, yeni bir savaşın ayak sesleri olarak anlaşılıyordu. Neticede 1787-1792 yılları arasında Osmanlı-Rusya sonradan Avusturya'nın dâhiliyle bir savaş yaşanmıştır. Bu savaşın hazırlıkları ve gidişatı tüm Osmanlı coğrafyasını etkilese de Edirne güzergâh olmasından dolayı bu durumdan daha çok etkilenmiştir. Edirne hem bir geçiş yolu hem de İstanbul'a ve savaşın yaşandığı yerlere yakınlığından seferin ihtiyacı Edirne'den veya Edirne üzerinden karşılanmıştır.

İncelediğimiz eserde 1201-1202 yılları arasında seferin doğrudan Edirne veya Edirne üzerinden karşılanan ihtiyaçlarına dair kayıtlar bulunmaktadır. Bunları yekûnuna göre çeşitlendirmek gerekirse; seferin asker³⁸, erzak³⁹, at-deve-araba⁴⁰ ve her türlü levazımının⁴¹ bir kısmı Edirne'den bir kısmı da Edirne üzerinden karşılanmıştır. Eserde bu konu üzerinde oldukça kayıt bulunmaktadır. Ancak bu kayıtlar sayıca fazla olsa da tek bir mesele hakkında bazen üç veya dört kaydın olması çeşitliliği azaltmaktadır. Kayıtlar sefer ihtiyacının karşılanması üst başlığında ordu, menzil ve

³⁷ Fikret Sarıcaoğlu, *Kendi Kaleminden Bir Padişahın Portresi Sultan I. Abdülhamid (1774-1789)*, İstanbul 2001, s. 174-183; Münir Aktepe, "Abdülhamid I", *DİA*, C. I, s. 213-216; Ahmet Cevdet Paşa, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, çev. A. Basad Kocaoğlu, C. I, 2011, s. 258-264.

³⁸ Bkz. nr: 23, 30, 45, 46, 49, 57, 72, 75, 80, 89, 94, 109, 139, 145, 146, 150, 183, 184.

³⁹ Bkz. nr: 5, 52, 53, 55, 67, 81,102, 115, 117, 130, 137, 154, 155, 162, 171, 187, 189, 199, 201, 207, 246, 262, 284.

⁴⁰ Bkz. nr: 10, 58, 114, 127,129, 172, 175, 176, 177, 178, 181, 185, 188, 190, 203, 279, 290, 309, 311.

⁴¹ Bkz. nr: 36, 40, 141, 204, 295.

kale ihtiyaçlarının karşılanması gibi alt başlıklarda incelenebilir. Kayıtlarda geçen bilgilerden ihtiyaçların miktarları veya fiyatları detaylı bir Şekilde görülebilmektedir.

Ancak Edirne'nin üstlendiği görev bunlarla sınırlı değildir. Anadolu'dan ve diğer bölgelerden kalkıp orduya katılacak askerlerin konaklama merkezi görevini üstlenmiş, bunları birkaç gece konaklatmış ve ihtiyaçlarını karşılamıştır.⁴² rneğin Saruhan'dan gelen Araboğlu el-Hac Ali Bey ve iki bin svarisi⁴³ bir gün Edirne'de iki gün kazasında konaklamış bunların  günlük ihtiyaçları karşılanmıştır.

Eserdeki sefer üzerine olan kayıtların bir kısmı Dvud Paşa sahrsında toplanan ordunun ihtiyaçları hakkındadır. Sefer için I. Abdlhamd'in emrinin akabinde Dvud Paşa'da toplanan ordu, daha sonra buradan Edirne sahrasına geçmiştir. Ordunun hem Dvud Paşa'daki bir kısım ihtiyaı hem de Edirne sahrasındaki ihtiyaçları yine Edirne ve kazalarından temin edilmiştir. Bu ihtiyaçların yeknunu at, deve, araba oluşursa da spesifik bir konuda vardır. Ordunun Dvud Paşa'dan ihracı sırasında ihtiyaçlarının karşılanması için çeşitli mesleklerden yirmi beş usta Edirne'den istenmiştir.⁴⁴ Sebep olarak ordunun hareketi sırasında askerinin eksikliklerin hızlı bir Şekilde giderilmesi gösterilmiştir. Böylece farklı mesleklerden yirmi beş usta Edirne'den tertip edilmiştir. Ancak bunların hangi mesleklerden oldukları tek tek belirtilmemiştir. Hatta Edirne'de okçu ve yaycı esnafı olmadığından bunlar İstanbul'dan getirilmiştir.⁴⁵ Ordunun intikli sırasında Edirne ve çevresindeki menzillerde konaklamada sorun yaşanmaması için tüm gıda, yakacak ve benzeri ihtiyaçlar yine Edirne'den karşılanmıştır.⁴⁶ Bazı menzillerde askerinin ekmek ihtiyaının karşılanması için yeni fırınlar yaptırılmıştır.⁴⁷

Bunların dışında görev yerlerine giden askerlerin yol boyunca köylere ve çiftliklere girmemeleri eğer girerler de bir zarar oluştururlarsa cezalandırılacaklarına dair bir kayıttta bulunmaktadır.⁴⁸ Yine İstanbul'dan çıkan askerinin yollarda uğrayacakları mahallerdeki iki satan yerlerin asker geçene kadar kapatılmasını emreden bir kayıt bulunmaktadır.⁴⁹ Sefer sırasında gayretsizlik gösteren, firar eden ve seferden dönmek

⁴² Bkz. nr: 12, 13, 37, 47, 71, 79, 88.

⁴³ Bkz. nr: 12.

⁴⁴ Bkz. nr: 56, 103.

⁴⁵ Bkz. nr: 133.

⁴⁶ Bkz. nr: 54, 55, 61, 62, 82, 91, 92, 99, 100, 113, 119, 128, 159, 194, 200, 207, 228.

⁴⁷ Bkz. nr: 170, 182, 195.

⁴⁸ Bkz. nr: 60.

⁴⁹ Bkz. nr: 68.

isteyen askerlerin cezalandırılmasına dair kayıtlarda mevcuttur.⁵⁰ Bunlar için gayrimüslim gibi bilinip vergi alınmaları ve tersanede kürekçilik gibi ağır cezalardan bahsedilmektedir. Rusya ile daha önce yapılan savaşta reayadan bazıları Rusya tarafına geçip askere yazıldığı Osmanlı aleyhine casusluk yaptığı bu durumun tekrar yaşanmaması için önlem alınmasından bahseden kayıt dikkat çekmektedir.⁵¹ Ayrıca Edirne ve nâhiyelerinde yaşayan reayada bulunan silahların alınarak ihtiyacı olan askere satılması hakkında bir kayıt bulunmaktadır.⁵²

Sefer için Edirne'nin görevleri sadece maddi değildir. Camilerde Buhari okunması ve düşmanın yenilmesi İslam askerinin kazanması için dualar edilmesine dair kayıtlarda vardır.⁵³ Sefer için hem halkı bilgilendirmek hem de desteği için Edirne kadısına bir ferman gönderilmiş, kadı bu fermanı ahâliye bildirmiştir. Mecmûada bu fermanın sureti bulunmaktadır.⁵⁴

4.3.Şâhin Giray'la Alâkalı Kayıtlar

Şâhin Giray 1745'te Edirne'de doğmuştur. Çocukluğu Edirne'de geçmiş, tahsilini Venedik'te tamamlamıştır. Venedik'te İtalyanca ve Grekçe öğrenmiştir. Batı tarzı bir eğitim görmesi fikir dünyasını da batı ekseninde şekillendirmiştir. Kırım Giray döneminde Kırım'da yaşamaya başlamıştır. Rusların Kırım'a karşı girişimlerine sempatisiyle bakmıştır. 1771'de Petersburg'a gitmiş, burada hem Rus kültürüne aşina olmuş hem de II. Katerina'nın sempatisini kazanmıştır. Şâhin Giray 1777'de Kırım Han'ı olmuştur.⁵⁵ Hanlık yolundaki engelleri Rusların desteğiyle ortadan kaldırılmıştır. Rusların Kırım üzerindeki hedefleri doğrultusunda Şâhin Giray aldığı batı eğitimi ve Ruslara olan sempatisiyle istenilen kişi olmuştur. 1768'de başlayan harpten yenik çıkan Osmanlı 1774'de Küçük Kaynarca Antlaşmasını imzalamıştır.⁵⁶ Bu antlaşmanın Osmanlılar için en külfetli meselesi şüphesiz Kırım'ın bağımsızlığıdır. Osmanlıların hassas olduğu Kırım'a Şâhin Giray'ın Han olması isteyecekleri en son şeydir. Ancak Aynalıkavak Tenkihnamesi⁵⁷ ile Osmanlı bu durumu istemeyerek te olsa kabul etmiştir. Şâhin Giray'ın Kırım hanlığı sadece Osmanlıları değil Kırım halkını da rahatsız etmiştir. Çünkü Han Kırım'ı batıdan ve Ruslardan aldığı destekle batı tarzında müstakil

⁵⁰ Bkz. nr: 85, 97.

⁵¹ Bkz. nr: 51.

⁵² Bkz. nr: 86.

⁵³ Bkz. nr: 69, 191, 205.

⁵⁴ Bkz. nr: 192.

⁵⁵ Halil İnalçık, "Şâhin Giray", *DİA*, C. XXXVIII, s. 275-277; Ayr. bkz. Erşahin Ahmet Ayhün, *Kırım Hanlığı ve Çöküş Sebepleri*, Doktora Tezi, Marmara Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

⁵⁶ Bkz. Nicolae Jorga, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, yay. haz. Erhan Afyoncu, C. V, İstanbul 2009, s. 23-47.

⁵⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Büyük Osmanlı Tarihi*, C. V, Ankara 2000, s. 451.

bir devlet haline getirmeyi amaçlamıştır. Batı tarzı reform girişimleri halk tarafından tepki görmüş, ayaklanmalara sebep olmuştur. Bunların neticesinde Şâhin Giray Kırım'ı terk etmek zorunda kalmıştır.⁵⁸ Rusların Kırım'ı işgali Şâhin Giray için sonun başlangıcı olmuştur. Hanlık döneminin sona ermesiyle Rusların gözetimi altında yaşamaya başlamıştır. Bu durum onun için hapis hayatından farksızdır. Bu yüzden Osmanlı'ya ilticası için İstanbul'la haberleşmeye başlamıştır. Şâhin Giray'ın bu tavrından hem Ruslar hem de Osmanlı pekâlâ memnundur. I. Abdülhamîd Osmanlı'ya ihanet eden birinin cezalandıracağını düşünürken II. Katerina Şâhin Giray'la Osmanlı'nın iç siyasetini karıştırmayı amaçlamıştır. Nihayet Şâhin Giray'la İstanbul arasındaki yazışmalar sonucunda Han Osmanlı topraklarına geçmiştir. Şâhin Giray'ın Hotîn, Yaş, Edirne ve Gelibolu'dan devam eden ölüm yolculuğu Rodos'ta son bulacaktır. Edirne'de Han'ın güzergâhı olduğu için burada konaklatılmış ve eserimiz için mühim bir içerik oluşmuştur.

Mecmûadaki kayıtlar Şâhin Giray'ın Edirne'ye getirilmesiyle başlamaktadır. Kayıtlara göre Şâhin Giray'ın Edirne'ye Çadırcızâde Mehmed Ağa tarafından getirildiği bilinmektedir. Şâhin Giray'ın *Ramazân-ı Şerîf'in on üçüncü Penç-şenbih günü* Edirne 'ye getirildiği ve Bostancıbaşına teslim edildiği yazmaktadır.⁵⁹ Bu tarihe bakıldığında Giray'ın Edirne getiriliş tarihinde bilinenin aksine küçük bir fark vardır. Uzunçarşılı'nın eserinde⁶⁰ bu tarih 14 Ramazan 1201 olarak geçmektedir. Şâhin Giray kısa bir süre sonra Edirne'den ayrılmıştır. Mecmûada Şâhin Giray'ın Edirne'de ne kadar kaldığı hangi tarihte ayrıldığına dair bilgi içeren bir kayıt bulunmamaktadır. Ancak bir hafta kadar kaldığı bilinmektedir.⁶¹

Şâhin Giray Edirne'den götürülmüş fakat eşyâları ve yüz kırk üç adamı burada kalmıştır. Eserde Şâhin Giray'ı konu alan kayıtların muhtevâsı Giray'ın Edirne'de kalan eşyâları ve adamları ile alâkalıdır.⁶² Giray'ın adamlarına ve onların idâresi için memur tayin edilenlerin günlük ihtiyaçlarının karşılandığına dair kayıtlar bulunmaktadır.⁶³ Yine bir kayıтта Giray'ın eşyâları ve hayvanlarına zarar gelmemesi için güvenli bir yere taşınmaları, taşınma sırasında eşyâlarının miktarının, çeşidinin kayıt edilmesi

⁵⁸ Feridun M. Emecen, "Son kırım Hanı Şâhin Giray'ın İdamı Meselesi ve Buna Dair Vesikalar", *Tarih Dergisi / Turkish Journal of History* (1984), S. 34, s. 315 – 346; Ayr. bkz. Feridun M. Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Siyaset*, İstanbul 2015, 257-272.

⁵⁹ Bkz. nr: 17, 18.

⁶⁰ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *a.g.e.*, C. V, s. 495.

⁶¹ Feridun M. Emecen, *a.g.m.*, s. 329.

⁶² Bkz. nr: 21, 22, 42.

⁶³ Bkz. nr: 24, 33.

istenmiştir.⁶⁴ Buna göre aynı kayıta eşyâların, hayvanlarının ve adamlarının Edirne’de bulunan meyve kapanı hanı olarak tabir edilen kârgir hana yerleştirildiği, eşyâlarının kayıt edilip güvenli odalara koyulduğu ve kapılarının mühürlendiği, korunması için adamlar görevlendirildiği geçmektedir. Bir süre sonra hem eşyâları korumaya görevli olanlar hem de ahâli bu durumdan rahatsız olmuştur.⁶⁵ Yine kayıtlara göre Şâhin Giray’ın Edirne’de kalan yüz kırk üç adamından sekseninin Sâhib Giray tarafına gönderildiğini altmış üç adamının Edirne’de kaldığını görüyoruz.⁶⁶ Edirne’de kalan adamları içinde hazinedarı Baht-şah, şerbetçisi Seyyid Mehmed, mîrahûr İbrâhim ve bezirgânbaşı bulunmaktadır. Giray’ın vefat haberiyle Edirne gümrüğünden adamlarına tahsil edilen günlük ihtiyaçlarının karşılanması kesilmiştir.⁶⁷ Ölüm haberinden sonra kayıtlarda Giray’dan müteveffa olarak bahsedilmektedir. Ölümünden sonra eşyâlarının akıbetine dair kayıtlarda bulunmaktadır. İlk olarak meyve kapanı hanına koyulan eşyâların işe yarar-yaramaz, altın-gümüş olarak deftere kayıt edilmesi istenmiştir. Ayrıca hanın ne kadar evrakı varsa eşyâların kaydedildiği defterlerle birlikte İstanbul’a gönderilmiştir. Yine altın - gümüş, hayvanat ve sair eşyâlarının da İstanbul’a gönderilmesine dair kayıtlar bulunmaktadır.⁶⁸ Şâhin Giray’ın Edirne’de ne kadar eşyâsının bulunduğu teferruatlı kaydı mecmûada bulunmamaktadır.⁶⁹ Giray’ın bu eşyâları, hayvanları toparlanıp, bazıları satılıp nakite çevrilerek varisi Devlet Giray adına Sâhib Giray’a gönderildiği bilinmektedir.⁷⁰ Giray’ın eşyâlarıyla alâkalı son kayıt dikkat çekicidir. Giray’ın meyve kapanı hanına koyulan eşyâlarından birkaç parça çalınmıştır.⁷¹ Hırsızlıktan sorumlu tutulanlar handa geceleyenler olmuştur. Bunlar hapsedilse de ahâlinin kefil olmasıyla serbest kalmışlardır. Eserde çalınan eşyâların akıbetine dair bir kayıt bulunmamaktadır.

4.4.Menzillerde Yaşanan Beygir Sorununa Dair Kayıtlar

Arapça “nzl” kökünden gelen menzil منزل incek yer, durak anlamlarına gelmektedir. Literatürde yollardaki konak yeri, ev gibi anlamların karşılığı olarak kullanılmaktadır.⁷² Bu terim Osmanlı Devleti’nde daha çok resmi haberleşmeyi sağlayan posta teşkilatı için kullanılmıştır. Osmanlı arda haber taşıma için kullanılan

⁶⁴ Bkz. nr: 25.

⁶⁵ Bkz. nr: 33.

⁶⁶ Bkz. nr: 26.

⁶⁷ Bkz. nr: 39.

⁶⁸ Bkz. nr: 41, 64.

⁶⁹ Bkz. Cengiz Fedakar, “Son Kırım Hanı Şahin Giray’ın Muhallefatına Dair”, *İslam Öncesinden Çağdaş Türk Dünyasına Prof. Dr. Gülçin Çandarlıoğlu’na Armağan*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2015, s. 385-408.

⁷⁰ Bkz. nr: 84.

⁷¹ Bkz. nr: 120.

⁷² Ferit Devellioğlu, *a.g.e.*, s. 715.

görevlilere ulak denirdi. Ulaklar haber taşıma sırasında süratli olmaları için at değiştirmek zorundalardı. Geçtikleri yerlerde ihtiyaçları karşılanan ulakların, gerektiğinde hayvanlara el koyabilme yetkileri vardı. Bu durum ulaklar tarafından suistimal edilince Kanuni döneminde menzil sistemi yeni baştan düzenlendi. Tespit edilen mevkilere menzil ismiyle konaklama merkezleri kurularak ahâlden menzilciler tayin edildi. Menzillerin görevi sadece ulakların ihtiyaçlarını karşılamakla sınırlı değildir. Sefer sırasında ordunun dinlenmesi ihtiyaçlarının karşılanması içinde menziller önemli rol oynarlardı.⁷³

Eserde üzerinde fazlaca durulan bir başka mesele Edirne menzillerindeki atların durumudur. Kayıtlarda Edirne menzillerinde yeterli miktarda at olmamasından bahsedilmektedir. Bu durum hem ulakları hem de tüccarları sıkıntıya sokmuştur. Eserde ulakların Edirne menzillerinde at değiştiremedikleri için yola aynı atla devam ettiklerinden, atların çatladığını ve ulakların perişan olduğundan bahsedilmektedir. Bu sorun sadece ulakların sorunları olmayıp tüccarlarda bu meseleden ötürü aynı sorunları yaşamışlardır. Mecmûada bu sorunlara ve çözümüne dair kayıtlar bulunmaktadır.⁷⁴ Bu çözümlerden biri yeni atların alınması için bir nevi fon oluşturulmasına dairdir. Ayrıca menzilcilerin değiştirilmesi hakkında da kayıtlar vardır.

4.5.Zahire Alım – Satım ve Nakledilmesine Dair Kayıtlar

Mecmûadaki kayıtların büyük bir kısmını zahire alım- satımına dair kayıtlar teşkil etmektedir. Bu kayıtlar Edirne ve kazalarından yapılan alışverişleri içermektedir. Kayıtlarda zahire çeşidi olarak arpa, buğday, un geçmektedir. Zahire alım – satımlarının en çok rastlanan nedeni sefer hazırlığı olduğu görülmektedir. Ancak bunun dışında İstanbul'un bir miktar zahire ihtiyacı da Edirne'den karşılanmıştır. Kayıtlarda zahirelerin fiyatlarına da ulaşılabilmektedir. Detaylı bir şekilde olmasa da ürünlerin miri fiyatlarını görmek mümkündür.

Bu kayıtlar sayıca fazla olsa da zahirelerin gönderildiği mevkiiler azdır. Her mevki için birkaç kayıt vardır. Bu kayıtların birincisi mevki için zahirenin satın alınmasının gerektiğini ikincisi satın alındığını üçüncüsü yola çıktığına dairdir. Eğer alım ve gönderim sırasında sorun çıktıysa hayliyle kayıt sayısı da artmaktadır. Bir diğer zahire alımları menziller için yapılmaktadır. Bunlar hem sefer ihtiyacından hem de

⁷³ Yusuf Halaçoğlu, "Menzil", *DİA*, C. XXIX, s. 159; Şekip Eskin, *Posta, Telgraf ve Telefon Tarihi*, Ankara 1967; *Osmanlı imparatorluğunda Kollar, Ulak ve işe Menzilleri*, haz. Rıza Bozkurt, Ankara 1966.

⁷⁴ Bkz. nr: 110, 123, 153, 156, 158, 174, 198, 219, 220, 223, 236, 291, 297, 298.

menzillerde konaklayanlar için yapılmıştır.⁷⁵ Ayrıca bu zahirelerin taşınması için gerekli çuvalların alım – satımına dair kayıtlarda bulunmaktadır.⁷⁶

4.6.Görevli Değişikliğine Dair Kayıtlar

Mecmûadaki kayıtlar içerisinde bazı mevkilerde görevli değişikliğine dair kayıtlar bulunmaktadır. Bu kayıtlar darüşşifa,⁷⁷ vakıf,⁷⁸ cami,⁷⁹ mescit⁸⁰ ve zaviyelerle⁸¹ alâkalıdır. Bir kayıta berberler esnafının kethüdâsına⁸² dairdir. Yapılan görevli değişimlerinin genellikle sebebi görevlinin vefatıdır. Ancak görevi kendi isteğiyle bırakanlarda vardır. Ölüm sebebiyle olan değişikliklerde çoğunlukla şahsın çocuğu göreve geçirilmiştir. Ancak şahıs çocuksuz vefat etmiş ya da çocukları göreve layık değilse başka bir kişi görevlendirilmiştir. Bu durum kayıtlarda *bilâ-veled fevt olup...* ibaresiyle belirtilmiştir.

4.7.Veraset, Katl, Nafaka ve Alacak – Verecek Meselelerine Dair Kayıtlar

Eserdeki kayıtlarda fazlaca veraset, katl, nafaka ve alacak - verecek meselelerine dair kayıtlar vardır. Mecmûadaki veraset konusundaki kayıtlar genellikle ölüm sonrası mal paylaşımı hakkındaki anlaşmazlıkları içermektedir. Katl meselesine dair birkaç kayıt bulunmaktadır. Nafaka ve alacak – verecek meselelerinde oldukça kayıt vardır. Alacak – verecek meselesinde şahıslar arasındaki mülk satımındaki anlaşmazlıktan camış satımındakine kadar çeşitli kayıtlar bulunmaktadır.⁸³ Ayrıca bu meselelerdeki konularda duruşması olan şahısların mahkemeye getirilmesine dair kayıtlarda bulunmaktadır.⁸⁴

4.8.Edirne Esnafına Dair Bilgiler

Eserin son kısmında Edirne esnafına dair bilgiler verilmektedir. Bu bilgiler incelendiğinde 1201-1202 yılları arasında Edirne esnafının miktarına kısmen ulaşılabilir. Müellif esnaf miktarına dair bilgiler verirken meslek gruplarına göre de tasnif ettiği için esnaf çeşitliliği de bu kayıtlardan görülebilir. Ancak kayıtlar biraz

⁷⁵ Bkz. nr: 5, 7, 28, 38, 48, 52, 53, 55, 59, 67, 76, 81, 101, 102, 115, 116, 117, 130, 131, 137, 140, 143, 152, 154, 155, 162, 171,173, 187, 189, 199, 201, 202, 207,234, 246, 262, 284.

⁷⁶ Bkz. nr: 6, 9, 11, 20.

⁷⁷ Bkz. nr: 135.

⁷⁸ Bkz. nr: 14, 73, 160, 180, 215, 231.

⁷⁹ Bkz. nr: 93, 166, 179, 294.

⁸⁰ Bkz. nr: 105, 142, 161, 168, 169, 256, 268, 286, 287, 288.

⁸¹ Bkz. nr: 104, 112, 147, 163, 240.

⁸² Bkz. nr: 136.

⁸³ Bkz. nr: 8, 16, 44, 65, 70, 96, 118, 121, 134, 148, 151, 196, 209, 211, 212, 213, 214, 218, 221, 224, 225, 226, 227, 229, 230, 232, 233, 237, 238, 239, 244, 247, 248, 249, 257, 259, 260, 263, 265, 266, 269, 271, 273, 274, 277, 278, 280, 281, 282, 283, 292, 293, 296, 299, 300, 302, 308.

⁸⁴ Bkz. nr: 74,77, 90, 125, 167, 241, 289.

karışık olduğu için verilen bilgiler doğrudan bir sayı ve tasnif yerine genel bir bilgi verdiği göz önüne alınarak incelenirse daha sağlıklı bir inceleme olabilir. Bu şüpheli yaklaşımımız nedeni esnafa dair kayıtların tutulmaya başlamadan önce bir sayfanın boş kalmasıdır. Burada belki de farklı bir liste veya mevcut listenin hangi amaçla tutulduğu ne kadar kapsamlı olduğuna dair kayıtlar olabileceği düşünülmektedir. Böyle bir durum elbette elimizdeki kayıtları daha güvenilir hale getirebilirdi. Bu nedenden ötürü değerlendirme yapılırken temkinli olmak kesin yargıdan kaçınmak daha faydalı olacaktır.

Müellif tarafından esnaf mesleklere göre tasnif edilirken bir şey dikkat çekmektedir. Hristiyan esnafla Müslüman esnaf genel olarak kayıtlarda bir arada verilirken bazı mesleklerde Yahudilerin bunlardan ayrı kayıt altına alınması şaşırtıcıdır. Kayıtlar 58b’de bakkal esnafı ile başlamaktadır. Bakkallar kayıtlara buldukları mevki ve isimleriyle geçmiştir. Bakkallarla alâkalı kayıtlar başlamadan bir cümle not düşülmüş *tebdil*⁸⁵ ve *tecdîd*⁸⁶ neden gösterilmiştir. İlk tasnif bakkal, kasap, kaymakçı, helvacı-leblebici, değirmenci, uncu, çörek-börek-simitçi, manav, mumcu, sabuncu, bahçıvan-sebzeci, şekerçi, ‘attâr, ketenci, keresteci ve meyhaneler şeklinde başlıkların altında sıralanmıştır. Buna göre;

Esnaf	Toplam	Müslim	Gayrimüslim
Bakkal	195	-	195
Kasap	26	17	9
Kaymakçı	2	-	2
Helvacı ve Leblebici	5	5	-
Değirmenci	10	-	10
Uncu	15	3	12
Çörek, Börek ve Simitçi	12	7	5
Bazarcı-Manav	35	9	26
Mumcu	11	-	11
Sabuncu	2	-	2
Bahçıvan ve Sebzeci	49	2	47
Şekerçi	7	2	5

⁸⁵ Değiştirme.

⁸⁶ Yenileme.

‘Attâr	57	12	45
Ketenci	13	-	13
Keresteci	4	-	4
Meyhane	49	-	49

gibi rakamlara ulaşmak mümkündür. Kayıtlara bakıldığında bakkal ve kasapların Yahudi olanları müstakil olarak verilmiştir. Bazarcılar ve manavlar önce tek bir başlıkta gösterilmiş, daha sonra *def‘a manavlar* başlığında yeni isimler eklenmiştir. Bunları hesap ederken tek başlık altında toplam olarak belirttik. Meyhaneler bahsinde sadece meyhaneler değil mahzenlere ve menzillere de yer verilmiştir. Toplam sayı hesap edilirken bunlarda sayılmıştır. Bazı esnafların isimlerinden sonra verilen “24N-13L” gibi değerlerin ne olduğuna dair bir açıklama bulunmamaktadır. Bunların ay ve gün olması (24 N = 24 Ramazân) tahmin edilmektedir.

58b ile 65a arasında meslekler ve o meslekte insanlar yazılırken 64a’da kethüdâlar ve kendilerine bağlı olan kişi/dükkân sayıları verilmektedir. Yukarıda bahsettiğimizden farklı meslekleri burada görmek mümkündür. Buna göre;

Meslek/Han/Çavuş	Kethüdâ	Kendisine Bağlı Kişi/Dükkân
Sandalcılar	Hacı Hasan	Üstatları - 30 Kalfaları - 150
Haffâflar ⁸⁷	Hacı Mehmed bin Hacı Hasan	Dikiciler - 400
‘Attârân ⁸⁸	Mehmed Salim Ağa ibn Mehmed Emîn	‘Attâr – 54 Kebâbcıyân - 18
Kazâzlar ⁸⁹	Ahmed Efendi	Küffardan – 10 Yehûd - 70
Mi‘mâr	Mehmed Said Ağa	Dülger ⁹⁰ ve duvarcılar - 100
Kazgâncılar ⁹¹	-	60
Lüleciler	Yûsuf Ağa ibn Hüseyin	40
Keresteciler	-	60

⁸⁷ Ayakkabı, terlik vb. gibi şeyler yapan ve satan.

⁸⁸ Aktarlar.

⁸⁹ Ham ipeği işleyen, iplik ve ibrişim durumuna getiren kimse.

⁹⁰ Yapıların tahta işlerini yapan kimse.

⁹¹ Kazancılar.

Kürkçiler	Nikola veled-i Miho	100
Lağımcılar	Nikolakî veled-i 'Aleksandrî	Dükkân - 13
Büzmeçiler	Tanâş veled-i Prişkevân	Dükkân - 62
Abacılar ⁹²	Marko veled-i Yuvân	26
Balıkçılar	Dimitrâkî veled-i İstiyo	15
Basmacılar ⁹³	Emîn bin Osmân	53
Doğramacılar ⁹⁴	Ahmed Beşe	22
Bezzâzistân	Seyyid Mustafâ Ağa ibn Seyyid Abdullah	Mumcu - Yehud- 5 Kuyumcu-150
Alî Paşa	Seyyid Tahir Ağa ibn Seyyid Ahmed	Yehûd ve Nasârî - 200
Bazârbaşı	Alî Ağa	Bakkâllar-178
Rûm çavuşları	Pinakî veled-i Veron	Ustaları- 33 Çırakları- 33

gibi isimler ve sayılara ulaşabiliriz. Bu bilgiler Edirne'deki esnafa, meslek gruplarına dair genel bir çerçeve çizmektedir.

Bu tabloda dikkat çeken isim Mehmed Said Ağa'dır. Kendisi Edirne mimarıdır. Bu ismi eserde geçen Edirne Sarayı, köprü ve ahır tamirlerinde görmekteyiz. Tabloda kendisinin emrinde dülger ve duvarcılardan oluşan yüz kişinin olduğu görülmektedir. Eserdeki tamir meselelerinde tamirden çok tamir işinin resmi kısmıyla alâkalı bilgiler olduğu için verilen bu sayı meseleye bir detay daha katmıştır.

4.9.Diğer Meselelere Dair Kayıtlar

Bu başlık altındaki ilk mesele Şa'bân ayının ilk gününün sisli hava yüzünden belirlenemediği, bundan dolayı Ramazân'ın ilk gününün hangi gün olduğunun hesaplanamaması ve sorunun çözümüne dair olan kayıttır.⁹⁵ Diğer mesele Cingane İskelesine yapılan iskânla alâkalıdır. Bu kayıtlarda Cingane iskelesinin imarı için Müslim ve gayrimüslimlerin on yıllık tekâliflerinin af olunması şartıyla iskân

⁹² Aba: Yünün dövülmesiyle yapılan kalın ve kaba kumaş. Abacı: Abayı işleyen kimse.

⁹³ Basma: Kumaştan yapılan elbise vb. Basmacı: Basma yapan veya satan kimse.

⁹⁴ Ahşap doğrama yapan kimse.

⁹⁵ Bkz. nr: 5,15.

ettirildiğini ancak iskân ettirilen bazı reayaların kendilerine tahsis edilen yerlere gitmedikleri gibi sorunları içeren üç adet kayıt bulunmaktadır.⁹⁶

Bu başlık altında dikkat çekici bir meselede nâiblerle alâkalıdır. Mecmûadaki kayıtlarda Edirne nâhiyelerinin nâiblerinden bazılarının emir gelmediği halde köy köy gezip akçe vermeden halkın zahirelerini topladığı evlerinde konakladığı ve halkı mağdur ettiği geçmektedir. Yine aynı kayıtlarda bundan sonra emir olmadan hiçbir nâibin görev yerinden çıkmaması bildirilmektedir.⁹⁷

Bir başka mesele vergilerle alâkalıdır. Bunlar vergi toplayan memurlarla halk arasında anlaşmazlıklar hakkındadır.⁹⁸ Ayrıca Edirne ve Yanbolı, Hayrabolu kazalarındaki Has Ahır görevlilerinin vergilerden ve askere yazılmaktan muaf olduğunu bildiren bir kayıt bulunmaktadır.⁹⁹ Yine kayıtlardaki bir meselede alışverişte yabancı paraların kullanıldığı, tüccarlar elinde sikkenin değerinin azaltıldığı gibi sorunlar ve çözümüne dair üç kayıt vardır.¹⁰⁰ Bir kayıta üç zimmiye Darphane için altın ve gümüş aldırılmasıyla alâkalıdır.¹⁰¹ Başka bir kayıt eşkiyâ temizlemek için görevlendirilen askerlerin ihtiyaçlarını kendi akçeleriyle karşıladıklarına dairdir.¹⁰² Yine Ahûr Karye'sindeki develerin bir miktarının İstanbul'a gönderilmesi hakkında bir kayıt bulunmaktadır. 'Attâr, Habbaz esnafının yamaklarıyla alâkalı imdâdiye sorununa dairde üç kayıt vardır.¹⁰³ İsakçı Yolu üzerinde iki mahale Derbentçilerin koyulduğunu bildiren bir kayıt bulunmaktadır.¹⁰⁴

Mecmûada bahsedilen ilginç bir meselede Tekfurdağı'ndan bir topun orduya getirilirken topu itenlerden birinin ayağının topun altında kalması sonucu yaralanmasıdır.¹⁰⁵ Kayıta şahsın artık iş göremeyeceği belirtilmiştir. Bir başka meselede Baş muhasebe olan Seyyid Nuğman Beyefendi'nin dokuz gün önce İstanbul'dan Edirne'ye geldiği burada vefat ettiğine dair olan kayıttır. Venedik tüccarı Marko Miliko'nun mallarının halk tarafından yağmalanmasına dair bir kayıt bulunmaktadır.¹⁰⁶ Yine topçu ocağından bir askerin başka bir askeri yanlışlıkla piştovla

⁹⁶ Bkz. nr: 35, 87, 122.

⁹⁷ Bkz. nr: 255, 272, 306.

⁹⁸ Bkz. nr: 216, 242, 264, 304, 305, 307, 310.

⁹⁹ Bkz. nr: 4.

¹⁰⁰ Bkz. nr: 43, 98, 111.

¹⁰¹ Bkz. nr: 63.

¹⁰² Bkz. nr: 78.

¹⁰³ Bkz. nr: 106, 107, 108.

¹⁰⁴ Bkz. nr: 132.

¹⁰⁵ Bkz. nr: 285.

¹⁰⁶ Bkz. nr: 276.

vurmasına dair kayıt dikkat çekmektedir.¹⁰⁷ Bir şahsın vefatı üzerine kalan akçelerini kızının almak istemesi fakat kızının kayıtlardaki isminin farklı olmasından oluşan sorunla ilgili iki kayıt bulunmaktadır.¹⁰⁸ Bir kayıtta Tarakçı Hacı Abdullah Mescidi'nin imâmına sekiz dükkânın tahılının üçte birinin verilmesinin devam etmesine dairdir.¹⁰⁹ İlginç bir başka mesele nehir yoluyla Edirne'ye getirilmeye çalışılan pirinçlerin bir kısmının nehre döküldüğü hakkındadır.¹¹⁰ Has ahırda ne kadar işe yarar hayvanın olduğunun sorulması üzerine sayılarını bildiren bir kayıt bulunmaktadır.¹¹¹ Eser şahısların işledikleri suçlardan dolayı cezalandırmalarına dair kayıtlarda ihtiva etmektedir.¹¹²

Mecmûada 66b'de yeni bir meseleye dair kayıtlar başlamaktadır. Bu kayıtlarda Edirne nâhiyelerine ve bunlara bağlı karyelere yer verilmiştir. Karyelerin isimlerinin yanına sehm¹¹³ yazılarak değerler (Karye-i Sekbânî - Sehm 2,5) verilmiştir. Bunlar göz önüne alındığında bu kısımdaki kayıtlar herhangi bir işe ayrılmış bütçenin dağılımı olabileceği düşünülmektedir. Ancak bunlar tahminden öteye gidememektedir. Çünkü kayıtların başladığı 66b'den önce 66a – 65b boştur. Bu kısımlar dolu olsaydı, muhtemelen 66b'den başlayan kayıtların hangi amaca yönelik tutulduğuna dair bilgilere erişmiş olacaktık. Söz konusu sayfalar boş olduğu için bu kısımdaki kayıtların amacına yönelik düşüncelerimiz ihtimalden öteye gidememektedir.

4.10. Eserde Geçen Mühim Kişiler

İncelediğimiz eserin muhtevâsından ötürü birçok kişi isimlerine rastlamamız mümkündür. Bu kişi isimleri içerisinde devlet görevlileri ve halktan insanların isimleri bulunmaktadır. Halktan isimler müslim ve gayrimüslim olarak ayırım yapılabilir. Kayıtlardaki isimler hem halk hem de memurlar için hemen hemen eşit miktardadır. İsimler genel olarak bir lakapla birlikte verilmiş olsa da lakapsız olanları da mevcuttur. Kullanılan en yaygın lakaplar Hacı (el-Hac), seyyid (es-Seyyid) ve ağadır. Kayıtlarda geçen isimlerin sayıca fazla olması kargaşa oluşturabileceğinden sadece mühim görülen isimlere yer vermenin daha doğru olacağı kanaatiyle diğer isimler tasnif edilmemiştir. Ancak isimlerin geneli hakkında yapılan değerlendirmede diğer isimlerde göz önünde bulundurulmuştur.

¹⁰⁷ Bkz. nr: 251.

¹⁰⁸ Bkz. nr: 258, 261.

¹⁰⁹ Bkz. nr: 19.

¹¹⁰ Bkz. nr: 149.

¹¹¹ Bkz. nr: 157.

¹¹² Bkz. nr: 29, 50, 138.

¹¹³ Sehm سهم hisse bedeli, kısım, hisse, pay.

Mühim isimlerden ilki Yûsuf Paşa'dır. Bu ismin kayıtların kaleme alındığı tarihlerde sadrazamlık yaptığı, tarih kitaplarında Koca lakabıyla geçen meşhur sadrazam Koca Yûsuf Paşa¹¹⁴ (ö. 1800) olduğu anlaşılmaktadır. Eserde sadrazamın adının geçtiği pek çok kayıt bulunmaktadır. Bu kayıtlar sadrazamın verdiği emirlere dair bilgiler içermektedir. Sadrazamın geçtiği kayıtlar genel olarak savaş için gerekli ihtiyaçların hazır edilmesine dair bilgiler içermektedir. Ayrıca Edirne'de yapılan bir takım tamirlerde sadrazamın ismine rastlamak mümkündür. Eser genelde merkezle Edirne arasındaki yazışmaları içerdiğinden kayıtların yekûnu sadrazam ve Edirne kadısı arasında geçmekte denilebilir. Bu kayıtların bazıları doğrudan sadrazamla ilişkilendirilirken bazıları sadrazam çûkadarları¹¹⁵ vasıtasıyladır. Bu emirler Edirne mahkemesine sadrazam Tatarları¹¹⁶ ile ulaştırıldığı için bunların da isimleri çok fazla geçmektedir.

Yûsuf Paşa kadar önemli iki isimde Gazi Hasan Paşa (ö. 1204/1790)¹¹⁷ ve Feyzi Süleyman Paşa'dır. Gazi Hasan Paşa'yı daha çok Cezayirli veya Palabıyık lakaplarıyla tanınmaktadır. Kayıtlar kendisinden kaptanıderya olarak bahsetmektedir. Fevzi Süleyman Paşa (1206/1792)¹¹⁸ ise Rumeli valisi ve Sofya seraskeridir. Bu iki isim isyancı İskenderiyeli Asi Mahmud'un yakalanması meselesinde geçmektedir.

Aydoslu Mehmed Paşa dikkat çeken bir başka isimdir. Kendisi 1790 senesinde Anadolu, 1791 senesinde Rumeli valiliği yapmıştır, ancak kayıtlarda emire itaatsizliğinden bahsedilmektedir. Eserdeki kayıt Mehmed Paşa'nın Edirne ve civarında görülmesi üzerine yakalanıp derhal İstanbul'a gönderilmesine dairdir.

Cura-zâde Ahmed Paşa (ö. 1791?)'nin ismi tek bir kayıttta geçmektedir. Bu kayıttta Cura-zâde'nin adamlarının iki gece Edirne karyelerinde kalacakları için ihtiyaçlarının karşılanması hakkındadır.

Tepedelenli Ali Paşa¹¹⁹(ö. 1822)'nin ismi dikkat çekse de adının geçtiği tek bir kayıt bulunmaktadır. Bu kayıttta Tepedelenli Ali Paşa'ya askerlerinin ihtiyacı için verilen akçelerin, Paşa tarafından güvenli bir yere konması için Edirne'ye gönderildiği

¹¹⁴ Bkz. Kemal Beydilli, a.g.m.

¹¹⁵ Çuhadar: Osmanlı döneminde padişahın, vezirlerin işlerini yapan kişi. Eserde geçen birkaç isim; Tophâneli Süleyman Ağa, İkinci Mustafâ Ağa, Ebubekr Ağa, el-Hâc Mehmed Emîn, es-Seyyid Memiş Ağa, Ahmed Ağa.

¹¹⁶ Bir nevi posta görevi ifâ ederler. Eserde geçen birkaç isim; Abdî Ağa, el-Hâc Ahmed, Alî Ağa, İbrâhîm Ağa,

¹¹⁷ Bkz. Mahir Aydın, "Cezayirli Gazi Hasan Paşa", *DİA*, C. VII, s. 501-503.

¹¹⁸ Bursalı Mehmed Tahir Bey, *Osmanlı Müellifleri*, haz. İsmail Özen, C. III. , Murat Kasap, *Osmanlı Gürcüleri*, İstanbul 2010, s.133-134.

¹¹⁹Kemal Beydilli, "Tepedelenli Ali Paşa", *DİA*, C. XL, s. 476-479.

anlaşılmaktadır. Kayıтта Paşa tarafından gönderilen akçelerin sayılıp Edirne bezzâzistânına koyulduğu bildirilmektedir.

Yeğen Seyyid Mehmed Paşa'nın ismi birkaç kayıтта geçmektedir. Bu kayıtlar kendisinden sadr-ı esbak ve Vidin seraskeri olarak bahsedilmektedir. Eski bir sadrazam olan Paşa bu tarihlerde Vidin'de seraskerlik yapmaktadır. Öyle ki eserde geçen kayıtlarda onun emrine istenilen ve gönderilen askerlerden bahsedilmektedir.

Bir başka isimde Ali Paşa'dır. Kendisi İsmâil Kalesi seraskeridir. Eserde geçen kayıtlarda İsmâil Kalesi'ne çok fazla sevkıyat yapıldığından Ali Paşa'nın ismine fazlaca rastlamak mümkündür. Ancak 7 Zilka'de 1201 senesindeki kayıтта serasker olarak bahsedilirken sonraki kayıtlarda kendisinden sabık (eski) serasker olarak bahsedilmektedir.

Bir kayıтта I. Abdülhamîd'in kızı Esmâ Sultan'ın ismi geçmektedir. Ancak bu kayıt doğrudan Sultan'la alâkalı değildir. Kırkkilise'de yaşanan bir ölüm vakasında Esmâ Sultan'ın teber-dârlarından Mehmed Arif konuya mübaşir tayin edilmiştir.

Bir diğere isim Sâhib Giray'dır. Geçtiği kayıtlarda ana mesele Sâhib Giray değildir. Bu isimden Şâhin Giray'dan ötürü bahsedilmektedir. Şâhin Giray'dan kalan eşyâların akıbeti meselesinde bu isime rastlanmaktadır. Ayrıca yine Şâhin Giray'la alâkalı kayıtlarda Şâhin Giray'ın bâzirgânbaşı Yahnici oğlu, hazînedârı Baht-şah'ın isimlerine ulaşmak mümkündür. Yine bir takım eşyâlarının bir araya toplamasında Boğdan Voyvodası Aleksandri'nin ismi, Giray'ın Edirne'ye getirilmesinde Çadırcı-zâde Mehmed Ağa'nın ismi geçmektedir. Şâhin Giray'ın muhafazası için görevlendirilen İsmâil Paşa, mihmândâr olarak atanan Hacı İsmâil Ağa'nın isimleri de Han meselesinde önemli isimler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Eserde Edirne'de bulunan yapıların tamirlerine dair kayıtlarda birkaç önemli isime rastlanmaktadır. Bina eminleri olarak eski Reisülküttab Atâullah Beyefendi ve Mehmed Efendi isimleri geçmektedir. Bu binaların mimarı olarak Edirne mimarı Mehmed Said Ağa, mimâr hulefaları Seyyid Mehmed, Seyyid Ahmed, Mehmed Emîn gibi isimlere ulaşmak mümkündür.

Kayıtlardan bu tarihlerde Edirne Bostanbaşının Hacı Ali Ağa olduğu anlaşılmaktadır. Pek çok kayıтта bu isim geçmektedir. Yine kayıtlarda Edirne ile alâkalı pek çok isim unvan yer almaktadır. Burada bahsetmediğimiz Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûnlar, kapıcıbaşları, çavuşlar, mübâyaacılar gibi pek çok görevlinin ismi

geçmektedir. Bu isimlere önem verilmediği için değil çalışmamızın yapısını değiştireceğinden değinilmemiştir.

5. Kayıtların Özetleri

Sayfa Numarası	Kayıt Numarası	Tarih	Özet
54	1	20 Şa'bân 1201 7 Haziran 1787	Edirne Sarayı'nın tamir edilen kısımlarının kontrol edilmesine dair.
55	2	Tarihsiz (tsz.)	Meriç Nehri üzerindeki köprünün tamiri için keşfi hakkında.
55	3	21 Şa'bân 1201 8 Haziran 1787	Şa'bân ayının başlangıcının hangi gün olduğunun tartışılmasına dair.
56	4	23 Şa'bân 1201 10 Haziran 1787	Edirne, Yanbolu ve Hayrabolu'daki has ahır görevlilerinin vergilerden ve askere yazılmaktan muaf olunmasına dair.
57	5	23 Şa'bân 1201 10 Haziran 1787	Aişe Hâtun Han'ından satın alınan otuz sekiz bin kile arpanın Özü Kalesi'ne gönderilmesi hakkında.
57	6	23 Şa'bân 1201 10 Haziran 1787	Beksimat konulacak çuvalların bir numunesinin İstanbul'a gönderilmesi hakkında.
58	7	20 Şa'bân 1201 7 Haziran 1787	Edirne ve kazalarından buğday, arpanın satın alınması ve Bergos İskelesi'ne nakledilmesi hakkında.
59	8	29 Şa'bân 1201 16 Haziran 1787	Mahkemesi olan İshak Efendi'nin başka memlekette olduğuna dair.
59	9	3 Ramazân 1201 19 Haziran 1787	Bergos İskelesi'ne gönderilecek arpanın çuvallarının yıpranması hakkında.

60	10	3 Ramazân 1201 19 Haziran 1787	Mühimmat nakil hizmetinde kullanması için yüz araba ve kırk sirem arabasıyla altmış altı yük hayvanının hazırlanması hakkında.
60	11	5 Ramazân 1201 21 Haziran 1787	Bergos İskelesi'ne nakledilecek arpanın taşınmasında herhangi bir sorun olmadığına dair.
61	12	9 Şa'bân (1201) 27 Mayıs 1787	Saruhan sancağından gelen iki bin süvarinin ihtiyaçlarını karşılamasına hakkında.
61	13	13 Ramazân 1201 29 Haziran 1787	Menteşe Sancağından iki yüz kırk iki süvari Edirne'ye gelmesi ve İsmâil Kalesi'ne gitmelerine dair.
62	14	15 Ramazân 1201 1 Temmuz 1787	Seyyid Hüseyin bin Hasan'ın vefatı üzerine göreve bir başkasının geçirilmesine dair.
62	15	13 Ramazân 1201 29 Haziran 1787	Ramazân ayının ilk gününün belirlenmesi hakkında.
62	16	23 Şa'bân 1201 10 Haziran 1787	Seyyid Mehmet Emin Efendi'nin Hacı Numan'dan alacağına dair.
63	17	13 Ramazân 1201 29 Haziran 1787	Şâhin Giray'ın Edirne'ye ulaştığına dair.
63	18	13 Ramazân 1201 29 Haziran 1787	Şâhin Giray'ın Edirne'ye ulaştığı Bostancıbaşına teslim edildiğine dair.
64	19	23 Ramazân 1201 9 Temmuz 1787	Tarakçı Hacı Abdullah Mescidi'nin imâmı Mustafa Efendi'ye sekiz dükkânın gelirin vermesi hakkında.

65	20	25 Ramazân 1201 11 Temmuz 1787	Beksimat taşınması için gereken çuvalların küçük olması üzerine İstanbul'dan numune istenmesi hakkında.
66	21	Ramazân (1201) Haziran/Temmuz 1787	Şâhin Giray'ın eşyâlarının ve hizmetkârlarının Vefa Ahırî isimli mevkiye yerleştirildiğine dair.
66	22	3 Şevvâl 1201 19 Temmuz 1787	Şâhin Giray'a eşyâlarının Yahnicioğlu'na teslim edilmesi hakkında.
67	23	5 Şevvâl 1201 21 Temmuz 1787	Bin Yeniçeri askerinin görev mahallerine gitmeleri hakkında.
67	24	7 Şevvâl 1201 23 Temmuz 1787	Şâhin Giray'ın adamları ve eşyâları için görevlendirilenlerin erzak ihtiyaçlarına dair.
68	25	13 Şevvâl 1201 29 Temmuz 1787	Şâhin Giray'ın eşyâlarının kapan hanında güvenli bir yere yerleştirilmesine dair.
69	26	19 Şevvâl 1201 4 Ağustos 1787	Edirne'de Şâhin Giray Han'ın hizmetinde olan kişilerin bir kısmının Sâhib Giray Han tarafına gönderilmeleri hakkında.
70	27	21 Şevvâl 1201 6 Ağustos 1787	Zahirelere uncular ve kapan tüccarları tarafından değerinin altında fiyat verilmesine dair.
70	28	25 Şevvâl 1201 10 Ağustos 1787	Tekfurdağı İskelesi'ne Edirne kazasından on bin kîle buğdayın gönderilmesi hakkında.
71	29	25 Şevvâl 1201 10 Ağustos 1787	İskenderiyeli Mahmud ve kardeşi Ahmed cezalandırılmasına dair.

71	30	25 Şevvâl 1201 10 Ağustos 1787	İsmâil Kalesi'ne istenen üç yüz yeniçerinin kış şiddetini arttırmadan gönderilmesi hakkında.
72	31	3 Zilka'de 1201 17 Ağustos 1787	Amcazâde Hüseyin Paşa'nın vakfettiği çeşmelerinin sayvanlarının tamiri hakkında.
73	32	5 Zilka'de 1201 19 Ağustos 1787	Edirne'de bulunan köprüler ve kaldırımların incelenerek eksiklerle ilgili defter hazırlanması ve tamiri hakkında.
74	33	5 Zilka'de (1201) 19 Ağustos 1787	Şâhin Giray Han'ın geride kalan altmış üç adamına erzak verilmesine dair.
74	34	3 Zilka'de 1201 17 Ağustos 1787	Edirne-İsakçı yolunda bulunan köprüler ve kaldırımların tamire ihtiyacı olanların belirlenmesi hakkında.
75	35	tsz.	Edirne'den Cingâne İskelesi'ne yapılan iskâna dair.
75	36	5 Zilka'de 1201 19 Ağustos 1787	Edirne ve diğer mahallerde sefer için gerekli hazırlıkların yapılması eksiklerin tamamlanması hakkında.
76	37	7 Zilka'de 1201 21 Ağustos 1787	Sivas eyaletinden gelen askere erzak verilmesi hakkında.
76	38	7 Zilka'de 1201 21 Ağustos 1787	Tekfurdağı İskelesi'ne nakledilecek buğdaylara dair.
77	39	9 Zilka'de 1201 23 Ağustos 1787	Şâhin Giray'ın adamlarına verilen erzakın kesilmesine dair.
77	40	tsz.	Sefer için istenilen memurların Nevruz'da Edirne sahrasında olmalarına dair.

78	41	15 Zilka'de 1201 29 Ağustos 1787	Şâhin Giray'ın Edirne'de bulunan eşyâlarının kayıt altına alınması ve gönderilmesine dair.
79	42	19 Zilka'de 1201 2 Eylül 1787	Şâhin Giray'ın eşyâları hakkında.
79	43	23 Zilhicce 1201 6 Ekim 1787	Alışverişte yabancı paraların kullanılmasının sorun oluşturması ve çözümüne dair.
80	44	22 Zilka'de (1201) 5 Eylül 1787	Filibe kazasında bulunan çiftliğin sahiplik meselesine dair.
81	45	23 Zilka'de 1201 6 Eylül 1787	Yeniçerilerin Nevruz'da Edirne sahrasında orduya katılmaları hakkında.
82	46	23 Zilka'de 1201 6 Eylül 1787	Ocaklı askerinin Nevruz'da Edirne sahrasında orduya katılmaları hakkında.
83	47	23 Zilka'de 1201 6 Eylül 1787	Curazâde Ahmed Paşa ve bin süvari askerine erzak verilmesi hakkında.
83	48	29 Zilka'de 1201 12 Eylül 1787	Edirne ve Akpınar menzillerine nakil edilmek üzere yola çıkan zahirelerin eksik olduğuna dair.
84	49	29 Zilka'de 1201 12 Eylül 1787	Sipâhi ve silahdâr askerinin Edirne sahrasında orduya katılmaları hakkında.
84	50	29 Zilka'de 1201 12 Eylül 1787	Deve Ocağı kethüdâsı İbrahim'in hayvanlarla ilgilenmediği terbiyesi için kalebent edilmesine dair.
85	51	26 Zilka'de 1201 9 Eylül 1787	Reyanın sefer sırasında Rusya tarafına geçmesinin önlenmesine dair.

85	52	Zilhicce 1201 Eylül/Ekim 1787	Sefer için Edirne'den yirmi iki bin kîle un ve on bir bin kîle arpanın Aydos'a gönderilmesine dair.
86	53	3 Zilhicce 1201 16 Eylül 1787	Ordunun için gerekli zahirenin hazırlanması hakkında.
87	54	3 Zilhicce 1201 16 Eylül 1787	Menzil ve ulaklara dair sorunlar hakkında.
87	55	7 Zilhicce 1201 20 Eylül 1787	Sefer için Edirne menziline ihtiyaçlarının karşılandığına dair.
88	56	7 Zilhicce 1201 20 Eylül 1787	Ordunun ihracı sırasındaki ihtiyaçların karşılanması için yirmi beş ustanın Edirne'den gönderilmesine dair.
89	57	Zilhicce 1201 Eylül/Ekim 1787	İsmâil Kalesi'ne kış için istenilen askerin gönderilmesi hakkında.
90	58	7 Zilhicce 1201 20 Eylül 1787	Ordunun için öküz arabası ve develerin Edirne'den gönderilmesi hakkında.
91	59	9 Zilhicce 1201 22 Eylül 1787	Tekfurdağı İskelesi'ne Edirne'den buğday nakledilmesi hakkında.
91	60	29 Zilhicce 1201 12 Ekim 1787	Anadolu'dan çıkan askerin köylere çiftliklere zarar vermemesi için uyarıya dair.
92	61	15 Zilhicce 1201 28 Eylül 1787	Sadrazam ve Serdar-ı Ekrem otağının ihtiyaçlarının karşılanmasına dair.
92	62	17 Zilhicce 1201 30 Eylül 1787	Ordunun aydınlanma ihtiyacı için çıra tedarik edilmesi hakkında.

93	63	17 Zilhicce 1201 30 Eylül 1787	Hasköy panayırından altın ve gümüş satın alınması ve darphaneye teslimi hakkında.
93	64	17 Zilhicce 1201 30 Eylül 1787	Şâhin Giray'ın Edirne'de ve Ahyolu Bergos'da olan eşyalarının İstanbul'a gönderilmesi hakkında.
94	65	15 Zilhicce (1201) 28 Eylül 1787	Şahıslar arasındaki alacak verecek meselesine dair.
95	66	17 Zilhicce 1201 30 Eylül 1787	İsmâil Kalesi'ndeki askerlerle alâkalı soruna dair.
95	67	17 Zilhicce 1201 30 Eylül 1787	Edirne'den arpa, buğday, buğday unu, saman, odun, taze otun ordu için hazırlandığına dair.
96	68	19 Zilhicce 1201 2 Ekim 1787	İstanbul'dan yola çıkan askerlerin geçecekleri mahallerdeki meyhanelerin kapatılmasına dair.
97	69	19 Zilhicce 1201 2 Ekim 1787	Eski Cami'de Sahih-i Buhâri okunması ve düşmanın yenilmesi için dua edilmesine dair.
98	70	29 Zilhicce 1201 12 Ekim 1787	Edirne'de Kadızâde Seyyid Hacı Mehmed'in ölümü üzerine mirası ile alâkalı mahkemeye dair.
100	71	17 Zilhicce 1201 30 Eylül 1787	Kanâre Köyü'nde konaklayan askere erzak gönderilmesi hakkında.
100	72	tsz.	Top Arabacı askerlerinin orduya katılmalarına dair.
101	73	3 Muharrem 1202 15 Ekim 1787	Üsküdar'daki Maslahat-ı Mezra'nın hisse devri hakkında.
101	74	3 Muharrem 1202 15 Ekim 1787	Bir kişinin mahkeme için Edirne'ye getirilmesine dair.

102	75	7 Muharrem 1202 19 Ekim 1787	Hotîn muhafazası için istenen askerlerin bir an önce gönderilmesi hakkında.
103	76	tsz.	İstanbul için Edirne'den istenen buğdayın nakli hakkında.
103	77	7 Muharrem 1202 19 Ekim 1787	Sahhâf İshak Efendi'nin İstanbul'a çağırılması hakkında.
104	78	7 Muharrem 1202 19 Ekim 1787	Edirne Bostancıbaşı emrindeki askerin ihtiyaçlarını kendi akçeleriyle karşıladıkları hakkında.
105	79	11 Muharrem 1202 23 Ekim 1787	İstanbul'dan çıkan askerlerin Kanare menziline geldiği ve bir gecelik ihtiyaçlarının karşılandığına dair.
105	80	tsz.	Cebe ocağından istenen askerin ilkbaharda orduya katılmalarına dair.
106	81	13 Muharrem 1202 25 Ekim 1787	Edirne ve Akpınar menzillerine gönderilen buğdayların eksik çıkması hakkında.
107	82	13 Muharrem 1202 25 Ekim 1787	Edirne ve Akpınar menzillerine nakli istenen zahirenin temin edilmesi hakkında.
107	83	13 Muharrem 1202 25 Ekim 1787	İstanbul-Edirne arasındaki köprülerin ve kaldırımların tamiri hakkında.
108	84	tsz.	Şâhin Giray'ın eşyâlarının oğlu Devlet Giray adına Sâhib Giray'a gönderilmesi hakkında.
109	85	17 Muharrem 1202 29 Ekim 1787	Seferden dönmek isteyen askerlerle alâkalı soruna dair.

109	86	15 Muharrem 1202 27 Ekim 1787	Edirne'de ve nâhiyelerindeki gayrimüslimlerin silahlarının alınıp ihtiyacı olan askere satılmasına dair.
110	87	19 Muharrem 1202 31 Ekim 1787	Edirne'den Cingâne İskelesi'ne iskân ettirilenler hakkında.
111	88	27 Muharrem 1202 8 Kasım 1787	Vidin'e tayin edilen askerlerin ihtiyaçlarının karşılandığı, yükleri için araba verildiğine dair.
111	89	29 Muharrem 1202 10 Kasım 1787	İsmâil Kalesi'ne istenen askerlerin birkaç gün içinde yola çıkacaklarına dair.
112	90	1 Sâfer isnâ ve mi'eteyn ve elf 12 Kasım 1787	Milanizâde hazinedarı Mustafa Ağa'nın Edirne'ye getirilip, Kavaklı İsmâil ile duruşmaya çıkarılması hakkında.
112	91	3 Sâfer 1202 14 Kasım 1787	İstanbul'dan Edirne'ye gelen Top arabacılarının menzildeki ihtiyaçlarının karşılandığına dair.
113	92	5 Sâfer 1202 16 Kasım 1787	Edirne'ye gelen yeniçerilerin iki günlük erzaklarının karşılanmasına dair.
113	93	7 Sâfer 1202 18 Kasım 1787	Kayık Cami'nde Seyyid Hüseyin vefatı üzerine görevli atanmasına dair.
114	94	9 Sâfer 1202 20 Kasım 1787	İsmâil Kalesi'ne istenilen askerlerin gönderilmesi hakkında.
114	95	27 Muharrem 1202 8 Kasım 1202	Ahûr Köyü'ndeki develerin sayımı ve bir kısmının İstanbul'a nakli hakkında.
115	96	15 Sâfer 1202 26 Kasım 1787	Bergos'da Turgûd Bey Köyü'ndeki çiftlik meselesine dair.

117	97	17 Sâfer 1202 28 Kasım 1787	Ordudaki gayretsiz ve firar eden askerlerin cezalandırılmalarına dair.
117	98	17 Sâfer 1202 28 Kasım 1787	Sikkenin değerinin ayarlanmasına dair.
118	99	23 Sâfer 1202 4 Aralık 1787	Bir ağa ve iki yüz elli sipâhinin ihtiyaçlarının karşılanmasına dair.
118	100	23 Sâfer 1202 4 Aralık 1787	Bir ağa ve iki yüz elli silahdârın ihtiyaçlarının karşılanmasına dair.
119	101	Sâfer 1202 Kasım/Aralık 1787	Helvahanedeki zahirenin teftişine dair.
120	102	25 Sâfer 1202 6 Aralık 1787	Kemâl Çayırı menziline nakledilmesi istenen zahirelere dair.
120	103	23 Sâfer (1202) 4 Aralık 1787	Ordu için Edirne'den istenen yirmi beş usta hakkında.
121	104	Tahrîren fi's-sabi' ve'l-işrîn min- Sâferü'l-Hayr sene isneyn ve mi'eteyn ve elf. 27 Sâfer 1202 8 Aralık 1787	Aleksi'nin ölen amcasından kalan mallardan hakkını istemesine dair.
122	105	Gurre-i Rebî'ü'l- evvel 1202 11 Aralık 1787	Gazi İbrahim Bey Mescidi'nde görevli Ahmed Halife ibn Mustafâ vefatı üzere göreve atama hakkında.
122	106	3 Rebî'ü'l-evvel 1202 13 Aralık 1787	Attârların yamaklarından imdâdiye talepleri üzerine yamakların karşı çıkması hakkında.
122	107	2 Rebî'ü'l-evvel 1202	Ordu ihtiyacı için istenen habbâzlar ve yamaklara dair.

		12 Aralık 1787	
123	108	Gurre-i Rebî'ü'l- evvel 1202 11 Aralık 1787	Habbâzân yamaklarının İmdâdiye vermelerine dair.
123	109	5 Rebî'ü'l- evvel 1202 15 Aralık 1787	Özü Kalesi için istenen askerin hazırlandığı ve görev yerlerine doğru yola çıktıklarına dair.
124	110	11 Rebî'ü'l- evvel 1202 21 Aralık 1787	Menzillerde yaşanan beygir sorununa dair.
125	111	11 Rebî'ü'l- evvel 1202 21 Aralık 1787	Akçenin değeri üzerinden alışverişte çıkan sorunun çözümüne dair.
126	112	15 Rebî'ü'l- evvel 1202 25 Aralık 1787	Muhyiddin Baba Zaviyesinin vekili Yûsuf'un görevini suistimal etmesi üzerine yerine Mustafa'nın geçirilmesine dair.
126	113	15 Rebî'ü'l- âhir 1202 24 Ocak 1788	Edirne ve Akpınar menzilleri için zahire satın alınması ve Ordu gelmeden önce hazır edilmesine dair.
127	114	15 Rebî'ü'l- âhir 1202 24 Ocak 1788	Varna ve İsmâil Kalesi'ne gönderilecek beygirlerin hazırlanmasına dair.
128	115	17 Rebî'ü'l- evvel 1202 27 Aralık 1787	Aydos Ambarı için un ve arpanın satın alınması, ambara nakli hakkında.
128	116	25 Rebî'ü'l- evvel 1202 4 Ocak 1788	Kemâl Çayırı menzili için hazırlanan zahirelere dair.

129	117	25 Rebî'ü'l-evvel 1202 4 Ocak 1788	Aydos'a nakledilecek un ve arpaya dair.
129	118	25 Rebî'ü'l-evvel 1202 4 Ocak 1788	Şahıslar arasındaki alacak verecek meselesine dair.
130	119	14 Rebî'ü'l-evvel 1202 24 Aralık 1787	Edirne ve Akpınar Menzillerine zahire toplanmasına dair.
130	120	21 Rebî'ü'l-evvel 1202 31 Aralık 1787	Şâhin Giray'ın kapan hanındaki eşyâlarından birkaç parça çalınması hakkında.
131	121	Rebî'ü'l-evvel 1202 Aralık/Ocak 1787/1788	Derûnhisâr'da bir Yahudi'nin bıçaklanarak öldürülmesine dair.
132	122	27 Rebî'ü'l-evvel 1202 6 Ocak 1788	Cingane İskelesi'ne yapılan iskânda yaşanan soruna dair.
133	123	27 Rebî'ü'l-evvel 1202 6 Ocak 1788	Edirne menzillerinde ulakların yaşadıkları sorunlara dair.
134	124	27 Rebî'ü'l-evvel 1202 6 Ocak 1788	Ahi Köyü'nde olan deve ahırlarının tamir meselesine dair.
134	125	29 Rebî'ü'l-evvel 1202 8 Ocak 1788	Humbaracı sipâhilerinden Osman'ın İstanbul'a mahkemeye çağrıldığı nikris hastalığından dolayı vekilinin gönderildiğine dair.
135	126	29 Rebî'ü'l-evvel 1202 8 Ocak 1788	Meriç ve Arza üzerlerindeki ahşap köprülerin tamirlerine dair.

136	127	3 Rebî'ü'l-âhir (1202) 12 Ocak 1788	İstanbul'dan çıkacak ordunun ihtiyacı için istenilen öküz arabası, develer, sirem arabası ve top çeken beygirlerine dair.
136	128	3 Rebî'ü'l-âhir 1202 12 Ocak 1788	Edirne, Akpınar ve Kemâl Çayırı menzillerine zahire gönderilmesine dair.
137	129	5 Rebî'ü'l-evvel 1202 15 Aralık 1787	Ordunun ihtiyacı için develer, öküz arabası, sirem arabası hazırlanmasına dair.
137	130	5 Rebî'ü'l-âhir 1202 14 Ocak 1788	Aydos'a nakil edilecek un ve arpanın bir an önce gönderilmesine dair.
138	131	5 Rebî'ü'l-âhir 1202 14 Ocak 1788	Edirne'den Tekfurdağı İskelesi'ne gönderilecek zahireler hakkında.
139	132	5 Rebî'ü'l-âhir 1202 14 Ocak 1788	Edirne-İsakçı yolu üzerindeki derbentçilere dair.
139	133	5 Rebî'ü'l-âhir 1202 14 Ocak 1788	Edirne'de Okçu ve Yayı esnafının olmadığı ve tedariki hakkında.
140	134	5 Rebî'ü'l-âhir 1202 14 Ocak 1788	Kırkkilise kazasında bir öldürme vakası hakkında.
141	135	11 Rebî'ü'l-âhir 1202 20 Ocak 1788	Edirne'de bulunan darüşşifanın hekimbaşının ölümün üzerine atama hakkında.
141	136	15 Rebî'ü'l-âhir 1202 24 Ocak 1788	Berberler esnafının kethüdâsının ölümü üzerine atama hakkında.

141	137	15 Rebî'ü'l-âhir 1202 24 Ocak 1788	Özü Kale'sine gönderilecek arpanın Bergos İskeleye'ne nakli hakkında.
141	138	17 Rebî'ü'l-âhir 1202 26 Ocak 1788	İskenderiyeli asî Mahmud'un cezalandırılmasına dair.
143	139	17 Rebî'ü'l-âhir (1202) 26 Ocak 1788	Donanma için humbaracı ocağından tertip edilen askerler hakkında.
143	140	19 Rebî'ü'l-âhir 1202 28 Ocak 1788	İstanbul'a gönderilecek zahirelere dair.
143	141	19 Rebî'ü'l-âhir 1202 28 Ocak 1788	Orduya gönderilecek mühimmat hakkında.
144	142	21 Rebî'ü'l-âhir 1202 30 Ocak 1788	Hazinedar Sinan Bey Mescidi'nde müezzin değişikliği hakkında.
144	143	23 Rebî'ü'l-âhir 1202 1 Şubat 1788	İstanbul'a gönderilecek çuvallara dair.
144	144	23 Rebî'ü'l-âhir 1202 1 Şubat 1788	Aydoslu Mehmed Paşa'nın yakalanması İstanbul'a gönderilmesi hakkında.
145	145	tsz.	Nevruz'da istenilen silahdâr ocağının Edirne Sahrasında orduya katılacakları hakkında.
145	146	23 Rebî'ü'l-âhir 1202 1 Şubat 1788	Nevruz'da istenilen sipâhi ocağının Edirne Sahrasında orduya katılacakları hakkında.
146	147	25 Rebî'ü'l-âhir 1202 1 Şubat 1788	Küçük Şah Melik Zaviye'si hatîbinin ölümü üzerine hatîpliğe oğullarının uygun görülmesi

			hakkında.
146	148	tsz.	Uncu Hacı Mustafa İbn İbrahim'in varisleri arasındaki anlaşmazlık hakkında.
147	149	27 Rebî'ü'l-âhir 1202 5 Şubat 1788	Nehir yoluyla Edirne'ye getirilmeye çalışılan pirinçlerin bir kısmının zâyi olduğu hakkında.
148	150	27 Rebî'ü'l-âhir 1202 5 Şubat 1788	İsmâil Kalesi'ne daha önce istenen askerlerin gönderildiğine dair.
148	151	3 Cemâziye'l-evvel 1202 10 Şubat 1788	Haseki Mustafa ile karısı Fatıma arasındaki davaya dair.
150	152	7 Cemâziye'l-evvel 1202 14 Şubat 1788	İstanbul için istenilen buğdayın hazırlandığı ve gönderileceğine dair.
150	153	10 Cemâziye'l-evvel 1202 17 Şubat 1788	Edirne ve Kırkkilise yollarındaki menzillerde beygir azlığı sorununun çözüldüğüne dair.
151	154	9 Cemâziye'l-evvel 1202 16 Şubat 1788	Sefer için hazırlanan zahirelerin numunelerinin İstanbul'a gönderilmesine dair.
152	155	9 Cemâziye'l-evvel 1202 16 Şubat 1788	İsakçı ve Aydos ambarlarına gönderilmesi istenen zahireler hakkında.
152	156	9 Cemâziye'l-evvel 1202 16 Şubat 1788	Edirne, Çabaniçe ve Semizce'deki menzillerde beygir sorununun çözüldüğüne dair.
153	157	9 Cemâziye'l-evvel 1202 16 Şubat 1788	Edirne ve Hayrabolu ahırlarında iyi durumdaki hayvanların belirlenmesine dair.

154	158	9 Cemâziye'l-evvel 1202 16 Şubat 1788	Edirne, Çabaniçe ve Semizce menzillerindeki beygir meselesine dair.
154	159	9 Cemâziye'l-evvel 1202 16 Şubat 1788	Çekmece-i Sagır'den Sofya'ya giden yoldaki menzilin zahire ihtiyacına dair.
155	160	11 Cemâziye'l-evvel (1202) 18 Şubat 1788	Timur Bey Vakfı'ndan görevli Abdullah'ın vefatı üzerine yerine yapılan atama hakkında.
155	161	11 Cemâziye'l-evvel (1202) 18 Şubat 1788	Ayas Bey Mahallesi Mescidi'nde görevli değişikliğine dair.
155	162	11 Cemâziye'l-evvel 1202 18 Şubat 1788	Ordunun ihtiyacı olan zahirelerin söylenen ambarlara gönderildiğine dair.
156	163	13 Cemâziye'l-evvel 1202 20 Şubat 1788	Şeyh Mustafa Efendi zaviyesindeki görevli değişikliğine dair.
156	164	11 Cemâziye'l-evvel (1202) 18 Şubat 1788	Meriç nehri üzerindeki tamir edilen köprülerin incelenmesine dair.
156	165	11 Cemâziye'l-evvel 1202 18 Şubat 1788	Tamir olan köprülerin keşf defterlerinin İstanbul'a gönderilmesine dair.
157	166	13 Cemâziye'l-evvel 1202 20 Şubat 1788	Nişancı Paşa Cami Şerif'inde ölüm üzerine görevli değişikliğine dair.
157	167	11 Cemâziye'l-evvel 1202 18 Şubat 1788	Hazinedar Mustafa'nın bulunduğu mahalden mahkeme için Edirne'ye getirilmesine dair.
158	168	19 Cemâziye'l-evvel (1202) 26 Şubat 1788	Edirne'de Bevvâb Bostân Mahallesi mescidi müezzininin vefatı üzerine göreve oğlunun

			geçirilmesi.
158	169	19 Cemâziye'l-evvel (1202) 26 Şubat 1788	Edirne'de Pâpâs-zâde Ali Efendi Mescidi'nde görevli değişikliği hakkında.
158	170	19 Cemâziye'l-evvel 1202 26 Şubat 1788	Seferdeki askerlerin ekme ihtiyacını karşılamak fırınlar yaptırılması hakkında.
158	171	21 Cemâziye'l-evvel 1202 28 Şubat 1788	Edirne ve kazalarından un ve arpa satın alınmasına dair.
159	172	21 Cemâziye'l-evvel 1202 28 Şubat 1788	Sefer için top çeken beygirlerinin hazırlanması hakkında
159	173	21 Cemâziye'l-evvel 1202 28 Şubat 1788	Tekfurdağı İskelesi'ne nakledilecek zahirenin fiyatının düzenlenmesine dair.
160	174	21 Cemâziye'l-evvel 1202 28 Şubat 1788	Menzillerde yaşanan beygir sorunu hakkında.
161	175	22 Cemâziye'l-evvel 1202 29 Şubat 1788	Sefer için Dâvud Paşa sahrâsına develerin, öküz arabalarının ve sirem arabalarının gönderilmesine dair.
161	176	26 Cemâziye'l-evvel 1202 4 Mart 1788	Sefer için develer, öküz arabaları ve sirem arabalarının gönderilmesi hakkında
162	177	Gurre-i Cemâziye'l-âhir (1202) 9 Mart 1788	Ordunun taşıma ihtiyacı için gerekli develerin yola çıktığına dair.

162	178	Gurre-i Cemâziye'l-âhir 1202 9 Mart 1788	Sefer için Dâvud Paşa sahrâsında hazır bulunmaları istenilen deve, araba, beygir, katır ve mandanın gönderilmesine dair.
162	179	27 Cemâziye'l- evvel 1202 5 Mart 1788	Fîrûz Bey Cami'inde imâm hatîbin vefatı üzerine tayin hakkında.
163	180	tsz.	Fîrûz Bey Cami vakfı mütevellisinin vefatı üzerine oğlunun yerine geçirilmesine dair.
163	181	Gurre-i Cemâziye'l-âhir 1202 9 Mart 1788	Sefer için istenen öküz arabalarına dair.
163	182	Gurre-i Cemâziye'l-âhir 1202 9 Mart 1788	Askerlerin konaklayacağı yerlerde yapılması istenen fırınlara dair.
164	183	29 Cemâziye'l- evvel 1202 7 Mart 1788	Orduya Edirne sahrasında katılacak silahdâr ocağı askerlerinin hazırlanmasına dair.
164	184	29 Cemâziye'l- evvel 1202 7 Mart 1788	Orduya Edirne sahrasında katılacak sipâhi askerlerinin hazırlanmasına dair.
164	185	tsz.	Sefer için istenen sirem arabası ve beygirler hakkında.
165	186	2 Cemâziye'l-âhir 1202 10 Mart 1788	Tepedelenli Ali Paşa'nın getirdiği paranın sayılıp mühürlenip bezzazistana koyulduğuna dair.
165	187	Gurre-i Cemâziye'l-âhir 1202	Sefer için zahire ihtiyacının teminine dair.

		9 Mart 1788	
166	188	tsz.	Sefer için istenilen deve, araba, beygir, katır ve mandanın gönderilmesi hakkında.
166	189	3 Cemâziye'l-âhir 1202 11 Mart 1788	Edirne kazalarından toplanan un ve buğdayın fiyatının hesaplanması makbuz edilmesi hakkında.
167	190	5 Cemâziye'l-âhir 1202 13 Mart 1788	Sefer için istenen top çeken beygirleri hakkında.
167	191	5 Cemâziye'l-âhir 1202 13 Mart 1788	Ruslara karşı yapılan savaş için halkın haberdar edildiği zafer için dualar edilmesi hakkında.
169	192	Ahir-i şehri Cemaziye'l-evvel 1202 8 Mart 1788	Sefere dair durumun anlatılması orduya her türlü desteğin verilmesine dair ferman sureti.
171	193	5 Cemâziye'l-âhir 1202 13 Mart 1788	Edirne'den Sofya'ya Sofya'dan Belgrad'a kadar olan köprüler ve kaldırımların tamirine dair.
172	194	5 Cemâziye'l-âhir 1202 13 Mart 1788	Küçük Çekmece 'den Edirne'ye ve Edirne'den İsakçı'ya kadar olan yoldaki menzillerin zahirelerinin durumu hakkında.
172	195	5 Cemâziye'l-âhir 1202 13 Mart 1788	Askerin menzillerdeki ihtiyacı için yapılan fırınlar hakkında.

172	196	5 Cemâziye'l-âhir 1202 13 Mart 1788	Hüseyin Ağa'nın alacak meselesine dair.
173	197	7 Cemâziye'l-âhir 1202 15 Mart 1788	İngiliz simsarı Nemçeli hizmetinde çalışıp çalışmadığına dair mesele hakkında.
173	198	11 Cemâziye'l-âhir 1202 19 Mart 1788	Edirne, Sapanca ve Semizce menzillerindeki beygir sorunu hakkında.
174	199	11 Cemâziye'l-âhir 1202 19 Mart 1788	Sefer için gerekli sadeyağın Edirne'den temini ve Sofya'ya nakli hakkında.
175	200	15 Cemâziye'l-âhir 1202 23 Mart 1788	Silivri'den Edirne'ye kadar ki menzillerin zahiresi hakkında.
175	201	15 Cemâziye'l-âhir 1202 23 Mart 1788	Yanbolu kazasına un ve arpa nakli hakkında.
176	202	19 Cemâziye'l-âhir 1202 27 Mart 1788	İstanbul'a giden zahirelerin miktarındaki değişiklik hakkında.
176	203	21 Cemâziye'l-âhir 1202 29 Mart 1788	Dâvud Paşa sahrâsına gönderilmesi gereken develerin ulaşmaması hakkında.
177	204	21 Cemâziye'l-âhir 1202 29 Mart 1788	Edirne'den Sofya'ya askerin ihtiyaç olan çadır ve birkaç eşyanın gönderilmesi hakkında.
177	205	20 Cemâziye'l-âhir 1202 28 Mart 1788	Sefer sırasında askerin halka karşı yanlış bir davranışta bulunmamasına dair emirin yetkililere duyurulması hakkında.

178	206	Hurrire fil-yevmîl- hamis vel-işrin min-Cemâziye'l- âhir sene 'isneyn ve mi'eteyn ve elf. 25 Cemâziye'l-âhir 1202 2 Nisan 1788	Edirne'den İsakçı'ya kadar olan yoldaki köprü ve kaldırımın tamirine dair.
179	207	20 Cemâziye'l-âhir 1202 28 Mart 1788	Gümölcine'den Filibe'ye kadarki menzillerdeki zahirelere dair.
179	208	28 Cemâziye'l-âhir 1202 5 Nisan 1788	Ölüm üzerine alacak- verecek meselesi hakkında.
179	209	29 Cemâziye'l-âhir 1202 6 Nisan 1788	Edirne Hasan Paşa Mahallesi'nde alacak-verecek meselesine dair.
180	210	29 Cemâziye'l-âhir 1202 6 Nisan 1788	Bir ekmek fırınının işletilmesi meselesine dair.
180	211	29 Cemâziye'l-âhir 1202 6 Nisan 1788	Veraset üzerine kalan bir mülkün paylaşım meselesine dair.
181	212	29 Cemâziye'l-âhir 1202 6 Nisan 1788	Fâtıma Hâtun'un eşi hakkındaki davasına dair.
181	213	Gurre-i Receb 1202 7 Nisan 1788	Veraset üzerine kalan bir mülkün paylaşım meselesine dair.
182	214	1 Receb 1202 7 Nisan 1788	Sığır alım satım ile alâkalı anlaşmazlığa dair.
182	215	Gurre-i Receb 1202 7 Nisan 1788	Dâye Hâtun Cami vakfındaki görevli değişimine dair.

182	216	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Reayadan bir grubun vergilerini ödemede zorlandıklarına dair beyanı hakkında.
183	217	tsz.	Basmacı esnafı ile kethüdâsı arasındaki meseleye dair.
183	218	tsz.	Alacak verecek meselesine dair.
184	219	tsz.	Edirne menzillerindeki beygir sorunu hakkında.
185	220	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Menzillere beygir tedariki ve tedarik için toplanan paraya dair.
185	221	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Vefat sonrasında mülk paylaşımında yaşanan soruna dair.
186	222	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Çeribaşı İbrahim'in fitik hastalığından dolayı iş yapamaz hale gelmesine dair.
186	223	Hurrîre fil-yevmîs-sâlis min-Receb 1202 9 Nisan 1788	Menzillerdeki beygir sıkıntısı hakkında.
187	224	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Nafaka meselesinin çözümlenmesine dair.
187	225	5 Receb 1202 11 Nisan 1788	Tarla tapu meselesi hakkında.
188	226	tsz.	Alacak verecek meselesine dair.
189	227	tsz.	Vasilerin alacak verecek meselesinin çözümlenmesi hakkında.
189	228	5 Receb 1202 11 Nisan 1788	Sefer için konaklanacak menzillerde ihtiyacının temini hakkında.

189	229	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki mülk meselesine dair.
190	230	5 Receb 1202 11 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki mülk meselesine dair.
190	231	4 Receb 1202 10 Nisan 1788	Vakıftaki görevli değişimine dair.
191	232	5 Receb 1202 11 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki alacak verecek meselesinin çözülmesine dair.
191	233	9 Receb 1202 15 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki arsa meselesinin çözülmesine dair.
192	234	9 Receb 1202 15 Nisan 1788	Tekfurdağı İskelesi'ne zahire gönderimi hakkında.
192	235	7 Receb 1202 13 Nisan 1788	İstanbul'a meddah gönderilmesine dair.
193	236	9 Receb 1202 15 Nisan 1788	Menzillerdeki ulakların bekletilmeden görev yerlerine gönderilmesine dair.
193	237	6 Receb 1202 12 Nisan 1788	Şahıslar arasında nafaka ve mihr meselesine dair.
193	238	7 Receb 1202 13 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki alacak verecek davasına dair.
194	239	7 Receb 1202 13 Nisan 1788	Fâtıma binti Hüseyin'in alacak davasına dair.
194	240	6 Receb 1202 12 Nisan 1788	Gök Baba Zaviyesindeki görevli değişimi hakkında.
194	241	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Derviş Yûsuf'un bulunup mahkemeye getirilmesine dair.
195	242	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Dobre isimli zimminin cizye ödeyemeyecek halde olması hakkında.

195	243	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Gazi Hâce Mahallesi'ndeki menzillerdeki üç tahtani odanın paylaşımı hakkında.
196	244	9 Receb 1202 15 Nisan 1788	Muslûbeğli Karye'sindeki tarlanın satışı sonrası yaşanan soruna dair.
196	245	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Şahıslar arasında menzillerin paylaşımına dair.
197	246	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Ordu ihtiyacı için istenen sadeyağ hakkında.
197	247	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Esnaflar arasında alacak verecek meselesine dair.
197	248	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Şahıslar arasında menzil gelirinin paylaşımına dair.
198	249	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Kardeşler arası miras paylaşımına dair.
199	250	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Şihabeddin Mahallesi'ndeki menzilin paylaşımından yaşanan soruna dair.
199	251	12 Receb 1202 18 Nisan 1788	Karakullukçu Mehmed Sâdık bin Hamza'nın Halil'i piştov kurşunu ile kazaen vurmasına dair.
199	252	12 Receb 1202 18 Nisan 1788	Ordu hazinesinde mevcut olan akçenin bir kısmının Edirne bezzâzistânına koyulması hakkında.
200	253	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Mezradar İsmâil'in ölümü üzerine Çakmak Dere mezarının kim tarafından kullanılacağına dair.
200	254	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Şehabeddin Paşa Mahallesi'nde bulunan menzilin kullanım hakkına dair.

201	255	Fî evail-i şehri Ramazâni'l- mübârek ihdâ ve tıs'ın ve mi'e ve elf. 14-23 Ekim 1191	Edirne nâhiyelerinden bazılarının nâiblerinin emirsiz hareket etmesine dair.
203	256	11 Receb 1202 17 Nisan 1788	Edirne'de bulunan İslam Mescidi'ndeki müezzinin değişimine dair.
203	257	15 Receb 1202 21 Nisan 1788	Zeyneb binti Hüseyin'in hizmeti karşılığında aldığı eşyâlarının kendisinden geri istenmesine dair.
204	258	9 Receb 1202 15 Nisan 1788	Zeyneb hâtunun resmi kayıtlarda Aişe olarak geçmesinden çıkan soruna dair.
204	259	15 Receb 1202 21 Nisan 1788	Nafaka meselesinde yaşanan soruna dair.
205	260	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki mal davasına dair.
205	261	9 Receb 1202 15 Nisan 1788	Zeyneb hâtunun kayıtlarda Aişe ismiyle geçmesiyle çıkan sorun dair.
206	262	15 Receb 1202 21 Nisan 1788	Aydos'ta toplanacak zahirlerin hazırlanması hakkında.
206	263	3 Receb 1202 9 Nisan 1788	Şahsın vefatı sonrası kalan mallar üzerindeki anlaşmazlığa dair.
207	264	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Cizye ödeme meselesinde yaşanan soruna dair.
208	265	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Karı koca arasındaki mal davasına dair.

208	266	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Veraset meselesi hakkında.
208	267	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Zağnoz Subaşı Mescidi Vakfı'nda imâmet ve müezzinlik meselesine dair.
209	268	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Zağnoz Subaşı Mescidi'nde vefat nedeniyle görevli değişikliğine dair.
209	269	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Sabuncu toprağındaki mülkün gelirinin paylaşımı hakkında.
209	270	15 Receb 1202 21 Nisan 1788	Edirne'de top kapısındaki menzilin kullanım hakkına dair.
210	271	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Şahıslar arasında ev satışı sonrası çıkan sorun hakkında.
210	272	Fî evail-i Recebü'l- Ferd 1202 7-16 Nisan 1788	Nâiblerin kanunsuz olarak köy köy gezip akçe topladığı halka zulüm ettiğine dair.
211	273	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Şahıslar arasındaki mal meselesine dair.
212	274	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Selçuk Hâtun Mahallesi'ndeki mülkün paylaşımı konusunda şahıslar arasındaki meseleye dair.
213	275	13 Receb 1202 19 Nisan 1788	Habbazların çadır miktarı ve verilen akçelerin kayıt altına alındığına dair.
213	276	15 Receb 1202 21 Nisan 1788	Venedik tüccarı Marko Miliko'nun mallarının halk tarafından yağmalanmasına dair.
213	277	15 Receb 1202 21 Nisan 1788	Ekmekçilerden alınan beş yüz kuruşun davacılara verilmesine dair.

214	278	15 Receb (1202) 21 Nisan 1788	Debbağ Hacı Halîl Mahallesi'nde bulunan evin kardeşler arasındaki davasına dair.
214	279	14 Receb 1202 20 Nisan 1788	Ordu'nun ihtiyaç fazlası arabaları ve develerinin Edirne'de duracağı hakkında.
215	280	17 Receb 1202 23 Nisan 1788	Doğancı Köyü'nde Bostânî Ömer'in öldürülmesine dair dava.
216	281	Receb 1202 Nisan/Mayıs 1788	Şahıslar arasındaki alacak verecek meselesine dair.
216	282	Receb 1202 Nisan/Mayıs 1788	Karı koca arasındaki mal davasına dair.
217	283	12 Receb 1202 18 Nisan 1788	Veraset meselesine dair.
217	284	17 Receb 1202 23 Nisan 1788	Aydos ambarı zahiresi olan unun arpayla değiştirilmesine dair.
217	285	17 Receb 1202 23 Nisan 1788	Tophâneli Mehmed Beşe ibn İbrahim'in ayağının top arabası altında ezilmesi dair.
218	286	16 Receb 1202 22 Nisan 1788	Kassab Abdül-'azîz Mahallesi mescidinde görevli değişimine dair.
218	287	19 Receb 1202 25 Nisan 1788	Veliyüddin Mescidi'nde görevli değişimine dair.
218	288	19 Receb 1202 25 Nisan 1788	Hadîce Hâtun Mahallesi mescidinde görevli değişimine dair.
219	289	19 Receb 1202 25 Nisan 1788	Hâsekî Ahmed'in şikâyet üzerine duruşmaya getirilmesine dair.

219	290	21 Receb 1202 27 Nisan 1788	Vidin'e gönderilmesi istenen top çeken beygirleri hakkında.
220	291	21 Receb 1202 27 Nisan 1788	Edirne menzilleri beygirlerine dair.
220	292	21 Receb 1202 27 Nisan 1788	Manastır nâhiyesine derbentçi halkının başvurusu üzerine alacak-verecek meselesine dair.
220	293	21 Receb 1202 27 Nisan 1788	Küçük Manastır reayalarının Süleyman'dan aldıkları borç üzerine çıkan soruna dair.
221	294	22 Receb 1202 28 Nisan 1788	Yumru Kaya köyündeki câmideki görevli değişimine dair.
221	295	22 Receb 1202 28 Nisan 1788	Sefer için hazırlanan cebehane sürat arabalarının Edirne üzerinden orduya gönderilmesine dair.
222	296	23 Receb 1202 29 Nisan 1788	Hâsekî Ahmed Ağa ve Dervîş Depe köyü halkı arasındaki alacak verecek meselesine dair.
222	297	23 Receb 1202 29 Nisan 1788	Edirne menzillerindeki beygirlere dair.
223	298	27 Receb 1202 3 Mayıs 1788	Sapanca, Semizce ve Fakih menzillerindeki beygir yokluğuna dair.
223	299	25 Receb 1202 1 Mayıs 1788	Todori ve Yanî arasındaki hırsızlık meselesine dair.
224	300	27 Receb 1202 3 Mayıs 1788	Karı koca arasındaki davaya dair.
224	301	(boş)	Baş muhâsebe olan Seyyid Nuğman'ın Edirne'de vefat ettiğine dair.

224	302	27 Receb 1202 3 Mayıs 1788	Amrudlu reayaları ile Edirneli Cin Ali oğlu Hüseyin arasındaki alacak verecek meselesine dair.
225	303	27 Receb 1202 3 Mayıs 1788	Taşçı esnafı ile nakkaş esnafı arasındaki mezar taşı boyama meselesine dair.
225	304	Evâsıt-ı Receb 1202 17-26 Nisan 1788	Vergi miktarındaki anlaşmazlığa dair.
225	305	Evâsıt-ı Receb 1202 17-26 Nisan 1788	Vergiye yapılan zamdan dolayı çıkan soruna dair.
226	306	Evâsıt-ı Receb 1202 17-26 Nisan 1788	Nâiblerin davalardan fazla akçe istemesi sonucu ne kadar akçe alınacağını bildirilmesine dair.
227	307	Evâsıt-ı Receb 1202 17-26 Nisan 1788	Reayanın dönüm vergisi tahsilinde yaşadığı soruna dair.
227	308	29 Receb 1202 5 Mayıs 1788	Hadice binti Şebet ile Kostantin arasındaki mülk meselesine dair.
228	309	29 Receb 1202 5 Mayıs 1788	Orduya top çeken beygirlerinin gönderilmesine dair.
228	310	29 Receb 1202 5 Mayıs 1788	Edirne nâhiye ve kazalarında cizye toplamada yaşanan bazı sorunlara dair.
228	311	29 Receb 1202 5 Mayıs 1788	Sefer için ihtiyaç olan öküz arabalarının gönderimine dair.

6. Metnin Transkripsiyonunda İzlenen Yol

Sonları ٢ ile biten Türkçe fiiller (idüb-idüp, bilüb-bilüp) için “b” yerine "p" harfi tercih edilmiştir. Eserde geçen hemzeli ٢ kelimeleri transkribe ederken "sâ'ir" örneğinde olduğu gibi " ' " işareti kullanılmıştır. Arapça ve Farsça kelimelerdeki ayın ٢ harfini " ‘ " işareti (Sa'âdet, müsâ'ade) ile gösterilmiştir. Kelime sonlarında " ' " ve kelime başlarında da " ‘ " bu işaretlere yer verilmiştir. Kelimelerin önüne gelen "bî, ber, der" gibi ekler ayrı yazılmıştır. Ancak gerekli görülmediği yerlerde metinde göz yoracağı kaygısıyla bazı kelimeler birleşik yazılmıştır. Sayılar; "tokuz" yerine "dokuz", "yigirmi" yerine "yirmi", "seksân" yerine "seksen" gibi günümüz Türkçesine uygun olarak yazılmıştır. Metinde bulunan derkenarlar { } işareti içinde gösterilmiştir. Eserde geçen aylar kısaltma olarak verildiği için transkripte de aynı şekilde bırakılmış ancak karşılıkları aranırken kolaylık olması için kısaltmalar bölümünde tam hâlleri verilmiştir. Eserin varak numaraları köşeli parantez [] içerisinde **bold** olarak belirtilmiştir. Metnin daha anlaşılır ve düzenli hâle gelebilmesi için uygun görülen yerlerde gerekli noktalama işaretleri konulmuştur. Eserdeki kayıtlara 17b ye kadar numara verilmiş, daha sonra devam edilmemiştir. Ancak bu numaralar verilirken birkaç kayıt atladığından yanlış olmuştur. Hem bu yanlış düzeltmek hem de kayıtlara ulaşımı kolaylaştırmak için transkribe metinde kayıtlar doğru bir şekilde tekrar numaralandırılmıştır. Mecmûada birkaç kayıtların tarihleri verilmemiş bunlar özetler kısmında (tsz.) olarak gösterilmiştir. Bazılarında da tarihler eksik verilmiş yıl veya gün yazılmamıştır. Eserde kayıtlar yıl olarak sıralı olduğundan eksik olan kısım parantez içinde “9 Şa'bân (1201)” gösterilmiştir. Ancak bunların muhtemel olduğu unutulmamalıdır. Tarihlerdeki eksik olan günler ise “Sâfer 1202” hicri aya tekabül eden iki ay olarak “Kasım/Aralık 1787” gösterilmiştir. Eserin yazımında atlanan veya unutulmuş olarak tespit ettiğimiz eksik ekler ve harfler çeviri esnasında eklenmiştir. Bunlar parantez içinde “Nevruz(da)” belirtilmiştir. Transkripsiyon sırasında okunamayan kısımlar (...) şeklinde gösterilmiştir.

C. TRANSKRİBE METİN

[1b](1) Edirne'de Saray-ı Hümâyûn'un Ta'mîrinin Bâ-Defter-i Müfredât Tekmîli

Budur ki, reîsü'l-küttâb-ı sâbık Atâullah Beğefendi'nin ta'mîr ü termîmine me'mûr olduğu Edirne sarayının bi'l-cümle levâzımı te'hiyyesiyle emr-i binâya şürû' ve mübâşeret ve defter-i keşfde muharrer mevâzinin ekserîsi kemâl-i metânet üzere resîde-i hüsn-i hitâm bulup bazı mahallerinde kusûr kalan ebniye-i hazîneyi dahi evâsıt-ı Şa'bân-ı Şerîf'e dek hitâm-pezîr olacağını bundan âkdem i'lâm olunup saray-ı mezkûrun ta'mîr ü termîmi bilâ-kusûr tekâmül olduğu sûrette mîr-i mûmâ-ileyhin Âsitâne-i 'Aliyye'ye 'avdetine müsâ'afa-i 'Aliyye erzânî buyurilup ebniye-i mezkûrenin mu'âyenesi zımında ikinci Mustafâ Ağa irsâl olunup ebniye-i mezkûreyi merkûma yegân yegân mu'âyene itdirüp ber-mûcib-i defter-i keşf ta'mîr ü termîmleri bilâ-kusûr tekâmül olmuş ise merkûm ile ma'ân 'avdet ve eğer tekâmül olmamış ise tekâmül olanlarının ve tekâmül olmayanlarının defteriyle merkûmu i'ade birle binâya dikkat ve ba'de't-tekâmül Der-sa'âdet'e 'azîmete mübâderet olunmasını hâvî bu dâ'îlerine ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı el-Hac Alî Beğ kullarına hitâben sadr-ı a'zam ve bedr-i efham hazretlerinin mektûb-ı emr-i üslûbları husûs-ı mezbûre me'mûr Çukadârları İkinci Mustafâ Ağa kulları yedile mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve imtisâlen-leh bu dâ'îleri bi-nefsihi ve Bostancıbaşı Ağa ve Atâullah Beğ Efendi kulları bi-nefsihumâ ve şerî'at başkâtibi es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi ve Çukadâr-ı merkûm kulları ve mi'mâr Mehmed Said Ağa ve hülefâları ve sâ'ir ebniyeye vukûf-ı tamı olan kimesneler ile saray-ı hümâyûna varilup mûmâ-ileyh Atâullah Beğefendi'nin yedinde olan baş muhâsebeden mahrec keşf-i evvel defteri mantûk ve mûcebince tecdîd ve ta'mîr eyledikleri mahâl ü mevâzi'lerin her birimiz yegân yegân rü'yet ve mu'âyene ve mesâha ve kemâl-i metânet ve resânet üzere olduğın [2a] müşâhade itdikden sonra kezâlik mûmâ-ileyhin zikr olunan defterden hâric muktezî olup tecdîd ve ta'mîr eyledikleri mahâl ü mevâzi'-i sâireyi dahi her birimiz yegân yegân rü'yet ve mu'âyene ve metîn ü rasîn olduğın ve ala-vechi't-tahkîk mesâha ve müstakilen müfredât üzere mûmzâ ve mahtûm defter olunup mûmâ-ileyh Atâullah Beğ ve merkûm ikinci Çukadâr ağa kulları Âsitâne-i 'Aliyye'de Der-sa'âdet-i Seniyye'ye ircâ' itdirildikleri evvelki vâki'ü'l-hâl der-'adâlet-i isti'mâle i'lâm olundu. Fî 20 Ş. Sene 1201.

(2) Cisir-i Sâni Nehr-i Meriç-i Vâride Üzere Ta'mîrini İstid'â

Budur ki, Mahrûse-i Edirne kenârından cereyân iden nehr-i Meriç-i vâride üzerinde vâki' âhşâbdan mebnî ebniye-i mîrîden cisr-i sâni demekle ma'rûf cisr-i kebîrin bu sene-i mübâreke vukû' bulan şiddet-i şitâ ve nehreyn-i mezkûreynin tuğyânından münce mid olan buzların kesretinden altı 'aded asma gözlerinin iki gözü külliyen münhedim olup buzlukları ve mâne döşemesinin ekseri ve dört gözünün dahi mâneleri ve buzlukları şikest olup âgnâm ve zehâyir-i karye arabaları ve karye-i Devlet-i 'Aliyye'nin mürûrları 'adîmü'l-imekân olmağla cisr-i mezkûr evvel-emrde cânib-i mîrî siyânet olunarak ne mikdâr masraf ile vücûda geleceği mahallinde ma'rifet-i şer' ve Edirne saray-ı hümâyûnu binâsına me'mûr reisü'l-küttâb-ı sâbık Atâullah Beğefendi ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı el-Hac Alî Beğ kulları ma'rifetleri ve vücûh-ı ahâli ma'rifetleriyle keşf ü mu'âyene ve müfredât üzere defteri Der-'aliyye'ye irsâl olunmasına ihtimâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne'de saray-ı hümâyûn ta'mîrine me'mûr reisü'l-küttâb-ı sâbık Atâullah Beğefendi ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı el-Hac Alî Beğ kullarına ve vücûh-ı ahâli-i beldeye hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü's-şân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bu dâ'îleri bi-nefsihi ve mûmâ-ileyhümâ Atâullah Beğefendi ve el-Hac Alî Beğ kulları bi-nefsihumâ ve vücûh-ı belde ve şer'at başkâtibi es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi dâ'îleri ve mahrûse-i mezbûre mi'mârı Mehmed Said Ağa ve hülefâları ile cisr-i mezkûrun şiddet ü şitâdan ve nehreyn-i mezkûreynin tuğyânından ve münce mid olan buzların kesretinden münhedim olan iki 'aded asma gözleri ve sâ'ir bi'l-cümle hasarât-zede olan mahâl ü mevâzi'leri kıbel-i mîrî siyânet iderek mesâha ve keşf olup müfredâtı üzere memhûr ve mûmzâ defteri mûmâ-ileyh Atâullah Beğefendi kullarına teslim olunduğı evvelki.

(3) Cevâb-ı 'an-'âdem-i Rü'yet mine's-Şabân

Bundan âkdem gurre-i Şabân Edirne'de kangı gün rü'yet ve sâbit oldu deyû sadr-ı a'zam ve düstûr-ı mükerrrem tatârlarından Mehmed nâm Tatar kulları yediyle bu dâ'îlerine ve Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i vürûd iden emr-i 'âlîşân-ı vâcibü'l-iz'âna imtisâlen cümlemiz 'ala-vechi'l-ihimâm nefsi-i Edirne ve etrâfında olan cibâl-i mürtefi'a ahâlilerini ve mürtefi' mahallerde olan cevâmi'-i selâtîn mü'ezzinlerin ihzâr ve huzûr-ı şer'de gurre-i Şabân'ı kangı günde rü'yet itdiklerinden istintâk ve

istihbâr olundukda gaymın terâkümü sebebiyle rü'yet idemedik dimeleriyle ihbârlarını hâvî Şabânü'l-Mu'azzam'ın on birinci günü Der-'aliyye i'lâm ve merkûm Tatar kulları ile irsâl olunmuş iken bu def'a dahi [2b] i'lâm-ı merkûmun Der-devlet-i 'Aliyye 'âdem-i vürûdını muhtevî yine sadr-ı a'zam Tatarlarından İbrâhim Tatar kulları yediyle şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü'ş-şân-ı mütehattimül-iz'ana imtisâlen inşâ'allahü'r-rahman nefsi-i Edirne'de ve havâfîlerinde olan cibâl-i mürtefi'a ve cibâl-i şâhikaya geşt ü güzâr ve mürûr ü ubûr iden kesâna ve mürtefi' olan mahallerde minârelere su'ûd iden mü'ezzinlere tenbîh-i ekîd idüp gurre-i Ramazânü'l-Mübârek'in rü'yetine ihtimâm ve dikkat ve inkişâf-ı hevâ olup Ramazânü'l-Mübârek'in rü'yeti sâbit olur ise Der-devlet-i 'Aliyye'ye i'lâm ü ihbâra müsâra'at olunmak emr-i bedîhî olmağla evvelki vâki'ü'l-hâldir. Fî 21 Ş. Sene 1201.

(4) İstabl-ı Âmire-i Evvele Tâbi' Mîrî Harbende-gân ve Gayrîden Tekâlif Talebiyle Rencideleri Men' ve askerî Yazılmakdan Men'

Budur ki, hâlâ mîrahûr-ı evvel Mîr Mehmed dâme mecduhû dîvân-ı hümâyûnuma takdîm eylediği 'arz-ı hâli mefhûmunda ıstabl-ı âmire-i evvele tâbi' Edirne ve Yanbolu ve Hayrabolu kazâlarında sâkin mîrî har bende-gân ve na'l-bandân ve korıcıyân ve odabaşılar ve harbende oğulları ve neferât-ı sa'ire me'mûr oldukları şütürân ve seterân hizmetlerinde olup mukâbelesinde tekâlifatın küllîsinden mu'âf olduklarını muhtevî hutût-ı hümâyûn ile ma'nûn yedlerine i'ta olunan evâmir-i şerîfeye mugâyir ta'addî olunmaları iktizâ itmez iken bu esnâda Yanbolu mütegalibâtı harbende-gân neferâtına hilâf-ı defter-i hâkânî hisse tekâlif tahmîl eylediklerine binâen neferât-ı merkûme li-ecli'l-istihlâs asker yazılmakdan nâşî ocak-ı mezkûrde bâkiye birkaç nefer 'aceze makûlesi kalup bu vechile hayvânâtın itlafına ba'is olmağla o makûle neferât cemî' tekâlifden mu'âf olduklarından gayri askeri yazılmaları ve mütegalibât-ı beldenin neferât-ı merkûmeden hisse tekâlif talebiyle rencideleri men ve askeri tahrîr olunmalarına bir dürlü ruhsat ve cevâz gösterilmemek bâbında bu dâ'îlerine ve Yanbolu ve Hayrabolu kâdîlarına ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı ve yeniçeri ağası kullarına ve sa'ire hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü'l-kadr husûs-ı mezbûre ta'yîn buyurulan kayıkçı İsmâil Ağa bendeleri yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh cümle zâbitân ve vücûh-ı belde meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kira'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûre

kazâsında Ahûr Karye'sinde sâkin mîrî harbende-gân ve nal-bandân ve şâkirdân ve odabaşları ve harbende oğullarından vecâhe'n-mine'l-vücûh hisse tekâlif tarh olunduğı olmayup ve askeri tahrîr olundukları dahi olmadığını her biri meclis-i şer' de takrîr ve bundan böyle dahi ber-mantûk-ı emr-i âlî 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâl bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i ma'delet-masîre 'arz ü i'lâm olundu. Fî 23 Ş. Sene 1201.

(5) 97 Mübâya'asından Aişe Hâtun Hân'ından 38.000 Keyl Şa'ir İfrâz ve Özü Kal'asına İrsâl

Budur ki, doksan yedi senesi mübâya'asından olarak Edirne'de Aişe Hâtun Hân'ında olan şa'irden otuz sekiz bin keyl şa'ir ifrâz ve Özü Kal'asına irsâl için Edirne ve Hayrabolu kışlaklarında ka'in mîrî şütürân ile Bergos İskeleyi'ne nakli bâbında isticâli hâvî sâdır olan emr-i şerîfim vüsûlünde şa'ir-i mezkûreden üç bin dokuz yüz yirmi keyl şa'ir mîrî şütürânlar ile iskele-i mezbûreye irsâl ve mâ'adâsı ber-mantûk-ı emr-i 'âlî nakl olunmak üzere olduğunu Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından hâla Edirne Bostancıbaşı el-Hac Alî Beğ kulları bi'l-iktizâ taşrada geşt ü güzâr eylediklerine binâen şa'ir-i mezkûr noksân ve ziyâde olmayarak beher şütürâna onar keyl şa'ir keyl tahmîl [3a] ve mübâya'acısına tesliminde kışlak emînlerine nezâret ve fî'l-hakîka Bostancıbaşı mûmâ-ileyh taşrada geşt ü güzârı vâki' oldıkça zehâyir-i mîrîyenin telefden sıyâneti için hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Edirne'de mukîm Mehmed Efendi kulları nezâret ve şa'ir-i mezkûru Bergos'a nakl husûsunda dahi nezâret eylemeleri bâbında bu dâ'îlerine ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kullarına ve Edirne ve Hayrabolu kışlakları emînlerine hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ve kışlak-ı mezkûrlar emînleri meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 23 Ş. Sene 1201.

(6) Mektûb-ı Sadr-ı A'zamî Mûcebince Beksimat Çuvallarından Bir 'adedini Nihâyetce Kimesnenin Haberi Olmaksızın İrsâl

Marûz-ı ‘abd-i dâ‘ileridir ki, beksimat vaz‘içün Edirne’de ka‘in müytâf esnâfından matlûb olan on bin ‘aded çuvalın nisf-ı esnâf-ı mezkûreye tekmîl ve nisf-ı Bazarcık ve Filibe ve Zagra-i Atık ve Akça Kızanlık kazâlarına tevzî‘ itdirilmek ve fiât-ı otuz akçeye tanzîm olunmak husûsları bundan âkdem i‘lâm olunmaktan nâşî beher ‘adedi otuzar akçeye olmak üzere ol-mikdâr çuvalın sülüsânı esnâf-ı mezkûreden ve sülüsü zikr olunan kazâlardan mübâya‘a ve tekmîl olunmak bâbında eğerçi emr-i şerîf ısdâr olunmak üzere tanzîm olunup ve zikr olunan çuvallar beksimat çuvalı olduğundan ve dakîk ve sâ‘ir metâ‘ çuvalları misillü olmayup kebîr olmaları lâzımeden olmağla esnâf-ı merkûmenin haberi olmayarak mübâya‘a olunacak çuvalların nümûne olmak üzere bir ‘adedini nihâyetce taraf-ı Âsefâne’lerine irsâl eylememiz bâbında bu dâ‘ilerine ve Ser-bostâniyân sa‘âdetlü el-Hac Beğefendi kullarına hitâben şeref-rîz-i vürûd iden mektûb-ı emr-i üslûbları mantûkinca Edirne müytâflarının ancak beksimat içün yaptıkları çuvallardan nihâyetce esnâf-ı merkûm ve sâ‘ir kimesnelerin haberi olmaksızın bir çift çuval tedârik ve Der-âsefâne’lerine irsâl ve tesyîr olundığı i‘lâm olundu. Fî 23 Ş. Sene 1201.

(7) Kazâhâ-yı Sâ‘ir ve Edirne’den 37.500 Keyl Hınta ve Bu Mikdâr Şa‘îr Mübâya‘a ve Bergos’a Nakl Edirne’den 5650 Keyl Hınta ve Şa‘îr Kezâlik

Budur ki, işbu sene-i mübârekeye mahsûben Edirne kazâsına ve andan Bergos’a nakl olunmak üzere Edirne ve sâ‘ir kazâlardan otuz yedi bin beş yüz İstanbulî keyl hınta ile ol-mikdâr keyl şa‘îrin mübâya‘asına irâde-i ‘aliyye ta‘alluk itmekle sâlifü’z-zikr hıntanın beher İstanbulî kîlesi nakliyesiyle ma‘ân kırkar ve şa‘îr beher kîlesi yirmişer akçeden îcâb iden bahâları hîn-i nakl ü teslîmlerinde mübâya‘a mübâşiri yedinden annakd ashâbına virilmek şartıyla mezkûrü’l-mikdâr hınta ve şa‘îrden beş bin altı yüz elli kîle hınta ile kezâlik beş bin altı yüz elli kîle şa‘îrin Edirne kazâsından mübâya‘a ve mevkûfâtıdan mahrec memhûr ve mümzâ sûret-i defter nâtık olduğu üzere ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ahâli ma‘rifetleriyle tevzî‘ ve defter olunup mahsûl-i cedîd orakında tahsîline şuru‘ ve tekmîl mübâya‘a ve Edirne’de cem ve Bergos İskelesi’ne nakl ü tenzîline müsâra‘at olunmak bâbında bu dâ‘ilerine ve husûs-ı mezbûre mübâşir ta‘yîn buyurulan hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi kullarına ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine [3b] ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle vücûh-ı ahâli ve zâbitân ve sâ‘ir iş erleri meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini

ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan ma'lûmü'l-keyl ve'l-mikdâr hinta ve şa'îri mahrûse-i mezbûre kazâsı kurâlarına bâ-ma'rifet-i şer' ve cümle ahâli ma'rifetleriyle ta'dîl ü tesviye vechi üzere tevzî' ve defter olup mahsûl-i cedîd orakında tahsîle mübâşeret olunmak üzere her biri ber-mantûk-ı emr-i 'âlî müte'ahhid oldukları evvelki vâki'ü'l-hâldir. Fî 20 Ş. Sene 1201.

(8) İhzârı Matlûb Olan Vasî İshak Efendi Diyâr-ı Âherde Olduğın İ'lâm

Budur ki, Hadîce nâm Hâtun südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüp bundan âkdem Edirne'de vefât iden karındaşı oğlu Ser-turnayî Abdülbâkî zimmetinde bâ-temessük altı yüz guruş alacak hakkı olup mezbûr Abdülbâkî fevt oldıkda verâseti zevcesi Arife ile sagîre kızlarına ba'de'l-inhisar Edirne sükkânından sahhâf İshak Efendi sagîrelere vasî olup meblağ-ı mezbûr taleb olundukda edâda muhâlefet itmeğın ocakdan ta'yîn olunan çavuş ma'rifetiyle vasî-i merkûm li-eclit-terâfu' Âsitâne-i 'Aliyye ihzâr olunmak bâbında bu dâ'îlerine hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr iden emr-i celîlü's-şân mübâşir-i merkûm yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh merkûm İshak Efendi'ye taraf-ı şer'den Çukadâr ta'yîn olundukda merkûm İshak Efendi Mahrûse-i Edirne'de olmayup diyâr-ı âherde olduğın ihbâr eyledikleri vâki'ü'l-hâl. Fî 29 Ş. Sene 1201.

RAMAZÂN

(9) Orta Cebe-hânesinde Olan Çuvallar Fersûde Olmağla Şa'îrin Telef Olacağını İnhâ

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de Aişe Hâtun Hân'ında mevcûd olup Bergos İskelesi'ne nakli fermân olunan ma'lûmü'l-keyl şa'îrden bir mikdâr şa'îr mîrî şütürânlara tahmîlen nakl ve bâkîsi dahi nakl olunmak üzere olup Edirne Cebe-hânesi'nden ihrâc olunan çuvallar fersûde olmağla şa'îrin telef olacağını Edirne kışlak emîni inhâ itmekle şa'îr-i mezkûrun tekmîl ve naklinde bir habbesi telef olmak lâzım gelür ise kendüsünden alınacağı beyânıyla Edirne'de hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi nezâret eylemek üzere çend-rûz mukaddem her ne vechile olur ise olsun telefsize Bergos İskelesi'ne nakle ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr olan emr-i 'âlîşân

mahrûse-i mezbûre mahkemesinde vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete kıyâm oldukları vâki'ü'l-hâl. Fî 3 N. Sene 1201.

(10) Edirne'den 200 Araba fî 40 Sirem Arabası 66 Şütürân İhrâc ve İsmâil Ordusuna İrsal

Budur ki, İsmâil cânibi ser-askeri mâ'iyetinde tahaşşüd iden asâkirin mühimmât nakl hizmetinde istihdâm için Edirne kazâsından iki yüz kıt'a araba ve kırk kıt'a sirem arabasıyla altmış altı mihâr şütürân ihrâc ve İsmâil ordusuna irsâli bâbında evâmîr-i şerîfe mahrûse-i mezbûre ve sâ'ir ma'lûmü'l-'aded kazâlara lede'l-vürûd mürettebât-ı mezkûr hâzır u âmâde olup mübâşiri hasta olmak hasebiyle yerine Tatar-ı sadr-ı a'zamîden el-Hac Ömer me'mûr kılınup mürettebât-ı mezkûreyi bundan âkdem irsâl birle mübâşir-i sâbıkı Der-aliyye'ye i'ade itdirilmek bâbında bu dâ'îlerine [4a] ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Şemseddin Beğ kullarına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan Tatar-ı hazret-i sadr-ı a'zamîden el-Hac Ömer Tatar kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûr kazâsından matlûb buyurulan öküz ve sirem arabaları ve mikarî şütürân bundan âkdem mahall-i me'mûrına irsâl olunmuş olduğu ve mübâşir Şemseddin Beğefendi kulları ber-mantûk-ı emr-i 'âlî Âsitâne-i 'Aliyye'ye ircâ' olundığı vâki'ü'l-hâldir. Fî 3 N. Sene 1201.

(11) Seksen Katar Şütürân ile Şa'îr-i Mezbûr İskele-i Mezbûre Nakl ve Kayıkcının Sözleri Dürûgdur

Budur ki, mîrahûr-ı evvel kayıkçılarından Alî Beğ gönderdiği mektûbu mefhûmunda Edirne'de Aişe Hâtun Hânında mevcûda şa'îrden ma'lûmü'l-keyl şa'îr Edirne ve Hayrabolu kışlaklarında mevcûd şütürân ile Bergos İskelesi'ne nakl olunmak üzere olup ancak sarbânlara virilen yetmiş 'aded çuval gâyet köhne olmakdan nâşî şa'îrin telef olacağı ve Edirne kâdîsı ve mübâya'acısı taraflarından âdem ta'yîn olunması recâ eyledikde ısga olunmadığını beyân birle ba'd-ezîn şa'îr-i mezkûr iskele-i

mezbûre irsâl ve mâ'adâ dahi irsâl olunmak üzere olup ancak nezâretine me'mûr Edirne Bostancıbaşı bi'l-iktizâ taşra geşt ü güzâr eylediğine binâen şa'îr-i mezkûr noksân ve ziyâde olmayarak beher re's şütürâna onar keyl tahmîl ve mübâya'acısına teslîmde hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi nezâret eylemek ve şa'îr-i mezkûrun habbe-i vahidesi telef olmamak bâbında bu dâ'îlerine ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kullarına ve kışlak emînlerine hitâben şeref-südûr iden emr-i celîlü's-şân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh Mehmed Efendi ve kışlak emîni meclis-i şer' da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûrede Aişe Hâtun hânından Bergos İskeleye'ne nakl olunan şa'îrin vaz'ıçün sârbânlara virilen çuvallar fersûdesi zuhûr itdikce der-'akab Mehmed Efendi ve kışlak emîni kulları ma'rifetiyle âherden mübâya'a ve sârbânlara teslîm ve seksen katar şütürân ile şa'îr-i mezkûr iskele-i mezbûre nakl olunduğı ve kayıkçı-ı mezbûr Alî'nin kemâl-i hîle ve hud'asından neş'et itmişdir. Takrîri mahz-ı iftirâdır deyû her biri inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'ü'l-hâl. Fî 5 N. sene 1201.

(12) Kara Osmanoğlu Hacı Ahmed Ma'rifetiyle İki Bin Nefer Sûvâriye Mîrîsi Üzere Üç Yeniçerînin Ta'yîn

Vilâyet-i Anadolu'da Sârûhân Sancağı'nda Kara Osmanoğlu el-Hac Ahmed ma'rifetiyle bâ-emr-i 'âlî tertîb buyurılan iki bin nefer sûvârî üzerlerine müte'ayyin Araboğlu el-Hac Alî Beğ sûvârî-i mezkûrlar ile bir gice Edirne'de ve iki gice kazâsında beytûtet idüp mahrûse-i mezbûre esnâfından makbûzları olan üç günlük ta'yînatın yedine i'tâ buyurılan mûmzâ ve memhûr defter mücebince makbûzu olan ecnâs zehâyirin mîrîlerini tamâmen ve kâmilen esnâflara teslîm idüp târîh-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden nehzat ve mahall-i me'mûrına 'azîmet eylediğı huzûr-ı fa'izü'n-nûrlarına i'lâm olundu. Fî 9 Ş.

[4b](13) Hasan Çavuşoğlu Tertîbi 242 Sûvârî Edirne'ye Vürûd ve İsmâil'e 'azîmet

Budur ki, Anadolu Menteşe Sancağı'ndan Hasan Çavuşoğlu ma'rifetiyle bâ-emr-i 'âlî tertîb olunan iki yüz kırk iki nefer sûvârî asâkire başbûğ nasb olunan Türkman oğlu Mustafâ Ağa ve Çukadâr-ı hazret-i sadr-penâhî Tophâneli Süleyman Ağa kulları

mübâşeretiyle ol-mikdâr süvâri asâkir Mahrûse-i Edirne'ye vürûd idüp târîh-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden başbûğları ma'rifetiyle nehzat ve mahall-i me'mûreleri olan İsmâil ordusuna 'azîmet eyledikleri vâki'ü'l-hâl. Fî 13 N. Sene 1201.

(14) Akpınar'da Hüseyin Ağa Vakfı'ndan İmâmet ve Hitâbet Mahlûlden

Mahrûse-i Edirne muzâfâtından Çöke nâhiyesine tâbi' Akpınar nâm karyede vâki' merhûm Hüseyin Ağa binâ eylediği câmi'-i şerîf vakfından olmak üzere yevmî beş akçe vazîfe ile imâmet ve hitâbet cihetlerine mutasarrıf olan es-Seyyid Hüseyin bin Hasan bilâ-veled fevt olup ciheteyn-i mezkûreteyn mahlûl olmağla bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid el-Hac Ömer bin es-Seyyid Mustafâ dâ'ileri her vechle layık ve mehel ve müstehak olmağla ciheteyn-i mezkûreteyn vazîfe-i mersûme ile müteveffâ-yı mezkûr mahlûlünden merkûma tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân. Fî 15 N. Sene 1201.

(15) Ramazân Sübûtu İ'lâmıdır

Budur ki, Edirne'de gurre-i Ramazân sebt gicesi meclis-i şer'de sâbit olduğu ve bu makûle husûs Der-'aliyye'ye i'lâm olunmak emr-i 'âlî sūdûrına muhtâc idüğü beyân birle Edirne'de rü'yet-i hilâl ile gurre-i Ramazân-ı mağfîret-nişân kangı gündün sâbit olup savma bed' olunmuşdur. Acaleten şâhidler ile i'lâmını Der-'aliyye'ye irsâl olunmak bâbında bu dâ'ilerine ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından hâlâ Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr iden emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Mustafâ Tatar ile Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl Mahrûse-i Edirne'de Hızır Ağa Mahallesi sükkânından el-Hac Ahmed Efendi ibn el-Hac Eyyûb Efendi ve heft-râh kurbunda vâki' Aziz Efendi Medresesi'nde sâkin talebe-i 'ulûmdan es-Seyyid Alî bin es-Seyyid İbrâhim meclis-i şer'de işbu bin iki yüz bir senesi Şa'bânü'l-Mu'azzam'ın yirmi dokuzuncu Cum'a günü ba'd-ı gurûbüş-şems havada gaym olduğu halde hilâl-i Ramazânül-Mübârek'i bizler re'yü'l-'ayn mu'âyene eyledik deyû her biri bad-ı edâü'ş-şehâde şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle irtesi sebt günü savma ibtidâr olunup şâhidân-ı mezbûran Tatar-ı merkûm kullarına terfî'an Âsitâne-i 'Aliyye'ye irsâl olunduğı vâki'ü'l-hâl. Fî 13 N. Sene 1201.

(16) 5500 Guruş Da'vâ ve Edirne'de Mürâfa'a İçün İhzâr Emrini İstid'â

Budur ki, Âsitâne-i 'Aliyye sükkânından Mahrûse-i Edirne'de müsâfereten sâkin es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi meclis-i şer' de takrîr-i kelâm idüp işbu bir kıt'a temessük mücebince el-Hac Numan nâm kimesne zimmetinde beş bin beş guruş alacak hakkımın edâsına Ahyolı kazâsına tâbi' Kara Ören Karye'sinde sâkin mezbûr el-Hac Numan'ın karındaşı Mehmed ve kayın-pederi Alî ve oğlu Mustafâ kefil olmalarıyla meblağ-ı mezkûru birkaç def'a taleb eylediğimde edâda muhâlefet ve mahallinde mezbûrunun taraf-girleri olduğına binâen ihkâk-ı hak 'adîmül-imbân olmağla mezbûrun Mehmed ve Alî [5a] ve Mustafâ mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ma'rifetiyle mahrûse-i mezbûrede huzûr-ı şer'le ihzâr ve terâfu'-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında ber-vech-i muharrer bir kıt'a emr-i 'âlî sūdûr recâsında olduğu vâki'ül-hâl bi'l-iltimâs pâye-i serîre marûz ve i'lâm olundu. Fî 23 Ş. Sene 1201.

(17) Şâhin Girây Edirne'ye Vâsıl Olduğın İ'lâm

Budur ki, Şâhin Giray Silistire'den mürûr ve herhâlde muhâfaza olunarak Balkan'dan geçirüp Edirne'ye îsâl olunmak bâbında taraflarına hitâben şeref-sūdûr iden emr-i 'âlîye imtisâlen taraf-ı devletlerinden ta'yîn buyurulan kethüdâ-yı muhteremleri beş yüz nefer mikdârı delil ile merkûm Şâhin Giray işbu Ramazân-ı Şerîf'in on üçüncü Penç-şenbih günü Mahrûse-i Edirne'ye îsâl ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa dâ'îlerine teslîm eyledikleri huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 13 N. Sene 1201.

(18) Edirne'ye İsâl ve Bostancıbaşıya Teslîm

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'ye îsâli emr ü fermân buyurulan Şâhin Giray'ın hâsseten mürûr ve îsâline me'mûr Dergâh-ı Mu'allâm kapucubaşlarından Çadırcı-zâde Mehmed Ağa kulları bâ-fermân-ı 'âlî me'mûriyeti vechile mezbûru mahallinden hareket ve ma'iyetine me'mûrlar ile bi'l-ittifâk Balkan'ı berü tarafa imrâr ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kulları dahi bâ-emr-i 'âlî me'mûriyeti vechile Aydos kasabasından istikbâl ve muhâfazada ihtimâm iderek işbu mâh-ı Ramazân-ı Şerîf'in on üçüncü Penç-şenbih günü mahrûse-i mezbûreye vüsûl ve Bostancıbaşı-i mûmâ-ileyh kullarına teslîm eyledikleri vâki'ü'l-hâldir. Fî 13 N. Sene 1201.

(19) Tarakçı Hacı Abdullah Mescidi'nin İmamı Mustafâ Efendi'ye Sekiz Bâb Dükkânın Gallenin Sülüsünü Kemâ-kân İbkası İçün

Budur ki, nezâret-i 'aliyyelerinde âsûde olan evkâfdan Mahrûse-i Edirne'de Yedi Yol ağzı kurbunda vâki' merhûm Tarakçı Hacı Abdullah Mescid-i Şerîfi'nin bâ-berât-ı âlîşân imâmı işbu bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Mustafâ Efendi ibn el-Hac Ahmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bâ-fermân-ı 'âlî ihzâr-ı şer' itdirdiği vakf-ı mezbûr mütevellîsi Hatîb-zâde Mehmed Efendi ibn Mustafâ mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp vakf-ı mezbûr müsakkafâtından olup mescid-i mezbûr civarında vâki' yirmi sekiz bab dekâkînden hâsıl olan gallenin sülüsânı kadîmi mescid-i mezbûrde imâm olanlara ve sülüsü mü'ezzin olanlara sarf oluna gelüp hatta bundan mukaddem imâm olanlar yirmi ve yirmi beş sene mikdârı ber-vech-i muharrer galle-i merkûmeyi ala gelmişler iken mütevellî-i mezbûr yedinde olan fetvâ-yı şerîfenin hilâfi mugâyir-i kadîm hareket ve masraf-ı kadîmi tağyir birle galle-i vakf-ı mezbûrun sülüsânını bana edâdan imtinâ etmekle sülüsân galle-i vakf-ı mezbûru kadîmi üzere bana edâya tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ vel-istintâk mütevellî-i mezbûr cevâbında marû'z-zikr yirmi sekiz bab dekâkîn mütevellîsi olduğım Tarakçı Hacı Abdullah Vakfı olup lâkin vakf-ı mezbûrden mescid-i mezbûrde imâm olanlara berâtlarında ancak üç akçe tahrîr olunmağla mûskâfât-ı vakf-ı mezbûrden sülüsân galle imâm olanlara sarf olunageldiği ma'lûmum değildir deyû imâm-ı mezbûrun ber-vech-i muharrer müdde'âsını inkâr itdikde müdde'î-i mezbûr imâm Mustafâ Efendi ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan es-Seyyid Ahmed Efendi ibn Mehmed ve Osman Efendi ibn İbrâhim şehâdetleriyle ba'de'l-isbât vakf-ı mezbûr mûskâfâtından zikrleri mürûr iden yirmi sekiz bab dekâkînden hâsıl olan gallenin [5b] sülüsânı kadîmi mescid-i mezbûrede imâm olanlara ve sülüsü mü'ezzin olanlara sarf oluna gelüp hatta bundan mukaddem imâm olanlar yirmi ve yirmi beş sene mikdârı ber-vech-i muharrer galle-i merkûmeyi ala gelmişler iken mütevellî-i mezbûr yedinde olan fetvâ-yı şerîfenin hilâfi mugâyir-i kadîm hareket ve masraf-ı kadîmi birle galle-i vakf-ı mezbûrun sülüsânını bana edâdan imtinâ etmekle sülüsân galle vakf-ı mezbûru kadîmi üzere bana edâya tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ vel-istintâk mütevellî-i mezbûr cevâbında ma'rû'z-zikr yirmi sekiz bab dekâkîn mütevellîsi olduğım Tarakçı Hacı Abdullah Vakfı olup lâkin vakf-ı mezbûrden mescid-i mezbûrde imâm olanlara berâtlarında ancak üç akçe tahrîr olunmağla mûskâfât-ı vakf-ı mezbûrden sülüsân galle imâm olanlara sarf oluna geldiği ma'lûmum değildir deyû imâm-ı mezbûrun ber-vech-i

muharrer müdde'âsını inkâr itdikde müdde'î-i mezbûr imâm Mustafâ Efendi ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan es-Seyyid Ahmed Efendi ibn Mehmed ve Osman Efendi ibn İbrâhim şehâdetleriyle ba'de'l-ısbât vakf-ı mezbûr müskâfâtından zikrleri mürûr iden yirmi sekiz bab dekâkînden hâsıl olan gallenin sülüsânı imâm-ı mezbûr Mustafâ Efendiye kadîmi üzere edâ ve teslîme mütevellî-i mezbûr Mehmed Efendi'ye tenbîh olunup fîmâ-ba'd imâm-ı mezbûr efendi yedine virilen sened-i şerî mücebince mütevellî-i mezbûr Mehmed Efendi sülüsân galle ve dekâkîn-i mezkûreyi imâm-ı mezbûre edâ ve sarf idüp hilâf-ı şer-i şerîf ve mugâyir-i kadîm mütevellî-i mezbûrun müdâhale ve ta'addîsi men ü def olunmak bâbında bir kıt'a emr-i 'âlîşân recâsında olduğu evvelki. Fî 23 N. Sene 1201.

(20) Beksimat İçün Ma'mûl Olunan Çuvalların Kırk Beş Akçeden Fiât-ı Virilmek

Budur ki, hâcegân-ı dîvân-ı hümayûndan Mahrûse-i Edirne'de mukîm Mehmed Efendi ma'rifetiyle mahrûse-i mezbûrede tabh ü i'mâli tertîb olunan on bin kantâr beksimat için iktizâ iden on bin 'aded çuvalın mîrîsi üzere on beşer akçeden îcâb iden bahâsı mûmâ-ileyhin yedinde olan mîrî akçeden ashâbına edâ olunarak nefsi-i Edirne'de mübâya'ası tertîb olunmuş idi. Lâkin Edirne esnâfının ol-mikdâr çuvalı i'mâle kudretleri olmamağla beheri otuzar akçeye olmak üzere sülüsânı Edirne'den ve sülüsü sâ'ir kazâlardan mübâya'ası emr olunmuş idi. Ancak mübâya'a olunan çuvallardan bir 'aded nümûne getürdülüp mu'âyene olundukda gâyet sagîr olup bir kantâr beksimat isti'ab itmeyeceği zâhir olmağla bu def'a Der-'aliyye'den mahsûs nümûne yapıdırılıp terahhumen-lil-fukarâ bahâsına on beşer akçe dahi zam ile cem'an kırk beş akçe ile iblağ ve irsâl olunup ma'rû'z-zikr on bin 'aded beksimat çuvalını nümûne-i mezkûreye tatbîk ve beher 'aded için kırk beşer akçeden îcâb iden bahâsını ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Mustafâ Tatar kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehesinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâbında Âsitâne-i 'Aliyye'den irsâl buyurılan çuval nümûnesine tatbîk iderek beksimat çuvalları mübâya'a ve ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve hareket üzere olduğu ve husûs-ı mezkûre imtisâlen lil-

emri'l-ali mûmâ-ileyh efendi kullarına mu'avenet ve müzâheret olunmak üzere olduğumuz evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 25 N. Sene 1201.

(21) Şâhin Giray'ın Ağırlığı ve Etbâ'-i Vefâ Ahûrına Vaz' Olundu

Budur ki, mîr-i mîrân-ı kirâmdan Şâhin Giray'ın muhâfazasına me'mûr İsmâil Paşa ve mihmândâr ta'yîn buyurulan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından İsmâil Ağa'nın Şâhin Giray'ın ağırlık ve etbâ'-i sâiresiyle Edirne'ye gelmeleri husûsuna irâde-i 'aliyye-i [6a] mülûkâne ta'alluk itmekden nâşî mezbûrun vedâsından girüye terk olunacak ağırlığını zabt ve etbâ'-i sâiresin istishab ve muhâfazalarına ihtimâm iderek Edirne'ye îsâl eylemelerini hâvî sâdır olan fermân-ı 'âlîşân mücebine mûmâ-ileyhümâ paşa-yı zî-şân ile mihmân-dâr Şâhin Giray'ın girüye terk olunan ağırlığıyla etbâ'-i sâiresini Mahrûse-i Edirne'ye îsâl ve Vefâ Ahûru nâm mahalle vaz eyledikleri bi'l-iltimâs hümâ-i mu'allâ-i pâye-i serîr-i a'lâya i'lâm olundu. Fî N.

ŞEVVÂL

(22) Kapucubaşı Hacı İsmâil Yedinde Olan Mâl-ı Mîrîyi Yahnicioğlu'na Teslîm

Budur ki, Şâhin Giray ağırlığına mihmân-dâr ta'yîn buyurulan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından el-Hac İsmâil Ağa ibn Mustafâ Ağa Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'e gelüp müşârün-ileyh Şâhin Giray'ın bâzîrgânbaşı Yahnicioğlu muvâcehesinde müşârün-ileyhin hazîne-dârı Baht-şah bit-terazi hâzır olduğu hâlde işbu yedimde olan bin iki yüz bir senesi Cemaziye'l-âhir'in on altıncı günü târîhiyle otuz bir gün va'de ile müverrah bir kıt'a temessük mantûku üzere mezbûr hazîne-dar Baht-şah Ağa'nın ve gaib-i anil-meclis şerbetçi başı Seyyid Mehmed Ağa'nın kefâletleriyle mesfûr Yahnicioğlu bâzîrgân yedimde olan mâl-ı mîrîden on bin guruş istîdâ'ne ve kabz itmekle mesfûrdan meblağ-ı mezbûru taleb iderim didikde mesfûr dahi be-tav'a ber-vech-i muharrer meblağ-ı merkûm on bin guruş mâl-ı mîrî olmak üzere ağa-yı mûmâ-ileyh yedinden istîdâ'ne ve kabz eylediğini ikrâr lâkin hân-ı müşârün-ileyhin umûrına sarf eyledim. Hîn-i kabzda edâ iderim deyû ta'ahhüd eylediği evvelki vâki'ü'l-hâldir. Fî 3 L. Sene 1201.

(23) Edirne’de Darb ü Harbe Kâdir Bin Nefer Yeniçeri Dilâverleri Bundan Âkdem Mahall-i Me’mûrlarına ‘azîmetlerini

Budur ki, Rusyalu’nun hudûd-ı islâmiye ve serhadât-ı hâkânîye mukâbelesinde küllîyetlü terfîkile ceneral ve flama irsâl ve kraliçesi dahi evvel bahârda kendü memleketinden temaşa bahânesiyle Kırım ve Girsun taraflarına geleceği muhakkak ve bu güna küllîyetlü tedârikat ve hudûdlarında tecemmu eylemesi su-i kasdi mûcib ve İsmâil ve Bender ve Hotîn taraflarına küllîyetlü asker tesyîri irâde ve beher kazâdan matlûb neferâtın tadadı tasrîh ve yerlerinden tahrîk ve serdâr bayraklarıyla ve atîk agâvât ve ‘âlem-dârân tevâbi‘ ve levâhıklarıyla İsmâil ordusu ve Hotîn taraflarına tesyîr olunmaları ve şimdiye kadar kâffe-i neferât ve bi’l-cümle agâvât ve ‘âlem-dârân yerlerinden hareket ve mahall-i me’mûrlarında isbât-ı vücûd eylemeleri lâbûd iken mücerred hükkam ve mübâşirân ve vücûh-ı belde ve söz sâhiblerinin ‘âdem-i ihtimâmlarından vatan-ı mevâlarında tehir eyledikleri vâzıh olmağla asâkir-i mürettebeyi ve atîk agâvât ve âlem-dârânı yerlerinden tahrîk ve bir ferdi noksân olmayarak savb-ı sevk ve tesyîre sarf-ı küll-i miknet olunmak bâbında tekîd ve isticâlî hâvî Rûmili’nin sağ ve orta ve sol kollarında vâki‘ mevâlî-i fihâma ve kuzât ve nüvvâba ve kul kethüdâsı esbak Belgrad yeniçeri zâbiti sâbık Hâfız Osman Ağa’ya ve sâ’ir mübâşirana ve vücûh-ı belde ve serdârân ve söz sâhibleri ve ocak ihtiyârlarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü’ş-şân husûs-ı mezbûre sürüciler sürücisi ta’yîn buyurılan kul kethüdâsı esbak Hâfız Osman Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba’de’t-tescîl imtisâlen-leh cümle zâbitân ve vücûh-ı belde ve iş erleri ve ocak ihtiyârları meclis-i şer’e da’vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ’at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba’de’l-edâ cevâblarında bundan âkdem Mahrûse-i Edirne’den bâ-emr-i ‘âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan her biri tamül-esliha ve harb ü darbe kâdir bin nefer yeniçeri dilâverleri başbûğları bayraklarıyla ve atîk agâvât ve ‘âlem-dârân tevâbi‘ ve levâhıklarıyla bundan âkdem mahrûse-i mezbûreden hareket ve mahall-i me’mûrlarına ‘azîmet eylediklerini her biri inhâ ve takrîr eyledikleri vâki‘ü’l-hâl. Fî 5 L. Sene 1201.

(24) Mîr-i Mîrândan Şâhin Giray’ın ağırlığı ve Arabası Üzerine Kapsu Halkı ile Edirne’de Meks ve Bunlara Ta’yînat ve Merreye Muhtâc Olduğın

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm iderler ki, selâtîn-i Cingiziye'den olup bundan âkdem Rodos Kal'asına ikâmeti fermân buyurulan Şâhin Giray'ın seksen araba ağırlığı ile iki nefer âdemîleri ve üzerine me'mûr mîr-i mîrândan İsmâil Paşa kulları dâiresi ile Mahrûse-i Edirne'ye vürûd [6b] ve el-yevm mahrûse-i mezbûrede meks üzere olup taraf-ı vilâyetden mecmu'una beher yevm ta'yîn virilüp eğer ta'yîn virilmese cümlesi ağırlığı terk ve perîşân olacakları zâhir olup lâkin virilen ta'yînat küllî olup fukarâya gadr-ı azim olmağla terahhumen li'l-fukarâ husûs-ı mezkûrun tanzîmi emr-i 'âlîlerine menût olduğunu i'lâm idivir deyû iltica itmeleriyle vâki'ü'l-hâl. Fî 7 L. Sene 1201.

(25) Mesfûrun Eşyâları Kapan Hânında Mahall-i Me'mene Bâ-defter-i Müfredât Vaz' ü Temhîr Defteri İ'lâmı

Budur ki, Şâhin Giray Hân'ın muhâfazasına me'mûr İsmâil Paşa hân-ı mûmâ-ileyhin girüye tevkîf olunan ağırlık ve etbâ'nı Edirne'ye îsâl ve Edirne'de Vefâ Ahûru'na vaz' eylediğini mektûbda ve benden dahi bir kıt'a i'lâmınızla derc olunmuş olup lâkin hân-ı mûmâ-ileyhin eşyâ ve etbâ' ve hayvânâtlarının keyfiyeti beyân olunmağla hân-ı mûmâ-ileyhin ağırlığının bir hilâli zâyî' olmayup mahall-i me'mene vaz' ve muhâfazasına ihtimâm lâzımeden olmağla evvel-emrde hân-ı mûmâ-ileyhin ağırlık ve eşyâsı tahmîl olan arabalar kaç kıt'adır? Derûnlarında sandıkları kaç 'aded ve etbâ'-i kaç neferdir? Ve at ve bârgîr ve sâ'ir hayvânâtı kaç re'sdir? Cümlesini defter idüp iktizâ iden memhûr ve mûmzâ defter ve i'lâmını irsâle mübâderet ve sandıkları ve eşyâyı me'men bir bir mahalle vaz' ve kapusunu her biriniz temhîr ve tarafınızdan âdemler ta'yîni ile muhâfazasına dikkat ve etbâ' ve levâhıkını dahi bir mahalde ikâmet itdirüp muharasaları husûsuna nezâret ve hayvânâtının dahi hıfz ü hiraseti ve mekûlâtlarının tanzîmine mübâderet olunmak bâbında bu dâ'îlerine Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından hâlâ Edirne Bostancıbaşı Ağa dâ'îlerine ve mihmândâr İsmâil Ağa kullarına hitâben şeref-vürûd iden bir kıt'a mektûb-ı hazret-i sadr-ı a'zamî mahrûse-i mezbûreye vürûdundan mukaddem İsmâil Ağa kulları Âsitâne'ye âzim olmağla imtisâlen-leh bu dâ'îleri ve Bostancıbaşı Ağa kulları bi-nefsihumâ ve hân-ı müşârün-ileyhin hazîne-dârı Baht-şah ve şerbetçibaşı es-Seyyid Mehmed ma'ân hân-ı müşârün-ileyhin Vefâ Ahûru'nda olan mecmu' eşyâ ve sandıkları ve sâ'ir ahmâl ü eskâlini Mahrûse-i Edirne'de kapan-ı meyve ta'bîr olunur kârgir hâna nakl itdirilüp hân-ı müşârün-ileyh hazîne-dârı, şerbetçileri takrîrleri üzere münkâl olduğu halde sandıkları

mezbûranın inhâları üzere derûnlarında olan eşyâları ve esb ve bârgîr ve madyan ve sâ'ir hayvânâtları ve arabaları tahrîr olunup hân-ı mezkûrun me'mene mahfûz mahallinde odalar derûnlarına vaz' ü temhîr ve hıfz ü hirasetine her birimiz taraflarımızdan âdemler ta'yîn olunup hân-ı müşârün-ileyhin derûn-ı defterde olan hayvânâtlarına ve mevcûd olan yüz kırk üç nefer âdemlerine mektûb-ı emr-i üslûb-ı sadr-ı a'zamî mücebince emr-i 'âlî vürûduna değın mikdâr-ı kifâye vilâyet tarafından el-yevm ta'yînat virilüp hân-ı müşârün-ileyhin mûskafil sandıkları ve eşyâları ve hayvânât ve âdemlerinin memhûr ve mûmzâ müfredât defteri Der-devlet-i medâra irsâl olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 13 L. Sene 1201.

(26) Mesfûr Mûte'ayyin Âdemleri Edirne'de Meks Mâ'adâsı Sâhib Giray Hân'ın Tarafına Gitmeleri

Budur ki, Şâhin Giray Hân'ın Mahrûse-i Edirne'de tevkîf ve mahall-i me'mene vaz' olunan ağırlığı üzerinde olan mûte'ayyin âdemlerinin birkaç neferâtı Edirne'de tevakkuf ve mâ'adâ âdemlerin hân-ı müşârün-ileyhin karındaşı hân-ı sâbık [7a] Sâhib Giray Hazretleri tarafına irsâl olunmak bâbında şeref-rîz-i vürûd iden mektûb-ı hazret-i sadr-ı âliye imtisâlen Şâhin Giray Hân'ın mahrûse-i mezbûrede mevcûd hazîne-dârı Baht-şah ve şerbetçisi es-Seyyid Mehmed ve mîrahûrları İbrâhim ve bâzirgânbaşları mahrûse-i mezbûrede olan ağırlıklarını hıfz için altmış üç nefer âdemîlerine mahrûse-i mezbûrede tevakkuf ve mâ'adâ seksen nefer âdemlerine mektûb-ı sadr-ı âli mücebince hân-ı sâbık Sâhib Giray Hazretleri taraflarına tesyîrlerine tenbîh olundukda her birleri ita'at ve imtisâl idüp târîh-i i'lâm günü Sâhib Giray Hazretleri tarafına nehzat ve hareket ve Bostancıbaşı el-Hac Alî Beğ kulları mahsûs mâ'iyetlerine âdemlerin ta'yîn ve irsâl idüp mâ'adâ altmış üç nefer kimesne tevakkuf ve ta'yînatlarıçün mahrûse-i mezbûrede gümrük emîni kulları huzûr-ı şere da'vet ve tevakkuf iden altmış üç neferin ve hayvânâtların ta'yînatlarıçün mektûb-ı sadr-ı âli tenbîh olundukda cevâbında Âsitâne-i 'Aliyye'de gümrük emîni mahrûse-i mezbûre gümrüğü tarafından mu'ayyen ta'yînatları virile deyû emr-i 'âlî vürûdına muhtâc olduğunu gümrükçi merkûm kulları inhâ ve takrîr idüp husûs-ı mezbûr re'y-i 'âlîlerine menût olduğı evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 19 L. Sene 1201.

(27) Etrâf-ı Kazâdan Tekfûr Dağı'na Gelen Zehâyirin Uncular ve Kapan Tüccârı İcab İden Bahâlarını Ashâbına Virmedikleri

Budur ki, Tekfurdağı İskelesi'ne etrâf-ı kazâdan sevk olunan zehâyirin fiât-ı maktû'aları üzere icâb iden bahâlarını uncu tâ'îfesi ve kapan tüccârı ashâb-ı zehâyire virmeyüp noxsân âltûn teklîfi ve kâh tahvil virüp va'deleri hülûlünde edâda ta'allül itmeleriyle iskele-i mezbûre nakl-i zehâyire fütûrları ve fukarânın mağduriyetini mûcib olmakdan nâşî kapan tüccârı ve etmekçi ve uncu ustaları istintâk olundukda iskele-i mezbûre vürûd iden zehâyir hâlis olur ise bahâları ashâbına edâ olunup bazı ashâb-ı zehâyir hîlelerinden nâşî çavdar ve toprak ile mahlûten nakl idüp bayağı zamâna muhtâc olmağın bundan böyle ashâb-ı zehâyire zahîrelerinin bahâlarını bilâ-tehir edâ olunmak üzere ba'de't-ta'ahhüd ve iskele-i mezbûreye pey-der-pey ve külliyetlü zehâyir nakl ve kapan sefineleriyle Der-sa'âdet'e sevk olunmak bâbında zahîreleri iskele-i mezbûre merbût kazâların kuzât ve nüvvâbına ve zehâyir mübâşirine ve şeh'r kethüdâlarına ve sâire hitâben şeref-vürûd iden emr-i cihân-mutâ' hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Halil Tatar kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâldir. Fî 21 L. Sene 1201.

(28) Tekfûrdağı'na Edirne Kazâsından 10.000 Keyl Hınta İrsali İçün

Budur ki, Âsitâne-i Sa'âdet'de mukîm ibâdullahın yevmiyeleri içün tersâne-i 'âmire anbarlarında idhâr ve lede'l-iktizâ tâ'ife-i habbâzâna tevzî' olunmak içün işbu bin iki yüz bir senesine mahsûben Tekfurdağı İskelesi'ne merbût tertîb olunan yirmi altı bin seki yüz yetmiş iki keyl hıntanın vakt ü zamânıyla edâ ve teslîmlerine ahâli-i kazâ taraflarından müte'ahhid olduklarını müşar virilen i'lâmât-ı şer'iyeler mahalline kayd olunup ancak mübâya'a-i mezkûrenin tamâm vakti olmağla ol-mikdâr hıntayı mahsûl-i cedîdden pâk ve münakkah olmak üzere iskele-i mezbûreye nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîme ihtimâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mübâya'aları iskele-i mezbûre merbût kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından iskele-i mezbûre mübâya'acısı Halebli Mehmed Ağa kullarına ve sâire hitâben tekîd ve isticâli hâvî şeref-südûr bulan emr-i celîlü'l-kadr mübâya'acı-i mûmâ-ileyh tarafından Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve bad imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli

meclis-i şer' e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan on bin İstanbulî keyl hıntalarını pey-der-pey iskele-i mezbûre nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak üzere olduğu hâl bi'l-iltimâs. Fî 25 L. Sene 1201.

[7b](29) Budur ki, İskenderiyeli Mahmud-ı merdûd ve karındaşı Ahmed ve mütâba'atda musır olanların virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince cürmleri afv ü itlâkları lisâna alınmamak ve afvları mukaddemiyâtına şuru idenler mazhar-ı lanet-i hak olmaları bâbında taraf taraf evâmîr-i 'aliyye ısdâr ve hâside-i mezbûr karîben kahr ü demâr olmaları ve me'mûrlar taraflarına kavlen ve fi'len i'anet ve müzâheret cümle üzerlerine vâcib iken bazı mahallerde mezbûr Mahmud'un itlâkı kelîmâtı isa'ate ile asker-i me'mûrenin fütûrlarını mûcib idiği vâsıl-ı sami'a-i şeh-r-yârâne olup şakî-i merkûmun ve avane ve ensârının afv ü itlâkları mümkün olmadığından başka hatıra gelür mevaddan olmadığı ecilden keyfiyet cümleye ilan ü isa'et olunmak bâbında Rûmili'nin Edirne kolunda vâki' kuzât ve nüvvâb ve şeh-r kethüdâları ve sâire hitâben şeref-südûr iden emr-i celîlü'ş-şân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Süleyman Tatar kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer' e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundıkda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâldir. Fî 25 L. Sene 1201.

(30) Edirne Kazâsı'ndan Meştâ İçün Üç Yüz Nefer İsmâil Ordusuna Tesyîr

Budur ki, Rusyalû'nun el-yevm hudûd-ı islâmiyeye karib mahallerde mevcûd asâkirinden mâ'adâ hengâm-ı meştaya dahi leşker-i menhusesin tertîb itmeğın İsmâil ordusunda küllîyetlü asker mevcûd olup lâkin şitâ için dahi kadr-i kifâye asâkir tertîb ve şimdiden tahrîr ve tesyîrleri labüd olmakdan nâşî bundan evvel Rûmili'nin üçer kollarından serdâr bayraklarıyla tertîb olunup ma'rûz-zikr orta kola kazâlarından bir mikdâr neferât dahi meştâ için tertîb ve tesyîri emrine irâde-i katı'a-i cihân-darâne ta'alluk itmeğın Edirne'den üç yüz yeniçeri dilâverleri tahrîr ve heman serdâr bayraklarıyla yerlerinden tahrîk ve şiddet-i şitâ dühûl itmezden evvel ordu-yı merkûme sevk ü tesyîre bi'l-ittihâd bizler makdur ve ihmâl ve tesamuh ve özr ü bahâneden ve bir

neferin girü kalmalarına ve firârlarına cevâz gösterilmekden begâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında Edirne ve Filibe ve Sofya kâdîlarına ve sâ'ir ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve vücûh-ı belde ve serdârân ve söz sâhibleri ve iş erleri ve ocak ihtiyârlarına hitâben bâ-şeref-efzâ-yı vürûd iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan Ser-turnayî Ahmed Ağa yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede yeniçeri zâbiti ağa kulları ve vücûh-ı belde ve ocak ihtiyârları ve yeniçeri başeskileri bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehesinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûreden emr-i 'âlî-i matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan üç yüz nefer yarar ve bahâdır yeniçeri dilâverleri serdârı bayraklarıyla şitâ dühûl itmezden mukaddem İsmâil ordusuna irsâl ve tesyîre her birleri ber-mantûk-ı emr-i celîlü'l-kadr 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları. Fî 25 L. Sene 1201.

Zİ'L-KA'DE

(31) Edirne'de Amûca-zâde Hüseyin Paşa'nın Çeşmelerinin Sayvânları Ta'mîr İçün

Budur ki, Mahmiye-i Edirne'de sâkin 'ulemâ ve suleha ve e'imme ve huteba ve agâvât ve sâ'ir ahâli kulları meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm iderler ki, nezâret-i hazret-i şeyhül-islâmide asude olan evkâf-ı şerîfeden olup asrında ve sadr-ı a'zam merhûm Amûca-zâde Hüseyin Paşa nâm sâhibül-hayrın mahmiye-i mezbûrede vâki' Kapan nâm mahalden Taşlık Câmi'-i Şerîfi havlısına varınca müceddeden binâ ve ihya buyurdıkları yedi 'aded çeşmeler ile Kapan ve ma'rû'z-zikr Taşlık Câmi'-i Şerîfi'nde iki 'aded muslukları icrâ eylediği ma'-i lezîzin menbaından mahmiye-i mezbûreye gelince muhtâc-ı ta'mîr olan mahalleri ta'mîr olunmadığından mürûr-ı ezmine ile mezkûrun sebilleri harab olan menba'ından taşra cereyân idüp madud olan çeşmelere musluklardan asla ma'-i mezkûr cereyân itmediğinden cevâblarında sâkin olan sigâr ü kibâr müslimîn fukarâları kemâl mertebe sa'b ü meşakkate mübtela olup ve vakf-ı mezbûrun binâ ve ta'mîre iktidârı olmadığı dahi zâhir olmağla bundan âkdem mütevellî-i vakf tarafından ta'mîr olunması sâbıkâ Edirne kâdîsı faziletlü Halil Cevdet Efendi Der-devlet-i medâra [8a] i'lâm ve ma'-i mezkûrun menba'ından vâkıf-ı müşârün-ileyhin binâ eylediği çeşmelere gelince ta'mîr ve tecdîd oluna deyû şeref-südûr olan emr-i 'âlîşân mütevellî-i vakf tarafından kâtib-i vakf ta'yîn

ve mahmiye-i mezbûreye geldikde ma-i mezkûrun menba'ına varılıp ba'de'l-mu'âyene ve'l-müşâhade kâtib-i merkûm ita'at-i emr-i 'âlî itmeyüp ta'mîre mübâşeret itmeksizin Âsitâne-i 'Aliyye'ye hufyeten firâr eylediğinden bi'l-cümle ahâli melul ve mahzunü'l-kûlûb olmalarıyla terahhuman lil-fukarâ ve'l-mesâkîn bu def'a dahi ma'-i mezkûrun mahalline varınca muktezî ta'mîr ü tecdîd olunacak mahalleri vakf-ı şerîfin mütevellîsi yedinde olan galle-i vakfdan ta'mîre mütevellî-i vakfa emr ü tenbîh buyurulmasını niyâz ve istirahatı hâvî ahâli ve fukarâ bir kıt'a mazhar itmeleriyle mahzarımızı musaddak i'lâm idivir deyü ilhah ve iltimâs itmeleriyle husûs-ı mezkûr vakı'a mutâbık ve emr ü savab olduğu bu dâ'îlerinin dahi ilm-i muhîti olmağın vâki'ül-hâl hasbeten lillahi te'âlâ el-melikül-müte'al pâye-i serîr. Fî 3 Za. Sene 1201.

(32) Edirne'de Vâki' Cüsûr ve Kaldırımlar Ta'mîri İçün Keşf-i Evvel İ'lâmı

Mahrûse-i Edirne ile Âsitâne-i 'Aliyye beyinde vâki' cisrler ve kaldırımlar muhtâc-ı ta'mîr olup umûr-ı hayriyeden olduğına binâen ve sâbıkları üzere işbu mevsim-i sayfa binâ ve ta'mîrlere irâde-i 'aliyye ta'alluk itmekle baş muhâsebeden mahrec memhûr ve mümzâ sûret-i defterde muharrer mahallerin üzerlerine varılıp yegân yegân keşf ü mu'âyene ve tûl ve 'arz-ı terbi'isi ile başka defter ve fi'l-asl kimlerin binâsı ve şimdiye dek iktizâ itdikçe ta'mîrleri ne taraflardan olıgeldiği ve bunlara merbût köprüci ve kaldırımcı kurâ ve re'âyâ ve evkâf olduğunı gereği gibi tashîh ve başka başka defter i'lâm olunmak bâbında bu fakîre ve ma'lûmü'l-'aded ve kazâların kuzât ve nüvvâblarına ve vücûh-ı ahâliye hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûr mi'mâr hulefalarından es-Seyyid Mehmed Halîfe yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh kıbel-i şer' den kâtib ve vücûh-ı ahâli taraflarından âdemîleri halîfe-i merkûm ile mahrûse-i mezbûre hâricinde Kapu Ağası çeşmesi kenârında cisri küllîyen münhedim olmağla müceddeden keşf olunup lâkin Sazlı Dere'de küllîyen münhedim ve âhşâbdan mebnî olan çeşme-i mezkûr Papavatlı yolunda vâki' olup dere-i mezkûr üzerinde tarîk-i caddede el-yevm metîn ve müstahkem ahcârdan mebnî cisr-i mezkûrlar mukaddemâ taraf-ı mîrîden ta'mîr ü tecdîd olunup ba'zen dahi taraf-ı vilâyetden ta'mîr olundığını vücûh-ı ahâli ihbâr itmeleriyle bi'l-mu'âyene muhtâc-ı ta'mîr olan mahalleri keşf ü mesâha olunup müfredât üzere dahi halîfe-i merkûm kullarına teslîm olundu. Fî 5 Za. Sene 1201.

(33) Mesfûrun Bâkî Kalan Altmış Üç Neferât Âdemîlerine Ta'yînat Virilmesi Müte'azzir-i Fukarâya 'aded ve Muhâlata Ta'yîn Olunanlara

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle tanzîm-i hâl eylediler ki, bundan âkdem Rodos'a ikâmeti fermân buyurulan Şâhin Giray Hân'ın eşyâları bâ-mektûb-ı hazret-i sadr-ı âlî tahrîr ve mahall-i me'mene vaz' ü temhîr olup âdemîlerinden bir mikdâr bâ-mektûb-ı sadr-ı âlî Sâhib Giray Hân'ın tarafına ircâ' olup altmış üç nefer âdemîleri mahrûse-i mezbûrede olup vilâyet tarafından mikdâr-ı kifâye ta'yîn virilüp fukarâya gadr-i azim olduğunu bundan âkdem Der-devlet-i medâra i'lâm olup bir eseri zuhûr itmeyüp ve el-yevm altmış üç nefer âdemîlerine vilâyet tarafından ta'yînat virilüp fukarâya gadr olduğu ve eşyâ-i merkûmeyi muhâfaza ta'yîn olunan kimselere fûtûr geldiğini her biri istîdâ'-yı inâyet itmeleriyle terahhumen lil-fukarâ husûs-ı merkûm re'y-i 'âlîlerine menût olduğu vâki'ül-hâl. 5 Za.

(34) Muhtâc-ı Ta'mîr Cüsûr ve Kaldırımların Keşfi İ'lâmı

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'den İsakçı'ya varınca hilâl-i tarîkde vâki' köprüler ve kaldırımlar ba'zen fenâ-pezîr ve muhtâc-ı tecdîd ve ta'mîri muktezî olmağla baş muhâsebeden mahrec memhûr ve mümzâ sûret-i defterde muharrer mahalleri her bir kazânın [8b] hâkim ve zâbit ve vücûh-ı ahâli muvâcehelerinde yegân yegân keşf ü mu'âyene ve müfredât-ı masârıflarını mübeyyin başka başka memhûr ve mümzâ keşf defterlerini ve kaldırım ve köprülerin ta'mîr ü tecdîdine bağı evkâf köprici ve kaldırımcı ve şimdiye değin ta'mîrleri ne taraflardan olduğunu tashîh birle başka başka i'lâmât-ı şer'iyesini ahz ve husûs-ı merkûme ihtimâm olunmak bâbında bu fakîre ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve vücûh-ı ahâliye hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre me'mûr buyurulan hâssa mi'mârı hulefalarından es-Seyyid Ahmed Halîfe yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh kıbel-i şer'den kâtib ve vücûh-ı ahâli taraflarından âdemîleri halîfe-i mezbûr ile Mahrûse-i Edirne'den İsakçı'nın tarîk-i câddesi üzerinde vâki' cisrler ve kaldırımlardan her birinin muhtâc-ı ta'mîr olan mahallerin keşf ü mu'âyene idüp cisrler ve kaldırımlar mukaddemâ kıbel-i mîrîden ta'mîr olup ba'zen taraf-ı vilâyetden ta'mîr olundığı vücûh-ı ahâli ihbâr itmeleriyle ma'rû'z-zikr cisr ve kaldırımların ta'mîrlerine merbût vakfi re'âyası ve kaldırımcı ve köprici olmayup muhtâc-ı ta'mîr

olan mevâzi'leri mu'âyene ve keşf olunup müfredâtı üzere defteri halîfe-i merkûm kullarına teslîm olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 3 Za. Sene 1201.

(35) Edirne'den Çingâne İskelesi'ne İskân Olunan Re'âyâdan Matlûb Müslim ve Zimmî Re'âyâlarından Bir Nefer Gelmediğini

Budur ki, hâlâ kapudan-ı hümâyûnum kapudanı olup iskelesine me'mûr Hasan Kapudan'ın evrâkı hülâsa-i mefhûmunda iskele-i mezbûreden ne mikdâr hâne iskân oldığını emr-i 'âlîşân ile teftîş olundukda bundan âkdem etrâfdan vürûd ve iskele-i mezbûre iskân olunan re'âyânın on senelik tekâlifleri afv olunmak üzere Edirne ve enhasından ve sâ'ir on 'aded kazâlardan iskele-i mezbûreye iki yüz nefer ehl-i İslâm ve yüz yirmi beş nefer ehl-i zimmet re'âyâlara nakl ü iskân itdirilmek üzere sâdır olan emr-i 'âlîşâna binâen yüz yirmi dört nefer ehl-i İslâm ve yüz sekiz nefer ehl-i zimmet re'âyâ tavattun idüp ehl-i İslâm re'âyâsı tekâmiline yetmiş altı ve yüz yirmi beş ehl-i zimmet re'âyâsı tekâmiline dahi on yedi hâne kusûrları olmağla kusûr kalan doksan üç hâne ehl-i İslâm ve ehl-i zimmet re'âyâlarını kazâ-i mezkûrden ihrâc ve mahall-i merkûme nakl ü iskân olunmak bâbında bu fakîre ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ü nüvvâblarına ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve sâire hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşânım hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarıyla mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında iskele-i mezbûreye nakl ü iskân için bundan âkdem mahrûse-i mezbûre ve enhasından bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurılan müslim ve zimmî re'âyâları ve mahrûse-i mezbûre ve enhasından ihrâc ve iskele-i mezbûre iskân olunan re'âyâlardan bir neferi mahrûse-i mezbûreye vürûd itmediğini her biri inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'ül-hâl.

(36) Edirne ve Sâ'ir Mahallerden Sefer-i Hümâyûna Hâzırlanup Levâzımât-ı Seferiyelerini Âmâde Kılmalarına

Budur ki, el-hâletü hâzihi Moskovlu'nun hilâf-ı ahd ü peymân mütasaddî olduğu harekâtına mebnî virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince ittifâk-arâ ile üzerine sefer olunmak husûsuna irâde-i 'aliyye ta'alluk itmekden nâşî Der-'aliyye'de mukîm Moskov ilçisi Yedikule'ye habs birle liva-i şerîfin ihrâcı tedârikatına şürû' olunup ve hatt-ı hareket bundan böyle ilan olunmak üzere olmağla teva'if-i askeriye ve sâ'ir me'mûrîni ve iktizâ

idenlerin me'mûriyetlerini evâmir-i şerîfe ile bundan sonra ısdâr olunmak üzere olmağla kâffe-i erbâb-ı sefer şimdiden levâzımât-ı seferiyelerin hâzır ve me'mûriyetleri evâmiri taraflarına vâsıl olduğu gibi min-gayr-i tehir hareket ve cihâd ve gazâyâ 'azîmete bir dürlü illetleri kalmamasına tenbîh ü tekîde ve sa'y ü miknet ve hilâf-ı emr-i 'âlî tekâsülden mübada'at olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunda vâki' mevâlî-i fihâm ve kuzât ve nüvvâb ve kethüdâları ve sâ'ir zâbitân şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından el-Hac Ahmed Tatar kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i [9a] şere da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celîlü'l-kadr 'amel ve hareket ve her birleri kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâl. Fî 5 Za. Sene 1201.

(37) Bir Ağalık Beş Yüz Nefere Edirne İki Günlük, Papas Karye'sinden Bir Günlük Ta'yînat

Budur ki, İsmâil cânibi ser-askeri vezîr-i muhterem Alî Paşa Hazretleri'nin mâ'iyetinde mevcûd bulunmak üzere bâ-emr-i 'âlî tahrîr buyurılan Sivas eyaletinden bir ağalık beş yüz nefer başları Feyzullah Ağa ma'rifetiyle Mahrûse-i Edirne'ye vürûd ve ta'yînatlarıçün yedlerine i'tâ buyurılan emr-i celîlü'l-kadr mücebince bir gün Edirne'de ve iki günlük ta'yînatları Edirne kazâsına tâbi' Derbend ve Papas Karye'lerinde tamâmen edâ idilüp mahrûse-i mezbûre kazâsında üç günlük ta'yînatlarını kabz eylediklerini müş'ar ber-mûcib-i emr-i şerîf beş yüz başları yedinden memhûr tahvil alındığı vâki'ül-hâl. Fî 7 Za. Sene 1201.

(38) Tekfurdağı Mübâya'ası İçün Edirne'den Ma'lûmü'l-Mikdâr Hintta ve Pey-der-pey Nakl ve Kabzına Me'mûra Teslîm Olunmak Üzere

Budur ki, işbu sene-i mübârekeye mahsûben Tekfurdağı İskeleye'ne merbût kazâlardan ma'lûmü'l-mikdâr mübâya'a hinttasının bir an âkdem tahsîl ve iskele-i mezbûre nakl ve mevsim-i deryâ hülûl itmeksizin tersâne-i 'âmire anbarlarına îsâl olunmak bâbında bu fakîre ve mübâya'aları iskele-i mezbûre merbût kazâların kuzât ve nüvvâbına ve iskele-i mezbûre mübâya'acısı kullarına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşânım hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Abdî Tatar yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve

muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurulan ma'lûmü'l-mikdâr mübâya'a hıntası pey-der-pey iskele-i mezbûre nakl ve kabzına me'mûr(a) edâ ve teslîm olunmak üzere olduklarını her biri inhâ ve takrîr ve ber-mûceb-i emr-i ali 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâl. Fî 7 Za. Sene 1201.

(39) Mesfûrun Âdemîlerinin Ta'yînatları Kat' Olunduğı

Budur ki, Kırım hânı sâbık Şâhin Giray Hân'ın Edirne cânibinde olan tevâbi' ve levâhıkına Edirne gümrüğü tarafından ta'yînat i'tâsı fermânım olmuş idi. el-hâletü hâzihi hân-ı mûmâ-ileyhin vefâtı haberi tevârüd itmekden nâşî Edirne cânibinde olan tevâbi' ve levâhıkı büyük birâderi Sâhib Giray Hân tarafına celb olunmak üzere olmağla gitmişler hareketi gününden bundan sonra gidecekler ise vüsûl-i emr-i şerîf târîhinden i'tibâr ile ta'yînatları kat' olunmak bâbında bu fakîre ve Mahrûse-i Edirne gümrüğü emîni kullarına hitâben şeref-efzâ-yı vürûd iden emr-i celîlü's-şân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede gümrük emîni kulları ve hân-ı müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahrûse-i mezbûrede mevcûd altmış üç 'aded nefer âdemîlerinin rü'esâları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ vürûd-ı emr-i 'âlî günü virilen ta'yînatları ber-mûceb-i emr-i şerîf kat' olunduğı vâki'ü'l-hâl. Fî 9 Za. Sene 1201.

(40) Sefer-i Hümâyûn Muhakkak ve Nevrûz'da Edirne Sahrâsına Ordu-yı Hümâyûn Mülhak Olmalarına Tenbîh

Budur ki, Moskovlu'nun taraf taraf neşr olunan evâmir-i şerîfede beyân olunan harekâtı ve din-i Devlet-i 'Aliyye'ye hıyâneti sebebiyle virilen fetvâ-yı şerîfe mûcebince üzerine sefer olunmak şer'an lâzım ve tedârikat-ı seferiyyeye şürû' ve mübâşeret olunup livâ-yı nusret-ihtivâ-yı hazret-i Habîb-i hudâ aleyhis-salavât ves-salam ile müsta'niyân-billâhi te'âlâ Der-'aliyye'den hareket ve savb-ı maksûda 'azîmet musammem olmağla taht-ı hükümet ve kazâlarınızda sâkin ve mutavattın olan Dergâh-ı 'Âlî müteferrika ve çavuş gediklülere ve dîvân-ı hümâyûn ve defter-i hâkânî kâtib ve şâkird ve gediklü ve şerhlülerinden mevcûd bulunan yerlerinden ve yurdlarından tahrîk ve birisi girüye kalmamak vechile nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna

mülhak olmalarına müsâra‘at ve tenbîh ve gûş-ı hûşlarına ilkâya mübâderet ve öZR ü illetlerine havale-i sem‘ ve i‘tibâr olunmayarak vakt-i mezbûrde [9b] ordu-yı hümâyûna mülhak ve hidemât-ı Aliyye‘ye kıyâmları husûsuna ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında Rûmili‘nin orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki‘ kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr bulan emr-i ‘âlîşân hazret-i sadr-ı a‘zam Tatarlarından Alî Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve sicil-i mahfûza ba‘de‘l-kayd ve bi‘l-cümle vücûh-ı ahâli ve Dergâh-ı ‘Âlî müteferrika ve çavuş gedüklüleri ve zâbitân ve sâ‘irleri meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de‘l-edâ ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî tenbîhi lâzım gelenlere tenbîh-i ekîd olunduğı.

(41) Mesfûrun Edirne‘de Eşyâ ve Sîm Evânî ve Âltûn Evânîsi Yegân Tahrîr Olunup İrsal

Budur ki, cezire-i Rodos‘da bu esnâda fevt olan Şâhin Giray‘ın Mahrûse-i Edirne‘de ne mikdâr emvâl ü nukûd ve mücevherat ve eşyâ ve edâvatı rü‘yet cümlesi ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve tedkîk olunarak sahihân defter olunup mûmzâ ve mahtûm defter-i sıhhat-eseri Der-‘aliyye‘ye takdîm ve eşyâ-i mezkûre ol-tarafda me‘men mahalle vaz‘ ü hıfz olunup ba‘dehu beyne‘l-verese tevzî‘ ve taksîm olunmak zımında sâdir olacak emr-i şerîfe intizar ve müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ol-tarafda torbalarda zuhûr iden evrâklarını be-tamâmuhâ memhûren Der-‘aliyye‘ye irsâl olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i ‘âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta‘yîn olunan Dergâh-ı Mu‘allâ gedüklülerinden Feyzî Ağa kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba‘de‘t-tescîl imtisâlen-leh bu dâ‘îlerine bi-nefsihi ve Bostancıbaşı Ağa ve mübâşir-i merkûm ve vücûh-ı ahâli bi-nefsihüm ve Şâhin Giray‘ın müte‘ayyin âdemleri ma‘rifetleriyle bundan âkdem müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahrûse-i mezbûrede Kapan-ı Meyve Hânı dimekle ma‘rûf kârgîr hâna varılıp müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin hân-ı mezkûre mukaffel ve memhûr olan sandıklarının mazaları küşâd olunup ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetiyle derûnlarında mevcûd olan mecmû‘ emvâl ve eşyâları dikkat ve taharrî iderek tahrîr olunup mahall-i me‘men-i mezbûre memhûren vaz‘ olunup müfredâtı üzere memhûr ve mûmzâ defter-i sıhhat-eseri ve işe yarar ve yaramaz sandıklarında ve garârlarda zuhûr iden cemî‘ evrâkı ve beş ‘aded kuyudat defterleri sagîr ü kebîr iki çift meşinli hurclara

cümle muvâcehelerinde vaz' ü temhîr olunup ve mübâşir-i merkûm kulları yediyle müsâra'at en Der-'aliyye'ye irsâl ve tesyîr olunduğı. Fî 15 Za. Sene 1201.

(42) Mesfûrun Eşyâsından İki Kıt'a Oba İfraz ve Mübâşirine Teslîm

Budur ki, müteveffâ Şâhin Giray'ın Boğdan arâzisinde iken firâr, Boğdan voyvodasının eşyâsından isti'are tarîkiyle ahz eylediğı iki kıt'a obayı Edirne'de terk idüp firârî-i mersûmun kâffe-i emvâli yirmi beş bin guruş mukâbili hâlâ Boğdan voyvodası Aleksandri Voyvoda'ya virilmiş olmağla ma'rû'z-zikr obaları Boğdan kapu kethüdâları tarafından kabzına me'mûra teslîm itdirilmek bâbında bu dâ'îlerine Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr bulan emr-i 'âlîşân dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından es-Seyyid Mustafâ Çavuş yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin mahrûse-i mezbûrede Kapan hânında bâ-defter-i müfredât mevcûd olan çadırları derûnlarından bâ-emr-i 'âlî kapu kethüdâları tarafından me'mûr çavuş-ı merkûme iki 'aded obaları teslîm olunduğı. Fî 19 Za. Sene 1201.

(43) Ecnâs-ı Nukûd Râyici Üzere Cârî Ahz ü İtâ Olunması

Budur ki, memâlik-i mahrûsede rayiç olan ecnâs-ı nukûdun revâyic-i câriyeleri tezayüd kabûl itmek te'amül-i nasın fesâdın mûcib ve bir müddetden berü kefere sikkesiyle meslûk riyal ta'bîr olunan kara guruş doksan beş ve yüz paraya râyic olagelmîş iken bazı erbâb-ı tema'yüz onar paraya râyic olduğı bundan âkdem tahakkuk-gerde-i şahâne olmağın fîmâ-ba'd zikr olunan kara guruş yüz paradan ziyâdeye ahz ü i'tâ olunmayup ziyâdeye ahz idenler te'dîb olunacaklarını gûş-i huşlarına ilkâ olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunda mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb va zâbitân ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Seyyid Osman kulları yediyle mahrûse-i [10a] Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl bi'l-cümle ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ tenbîhi lâzım gelenlere ekîd olunduğı hâl-i bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya i'lâm olundu, Fî 23 Z Sene 1201.

(44) Filibe'den Çiftlik Maddesini Yine Sâhib-i Evveline İbkâ ve Hücçet ve İ'lâm İtâ

Budur ki, Sâlih nâm kimesne südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüp Filibe kazâsına muzâfa Kanoş nâhiyesine tâbi' Karaca İsa nâm karyede vâki' ma'lûmü'l-hudûd vel-müştemilât bir kıt'a mülk çiftliğe mutasarrıf olan İsmâil çiftlik-i mezkûru semen-i ma'lûm bana bâ-hücçet-i şer'îye bey' ve teslîm ol-dahi ba'de'l-kabûl çiftlik-i mezkûru yedinde olan hücçet-i şer'îyeleri müceblerince on beş seneden mütecâviz yine Filibe kazâsı sâkinlerinden karındaşı Mehmed muvâcehesinde zabt idüp müdâhale olunmak iktizâ itmez iken yedinde olan senedini bir takrîb alup gadr eylediğini inhâ itmeğin müdde'î-i mezbûrun karındaşı mezbûr Mehmed Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa ma'rifetiyle mahrûse-i mezbûreye meclis-i şer'e ihzâr itdirilüp icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mahrûse-i mezbûreye vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mezbûr Sâlih mahrûse-i mezbûrede meclis-i şer'de mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ma'rifetiyle Filibe kazâsından bâ-emr-i 'âlî ihzâr-ı şer' itirdiği li-ebeveyn er karındaşı Mehmed Beşe muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp kazâ-i mezbûre tâbi' Karaca İsa Karye'sinde vâki' etrâf-ı erba'adan Osman Beşe menzili ve sazlık ve Katonitçe Karye'sine giden tarîk ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve dâhiliyesinde dört bab fevkânî oda ve bir kule ve bir tahtânî soba odası ve iki bab tahtânî oda ve bir matbah ve bir mikdâr bağçe ve ma' ve hâriciyesinde iki bab fevkânî oda ve altı bab tahtânî hizmetkar odası ve dört bab anbar ve iki ahûr ve bir sâye-bend ve havluyu müştemil mülk çiftlik ile mülhakatından olan karye-i mezbûre toprağında vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kıt'a tahmînen iki yüz dönüm mikdârı tarla ve ma'lûmü'l-hudûd tahmînen iki yüz dönüm çayırı bundan âkdem vefât iden İsmâil Ağa bin yüz seksen beş senesi bana bey' ve ferâğ ben dahi iştirâ ve kabûl idüp ol-vechle benim mülküm iken karındaşım mezbûr Mehmed Beşe fuzûlî müdâhale ider deyû ba'de'd-da'vâ vel-istintâk mezbûr Mehmed Beşe cevâbında vâki' ordu-yı hümâyûnda kasaba-i mezbûre sükkânından müteveffâ-yı mezbûr İsmâil Ağa hâl-i hayâtında huzûr-ı müslimînde iki bin beş yüz gurusu semen ve bedel-i makbûz bi'l-cümle bey' ve bâ-izn-i sâhib-i ârz ferâğ ve teslîm ve tefviz ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve tefavvuz ve kabûl ve yedime bir kıt'a hücçet-i şer'îye i'tâ ve tarla ve çayırların dahi tapu ve temessükünü sâhib-i ârzdan ahz ve iki sene zabt idüp ben sıla-i rahm için vilâyet-i Arnâbüdlük'da Berât kasabasına râhî olduğumda çiftlik-i mezbûr umûrını rü'yete karındaşım mezbûr Sâlih Beşe'yi tarafımdan

vekîl idüp çiftlik-i mezkûrun hücceti ve tarla ve çayır-ı mezkûrların temessükünü dahi karındaşım mezbûre ala-tarîkûl-emâne teslîm eylediğimde ol-dahi hüccet-i mezkûrlar ile tarla ve çayırın temessükünü ketm ve bir takrîb kendü üzerine hüccet itdirüp çiftlik-i mahdûd-ı mezkûreyi ve tarla ve çayırları fuzûlî zabt idüp hattâ ben karındaşım müdde'î-i mezbûr ile bin iki yüz bir senesi Ramazân-ı Şerîf'in üçüncü günü Filibe kâdîsı huzûrunda sâhib-i ârz olduğu hâlde mürâfa'a ve def'-i mezkûrımı lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan şühûd-ı udûl ile muvâcehesinde ba'de'l-isbâtü's-şer'î mezbûr Sâlih Beşe çiftlik ve tarla ve çayırlardan keff-i yed ve bana teslîme hükm ü tenbîh olunup kâdî-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri dahi imzâ ve hatmini hâvi yedime bir kıt'a hüccet-i şer'îye ibrâz idicek gıbbe'n-nazar mazmûnu müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhuna muvâfık bulunmağın eserü'l-istintâk mezbûr Sâlih Beşe cevâbında hâlâ karındaş müdde'î-i mezbûr Mehmed Beşe'nin takrîri üzere olduğımı bi't-tav'ü's-sâf ikrâr ve itirâf itmeğın ala-mûcib-i ikrâre mezbûr Sâlih Beşe çiftlik-i mezkûr ile tarla ve çayırlar için karındaş mezbûr Mehmed Beşe'ye bî-vechi's-şer'î mu'arazadan men olunup müdde'î-i mezbûr Sâlih Beşe mezbûr Mehmed Beşe'den husûs-ı mezkûr mütâlebesiyle itirdiği emrin kaydı terkîn buyurılıp ber-vech-i muharrer mu'arazadan men olunduğu(nı) hâvî bir kıt'a emr-i 'âlîşân inâyet ve ihsân buyurılmak recâsında olduğu vâki'ü'l-hal. Fî 22 Za.

[10b](45) Budur ki, Moskovlu'nun taraf taraf neşr olunan evâmir-i şerîfede tafsîl olunan harekâtı ve Din-i Devlet-i 'Aliyye'me hıyâneti sebebiyle vezîr-i a'zâm ve ricâl-i devlet-i ebed-kıyâm ve ocakların agâvât ve zâbitânıyla mukaddem ve mu'ahhar akd-i mecâlis-i şûrâ olundukda Moskovlu'nun üzerlerine sefer olunmak şürû olunduğına binâen şeyhül-islâm ve müftiyü'l-enâm tarafından virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince cevâb virilüp 'âlem-i nusret-tev'em-i hazret-i habîb-i hüdü aleyhi ezkiyü't-tahiyyâtın zîr-i sâye-i hümâ-pâyelerinde düstûr-ı ekrem müşîr-i efham hâlâ sadr-ı a'zam-ı sûtûde-sîyem ve vekîl-i mutlak-ı sadakat-'âlem Yûsuf Paşa Hazretleri ve bi'l-cümle ocaklar agâvât ve neferâtı ve Dergâh-ı Mu'allâ gedüklüleri ve sâ'ir umumen tevâif-i askeriye ile Âsitâne-i Sa'âdet'den hareket ve Dâvud Paşa Sahrâsı'na nasb-ı hıyâm-ı nusret ve andan dahi savb-ı maksûda 'azîmet musammem ve Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerileri ocağının neferâtı cümlesi nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna mülhak olmaları ve sâhib-i asâfi ve esâmisi calif-i Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerileri ve kuloğulları ve gilmân-ı acemî ve cebeci ve topçu neferâtından darb ü harbe kâdir olanlardan birisi girüye kalmamak vechile yerlerinden ihrâc ve serdârları bayraklarıyla vakt ü zamânıyla

ordu-yı hümâyûna mülhak olmalarına ve birinin girü kalmamalarına mûcib hâlâtı tecvîzden ittikâ ve mübada‘at olunmak bâbında Rûmili’nin orta kolunda vâki‘ mevali-i fihâm ve kuzât ve nüvvâb ve şehir kethüdâları ve serdârân, ocak ihtiyârları ve zâbitân-ı sâireye hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i ‘âlîşân husûs-ı mezbûre me’mûr çavuş ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûre yeniçeri zâbiti ve vücûh-ı ahâli ve ocak ihtiyârları ve zâbitân-ı sâire bâ-cemî‘uhum meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celîlü’ş-şân ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki‘ül-hâl. Fî 23 Za. Sene 1201.

(46) Ocaklı Neferâtının Cümlesi Nevrûzda Edirne Sahrâsında Ordu-yı Hümâyûna Mülhak Olmaları

Budur ki, Moskovlu’nun taraf taraf neşr olunan evâmir-i şerîfede beyân olunan harekâtı Der-devlet-i ‘Aliyye’ye hıyâneti sebebiyle vezîr-i a‘zâm ve ricâl-i devlet-i ebed-kıyâm ve ocaklar agâvât ve zâbitânıyla mukaddem ve mu‘ahhar akd-i mecâlis-i şûrâ olundukda Moskovlu’nun üzerlerine sefer olunmak meşrû olduğına şeyhül-islâm ve müftiyü’l-enâm fetvâ-yı şerîfe ve ‘ulemâ câniblerinden cevâb virilüp ‘âlem-i nusret-tev’em-i hazret-i habîb-i hüdâ aleyhi ve ala-alihî ve ashâbihî ezkâyüt-tahıyyatın zîr-i sâye-i hümâ-pâyelerinde düstûr-ı ekrem müşîr-i efham hâlâ sadr-ı a‘zâm-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak ocakları neferâtının cümlesi nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna mülhak olmaları vâcibe-i zimmet ve diyânet olduğu ma‘lûmunuz oldıkda birisinin girüye kalmamalarını mûcib hâlâtı tecvîzden ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında Rûmili’nin orta kolunda vâki‘ mevali-i fihâm ve kuzât ve nüvvâb ve şehir kethüdâları ve zâbitân-ı sâireye hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr iden emr-i celîlü’ş-şân husûs-ı mezbûre sipâh ve silahdâr ve ocaklarından ta‘yîn olunan Ahmed Çavuş mübâşeretıyla Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh kethuda yeri ve ocak ihtiyârları ve zâbitân-ı sâire meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celîlü’l-kadr ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki‘ül-hâldir. Fî 23 Za. Sene 1201.

(47) Curaoğlu'nun Süvârî Dâiresi Halkına ve Bin Nefer Mîrî Süvârilerine Ta'yînatları Virilüp Mîrîleri Ahz

Budur ki, vüzerâ-yı i'zâmdan İsmâil'e me'mûr Cura-zâde Ahmed Paşa Hazretleri dâiresi halkı ve bin nefer mîrî süvârî Mahrûse-i Edirne kazâsında vâki' bir gice Sarı Dânişmend ve bir gice Derbend-i Kebîr Karye'sinde beytütetlerinde kendi dâiresi halkı için virilen ta'yînatdan mâ'adâ bin nefer mîrî süvârileri virilen sûret-i defter mücebine karyeteyn-i mezkûreteynde ber-müceb-i defter virilen ecnâs zehâyir ta'yînatlarının mîrlerini vezîr-i müşârün-ileyh tarafından kabzına me'mûra edâ ve teslîm eylediklerini vâki' hâl pâye-i serîr-i ma'delet-karâra 'arz ü i'lâm olundu. Fî 23 Za. Sene 1201.

[11a](48) Edirne ve Akpınar Menzillerinde Nakl Olunan Zehâyirden El-ân Birer Mikdâr Noksânları Oldığı İnhâ

Budur ki, bundan âkdem doksan yedi senesinde Çekmece-i Sagîr'den Edirne'ye ve Edirne'den Babadağ'ına varınca hilâl-i tarîkde vâki' menâzilde mevcûd bulunmak için tertîb olunan menzil zahîreleri tamâmen tahsîl olunup menâzilde mevcûd olanlar vakt vakt emr-i muhâfazası ve fenaya meyl idenlerin tecdîdi ve nâ-tahsîl olanların tahsîline irâde-i mülûkâne ta'allul itmekle Edirne ve Akpınar menzillerine nakl olunmak üzere Edirne kazâsından altışar bin keyl şa'îr ve bin keyl dakîk-i hâs ve bin altışar yüz kantâr saman ve ikişer yüz otuz araba hatab ve yüz otuz araba giyâh tamâmen ve tekmîlen nakl olunup ve zehâyir-i mezkûrenin fenâ-pezîr olmuşu var mıdır cümle muvâcehesinde ma'rifet-i şer'le re'yü'l-'ayn tahmîn ve tahakkuk ve serî'an tekmîl ve hitâmı haberini Der-'aliyye'ye i'lâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve zâbitân ve ihtiyâran ve sâire hitâben şeref-rîz-i vürûd iden iki kıt'a emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûrelere mübâşir ta'yîn buyurılan hazret-i sadr-ı a'zamî Çukadârlarından Ahmed Çukadâr kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve zâbitân ve ihtiyâran meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ bermûcib-i emr-i celîlü's-şân kıbel-i şer'den Çukadâr ve vücûh-ı ahâli taraflarından mu'temedün-aleyh âdemîleri ve mübâşir Çukadâr-ı merkûm kulları evvela Edirne menziline ve saniyen Akpınar menziline mukaddemâ mübâya'a ve nakl ve vaz' olunan ma'lûmü'l-keyl ve'l-mikdâr mübâya'a zahîrelerine nazar ve rü'yet itdiklerinde emr-i

‘âlîşân bast ü beyân olunduğı vech üzere menzileyn-i mezkûreynde mübâya‘a zahîrelerinin evvela şa‘îr üzerinde dört parmak mikdârı çimen peydâ ve tahmînen noksânı beş yüz keyl ve dakîk ve saman ve hatab ve giyâhdan her birlerinden birer mikdâr noksân tahmîn eylediklerini her biri meclis-i şer‘e gelüp ‘ala-vukû‘a inhâ ve takrîr eylediklerinde vücûh-ı ahâli dahi noksân-ı mezkûreyi karîben tekmîl ü tetmîme her biri ta‘ahhüd eyledikleri evvelki vâki‘ül-hâldir. Fî 29 Za. Sene 1201.

(49) Der-‘aliyye’den Hareket ve Dâvud Paşa Sahrâsı’nda Nasb-ı Hıyâm-ı Nusret Andan Savb-ı Maksûda Tahrîk Sipâh ve Silahdâr Neferâtı Edirne Sahrâsına Ordu-yı Hümâyûn’a Mülhak

Budur ki, Moskovlu’nun taraf taraf neşr olunan evâmîr-i şerîfelerde beyân olunan hıyâneti sebebiyle virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince ‘âlem-i nusret-tev’em-i hazret-i habîb-i hüda aleyhi ezkâyüt-tahiyyatın sâye-i hümâ-pâyelerinde düstûr-ı ekrem hâlâ sadr-ı a‘zâm-ı sûtûde-şiyem Yûsuf Paşa Hazretleri ve bi’l-cümle ocaklar ve sâ’ir umumen tevâ’if-i askeriye kulları ile Der-‘aliyye’den hareket ve Dâvud Paşa Sahrâsı’na nasb-ı hıyâm-ı nusret ve andan dahi savb-ı maksûda ‘azîmet musammem olup bi’l-cümle sipâh ve silahdâr neferâtı nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna mülhak olmaları ve birinin özr ü illetlerine i‘tibâr ile girüye kalmalarını mücib hâlâtı tecvîzden mücânebet olunmak bâbında Rûmîli’nin sağ kolunda vâki‘ kuzât ü nüvvâb ve şehir kethüdâları ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân sipâh ve ocağından ta‘yîn olunan İbrâhim Çavuş ve silahdâr ocağından ta‘yîn olunan diğeri İbrâhim Çavuş ma‘rifetleriyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve imtisâlen-leh cümle muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de’l-edâ bermantûk-ı emr-i ‘âlî her biri ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki‘ül-hâl. Fî 29 Za. Sene 1201.

(50) Şütürân Madde Ocağı Kethüdâsını Dimetoka Kal‘ası’na Kal‘a-bend

Budur ki, Mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi‘ Ahûr Karye’sinde şütürân madde ocağı kethüdâsı İbrâhim kemâl-i rehâvetinden nâşî hayvânâta takayyüd itmediğı ecilden kethüdâlıktan azl ve yerine âheri kethüdâ nasb ve haleflerine ibret olmak için ocaktan müte‘ayyin kayıkcı mübâşeretiyile mezbûr İbrâhim ahz ve li-eclit-te’dîb Dimetoka kalâsına kal‘a-bend olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve kal‘a-i mezbûre dizdârı kullarına

hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân kayıkcı mübâşeretiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh mezbûr İbrâhim Karye-i mezbûreye ihzâr ve mübâşir kayıkcı-i merkûm kullarına teslîm ve kala-i mezbûreye irsâl ve kal‘a-bend olunduğı vâki‘ül-hâl. Fî 29 Za. Sene 1201.

[11b](51) Ehl-i Zimmet Re‘âyâlarını Kocabaşları Kefâletleriyle Nizâm ve Râbitaya Bend ve Ra‘iyetlerinde Karâr

Budur ki, hâfn-i din-i devlet olan Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olup lâkin sefer-i sâbıkda Devlet-i ‘Aliyye’nin ehl-i zimmet re‘âyâsından bazı hainler Moskov memleketine firâr ile Moskovlu’ya kendülerini asker yazdırdup casusluk hil’atine cesâret itmeleriyle taht-ı kazânızda vâki‘ kasabat ve karyelerinizin kocabaşları karye karye başka başka günlerde mahkemelere cem ve irâde-i pâdişâhâneyi kendülere cümle muvâcehelerinde ifâde ve ol-misillü habâset-kârları ahz ü habs ve keyfiyeti Der-‘aliyye’ye i‘lâm itdirilmek üzere nizâm-ı kavîye rabt ve her biri kocabaşların kefâletleri tescîl ve cümle taraflarından dahi bu husûsa nezâret ve sûret-i nizâmı Der-‘aliyye’ye bildirmeğe müsâra’at ve hilâfından tahâşî ve mücânebet olunmak bâbında Rûmilî’nin orta kolunda vâki‘ mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve zâbitân ve iş erlerine hitâben şeref-rîz-i südûr iden emr-i ‘âlîşân hazret-i sadr-ı a‘zam Tatarlarından Mustafâ Tatar yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve ihtiyâran ve esnâf kethüdâları ve re‘âyâların kocabaşları ve papasları bâ-cemî‘uhum meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ’at olundukda her biri sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de’l-edâ mahrûse-i mezbûrede mevcûd ehl-i zimmet re‘âyâların mecmu‘una cerîdede isimleri mazbut kocabaşları ve mahrûse-i mezbûre kazâsı kurâlarında mütemekkin ehl-i zimmet re‘âyâların dahi mecmu‘una der-uhdeciler ve kocabaşları kefil ve bu vechle rabt-ı kavîye bend olunup ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî her biri ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki‘ül-hâl. Fî 26 Za. Sene 1201.

ZÎ’L-HİCCE

(52) Mîrî Fiât-ıyla Edirne’den 22.000 Keyl Dakîk ve 11.000 Keyl Şa‘ir Tekmîlen Aydos’a İsâl

Budur ki, Rusyalu üzerine sefer-i hümâyûn vukû'u şer'an ve mülken îcâb itmekle tertîb olunan cünûd-ı muvahhidîn ve bâ-husûs ordu-yı nusret-karîn için mahalle kadr-i vâfî zehâyirin vücûdu lâzıme olduğına binâen fi-i sâbıkı üzere dakîkin ma'-nakliye ve çuval-bahâ beher keyli ellişer ve şa'îrin dahi ma-nakliye otuzar akçeden îcâb iden bahâları hîn-i nakl ve teslîmlerinde mübâşiri yedinden virilmek şartıyla mevkûfâtıdan mahrec sûret-i defter mücebince Aydos anbarına nakl olunmak üzere Edirne kazâsından yirmi iki bin keyl dakîk ve un bir bin keyl şa'îr tertîb kılınmağla zehâyir-i mezkûre bir an âkdem mübâya'a ve tekmîlen Aydos'a îsâl olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlî husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Kâmil es-Seyyid Mustafâ Efendi tarafından âdemisi yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurulan ol-mikdâr dakîk-i şa'îri tekmîlen nakl ü kabzına me'mûr edâ ve teslîme müte'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî Z. Sene 1201.

(53) Ta'yînatlar İçün Müretteb Olan Zehâyirin Yerlü Yerinden Cem ve Yerlü Yerine Nakl Olunmak ve Mübâya'acılara Nezâret

Budur ki, bu def'a ordu-yı hümâyûn lâzımesi için Edirne ve Aydos ve bazı serhadd-i hâkânîye lâzımelere için Bergos ve Edirne ve Balçık iskelelerine ve Sofya ve Niş Kal'asında mevcûd bulunup asâkir-i me'mûre ta'yînatlarına sarf olunmak için müretteb olan zehâyirin yerlü yerinden bir an âkdem cem ve tahsîl ve yerlü yerine nakl ü ilhadı için asl mübâya'ayaya me'mûr mübâya'acılara nezâret itmek üzere hademe-i Devlet-i 'Aliyye'den kâr-güzâr ve ehliyeti zâhir birinin defteri tertîb ve tarafına irsâl birle iktizâ iden mahallere tarafından âdemîler ta'yîn ve muktezâsına göre bi'n-nefs hareket ile isticâl ve tekîd sûretleriyle mübâya'at-ı mîrîyenin yerlü yerinden tahsîl ve müretteb olduğu mahallere nakl ü tenzîl birle icrâ-yı me'mûriyete ikdâm ve hilâfından mücânebet olunmak bâbında Edirne ve Sofya ve Filibe kâdîlarının ve zehâyir-i mezkûrenin müretteb olduğu kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-rîz-i südûr bulan emr-i cihân-mutâ' husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından olup sâbıkâ Edirne Bostancıbaşı el-Hac Ali Beğ kulları yediyle [12a] Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı

ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de‘l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i ‘âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî ma‘lûmü‘l-keyl hinta ve şa‘îr ve dakîki mahalline nakl ve kabzına me‘mûra edâ ve teslîme her biri ba‘de‘t-ta‘ahhüd mübâşir-i mûmâ-ileyh el-Hac Ali Beğ kulları me‘mûr-ı mübâya‘ası olduğı kazâlara tarafından mu‘temedün-aleyh âdemlerini ve sûret-i emr-i ‘âlîler ve kâtibler irsâl idüp Mahrûse-i Edirne mübâya‘alarına nizâm virüp mu‘accelen kendüleri dahi bi‘n-nefs ve verâlarını alup me‘mûr oldukları hidmet-i mezkûresinin ber-mantûk-ı evâmir-i ‘aliyye tanzîmine mübâderet üzere olduğı vâki‘ül-hâl. 3 Z. Sene 1201.

(54) Menzil İçün İmdâdiye İstid’a

Budur ki, Mahrûse-i Edirne menzilcisi bâ‘isül-i‘lâm Kirhor zimmî meclis-i şer‘e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ve tazallüm-i hâl ider ki, mahrûse-i mezbûre Rûmilî’nin orta kolunda vâki‘ olup işbu sene-i mübâreke de vukû bulan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûn sebebiyle ulag ve hademe-i Devlet-i ‘Aliyye kesret ü vefret üzere mürûr ü ubur idüp ve sağ kola me‘mûr olan ulag ve Tataran ve sâ‘ir me‘mûrlar dahi me‘mûr oldukları sağ koldan gitmeyüp menzilcisi olduğı mahrûse-i mezbûre menziline vürûd ve Edirne menzili bârgîrlerine süvâr ve Fakı‘ya uğrayup doğru Aydos’a sürmeleriyle bir vechle tahammül idemeyüp âhvâlîm diger-gûn ve menzil-i mezkûr küllîyen perîşân olmasına bâdî olacağı ezher-mine‘ş-şems olmağla esfâr-ı sâbıkâlarda menâzilde kibel-i mîrîden imdâd ve i‘anet buyurılmağla terahhumen-li‘l-fukarâ kadîmi üzere menâzillere seferler vukû‘unda imdâd buyurulan mikdâr inâyet ve ihsân niyâzında olduğı ve âhvâl-i perîşânımı Der-devlet-i medâra ‘arz ü i‘lâm idivir deyû istîdâ‘-yı inâyet itmekle menzilci-i mesfûr kullarının takiriri vakı‘a mutâbık olduğı bi‘l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki‘ hâl hasbeten-lillahi‘l-melikü‘l-müte‘âl pâye-i serîr-i ma‘delet-karâra ‘arz ü i‘lâm. Fî 3 Z. Sene 1201.

(55) Edirne Menziline Edirne Kazâsı’ndan Tertîb Olunan Altı Bin Keyl Şa‘îr 1000 Keyl Dakîk-i Hâs 1600 Kantâr Saman 230 Araba Hatab 130 Araba Giyâh Cümlesi Mevcûd Bulunmak

Budur ki, bundan âkdem doksan yedi senesinde Çekemece-i Sagîr’dan Babadağ’ma varınca hilâl-i tarîkde vâki‘ menâzilde mevcûd bulunup sefere çıkılmak

lâzım geldikde tedâriki ga'ilesi çekilmemek için tertîb olunan menzil zahîrelerin her ne zamân taleb olunur ise edâ ideceklerini müşar i'lâmât hazîne-i 'âmiremizde mevkûfât defterlerine ba'de'l-kayd zehâyir-i mezkûrenin akreb eyyâmında lüzûmu muhakkak ve cümlesinin yerlü yerinden hâzır ü âmâde olunup hitâmı haberi zuhûr itmemele menâzil-i mezkûrden Edirne menziline nakl için Edirne kazâsından tertîb olunan altı bin şa'ir ve bin keyl ve bin keyl dakîk ve yüz keyl dakîk-i hâs ve bin altı yüz kantâr saman ve iki yüz otuz araba hatab ve yüz otuz araba giyâh cümleten anda mevcûd mu yohsa fenâ-pezîr olmuşu ve nâ-tahsîl kalmışu var mıdır? Cümle muvâcehesinde ma'rifet-i şer'le re'yü'l-'ayn tahmîn ü tahkîk ve noxsânı var ise serî'an tekmîl ve hitâmı haberini Der-sa'âdet'e i'lâm olunmak bâbında tekîd ve isticâli hâvî bu dâ'îlerine ve zâbitân ve ihtiyâran ve söz sâhibleri ve husûs-ı mezbûr için Der-'aliyye'den mübâşir ta'yîn ve irsâl olunup el-yevm bu cânibde olan Çukadâr-ı sadr-ı a'zam Ahmed Ağa kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Tatar yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı belde ve iş erleri meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ husûs-ı mezkûr için işbu târîh-i i'lâmdan altı gün mukaddem hazret-i sadr-ı a'zam Çukadârlarından Ahmed Ağa kulları mübâşeretiyle vürûd iden emr-i 'âlîye imtisâlen Mahrûse-i Edirne ve Akpınar menzillerine mukaddemâ nakl olunan zehâyirlere nazar olundukda şa'îrler üzerleri dört parmak mikdârı çimlenme peydâ ve tahmînen beş yüz keyl noxsân ve dakîk ve hatab ve saman ve giyâhdan her birlerinden birer mikdâr olup vücûh-ı belde noxsân olan zehâyir-i çend-rûz zarfında tekmîle her biri huzûr-ı şerde ta'ahhüd ve i'lâm tahrîr ve mübâşir-i merkûma teslîm ve Âsitâne-i 'Aliyye'ye irsâl olunmuş idi. Bu def'a dahi husûs-ı mezkûr için sâdır olan iki kıt'a emr-i 'âlîlere imtisâlen ve ita'aten vücûh-ı belde menzileyn-i mezkûreynde mevcûd zehâyirlerin noxsânlarına çend-rûz zarfında menzileyn-i mezkûreyne nakl ü tekmîline dâmen-i dermiyân eyledikleri vâki'ül-hâl. Fi 7 Z. Sene 1201.

[12b](56) Edirne'den Yirmi Beş Hirfetin Kırk Dokuz Haymeleriyle Dâvud Paşa Sahrâsı'nda Mevcûd ve Âmâde

Budur ki, ordu-yı hümâyûn ihrâcında asâkir-i muvahhidînin iktizâ iden malzemeleri tedârikinde müzâyaka çekilmemek için ordu-yı hümâyûnumda bulunmak üzere hirfet esnâfının aynı orduları ihrâc oluna geldiğine binâen mevkûfâtdan mahrec

sûret-i defter mûcebince Mahrûse-i Edirne'de vâki' yirmi beş hırfetin kırk dokuz 'aded haymeleri olmak üzere orduları ihrâcî tertîb olunmağla ma'rû'z-zıkr yirmi beş hırfetin mutâd üzere iktizâ iden masrafları beyenlerinde mer'î yamaklarının birbirlerine i'aneleriyle gördürölüp inşâ'allahü'r-rahman ordu-yı hümâyûn hareketinden mukaddem Dâvud Paşa Sahrâsı'nda mevcûd ve âmâde itdirmeğe ziyâde ihtimâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerileri ağası vekîline ve esnâf kethüdâları üstadlarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrde ve yeniçeri ağası vekîli ve vücûh-ı belde ve esnâf kethüdâları ve üstadları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûreden bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurılan yirmi beş hırfetin kırk dokuz haymeleriyle tanzîm ve ordu-yı hümâyûn hareketinden mukaddem Dâvud Paşa Sahrâsı'nda mevcûd ve âmâdelerine müt'e'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî 7 Z. Sene 1201.

(57) Edirne'den İsmâil Ordusuna Meştâ İçün Üç Yüz Piyâde Yeniçeri ve Beş Şütürân Piyâde Yeniçeri İhrâc ve İrsâli Bâbında

Budur ki, Rûmili'nin sağ ve orta ve sol kollarından itidal vechile serdâr bayraklarıyla yeniçeri dilâverleri İsmâil ordusuna tertîb ve Hotîn ve Bender ve Eflâk cânibine müceddeden serden-geçdi bayrakları küşâd ve irâde ve evâmir-i 'aliyye irsâliyle tenbîh olunmağla sefer-i hümâyûn mütehakkik olup cihâd ve gazâ cümleye vâcibe-i zimmet olmağın kazâlarınızda serdâr ve serdengeçdi bayraklarıyla ihrâcları fermân buyurılan yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve kuloğullarından sâfi piyâde ve yarar yiğitlerden bir ferd noksân olmamak üzere bir an âkdem ihrâc ve irsâlleriyle ihtimâm ve münâfi-i diyânet harekâta cesâret idenleri ahz ve mücazat-ı layıkaları icrâsına ikdâm asâkir-i mürettebeden bir ferdi girü kalmamaları emrine ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında Rûmili'nin sağ ve orta ve sol kollarında vâki' mevâlî-i fiham ve kuzât ü nüvvâba ve sâbık kul kethüdâsı olup bu def'a bâ-irâde-i 'aliyye asâkir ihrâcına sürüciler sürücisi ta'yîn buyurulan Süleyman Ağa kullarına ve vücûh-ı belde ve serdârân-ı atîk ve cedîd agâvât ve 'âlem-dârân ve ocak ihtiyârları ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı belde ve zâbitân ve ihtiyâran meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ bundan âkdem mahrûse-i mezbûreden İsmâil ordusuna meştâ için bâ-emr-i

‘âlî matlûb buyurılan üç yüz nefer piyâde yeniçeri dilâverleri sâfi piyâde olmak üzere tanzîm ve mahall-i me’ûmlarına ihrâc ve irsâl olunmak üzere her biri ta‘ahhüd ve ber-mantûk-ı emr-i celîlü’ş-şân dâmen-i der-miyan eyledikleri evvelki vâki‘ül-hâl. Fî Z. Sene 1201.

(58) Edirne’den 267 Mekârî Öküz Arabası 70 Sirem Arabası 100 Mekârî Deve Hâzır ve Zamânıyla Dâvud Paşa Sahrâsı”nda Arabacıbaşı ve Sârbânbaşlara Teslîm ve Ücretleri Anlardan Alınmak

Budur ki, inşâ’allahu te‘âlâ ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunup iktizâ iden hidemâtda istihdâm olunmak için müstevfâ sirem ve öküz arabaları ve mekârî deve tedârikinin lüzûmu olduğına binâen sâbıkı mücebince yüke girdikleri günden hizmetde olduklarıncâ ber-vech-i mutâd îcâb iden ücretleri ordu sârbânbaşı ve arabacıbaşları yedinden virilmek şartıyla mevkûfâtdan mahrec memhûr ve mümzâ sûret-i defter müceblerince Edirne kazâsından iki yüz altmış yedi kıt‘a mekârî öküz arabası ve yetmiş kıt‘a sirem arabaları ve yüz mihâr mekârî develeri tedârik ve her ne vakt diğere emr-i şerîf ile taleb olunur ise irâde olunan mahalde ordu-yı hümâyûna irişdirilmek üzere hâzır ü âmâde olunup vakt ü zamânıyla Dâvud Paşa Sahrâsı’nda mecmu‘unu bilâ-noksân arabacıbaşı ve sarbânbaşlarıyla teslîm itdirilmek ve ol-mikdâr mekârî develerin mecmu‘u yük alur ve cümle nakliye mütehammil gâyet-güzîde ve tûvâna ve sâ’ir alat ü bisâtları mükemmel ve ol-mikdâr sirem ve öküz arabalarının [13a] bârgîrleri ve öküzleri güçlü ve kuvvetlü ve üzerleri örtülü arabacıları Kıptî ve sıbtî makûlesinden olmayup zincir tâ’ifesinden olup ve kul kefillü arabacı ve sarbânbaşlarıyla vakt ü zamânıyla Dâvud Paşa Sahrâsı’na irsâl itdirmeğe mezîd sa’y ve ihmâl ve müsâmaha misillü vaz‘ ü hâlâtdan tevakkî ve mübada‘at olunmak bâbında bu dâ’ilerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına ve kethüdâları ve yeniçeri serdârı ve zâbitân ve sâ’ir iş erlerine hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden üç kıt‘a emr-i ‘âlîşânlar husûs-ı mezbûrlara mübâşir ta’yîn buyurılan hazret-i sadr-ı a‘zam ve bedr-i efham Çukadârlarından Ebubekr Ağa kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle zâbitân ve vücûh-ı belde meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de’l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i ‘âlî matlûb-ı hazret-i şehin-şâhî buyurılan sirem ve öküz arabaları ve mekârî şütürânların mecmu‘u güçlü ve kuvvetlü ve metîn ü müstahkem olmak üzere vakt ü zamânıyla mecmu‘unu bilâ-noksân Dâvud Paşa

Sahrâsı'na irsâl ve arabacıbaşı ve sarbânbaşlara teslîme her biri müte'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî 7 Z. Sene 1201.

(59) Tekfurdağı İskeleyi'ne Edirne'den Nakl Olunacak 1000 Keyl Hintta Çend-rûz Zarfında Nakl Olunmak Üzere Oldığı

Budur ki, Âsitâne-i Sa'âdet'de mukîm ibâdullahın medâr-ı akvât-ı yevmiyeleri için işbu bin iki yüz senesine mahsûben Tekfurdağı İskeleyi'ne merbût kazâlardan mübâya'ası tertîb olunan ma'lûmü'l-keyl hintanın iskele-i mezbûre nakl ve sefâinler ile Âsitâne'ye irsâl ve tersâne anbarlarına idhârı muktezî henüz kazâlardan iskeleye vürûd iden zehâyir cüzi olduğu inhâ olunmağla kazâlarınızdan mübâya'a hintalarını bir an âkdem tedârik ve bilâ-kusûr iskele-i mezbûreye nakl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîme ihtimâm ve hilâfî harekâtdan tahâşî ve mücânebet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mübâya'a zahîreleri iskele-i mezbûreye merbût kazâların kuzât ve nüvvâb ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' iskele-i mezbûre mübâya'acısı kulları tarafından âdemîsi yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı belde meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı cihân-dârî buyurulan ma'lûmü'l-keyl hintası bir taraftan iskele-i mezbûre nakl olunup bâkîsi çend-rûz zarfında nakl olunmak üzere olduğımı her biri inhâ ve takrîr eyledik. Vâki'ül-hâl. Fî 9 Z. Sene 1201.

(60) Anadolu askeri Tarîk-i Câddeden Zülmen Kurâ ve Çiftliklere Dühûl İderler İse Ahz ü Habs İsm ü Şöhretiyle İ'lâm Olunmak

Bu esnâda sefer-i hümâyûna me'mûr Anadolu cânibinden mürûr iden asâkir savb-ı maksûda 'azîmetlerinde tarîk-i caddeden inhiraf ve yemîn ü yesârlarında vâki' karyelere ve çiftliklere dühûl ve fukarânın hilâf-ı şer-i şerîf ta'addî ve hasara ictisâr eyledikleri mesmu-i şehr-yarane olup sefere me'mûr cunûd-ı muvahhidîn esnâ-i râhda doğru yoldan sapmayup fukarâ-yı ra'iyete ednâ mertebe ta'addî itmeyüp ve ideri olur ise ahz ü habs ve ism ü şöhretleriyle Der-'aliyye'ye 'arz ü i'lâm olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunda vâki' mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve zâbitân ve şehr kethüdâları ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından İbrâhim Tatar yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde

feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete her birleri kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâl. Fî 29 Z. Sene 1201.

(61) Edirne'den Sadr Otağına ve Dâiresine Mahsûs Beş Yüz Kazık Altmış Tokmak Elli Çatal Yarım Kantâr Çıra Hâzır ve Mehterbaşına Teslîm

Budur ki, Küçük Çekmece'den İsakçı'ya varınca ordu-yı hümâyûnun nüzul ideceği menzillerde hazret-i sadr-ı a'zam ve serdâr-ı ekrem hazretlerine mahsûs otağ ve dâiresi için iktizâ iden beş 'aded kazık ve altmış 'aded tokmak ve elli yedi çatal ve yarım kantâr çıra tedârik ve hâzır itdirilüp beher menzilde kabzına me'mûr çadırı mehterbaşına teslîm ve mezkûrû'l-mikdâr eşyânın lâzım gelen bahâları kazâlar ahâlilerinin tekâliflerine takas olunmak şartıyla mezkûrû'l-mikdâr eşyâları [13b] eşyâları hâzır ü âmâde itdirilmesine ihtimâm olunmak bâbında Âsitâne-i 'Aliyye'den İsakçı'ya varınca vâki' kazâların kuzât ü nüvvâb ve muhtar-ı ahâliye ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre me'mûr Mehmed Beşe yediyle Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve doğramacı esnâfi meclis-i şer'-i şerîfe da'vet ve muvâcchelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ derûn-ı emr-i 'âlîde mezkûrû'l-mikdâr eşyâları hâzır ü âmâde ordu-yı nusret-makrûn nüzulünde kabzına edâya me'mûr her biri müte'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî 15 Z. Sene 1201.

(62) Nüzul Olunacak Mahallerin Her Birinde Meş'aleler İçün 25 Kantâr Çıra Tedârik Bahâları Hâssa Tahtevarcısı ve Meş'alecisinden Ahz

Budur ki, inşâ'allahu te'âlâ Moskovlu üzerine sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûn muhakkak olmağla ordu-yı hümâyûn için Küçük Çekmece'den İsakçı'ya varınca nüzul olunacak mahallerde ikâd olunacak meşâ'il lâzimesi için nüzul olunacak menâzilin her birinde iktizâ iden yirmi beş kantâr çıra kazâ ahâlileri tarafından tedârik ve lâzım gelen bahâları hâssa tahtevarcı ve meş'alecibaşı yedinden hîn-i teslîmde tamâmen ashâbına edâ olunmak üzere her bir menzilde mezkûrû'l-mikdâr çıra tedârik hâzır ü âmâde itdirilmesine ihtimâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve vücûh-ı ahâliye hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre me'mûr Mehmed Beşe yediyle Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve keresteci ustaları meclis-i şer'-i şerîfe da'vet ve

muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ derûn-ı emr-i münîfde mezkûrû'l-mikdâr çırayı tedârik itdirilüp ordu-yı nusret-makrûn nüzulünde kabzına me'mûra edâ ve teslîme müte'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî 17 Z. Sene 1201.

(63) Panayır-ı Uzunca-abâd'dan Sîm ü Zer Mübâya'a ve Darb-hâneye Celb ü Teslîm

Budur ki, bu def'a ber-mu'tâd Uzunca Abad Hasköy panayırından zer ve sîm mübâya'a ve darb-hâne-i 'âmireye celb ve teslîm için ma'lûmü'l-mikdâr meblağ irsâl olunmak üzere olan zahîreci ta'bîr olunur üç nefer mübâya'acı zimmîler panayır-ı mezkûrde zer ve sîm mübâya'asıçün mukâta'a-i mezbûre mutasarrıfı tarafından bu def'a irsâli darb-hâne-i 'âmirenin menfa'ati zımnında olmağla mesfûrlar buldukları sîm-i hâlisi beher dirhemi otuz dörder akçeye ve hâlis âltûnun beher miskali altı buçuk guruşa ve nâkîsü'l-vezn âltûnu kefere iskelesiyle buldukları bi'l-cümle ecnâs-ı nukûdu hesâb-ı râyıcı üzere olup mübâya'aları husûsuna mu'avenet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve sâ'ir kuzât ve zâbitân ve kethüdâ yeri ve vücûh-ı ahâliye hitâben şeref-südûr iden emr-i cihân-mutâ' Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve sarrâfan meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mûceb-i emr-i 'âlîde tenbîhi lâzım gelenlere tenbîh-i ekîd olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 17 Z. Sene 1201.

(64) Mesfûrun Zer ü Sîme Müte'allik Eşyâsı İfrâz ve Mu'âyene İçün Der-'aliyye'ye İrsal

Budur ki, müteveffâ Şâhin Giray'ın Edirne'de ve Ahyolu Bergos'da olan muhalledâtının içinden bazı eşyâ ve hayvânâtının mu'âyenesi için husûs-ı mezbûre me'mûr Dergâh-ı Mu'allâ gedüklüler mehteri Feyzi Ağa'nın mu'temed âdemîsi yediyle Der-'aliyye'ye irsâli fermân olmakdan nâşî esnâ-i rahda eşyâ ve hayvânâtı leylen ve nehâren gereğı gibi hıfz ü hırsaset ve tahmîline iktizâ iden bârgîr ve arabaları tedârik ve hayvânât makûlesinin yem ve yiyeceklerini kazâlar ahâlileri taraflarından tekâliflerine takas şartıyla i'tâ itdirderek birbirlerinize emînen ve salimen irsâl eyleyerek Der-'aliyye'ye nakline ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne bostâncı ağa kullarına ve vücûh-ı vilâyet ve sâ'ir iş erlerine şeref-rîz-i südür

bulan emr-i cihân-mutâ‘ Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de‘t-tescîl imtisâlen-leh bu dâ‘îlerine bi-nefsihi ve Bostancıbaşı Ağa ve vücûh-ı memleket ve mübâşir kulları bi-nefsihum müteveffâ-yı mezbûrun eşyâları mukaddemâ vaz‘ olunan Kapan hânına varup sūdûr iden emr-i ‘âlî mantûku üzere eşyâ-i mezkûrun zer ü sîme müte‘allik mecmu‘ evânîsi ifrâz ve ism ü resmleriyle defter ve zurûf-ı kavîyeye [14a] vaz‘ ve temhîr olunup hayvânâtlarının dahi işe yararları ve Hanto bârgîrleri mûmzâ ve mahtûm defter mücebince Âsitâne-i Aliyye‘ye irsâl için cümle muvâcehesinde za‘im mübâşir-i merkûm kullarına teslîm olunup mûmâ-ileyh dahi eşyâ-i mezkûreyi ve hayvânâtları mu‘temedün-aleyh âdemîsi yediyle Âsitâne ve devlet-i aşyâneye irsâl eylediği evvelki vâki‘ül-hâl. Fî 17 Z. Sene 1201.

(65) Ketâncı Halîl Ağa’nın Vekîli Osman Edirne’de Ketenci Karakaş Menkûleden 1111 ve Ketenci Vilasakî’den 932 Guruş Da‘vâ ve İfrâz

Budur ki, Âsitâne-i ‘Aliyye’de Mısır Çarşusu’nda Ketenci Halil sūdde-i sa‘âdete ‘arz-ı hâl birle ısdâr itirdiği emr-i ‘âlîde Edirne mütemekkinlerinden Karakar zimmî zimmetinde keten bahâsından iki bin yüz kırk beş guruş ve yine mahrûse-i mezbûrede Vilâsakî zimmî zimmetinde ketan bahâsından bin iki yüz yirmi dokuz guruş alacak hakkı olup taleb eyledikde edâda muhâlefet itmeleriyle çavuş mübaşeretiyle şer‘le görölüp icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-sūdûr bulan emr-i ‘âlîşân dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından Abdullah Çavuş yediyle Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de‘t-tescîl imtisâlen-leh derûn-ı emr-i ‘âlîde mezkûr Ketânî Halil tarafından husûs-ı atiyü‘z-zikri taleb ve da‘vâ ve ahz ü kabza ve buna mütevakkıf olduğu umûrın küllîsine sâbitül-vekâle vekîl-i şer‘îsi Osman bin Sunullah mahrûse-i mezbûrede meclis-i şer‘de bâ-emr-i ‘âlî ihzâr-ı şer‘ itirdiği Ketenci Karakaş Nikola ve Ketenci Vilasakî zimmîler muvâcehelerinde bi‘l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim mezbûrun merkûm Karakaş Nikola zimmetinde keten bahâsından ba‘de‘l-hesâb yüz on bir guruş ve mesfûr Vilasakî zimmetinde keten bahâsından ba‘de‘l-hesâb dokuz yüz otuz yedi guruş alacak hakkını ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-ifrâz meblağeyn-i mezkûreynin edâsıyla mesfûran mülzem olmuşlar idi. Lâkin zimmîyân-ı mesfûrân meblağeyn-i mezkûreyni def‘a’aten edâya iktidârları olmamağla mezbûr Karakaş Nikola zimmî mukarr olduğu bin yüz on bir guruşun üç yüz guruşunu bana teslîm ben dahi yedinden ba‘de‘l-ahz bâkî sekiz yüz guruşu işbu tarih-i i‘lâmdan beher sene tamâmında yüz guruşdan sekiz sene ve bir mâh

ve on güne değin edâ itmek üzere te'cîl ve taksît taleb eyledikde ben dahi taksît-i mezkûru bi'l-vekâle ba'del-kabûl ve mesfûr Vilasa zimmî hakkı olduğı dokuz yüz otuz yedi guruşunun iki yüz guruşunu bana teslîm ben dahi yedinden ba'de'l-ahz bâkî yedi yüz otuz yedi guruş kezâlik işbu tarih-i i'lâmdan beher sene tamâmında yüz guruşdan yedi sene dört mâh ve on beş güne değin edâ itmek üzere te'cîl ve taksît taleb eyledikde vekîl-i mezbûr dahi asl muksit-i mezkûru bi'l-vekâle ba'del-kabûl bu vechle kat'-i niza olunup mübâşir-i çavuş-ı merkûm kulları itmâm-ı hizmet birle ircâ olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 15 Z.

(66) İsmâil Cânibine Giden askerden Bir Ferdi 'avdet İtdirmemek İder Var İse Derhâl İrcâ' İtdirmek

Budur ki, el-hâletü hâzihi Moskov keferesiyle muhasama ve muhârebe der-kâr olmakdan nâşî serhadât-ı mansureden İsmâil cânibi ser-akseri mâ'iyetine müretteb asâkirden bir ferdin 'avdet eylememesi Umûr-ı Devlet-i 'Aliyye'den olduğına binâen herkesin me'mûr oldukları yerlerde istikrârları ve firâr ârını irtikâb ile mahall-i âhere mürûrlarına bir tarîkile ruhsat virmeyüp derhâl i'âde ve tereddüd idenleri ahz ü habs ve yarar kefilini alarak bir sâ'at ikâmetine cevâz gösterilmemek ve girü 'avdete razı olmayanların ibreten-lil-gayr dirlikleri ref' ve cezaları tertîb olunmak için Der-'aliyye'ye müsâra'at olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-yı izâm ve mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre me'mûr hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından İsmâil Tatar kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve baş eskileri ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâl. Fî 17 Z. Sene 1201.

(67) Edirne'den 9450 Şa'îr 1600 Keyl Hınta 3300 Keyl Dâkîk-i Hınta 25.000 Kantâr Saman 1000 Araba Hatab 1500 Araba Giyâh Edirne'de Ordu-yı Hümâyûn Âmâde

Budur ki, ordu-yı nusret-makrun için mahalde kadr-i vâfi zehâyirin vucudu lâzımeden olduğına binâen şa'îrin ma-nakliye beher keyli yirmişer ve hıntanın kırk ve

dâkîkin ma-nakliye ve çuval-bahâ ellişer ve samanın beher kantârı ma-nakliye yirmişer ve hatabın [14b] beher arabası ma-nakliye altmışar ve giyâhın beheriyesi yüz seksen akçeden lâzım gelen bahâları hîn-i teslîmlerinde kabzına me'mûr yedinden ashâbına virilmek üzere Mahrûse-i Edirne kazâsından dokuz bin dört yüz elli keyl şa'îr ve bin altı yüz keyl hinta ve üç bin üç yüz keyl dâkîk ve yirmi beş bin kantâr saman ve beş bin araba hatab ve bin beş yüz araba giyâh bâ-emr-i 'âlî mahrûse-i mezbûre kazâsından matlûb ve mahrûse-i mezbûreye nakl ve kabzına me'mûra edâ olunmak bâbında bu dâ'îlerine mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına ve husûs-ı mezbûre memur hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan mahrûse-i mezbûrede mukîm Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh cümle muvâcehesinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-darî buyurılan ma'lûmü'l-mikdâr zehâyir-i kazâ-i mezbûre tevzî'-i defter ve kabzına me'mûr mûmâ-ileyhe teslîme her biri müte'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî 17 Z. Sene 1201.

(68) Kazâlarınızdan Ortalar Güzeran ve Kalkınca Miğdeler ve Hamr Satılan Dekâkîn ve Mevâzi'i Sedd ü Bend ve Temhîr Olunmak

Budur ki, bu def'a müceddeden tashîh-i bedr-gâh olunarak yeniçeriden on ve cebeciyanndan üç ve topçuyandan iki orta tertîb ve üzerlerine başbuğ nasb olunup Âsitâne-i Sa'âdet'den ihrâc olunmak üzere olup lâkin bunların ve sâ'ir sunûf-ı askeriyenin yollarda uğradıkları mahallerde ırz ü edebleriyle olmaları ümmü'l-habâ'is olan hamrdan men'ilerine ve miğdelerin ve sâ'ir satılan mahallerin sedd ü bendine mevkûf idüğü iştibah olmamakla asker-i mezbûr kazâlarınıza dühûlden evvel miğdeler ve hamr satılan dekâkîn ü mevâzi'i sedd ü bend ve temhîr ve asker-i mezbûr kalkup gidinceye dek açılmamak ve bir katre hamr ve sâ'ir müskirât sırren ve alenen virilmemek ve bey'e cesâret ider olur ise haklarından gelinmek sûretlerini hüsn-i rabıtaya idhâl ve tenbîhi lâzım gelenlere gereği gibi tenbîh ve icrâsına bi'l-ittifâk ikdâm ve dikkat-i tam olunmak bâbında bu dâ'îlerine Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı kullarına ve sâire hitâben şeref-efzâ-yı südür iden emr-i celîlü's-şân hazret-i sadr-ı a'zam ve bedr-i efhâm Tatarlarından Abdî Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bu dâ'îlerine ve Bostancıbaşı Ağa ve yeniçeri ağası taraflarından mu'temedün-aleyh âdemler ta'yîn olup mahrûse-i mezbûrede derûn-ı

sûrda ve hâric surda mevcûd olan miğdeler ve koltuk ta‘bîr olunur miğdeler ve sâ‘ir hamr bey olunan mahalleri sedd ü bend ve temhîr olunup bir vechle bey‘ olunmamasına tenbîh-i ekîd olunup ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî ‘amel ve harekete bi‘l-cümle ihtimâm ve dikkat-i tam olunduğı evvelki vâki‘ül-hâldir. Fî 19 Z. Sene 1201.

(69) Haftada İki Gün Sahîh-i Buhârî-i Aleyhi‘r-Rahmetil-Barî Eski Câmi‘de Tilâvet ve Akabinde Düşmanın Makhûriyeti ve asâkir-i İslâmın Mansûriyeti Da‘vâtına Müdâvemet Olunduğın

Budur ki, ehadis-i meyamin-i asar-ı hazret-i habîb-i hüda ve elfâz-ı dürriyâ ve sultan-ı enbiyâ‘ aleyh ve ala-alihî ve ashâbihi ezkiyüt-tehayanın kemâl-i hulûs-ı niyyet ve mezîd huzu ve meskenet ile tedrûs ü Kur‘âni ve ‘ale‘l-husûs kütüb-ı seniyye-i mutebereden Buhârî ve Müslim misillü kütüb-ı şerîfenin istima ve tilâveti nice umûr-ı müşkilenin teshil ve inhilâlîne ve adâ-yı müşrikînin izmihlâlîne sebep olagediğı cümleye ma‘lûm ve aşikâr ve fevaid-i kesîre sırr-ı müşâhade olunageldiğı zâhir ve bedîdâr el-hâletü hâzihi Moskov keferesi müsâlahadan berü ahdinde durmayup Devlet-i ‘Aliyye‘yi nû-be-nû izacdan hâli olmadığın dan başka Kırım cezâresini def‘a‘aten istila ve hıyânetlerini tamâmca izhâr eylediklerine binâen cânib-i şer‘den virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince üzerine sefer olunmak şer‘an lâzım geldiğine binâen ikâme-i farîza-i cihâd ü gazâyâ ikdâm ve liva-i sa‘âdet-iltivâ-i hazret-i habîb-i hüda aleyhi ezkiyyü-tehâye sayesinde düstûr-ı ekrem ve efham nâzım-ı menâzimül-ümem bi‘l-fiil sadr-ı a‘zam-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak-ı kavîyyü‘l-himem Yûsuf Paşa Hazretleri [15a] ve Ömer Marçal Devlet-i ‘Aliyye ve ocaklı kulları sunûf-ı askeriye ile cihâd ve gazâyâ ‘azîmet tedârikinde oldıkları bedîhî olmağla mansûriyet-i cunûd-ı muvahhidîn ve makhûriyet-i a‘dâ-yı müşrikîn için enfâs-ı kudsiyye ehl-i derûndan istimdâd ve umûr-ı maneviye-i mü‘essireye sarf-ı ictihâd lâzım olmağla bundan âkdem sâdır olan emr-i şerîf ile tenbîh olunduğı üzere müznibe-i îcâbet-i du‘a olan câmi‘-i şerîfde ‘ulemâ ve eşrâf ve sâ‘ir ahâlî-i belde haftada iki gün ictimâ‘ ve ihtîşâd ve Buhârî-i Şerîf’in kemâl-i âdâb ve huşû‘ ile kırâ‘at ve tedrîs ve tilâveti husûsuna mübâderet ve her meclisin hatimesinde düşmanın makhûriyeti ve Asâkir-i İslâmı ‘Aliyye ve mansûriyeti da‘vâtına ve fuzûn-ı ömr-i devlet-i şahâne ve muvaffakiyet-i vükela ve erkân-ı ricâl-i saltanat-ı pâdişâhâne ed‘iyesine ‘an-samimül-bâl muvâzebet eylemelerini tenbîh ve sizler dahi mecalis-i mezkûrede ma‘iyyet birle icrâ-yı merâsim-i mezkûreye nezaret ve kemâl-i ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı

Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü's-şân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede kâ'in 'ulemâ-i kirâm ve meşâyih-i izâm bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve emr-i şerîf-i celîlü's-şân muvâcehelerinde kemâl-i âdâb ve huzu' ile feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ işbu Zilhicce'nin on dokuzuncu ısneyn günü mahrûse-i mezbûrde mu'îd-i kadîm ve müstecâbüd-da've mücemmi-i nas olan câmi'-i atîk-i şerîfde bu dâ'îleri bi'n-nefs ve 'ulemâ-i kirâm ve meşâyih-i zû'l-ihtirâm bâ-nefsihum Sahîh-i Buhârî'ye şürû ve bed ü tilâvet ve hâtime meclis-i 'âlîde galibiyet-i elviye-i dîn-i mübîn ve makhûriyet-i kefere-i müşrikîn ve tezâyüd-i ömr ü devlet-i pâdişâhâne ve muvaffakiyet-i vükela ve erkân ü ricâl-i saltanat-ı 'Aliyye-i şahâne da'vâtına an-samimül-bâl muvâzebet ü iştigâl eyledikleri fimâ-ba'd hamsîn ve ısneyn günlerinde ber-vech-i muharrer müdâvemet olunacağı evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 19 Z. Sene 1201.

(70) Edirne'de Kādî-zâde'nin Mirâsa Müte'allik Ba'de't-Terâfu' İ'lâm

Budur ki, Mahrûse-i Edirne sâkinlerinden Seyyid Mehmed sūdde-i sa'âdete 'arzi hâl idüp mahrûse-i mezbûre sâkinelerinden mu'takası Boğdan Âmine nâm Hâtun Edirne sâkinlerinden es-Seyyid Yâkub nâm kimesnenin taht-ı nikâhında iken bin iki yüz senesinde müteveffîye olup min-cihetü'l-valâ bununla zevci mezbûr es-Seyyid Yâkub'a intikâl itmiş iken müteveffîye-i mezbûrenin bi'l-cümle terekesine zevci mezbûr ile Edirne sâkinlerinden Kādî-zâde es-Seyyid el-Hac Mehmed nâm müteveffânın zevcesi Hafîze nâm Hâtun zabt idüp hissesini terekesin kabz iden mezkûrlardan talep ve almak istedikde virmekde muhâlefet ve şâhidleri Âsitâne-i Sa'âdet'de olmağla Edirne'de bir vechle ihkâk-ı hak mümkün olmadığı bildirüp mahallinde şer'le mürâfa'a ve ihkâk-ı hak ve keyfiyet-i hâl vukû'u ve sıhhati üzere Der-'aliyye'ye i'lâm olunmak bâbında bu fakîre hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden bir kıt'a emr-i celîlü's-şân mezbûr es-Seyyid Mehmed yediyle Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mezbûr es-Seyyid Mehmed'in cariye-i memlukesi ve an-asl millet-i nasarâdan Boğdaniyetü'l-asl olup şeref-i İslâm ile müşerrefe ve ba'de'l-i'tâk hâlâ mezbûr es-Seyyid Mehmed'in zevce-i menkûhası olan Meryem Hâtun binti Abdullah tarafından ber-vech-i atî iddi'a-i verâsete ve ba'de's-sübût hisse-i şer'iyesini talep ve da'vâ ve ahz ü kabza vekîl-i muteberesi es-Seyyid Mehmed Efendi ma'rifetiyle müvekkile-i mezbûrenin hasmı olan mezbûre Hafîze Hâtun ihzâr-ı şer' olup muvâcehesinde emr-i 'âlî feth ü kırâ'at

olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ vekîl-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi meclis-i şer' de müteveffîye-i mezbûrenin mu'tekî-i müteveffâ-yı mezbûr Kādî-zâde es-Seyyid el-Hac Mehmed'in sülbi sagîr oğlu ve müteveffîye-i mezbûrenin asûbet-i nesebiye cihetinden varisi olan işbu bâ'is-i i'lâm es-Seyyid Ahmed'in kibel-i şer' den mansube vasîsi olup müteveffîye-i mezbûrenin terekesinin nısf cüzine bi'l-vesaye vazı'atül-yed olan validesi mezbûre Hâfize Hâtun mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilem mezbûre Meryem Hâtun müteveffîye-i mezbûre Âmine ile li-ebeveyn kız karındaşları babaları ismi İftani ve valideleri ismi Andri ve anaları ismi Âsitâne maskat-ı re'sleri mahrûse-i Bender kazâsına tâbi' Saragife Karye'si [15b] olmağla müteveffîye-i mezbûrenin verâseti ashâb-ı ferâizden zevc-i metruku es-Seyyid Yâkub ile müvekkilem mezbûre Meryem Hâtun'a münhasıra ve terekesi bi'l-münasefe zevce-i mezbûr ile müvekkilem mezbûreye mevrus olmuş iken vasî-i mezbûre Hâfize Hâtun oğlu sagîr-i mezbûr müteveffîye-i mezbûrenin min-cihetül-valâ varisi olmak üzere tereke-i müteveffâ-yı mezbûrenin nısf-ı âherine bî-gayr-i hak vaz' ider. Su'al olunsun didikde gıbbes-su'al vasî-i mezbûre Hafize Hâtun cevâbında mezbûre Âmine Hâtun'un mukaddemâ vefâtından sonra müvekkile-i mezbûre Meryem Hâtun müteveffîye-i mezbûre Âmine Hâtun için li-ebeveyn kız karındaşımdır deyû işbu bin iki yüz senesi mâh-ı Recebü'l-Ferd'in yirmi birinci gününde sâbıkâ Edirne kâdîsı faziletlü İmam-zâde es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi'nin kasâmsı es-Seyyid Mehmed Saîd Efendi huzûrunda iddiâ-i verâset ve müvekkilim olan damadım es-Seyyid Mehmed Said Ağa'dan hisse talebinde olduğında ol-dahi verâsetini küllîyen inkâr eyledikde müvekkile-i mezbûre dahi müdde'âsını beyâna kâdir olmayup tahlîf murad itdikde mezbûr es-Seyyid Ahmed sagîr olmağla hâlâ 'âdem-i ilmîne yemîn teveccüh itmeyüp hîn-i bülûğuna değîn tevkîf olunduğına binâen müvekkile-i mezbûre Meryem Hâtun bilâ-beyyine mu'arazadan men olunmağla binâen-aleyh tereke-i müteveffîye-i mezbûrenin nısf-ı âherine bi'l-vesaye vaz'-ı yed iderim deyû ikrâr ve def'le mukâbele ve def-i meşruhuna mutâbık tarih-i mezkûr ile müverrah kassâm-ı mûmâ-ileyhin imzâ ve hatmini hâvî yedinde olan bir kıt'a hüccet-i şer' iye yi ibrâz itmekle lâkin bu def'a dahi vekîl-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi'den ber-minval-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ol-dahi isbât-ı beyyineden izhâr-ı acz itmeğîn mücebiyle vekîl-i mezbûr bilâ-beyyine mu'arazadan ba'de'l-men' husûs-ı mezkûr kemâ-fî'l-evvel sagîr-i mezbûrun hîn-i kebîr mevkûfan 'ale'l-yemîn ibkâ olunmağın vâki'ül-hâl. Fî 29 Z. Sene 1201.

(71) Boğdan Cânibi İçün Müretteb Ortaların Kanâre Karye'sine Bir Menzil Zahîresi Nân, Lahm, Şa'îr, Dakîk Mîrî Fiât-ıyla Edirne'den İrsal

Budur ki, Boğdan cânibi için müretteb ortaların Küçük Çekmece'den İsakçı'ya varınca menzil-be-menzil îcâb idecek nân-ı azîz ve lahm ve şa'îr ve dâkîk ta'yînatları mübâya'a ve ma'rû'z-zikr ortalar Edirne'ye uğramaksızın Kırkkilise ile Fakih beyninde Kanare Karye'sine bir menzil zahîresi Edirne'den irsâl ve iktizâ iden fiât-ı mîrîye üzere bahâlarını menzil emîni yedinden an-nakd ashâbına virilmek bâbında bu dâ'îlerine ve ortala nuzül emîni ta'yîn buyurulan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından İbrâhim Beğ ve sâire hitâben şeref-südü bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürüd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede bâ-emr-i 'âlî vukû bulan umûrları rü'yete me'mûr es-Seyyid İbrâhim Beğ dâ'îleri mahrûse-i mezbûreden orta-hâ-i mezkûr neferâtlarına ber-müceb-i defter nân-ı azîz ve lahm-ı ganem ve şa'îr ve dakîk tertîb ve Kanare Karye'sine nakl ve kabzına me'mûra tamâmen teslîm ve fiât-ı mîrî üzere iktizâ iden bahâlarını nuzül emîni yedinden tamâmen ahz ü kabz eylediğini huzûr-ı şer' de takrîr eylediği vâki'ül-hâl. Fî 17 Z. Sene 1201.

(72) Edirne'den Top Arabacı Orta Bayrağı Küşâd Neferâtıyla Ordu-yı Hümâyûnda Ocağı Tarafında Mevcûd Bulunmak

Budur ki, Moskovlu üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olduğına binâen ordu-yı hümâyûna müretteb topların i'mâl ve iradeleri ve sâ'ir hidemât-ı Devlet-i 'Aliyye'ye kıyâm zımnında bir 'aded top arabacı orta bayrağı küşâdıyla kâ'ide-i meriye üzere neferâtı tashîh ve bedr-gâh ve gönderilen bayrağını küşâd ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ve cümle ittihâdıyla nefsi-i Edirne ve havâîlilerinde Tâlib ü râğıb olan işe ve güce kâdir ve bahâdırı nakîlleri zâhir tüvânâ yiğitlerden ve kuloğullarından kâ'ide-i ocak üzere arabacı ortası neferâtını müceddeden tahrîr ü tashîh ve bedr-gâh ve bayrağın altına cem ve hâzır ü âmâde ve ordu-yı hümâyûnda ocak tarafında [16a] mevcûd bulunmaları bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına ve sâ'ir kuzât ü nüvvâb ve mahrûse-i mezbûrede sâkin top arabacıları ocağı zâbitânından elli yedi bölüğün çorbacısı ve sâire hitâben şeref-efzâ-yı vürüd iden emr-i cihân-mutâ' mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürüd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede top arabacıları ocağı çorbacısı İbrâhim Ağa ve sâ'ir ocaklu ve agavat meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda

sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mübâşir-i merkûm kulları ocak tarafından mezbûr İbrâhim Ağa orta bayrağını küşâd ve tüvana yiğitlerden kâ'ide-i ocak üzere müceddeden ordu-yı hümâyûnda ocağı tarafında mevcûd ve isbât-ı vücûd eylemek üzere olduğu vâki'ül-hâldir.

MUHARREM

(73) Edirne'de Üsküdâr Nâhiyesi'nde Maslahat-ı Mezra'a Vakfı'nın Sülüs Hissesi Mutasarrıfı Mehmed bin İsmâil Mahlûlünden Hisse-dârlarına Tevcîh Olunmak

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'ye tâbi' Üsküdar nâhiyesinde vâki' Maslahat Mezra'ası Vakfı'nın vazîfe-i mu'ayyene ber-vech-i meşruta evlâd-ı vâkıfın batn-ı evvelde vâki' evlâdlarından Şeyh Murad bin Ahmed ve Zeyneb binti Mustafâ meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm iderler ki, bizler bundan âkdem fevt olan batn-ı evvelde evlâd-ı vâkıfdan Mehmed bin İsmâil ile mezra'a-i mezbûreye ber-vech-i meşruta bâ-berât-ı 'âlîşân iştirâken mezra'a-dârları olup mezbûr Mehmed bin İsmâil fevt olup işbu yedimizde olan vakfiye-i ma'mûlün-bihâda vâkıf-ı merkûm mezra'a-dârlığını evlâd-ı vâkıfın batn-ı evvelde olan evlâdları ales-seviyye iştirâken mutasarrıf olalar deyû mestûr ve mukayyed olup bizler vâkıfın batn-ı evvelde evlâdından olduğumuz yedlerimizde olan berât-ı şerîf-i 'âlîşânda mukayyed olmağı müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in dahi hissesi mahlûlünden şurut-ı vâkıf üzere bize tevcîh ve yedlerimize berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsında olduğumuz Der-devlet-i medâra 'arz ü i'lâm idivir deyû istîdâ'-yı inâyet itmeleriyle mezbûr eş-Şeyh Murad ile mezbûre Zeyneb Hâtun'un merâmılarına müsâ'adeleri der-kâr buyurılmak recâsına vâki'ül-hâl. Fî 3 M. Sene 1202.

(74) Sâdullah Nâm Kimesneyi Bergos'dan ve Bulduğu Mahalden Edirne'ye İhzâr Olunmak

Budur ki, Bergos sâkinlerinden Ali südde-i sa'âdete takdim eylediği 'arz-ı hâlinde mezbûr Ali'nin üğey babası Hasan Beğ iki yüz bir senesine mahsûben kazâ-i mezbûre tâbi' Dobeniye Karye'si sükkânından Sâdullah nâm kimesnenin uhde-i ilti'zâmında olan Perlpe kazâsında vâki' zeameti der-uhde ve iltizâm idüp zeamet-i mezbûreyi taşir ve der-anbar idüp mahsûlünü furuht itmeden mezbûr Hasan fevt

olmağla mezbûr Sâdullah bedel-i iltizâm olmak üzere bana ma'lûmü'l-mikdâr deyni vardır deyû bi-nefsihi kazâ-i mezbûre gidüp öşr mahsûlatı küllîyen zabtdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun Bergos'da vâki' menziline gidüp mevcûd terekesini zabt ve ana dahi kana'at itmeyüp mezbûr Ali'nin kendü pederinden müntakil çiftliği dahi zabt idüp ve gadr-ı küllî murad itmekle mezbûr Sâdullah Mahrûse-i Edirne'ye ihzâr ve huzûr-ı dâ'îlerinde mürâfa'a ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı cihân-mutâ' Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl mezbûr Sâdullah'ı kazâ-i mezbûreye ihzâr için Bergos nâ'ibine hitâben bir kıt'a mürasele-i şer'îye ile Edirne'ye irsâl ve kazâ-i mezbûre vâsıl oldıkda mezbûr Sâdullah iki gün mukaddem Âsitâne-i 'Aliyye tarafına firâr eylediğini kazâ-i mezbûr nâ'ibi tahrîr itmekle mezbûr Sâdullah sâdır olan fermân-ı 'âlî mücebince bulunduğu mahalden Edirne'de mevcûd husemâları ile mürâfa'a için mahrûse-i mezbûreye ihzâr itdirilmesi recâsında olmalarıyla evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 3 M. Sene 1201.

[16b](75) Edirne'den Yüz Yirmişer Nefer Piyâde Yeniçeri Serdengeçdi Bayrağı Küşâd Olunması Bâbında

Budur ki, Moskovlu'nun musalahadan berü Devlet-i 'Aliyye'ye eylediği hıyânet ve külliyetlü asâkir ta'yîn eylediği tahakkuk itmeğin virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olmağla eyyâm-ı şitâda Hotîn muhafazasında mevcûd bulunmaları şartıyla müceddeden yüz yirmişer nefer piyâde ile serdengeçdi bayrakları küşâdı ve itmâm-ı hizmetleri kânun üzere ağa ve 'âlem-dâr esamileri didikleri mahallere virileceği ve bu ezmanları müstevfi i'tâ olunmak şartıyla Mahrûse-i Edirne ma'-nevâhîsi kazâsından beşer 'aded serdengeçdi bayrağı küşâd ve neferâtları yüz yirmişer piyâde ve tamül-esliha bahâdîrlarından tahrîr ve bir an âkdem ihrâc ve mahall-i me'mûrelerine irsâle ihtimâm olunmak bâbında Edirne ve Filibe ve Sofya kâdîlarına ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' husûs-ı mezbûre ocakdan mübâşir ta'yîn buyurulan Turnayî Mustafâ Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh ocaklu ve agavat meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kira'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre nevâhîsinden ihrâcı fermân buyurulan beheri yüz yirmişer nefer piyâde ve tamü'l-esliha beahadîri yeniçeri dilâverleriyle beş 'aded serdengeçdi bayrakları mahrûse-i mezbûre sükkânından Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinden ve serdengeçdi bayrağına şayan yirmi yedi bölüğün el-

Hac Ali Ağa ve altmış bir cemâ'atin Mehmed Said Ağa ve yetmiş bir cemâ'atin Ahmed Ağa ve on yedi bölüğün Mehmed Emîn Ağa ve doksan dört cemâ'atin Osman Odabaşı ağaya i'tâ olunup mezbûrden dahi bayrakları küşâd ve derûn-ı emr-i 'âlîde beyân olunduğı vech üzere safî piyâde olmak üzere neferâtlarını tahrîr ve ba'de't-tekmîl mahall-i me'mûrelerine 'azîmet üzere oldukları vâki'ül-hâldir. Fî 7 M. Sene 1202.

(76) Edirne'den Tekfurdağı İskeleye'ne Merbût Ma'lûmü'l-Keyl Hintanın Nakl İçün İsticâl Emrinin Cevâbı

Budur ki, Âsitâne-i 'Aliyye sekenesinin akvât-ı yevmiyeleri için tersâne-i 'âmire anbarlarına mevcûd ve lede'l-iktizâ habbâzâna tevzî' için Tekfurdağı İskeleye'ne merbût kazâlardan bin iki yüz senesi mahsûlünden ma'lûmü'l-keyl hinta mübâya'a ve vakt-i şitâ dühûlünden mukaddem iskele-i mezbûre nakl ve andan sefâine tahmîl ve tersâne-i 'âmire anbarlarına tesyiri muktezî iken henüz vürûd iden mübâya'a kalîl olmağla vakt mürûr itmezden mukaddem zehâyir-i mezkûrenin kazâlarda bir habbesi girüye kalmayarak iskele-i mezbûreye nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mübâya'aları iskele-i mezbûre merbût kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından iskele-i mezbûre mübâya'acısı Seyyid Mehmed Ağa kullarına ve sâire hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşân mübâya'acı tarafından âdemîleri yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle ağalar meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kıra'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-darî buyurılan ma'lûmü'l-keyl mübâya'a hintasından nisf mikdâr iskele-i mezbûre nakl olunup nisf-ı âheri dahi pey-der-pey iskele-i mezbûre nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak üzere olduğıni her biri inhâ ve takrîr eyledikleri.

(77) Sahnâf İshak Efendi'nin Âsitâne'ye İhzârı İçün

Budur ki, mukaddemâ Hotîn Kal'ası yeniçerileri zâbit-i olup bundan âkdem Edirne'de vefât iden Turancıbaşı Abdûlbâkî'nin veresesi olarak Aişe ve Rukiye nâm Hâtunlar südde-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp ocak tarafından bâ-temessük matlûbları olan akçe edâ olunmadığından ve rehînleri dahi fûruht olunmuş olduğundan bahs ile ol-babda inâyet istîfâdâ ve zâbit-i merkûmun hîn-i vefâtında terekesini ma'rifet-i şer' ve sâbıkâ

yeniçeri zâbit-i kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-ayân kul kethüdâsı esbak Süleyman zîde-mecduhû ma'rifetiyle fûruht ve bâ-i'lâm-ı şer'î duyun-ı vereselerine tevzî' olup kerîmesine dahi elli bir guruş [17a] kaldığı ve müteveffâ-yı merkûmun ocak tarafına duyun-ı vaffresi var iken bu tarafa ihbâr olunmaksızın ber-minval-i muharrer Mahrûse-i Edirne'de şer'an rabita virilmiş olduğu ve Hofîn Kal'ası'nın mevâcibini müteveffâ-yı merkûm tevzî' idüp üç bin guruş herkese zam ve akçesi olmadığından iki bin guruş vakt ağası ma'rifetiyle tedârik ve bin guruş dahi me'mûriyet ile ol-tarafda bulunan sadr-ı a'zam çukadârlarından Hüseyin nâm kimesneden deyn idüp meblağ-ı mezkûr dahi çukadâr-ı merkûma ocak tarafından alacağı olmadığı beyânıyla sûret-i kassâm defteri mahrûse-i mezbûre sicilinden ihrâc ve müteveffâ-yı merkûmun kerimesinin vasîsi ve tereke furuht olundukda vekîli olan İshak Efendi dimekle arif kimesnenin li-eclil-istintâk Der-'aliyye'ye ihzârları ve bit-taharrî tashîh-i madde zımnında sadr-ı a'zam tarafından gönderilen çukadâr ve ocakdan ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı merkûmun emvâl ü eşyâ ve nakd ü rehînlerini evvel-emrde sırren ve alenen mevsukü'l-kelim erbâb-ı vukûfdan tefahhus ve gereği gibi tahkîk-i hâl olundukdan sonra sıhhati üzere i'lâm olunmak bâbında bu fakîre ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden bir kıt'a emr-i celîlü's-şân çukadâr-ı merkûm yediyle Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh merkûm İshak Efendi ihzâr-ı şer' olup muvâcehelerinde emr-i 'âlî feth ü kırâ'at ve mazmûn-ı münîfi tefhim olundukda ol-dahi sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî müteveffâ-yı merkûmun mukaddemâ Edirne kâdîsı İmam-zâde es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi'nin zamanında tahrîr ve bey olunan bi'l-cümle terekesinin sicil-i mahfûzundan ihrâc olunan sûret-i defter-i kassâmı ile ma'ân merkûm İshak Efendi çukadâr-ı merkûm mübâşir-i merkûm kullarına teslim ve Âsitâne-i Aliyye'ye ib'as ve irsâl olundığı vâki'ü'l-hâl. Fî 7 M. sene 1202.

(78) Edirne Bostancıbaşı Mâ'iyetine Def-i Eşkiyâ İçün Ta'yîn Olunan Yedi Yüz Elli Nefer Delîl ve Gedüklü Neferâtı Mekûlâtların Kendü Akçeleriyle İştirâ

Budur ki, bu def'a Âsitâne-i 'Aliyye'den müceddeden yedi yüz elli nefer delil ve gediklü neferâtı tahrîr ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı mâ'iyetine me'mûren dağlu tarafında olan eşkiyânın tathirinden sonra Dobruca cânibinde olan şakîlerin haklarında gelmesi emrini dahi itmâm ve ba'dehu İsmâil Ser-askeri sadr-ı sâbık Alî Paşa Hazretleri mâ'iyetine varup ta'yîn olunan hidemât-ı 'Aliyyede istihdâm olunmaları bâbında bu

dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlî hazret-i sadr-ı a'zam kapucular bölükbaşı Feyzullah Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh derûn-ı emr-i 'âlîde mestûr delil ve gedüklü neferâtı mahrûse-i mezbûreye dühûl ve eyyâm-ı mekslerinde mekûlât ve meşrubatlarını kendü akçeleri ile iştira idüp tarih-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden nehzat ve Bostancıbaşı Ağa kulları tarafına 'azîmet eyledikleri vâki'ül-hâl. Fî 7 M. sene 1202.

(79) Boğdan Cânibine Giden Yeniçeri ve Cebeci ve Topçu Neferâtı Edirne'de Kanare Menziline Geldikde Andan Bir Gicelik Mîrî Fiatıyla Ta'yînatları Virildiği

Budur ki, bu def'a Der-'aliyye'den tertîb ve Boğdan cânibine irsâl olunan Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerileri ve cebeci ve topçu neferâtı Edirne kazâsında Kanare menziline vüsûl ve menzil zahîresinden bir gicelik ta'yînatları Edirne kazâsının umûrını mü'yet iden gediklü es-Seyyid İbrâhim Beğ ma'rifetiyle i'tâ olunan zahîreyi yine yerine vaz' için neferât-ı merkûme üzerlerine menzil emîni ta'yîn olunan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından ni'meti- Beğzâde İbrâhim beğ yedinden ahz olunmağla zikr olunan neferât-ı mezkûre ta'yînatlarına sarf olunan zehâyir ne mikdâr ise nüzul emîni tarafından virilen akçe ile mübâya'a ve yerine vaz' ve hitâmı haberini Der-'aliyye'ye i'lâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve zâbitân ü vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve atv'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında ma'rû'z-zikr Kanare Karye'sinde menzil ve zehâyir-i olmadığından kat'-ı nazar etrafında dahi olmayup neferât-ı merkûmeye mahrûse-i mezbûreden ecnâs zehâyir tertîb ve karye-i mezbûre irsâl ve fiat-ı [17b] mîrîsi üzere iktizâ iden üç yüz kırk sekiz guruş kapucubaşı-ı mûmâ-ileyhin yedinden ashâblarına teslim olup ve tekmîl zehâyir-i mütenevvi'a tamâmen edâ olundukdan sonra bârgîr ücreti ve avâ'id-i vilâyet tarafından üç yüz yetmiş guruş mûmâ-ileyh olduğu vâki'ül-hâl. Fî 11 Sene 1202.

(80) Cebe Ocağından Müceddeden Serdengeçdi Bayrağı Küşâd ve Neferâtı Âmâde ve Nevrûz(da) Mevcûd Bulunmaları

Budur ki, adâ-yı din olan Moskovlu üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olmağla cebe-hâne-i ‘âmire ocağından atik ve cedîd serdengeçdi bayrakları küşâd olunmak muktezî olduğına binâen müceddeden serdengeçdi ağalığına Tâlib olanlara bayraklar küşâd ve neferâtıdan şecî ve bahâdır ve harb ü darbe kâdir piyâde yiğitlerden müceddeden tertîb ü âmâde ve evvel-bahâr nevrûz-ı firûzda ordu-yı hümâyûn bulunduğu mahalde mevcûd bulunmak şartıyla hâzır ü âmâde ve ordu-yı hümâyûn bulunduğu mahallere îsâlleri husûsuna ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında Edirne ve Filibe ve Sofya kâdîlarına ve sâ’ir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-bahşa-yı vürûd iden emr-i cihân-mutâ’ husûs-ı mezbûre ocakdan ta’yîn buyurulan mübâşir ma’rifetiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba’de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle ağalar ve cebecibaşı ve ocaklıları meclis-i şer’ e da’vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ’at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba’de’l-edâ mahrûse-i mezbûrede kâ’in cebeci ocağından Mehmed Ağa’ya müceddeden bir bayrak küşâd ve neferâtlarını safi piyâde olmak üzere tahrîr ve nevrûz-ı firûzda ordu-yı-hümâyûn-ı nusret-makrun bulunduğu mahallere îsâllerine müte’ahhid oldukları vâki’ül-hâl.

(81) Edirne ve Akpınar Menzilleri Zehâyirinden Noksânları Tekmîl ve Tamâmen Mahalline Vaz’ ü Temhîr

Budur ki, el-hâletü hâzihi Moskovlu üzerine sefer-i hümâyûn vukû’u sebebiyle sehâirin akreb-i eyyâmda lüzûmu muhakkak olmakdan nâşî cümlesi yerlü yerinde hâzır ü âmâde ve hitâmı Der-’aliyye’ye tahrîr olunmak için emr-i şerîf ile sadr-ı a’zam çukadârlarından Ahmed Ağa Edirne’ye vürûd ve zehâyir nakl olunan mahallere nazar olundukda şa’îrin üzerinde dört parmak çim peydâ ve tahmînen beş yüz keyl mikdârı noksân ve sâ’ir zehâyirden dahi bir mikdâr olmağla noksân olan zehâyir-i cümle ma’rifet-i şer’ ve mübâşiri ma’rifetiyle bir gün evvel tedârik ve menzil-i mezkûre nakl ve hitâmı haberini Der-’aliyye’ye i’lâm olunmak bâbında bu dâ’îlerine ve sâ’ir iş erlerine hitâben şeref-südûr olan emr-i ‘âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta’yîn buyurilup el-yevm bu cânibde olan çukadâr-ı sadr-ı a’zamîden Ahmed Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba’de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle ağalar meclis-i şer’ e da’vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ’at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba’de’l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne ve Akpınar menzilleri zehâyirinden noksânlarını tedârik ve menzileyn-i mezkûreyne tamâmen ve kâmilen

vaz' ü temhîr olunup mübâşir-i merkûm kulları itmâm-ı hizmet ile ircâ' olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 13 M. Sene 1201.

(82) Edirne ve Akpınar Menzillerine Nakl Matlûb Buyurulan Ma'lûmü'l-Mikdâr Ecnâs Mübâya'a Zehâyirlerini Edâya Ta'ahhüd

Budur ki, Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olmakdan nâşî Âsitâne-i Sa'âdet'den İsakçı'ya varınca ordu-yı hümâyûn ile me'mûr asâkirin hilâl-i râhda nüzul idecekleri menâzilde ta'yînatları için mikdâr-ı vâfi zehâyirin idhârı labüd olmağla mîrîsi üzere îcâb iden bahâsı ahâlilerinin tekâliflerine takas şartıyla li-eclil-ihtiyât zikr olunan menzillerde mevcûd bulunmak için her menzilin zahîresi hâzır ü âmâde itdirilmesi tenbîh olunmuş idi. Lâkin tertîb-i mezkûr seksen iki senesi ordu tertîbinden dîn olmağla sene-i mezbûre iblağ için mevkûfâtdan mahrec memhûr ve mûmzâ sûret-i defter mûcebince Akpınar menziliçün Edirne kazâsından bu def'a tertîb kılınan keyl şa'îr yüz keyl dâkîk-i hâs ve yetmiş araba giyâh ve Edirne menziliçün Edirne kazâsından tertîb kılınan dört bin keyl şa'îr ve beş yüz keyl dâkîk-i hâs ve yetmiş araba hatab [18a] ve yirmi araba giyâh bir an âkdem mübâya'a ve mahfûz mahalle vaz' ü temhîr vekîli i'lâmını Der-'aliyye'ye irsâl olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve zâbitân ve iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûrlara mübâşir ta'yîn buyurulan mahrûse-i mezbûre sükkânından Hasan Ağa kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre ve Akpınar menzillerine nakl için mahrûse-i mezbûre kazâsından iki kıt'a emr-i 'âlîşânlar mûceblerince matlûb buyurulan ma'lûmü'l-mikdâr ecnâs mübâya'a zehâyirlerini edâya ta'ahhüd ve kazâ-i mezbûr kurâları sihâmlarına tevzî' ve defterini mübâşir-i merkûma teslîm olunduğı vâki'ül-hâldir. Fî 13 M. Sene 1202.

(83) Âsitâne-i 'Aliyye'den Edirne Varınca Cüsûr ve Kaldırımların Tamir ü Tecdîdi Keşf-i Evvel

Budur ki, Âsitâne-i 'Aliyye'den Edirne'ye varınca tarîk-i caddede vâki' cüsûr ve kaldırımlar muhtâc-ı tamir olup sâbıkları üzere binâ ve ta'mîrlerine irade-i 'Aliyye ta'alluk itmekle baş muhâsebeden mahrec memhûr ve mûmzâ sûret mûcebince keşf ve

ta'mîr olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve vücûh-ı ahâliye hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan sadr-ı a'zam hazretlerinin selam ağaları Mehmed Ağa ve mi'mâr hulefâsı es-Seyyid Mehmed Halîfe kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh kibel-i şer'den kâtib ve vücûh-ı ahâli tarafından âdemîleri halîfe-i merkûm ile mahrûse-i mezbûre hâricinde Kapu Ağası çeşmesi kenârında ve Kavak Deresi ve Sazlı Dere üzerlerinde âhşâbdan mebnî cislerin muhtâc-ı ta'mîr olan mahallerini keşf ü mesâha ve beded-defter mübâşir-i merkûm kulları cisr-i mezkûrları kemâl-i sıyânet üzere tecdîd ü ta'mîr ve tekmîl idüp keşf-i defter olunmasını iltimâs itmekle tekrar kibel-i şer'den kâtib ve ahâlisi tarafından âdemileri mübâşir-i merkûm ve halîfe-i mezbûr ile ma'rû'z-zikr cisrlerin üzerlerine varup tecdîd ve ta'mîr eyledikleri mahalleri yegân yegân keşf ü mesâha eyledikleri masrufâtı memhûr ve mûmzâ defter olup mübâşir-i merkûm kullarına teslîm olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 13 M. Sene 1202.

(84) Mesfûrun Edirne'de Takvîm ve Bey' Olunan Eşyânın Ber-Mûceb-i Defter-i İ'lâm ü Hüccet-i Vesâyet

Budur ki, müteveffâ Şâhin Giray Han'ın mu'âyene için Der-'aliyye'ye getürdilen zer ü sîme müte'allik evânî ve eşyâsı ve Rodos tarafından vârid olan muhallefâtı ve hayvânâtdan birine vaz'-ı yed olunmayarak cümlesi aynıyla mûmzâ defter itdirilüp bu def'a îsâline me'mûr Mehmed kullarına teslîmen Edirne cânibine irsâl olunmağla vüsûlünde deftere tatbîk olunarak Dergâh-ı 'Âlî gedüklülerinden Feyzullah Ağa'ya teslîm birle mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimle me'mûr olduğı vehc üzere gerek defterde olan ve gerek mukaddem Bergos'da kalan kâffe-i emvâl ve eşyâ ve hayvânâtı müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin ekber-i ihvanı esbak Sâhib Giray Han Hazretleri'ne bi'l-muhabere ma'rifetiniz ve hân-ı müşârün-ileyhin tarafından müte'ayyin kimesne ma'rifetiyle beyne'l-verese bi'l-farîzatiş-şer'iyye tevzî' ve taksim ve iktizâ iden senedâtın ahz ü i'tâsıyla gedüklü-yı mûmâ-ileyhin tekmîl emr-i me'mûriyetle Der-sa'âdet'e i'âde olunması bâbında bu dâ'îlerine ve Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i vürûd iden emr-i 'âlnin mazmûn-ı münîfine imtisâlen müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Şâhin Giray Hân'ın sülbî sagir oğlu ve ırsan varisi olan Devlet Giray'a kibel-i şer'den li-ebeveyn âmmîsi müşârün-ileyh Sâhib Giray Hân Hazretleri kayyum ve vasî nasb ü ta'yîn olup taraf-ı devletlerinden müte'ayyin vekîlleri Ahmed Ağa ibn Mîrza dahi bi'l-vekâle vesâyet-i merkûmeyi kabul ve yedine

hüccet-i şer'îye virildikten sonra müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin Der-'aliyye'den Edirne'ye irsâl olunan bi'l-cümle eşyâ-i mezkûre Çatalca'da hân-ı müşârün-ileyh tarafından merkûm Mehmed kulları teslîm idüp Edirne'ye gelmemekle ancak Edirne'de mevcûd olan eşyâsı bi'l-muhabere ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ba'zen takvîm ve ba'zen hân-ı müşârün-ileyh hazretlerinin âdemîlerine emr ü tenbîhi üzere i'tibâra şayan [18b] olmayan eşyâları sûk-i sultânîde bey' olunduktan sonra eşyâ-i mübeyyi'anın semenleri ve eşyâ ve hayvânât makûlesinin ay'ani mûmzâ ve mahtûm defter-i kassâm ile vasî-i müşârün-ileyh hazretlerine li-eclil-îsâl vekîl-i mezbûr Ahmed ve mübâşir-i mûmâ-ileyh Feyzullah Ağa kullarına ve müşârün-ileyh Sâhib Giray Hân Hazretleri'ne irsâl olunduğı evvelki vâki'ül-hâl.

(85) Seferden 'avdet İdenleri İrcâ ve Mütenebbih Olmazlar İse Tedîb

Budur ki, sefere me'mûr ser-asker ve kilâ' muhafızları mâ'iyetlerine müretten sunûf-ı askeriyeden bazı kendüyü bilmez ve cihâd ve gazâdan 'avdet günahının derecesi ne idüğü fark itmez eşhâs makûlesi birer takrib ile firâr itmeleriyle bu makûleleri derhâl izleri üzere i'ade ve tereddüd idenlerin ahz ü habs ve zâbitleri ma'rifetiyle te'dîbleri icrâsına ihtimâm ve kazâlarınız dâhillerinde olan me'abir ve mesâlike mu'temed bekçiler ta'yîni ile gönderüp ol-makûle seferden firâr ider olur ise derhâl ahz ü i'ade ve tereddüd idenlerin icrâ-yı te'dîblerine bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa ve yeniçeri zâbit-i ağa kullarına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından Ömer Tatar kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh cümle zâbitân ve ağalar meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mûceb-i emr-i cihân-mutâ' 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâl. Fî 17 M. Sene 1202.

(86) Edirne'de ve Nevâhîde Olan Re'âyânın Eslihaları Ahz ve Yedlerinde Nez' Olunup Rüstem Paşa Hân'ına Vaz' Olunduğı

Budur ki, re'âyânın mühimmât-ı seferiyeden esliha ve eşyâ isti'mal eylemeleri memnû'âtından oldığına binâen ve esfâr-ı sâbıkâdan bi'l-cümle yedlerinden nez' olunduğına ibtinâen Mahrûse-i Edirne nevâhî ve kurâsında mütemekkin re'âyâlarından ve kilise ve sâ'ir mahfûz mahallerde bulunan silah ve bisat ve sâ'ir

edâvat-ı harbiyeye müte'allik olan eşyâlarını yedlerinden ahz ve değer bahâlarıyla lüzûmu olan tevâ'if-i askeriye îcar ve sâ'ir ehl-i İslâma furuht ve satılmayup girü kalanı olur ise cümlesini bir yere cem' ve ashâbları isimleri tasrîhiyle defter ve furuht olundukca akçesi ashâbına virilmek üzere bir mahall-i me'mene vaz' ve re'âyâ yedlerinden bir 'aded silah kalmamasına ve işтира ve isti'mal itmemelerine ihtimâm-ı tam olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-südûr iden emr-i cihân-mutâ' husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan hazret-i sadr-ı a'zam silah-şorlarından İsmâil Ağa kulları ma'rifetiyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve zâbitân ve re'âyâ papasları ve kocabaşları ve re'âyâ esnâfi kethüdâları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûrede mütemekkin re'âyâ yedlerinde mevcûd eslihalarını yevmen-fe-yevmen getirüp ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle Rüstem Paşa hânında bir odaya vaz' ve defter olunup ve kazâ-i mezbûr kurâlarında re'âyâ yedlerinde eslihaları dahi mahrûse-i mezbûreye nakl için mübâşir ta'yîn mahrûse-i mezbûreye tamâmen nakl için mübâşir ta'yîn mahrûse-i mezbûreye tamâmen nakl olundukda mecmu-i teva'if-i askeriyye lüzûmu olan ehl-i İslâma furuht ve bahâlarını ber-mûceb-i defter ashâblarına teslim olunmak üzere re'âyâ yedlerinde mühimmât-ı seferiyeden esliha-i vahide terk olunmayup mantûk-ı emr-i 'âlî 'amel ve harekete kıyâm olunduğı vâki'ül-hâl. Fî 15 M. Sene 1202.

[19a](87) Edirne'den Çingâne İskelesi'ne Nakl ü İskân İtdirilenlerden El'ân Bir Nefer Edirne'ye Geldikleri Yokdur

Mahrûse-i Edirne'de kâ'in bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm iderler ki, hâssa hasekîlerinden olup hâlâ Çingâne İskelesi'nde sâkin Emîn Hasekî bundan âkdem mahrûse-i mezbûreye muzâfa Çöke nâhiyesine tâbi' İslin Karye'sine tarafından sekbanlar irsal ve karye-i mezbûre re'âyâlarından İstoyan zimmîyi bî-gayr-i hak katl ve karye-i mezbûre re'âyâlarından Binco veled-i Nikova ve Üstoyan veled-i Niko ve Duhosto veled-i Yorgî ve Mitro veled-i İstamo ve Ostiko veled-i Miho ve Üstoyan veled-i Kiro ve Todori veled-i Üstoyan ve Enikli veled-i Hako ve Nikola veled-i Çiko ve Cilsiko veled-i İstamo ve Papas Mezdimano veled-i Hiristo ve Üstoyan veled-i Nico ve Yuvan veled-i Mano ve İstamo veled-i Mitro ve Divriki veled-i Miço ve Binço veled-i Nedliki ve İstamo veled-i Üstiko ve Binâki veled-i

Üstoyan iyal ü evlâdları ile karye-i mezbûreden kaldırdup Çingâne iskelesine nakl ü iskân itdirdüp karye-i mezbûre doksan iki hâneli karye olup hasekî-i mezbûrun tasallatundan mâ'adâ re'âyâları dahi küllîyen karye-i mezbûreyi terk ve el-yevm iskele-i mezbûre havâfîlerinde mütemekkin olmalarıyla hakikat-i hali Der-'aliyye'ye 'arz ü i'lâm idivir deyû cümlesi isti'â-yı inâyet itmeleriyle vâki' hâl bi'l-iltimâs. Fî 19 M. Sene 1202.

(88) Cebecilerden İki Ortaya Ta'yînatları Tamâmen Virildiği

Budur ki, Dergâh-ı Mu'allâ cebecileri ortalarından bu def'a Vidin'e ta'yîn olunan iki 'aded ortaların iktizâ iden ta'yînatları ma'-zâbitân ahâlilerinin tekâliflerine takas şartıyla virdirilüp ve ahmâl ü eskallerin nakl için kifâyet mikdârı araba vüsûllerine ta'yînat ve arabaları edâ ve icâb iden bahâları ahâlilerinin tekâliflerine takas olunmak şartıyla şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh iki 'aded Dergâh-ı Mu'allâ cebecileri ortaları Mahrûse-i Edirne'ye vürûdlarına derûn-ı emr-i münîfde mestûr olduğu vech üzere neferât-ı mezkûrelere ve zâbitânlarına tamâmen ta'yînatları i'tâ ve ahmâl ü eskâlleriçün dahi mikdâr-ı kifâye arabalar virilüp tarih-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden nehzat ve mahall-i me'mûrelerine 'azîmet eyledikleri vâki' hâl. Fî 27 M. Sene 1202.

(89) Edirne'den Yüz Elli Neferâtla Bir Serdâr Bayrağı Yüz Yirmişer Nefer İle İki Serdengeçdi Bayrağı Hâzırlandığı İnhâları Mûcebince

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de Dergâh-ı 'Âlî yeniçerileri ağası vekîli ve vücûh-ı belde ve ocak ihtiyârları meclis-i şer'e gelüp takrîr-i kelâm eylediler ki, bundan âkdem mahrûse-i mezbûreden serdâr bayrakları üç yüz nefer ile İsmâil ordusuna ve beş 'aded cedîd serdengeçdi bayrakları beher yüz yirmişer nefer müsellaah ve piyâde yeniçeri dilâverleri ile Hotîn ve Bender kal'alarına bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurılan olmağla bundan âkdem yüz elli neferi serdâr bayrağıyla ve iki 'aded cedîd serdengeçdi bayrakları neferâtıyla mahrûse-i mezbûreden hareket ve mahall-i me'mûrelerine 'azîmet idüp bâkî yüz elli nefer ile serdâr bayrağı ve üç 'aded cedîd serdengeçdi bayrakları çend-rûz zarfında mahall-i me'mûrelerine 'azîmet üzere olduklarını ağa-yı mûmâ-ileyh kulları huzûr-ı şer'de inhâ ve ihbâr itmekle inhâları üzere bi'l-iltimâs pâyeye-i serîr-i ma'delet-karâra 'arz ü i'lâm olundu. Fî 29 M. Sene 1202.

SÂFERÜ'L-HAYR

(90) Milanî-zâde Hazîne-dârı Mustafâ Ağa'yı Edirne'ye İhzâr ve Kavaklı İsmâil İle Mürâfa'a

Budur ki, Şehr-i Köyü kazâsı sâkinlerinden müteveffâ Milani-zâde'nin muhallelâtı bedeli vereseşi tarafından hazîne-dar Mustafâ ve Malkara'da sâkin Kavaklı İsmâil birbirlerine kefil olarak yetmiş beş bin guruşu darb-hâne-i 'âmireye edâya ta'ahhüd ve memhûr deyn temessükü virmeleriyle meblağ-ı mezbûrdan yirmi bir bin guruş Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından el-Hac Süleyman dâme mecduhû ma'rifetiyle bundan âkdem yeni odaalr kışlakı ebniyesi masârıfına havele ve mübâşir ma'rifetiyle tahsîli için beş kıt'a evâmir-i 'âlîşân sūdûr itmiş iken mezbûran 'âdem-i ita'at birle hileye süluk ve ekl ü bel' sevdasında [19b] olmalarıyla merkûmanı Mahrûse-i Edirne'ye ihzâr ve havale-i mezkûre akçesi kendülerden tamâmen tahsîl olunmadıkça sebilleri tahliye olunmamak bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben sâdır olan fermân-ı 'âlîşân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve tescîl ve sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî Bostancıbaşı Ağa kulları tarafından merkûmanı mahallinden ahz ve mahrûse-i mezbûreye ihzârı için hâssa ustalarından Süleyman Usta kullarını Şehr-i Köyü'ne irsâl ve Kavaklı İsmâil emr-i 'âlîye imtisâl itmekle ahz ü ihzâr ve mezbûr Hazîne-dar Mustafâ âdem-i ita'at ve ta'annüt ve ihzâr olunmkadan imtina irmekle tekrar ihtiyât taraf-ı şer'den ber-mûceb-i emr-i 'âlî ümena-i şer' ta'yîn ve irsâl olundukda kendüyü bunda yokdur deyûb ihtifâ itmekle mezbûr İsmâil'in merkûm Mustafâ ile beynlerinde ahz ü itaları olup havale-i merkûmenin kendülerden tahsîli hesâblarını rü'yete ve deynlerini tahsîle mütevakıf olup havale-i merkûmeyi tahsîl için mezbûr Mustafâ'yı mahallinden mahrûse-i mezbûreye ihzâra bin-nefs mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarının vekîli ağa kulları gidüp götürmeğe muhtâcdır deyû husûs-ı mezbûre ta'yîn buyurılan Dergâh-ı 'Âlî gedüklülerinden Osman Ağa kulları ile taraf-ı şer'den mürsel ümena-i mezbûr usta takrîr itmekle evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 1 S. Sene isnâ ve mi'eteyn ve elf.

(91) Top Arabacılarından İki Ortaya Ta'yînat Virildiği

Budur ki, Vidin ser-askeri sadr-ı esbak Yeğen Seyyid Mehmed Paşa edâmallahu te'âlâ iclâlehunun mâ'iyetinde mevcûd bulunmak üzere top arabacıları ocağından iki orta

irsâl ve Âsitâne-i ‘Aliyye’den mahall-i me’mûrlarına varınca esnâ-yı râh nüzul idecekleri menâzilde mevcûdlarına göre ahâlisinin tekâliflerine takas şartıyla ta’yînatları i’tâ olunmak bâbında şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh iki ‘aded top arabacı ortaları mahrûse-i mezbûreye vürûd ve emr-i celîlü’ş-şân mücebince ta’yînatları i’tâ olup tarih-i i’lâm günü mahrûse-i mezbûreden nehzat ve mahall-i me’mûrlarına ‘azîmet eyledikleri vâki’ül-hâl. Fî 3 S. Sene 1202.

(92) Beş ‘Aded Yeniçeri Ortaları Edirne’ye Vürûd Bâ-Emr-i ‘âlî İki Günlük Ta’yînatları Virilüp Mîrî Fiât-ı Üzere Akçe Alınup

Budur ki, Mahrûse-i Edirne’de bâ-emr-i ‘âlî vukû bulan umûr-ı mühimmeyi rü’yete me’mûr es-Seyyid İbrâhim Beğ meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüp Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerileri ortalarından bu def‘a Vidin’e me’mûr beş ‘aded yeniçeri ortaları mahrûse-i mezbûreye vürûd ve yedlerine i’tâ buyurulan emr-i ‘âlî ve sûret-i defter mücebince iki günlük ta’yînatları tamâmen kabzına me’mûr nüzul emîni ağaya teslîm olup iktizâ iden fiât-ı mîrî üzere virilen zehâyirin bahâlarını nüzul emîni mûmâ-ileyhin yedine virilen mûmzâ defter mücebince mûmâ-ileyh yedinden tamâmen ahz eyledim deyû takrîri bi’l-iltimâs pâye-i serîr-i ma‘delet-karâra ‘arz. Fî 5 S. Sene 1202.

(93) Çokasca Mahallesi’nde Kayık Câmi’-i Vakfı’ndan Hitâbet-İmâmet Tevliyet ‘arzi

Budur ki, Mahrûse-i Edirne’de Çokasca Mahallesi’nde vâki‘ Kayık Câmi’-i Şerîfi vakfından almak üzere vazîfe-i mu‘ayyene ile hitâbet ve yevmî üç akçe ile imâmet ve yevmî iki akçe vazîfe ile tevliyet cihetlerine es-Seyyid İsmâil ve es-Seyyid Mustafâ ve es-Seyyid Hüseyin berât-ı vahide ile ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken mezbûr es-Seyyid Hüseyin bilâ-veled fevt olup hitâbet-i mezkûrede [20a] olan rub‘ hissesi mahlûle olmağın mezbûrûn es-Seyyid İsmâil ve es-Seyyid Mustafâ yalnız hitâbet cihetinde olan hisselerin kendi hüsn-i rızâlarıyla erbâb-ı istihkâkdan ba’is-i ‘arz-ı ‘ubûdiyet Ahmed bin Mustafâ dâ‘îlerine ferâğ ve kasr-ı yed itmeleriyle atîk berâtı ru’us-ı hümâyûndan mütâlebe olunmamak üzere hitâbet-i mezkûre mezbûr es-Seyyid Hüseyin’in mahlûlünden ve mezbûrûnun ferâğlarından merkûm dâ‘îlerine tevcih ve

yedine müceddeden berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki‘ül-hâldir. Fî 7 S. Sene 1202.

(94) Edirne’den Yüz Elli Nefer Serdâr ve Üç Serdengeçdi Bayrakları İhrâc Mâ‘adâları Dahi İhrâc Üzere Oldıkları

Budur ki, Mahrûse-i Edirne’de Dergâh-ı ‘Âlî yeniçerileri ağası vekîli ağa kulları ve vücûh-ı belde ve yirmi ‘aded yeniçeri odalarının baş eskileri ve ihtiyârları ve yeniçeri ocağı mütekâ‘idlerî bâ-cemî‘uhum meclis-i şer‘e gelüp asâkir ihrâcına me‘mûr Serturnayî Ömer Ağa hâzır olduğı hâlde her biri şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, bundan âkdem Mahrûse-i Edirne ve kurâlarından İsmâil ordusuna bâ-emr-i ‘âlî matlûb buyurılan piyâde ve müsellağ yeniçeri dilâverlerinden bin nefer piyâde yiğitler bayraklarıyla mahrûse-i mezbûreden ordu-yı mezkûre ihrâc ve irsâl olunup el-yevm mahall-i me‘mûrlarında olup bu def‘a dahi meştâ içün mahrûse-i mezbûreden tertîb ve Hotîn ve İsmâil ordusuna ihrâc ve irsâli fermân buyurılan iki ‘aded serdâr bayraklarıyla üç yüz nefer ve beş ‘aded cedîd serdengeçdi bayrağı yüz yirmişer nefer müsellağ ve piyâde yeniçeri dilâverleri bayraklarıyla mahrûse-i mezbûreden ihrâc ve mahall-i me‘mûrlarına irsâl oluna deyû şeref-südûr iden emr-i celîlü’ş-şâna imtisâlen bir ‘aded serdâr bayrağı ile yüz elli nefer piyâde ve müsellağ yeniçeri yiğitleri ve üç ‘aded cedîd serdengeçdi bayraklarının beheri yüz yirmişer nefer müsellağ ve piyâde yeniçeri dilâverleri mahrûse-i mezbûreden ihrâc ve mahall-i me‘mûrlarına irsâl olunup bâkî kalan bir serdâr bayrağı ile iki serdengeçdi bayrağının cem ve tahaşşüdine ve ba‘de’t-tekmîl ihrâc ve irsâllerine sa‘y ü ihtimâm birle kıyâm üzere olduklarını bâ-cemî‘uhum huzûr-ı şer‘de inhâ ve takrîr itmeleriyle bi’l-iltimâs. Fî 9 S. Sene 1202.

(95) Edirne’ye Tâbi‘ Ahûr Karye’sinde Mîrî Maye Şütürânlarını

Budur ki, Mahrûse-i Edirne’ye tâbi‘ Ahûr Karye’sinde mevcûd olan mîrî mâye şütürânların kethüdâları meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüp işbu sene-i mübâreke de yaylakda olan mîrî şütürânların mu‘tâd üzere rûz-ı Kasım günü ahûra çekilüp mevcûd olan şütürân ma‘rifet-i şer‘le ‘add olunup i‘lâm olunması matlûbumdur didikde savb-ı şer‘den kâtib bendeleri ta‘yîn olunup kethüdâları ve kışlak emîni el-Hac Ahmed kulları ve sâ’ir sarbânan kulları muvâcehelerinde ‘add olundukda altısı bir katar olmak üzere altmış beş kantâr mîrî şütürânın beğlik çukayî Âsitâne-i ‘Aliyye’ye nakl için kırk beş

katar mîrî şütürân Selanik'e irsâl olunup mâ'adâ yirmi katar şütürân mevcûd ve ahûra vaz' olundığını meclis-i şer' de her biri inhâ ve takrîr eyledikleri vâki' hâl. Fî 27 M. sene 1202.

[20b](96) Bergos'da Turgûd Beğ Karye'sinde Çiftlik Da'vâsı

Budur ki, Bergos sâkinlerinden Ali nâm kimesnenin ügey babası müteveffâ Hasan Dobenye Karye'sinden Sâdullah nâm kimesneden bin iki yüz bir senesine mahsûben uhde-i iltizâmında olan Pirlepe Kazâsı'nda vâki' zeameti iltizâm ve ve ta'şir ve der-anbar idüp mahsûlünü furuht itmedin mezbûr fevt oldıkda mezbûr Sâdullah kazâ-i mezbûrde der-anbar olan küllîyen mahsûlatı zabt itdikden sonra kana'at itmeyüp bedel-i iltizâmından ma'lûmü'l-mikdâr bana deyni vardır deyû müteveffâ-yı merkûmun Bergos'da vâki' terekesini ve mezbûr Ali'nin kendi çiftliğini zabt itmekle ocakdan müte'ayyin mübâşir ma'rifetiyle Mahrûse-i Edirne'de terâfu' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu dâ'îlerine hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlişân vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh müteveffâ-yı mezbûr Hasan'ın zevcesi Fatıma ve ügey oğlu mezbûr Ali taraflarından husûs-ı atiyü'z-zikri taleb ve da'vâya vekîl-i şer'îleri Derviş Yûsuf bin Mustafâ meclis-i şer' de bâ-emr-i 'âlî ihzâr itdirdikleri mezbûr Sâdullah muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine da'vâ idüp kasaba-i mezbûreye tâbi' Turgûd Beğ Karye'sinde vâki' bir taraftan Zaim Çiftliği ve bir taraftan Yûsuf Çiftliği ve bir taraftan dere ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd ma'lûmü'l-müştemilât bir bab mülk çiftlik derûnunda mevcûd olan beş re's karasığır öküzü ve yirmi re's karasığır ineği ve on iki re's câmûs ineği ve bir res câmûs öküzü ve on re's ağnâm ve yirmi re's ve dokuz yüz keyl hinta (900) ve dört yüz keyl şa'îr (300) ve yüz keyl alef (50) ve yüz keyl çavdar (75) ve altmış keyl kıblıce ve on öküz arabası (15) ve altı saban ve bir pulluk sekiz hisse i'tibâriyle beş hissesi müvekkile-i mezbûre Fatıma'nın irsen ve üç hissesi oğlu mezbûrun şer'en mülkleri iken mezbûr Sâdullah müteveffâ-yı mezbûr Hasan bin Mehmed zimmetinde işbu yedimde olan bir kıt'a iltizâm temessükü mücebince bedel-i iltizâmından müteveffâ-yı mezbûrden hâl-i hayâtında yedinden beş yüz sekiz guruş ahz ü iltizâm eylediği Pirlepe Karye'sinde mevcûd yedi yüz otuz iki buçuk guruş kıymetli der-anbar olan mahlût bin keyl hubûbâtını dahi zabta kana'at itmeyüp müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde dört bin beş yüz elli guruş hakkı olmak zu'muyla müvekkilân-ı mezbûrânın gıyablarında Bergos nâ'ibi İsmâil Efendi huzûrına mezbûrân taraflarından vekîlleridir deyû hilâf vâki' bir kimesneyi çıkarup müteveffâ-yı mezbûrun esvâblarını

yüz kırk guruşa âhere bey' itdirüp meblağını ahz ve çiftlik-i mezkûr ile derûnunda mevcûd hayvânât ve hubûbâtı dahi nâ'ib-i merkûmdan ahz eylediği hüccet ile zabt iradesiyle müvekkilân-ı mezbûrâna hilâf-ı şer' ta'arruz ider. Su'al olunup müteveffâ-yı mezbûrun hâl-i hayâtında aşar-ı mezbûre semeninden ahz eylediği beş yüz sekiz guruş ile Pirlepe Karye'sinde der-anbar olan mahlût bin keyl yedi yüz otuz iki buçuk guruş kıymetlü hayvânâtdan mâ'adâ Turgud Beğ Karye'sinde çiftlik ve hayvânât ve hubûbâtdan keff-i yed ve esvâb semeninden makbûzu olan meblağı istirdad olunmak müvekkilân-ı mezbûrânın matlûblarıdır deyû ba'de'd-da'vâ ve's-su'al mezbûr Sâdullah cevâbında fî'l-vâki' matlûbu olan meblağ ancak bedel-i iltizâmdan olduğunu ve müvekkilân-ı mezbûrân gıyablarında Bergos kasabası nâ'ibi efendi huzûrına mezbûrân taraflarından vekîlleri muvâcehesinde müteveffâ-yı mezbûrun yedinden hâl-i hayâtında furuht eylediği aşar-ı mezkûre semeninden beş yüz sekiz guruş ahzını ve Pirlepe Karye'sinde der-anbar olup yedi yüz otuz iki buçuk guruş kıymetlü mahlût bin keyl öşri-i hubûbâtı aldığını ve sâlifü'z-zikr esvâbı yüz on guruşa bey' ve meblağ-ı mezkûrdan ancak altmış guruş ahzını ve nâ'ib-i merkûmdan aldığı hüccet ile çiftlik ve hayvânât ve hubûbâta ta'arruzunu mezbûr Sâdullah huzûr-ı şer'de tali'an ikrâr ve itiraf itdikten sonra mezbûr Sâdullah'ın müteveffâ Hasan benden iltizâm eylediği Pirlepe'de aldığı aşar semeninden ancak hayâtında beş yüz sekiz guruş ile vefâtından sonra benim bâfermân-ı 'âlî makbûzum olan yedi yüz otuz iki buçuk guruş kıymetlü aşar olup lâkin yedime virdiği temessükde bedel-i iltizâm dört bin beş yüz elli guruş deynimdir deyû ikrârına binâen Bergos nâ'ibi deyn-i mezkûr deyn-i sahihimdir deyû hükm ve hüccet virmekle taleb iderim deyû da'vâsı meşru'a olmayup hüccet-i mezkûr dahi ihticâce salihâ olmamağla mezbûr Sâdullah müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden esvâb-ı merkûme semeninden makbûzu olan altmış guruşu müvekkile-i mezbûr için vekîl-i mezbûr Yûsuf'a edâ ve teslîme ve çiftlik ve hayvânât ve hubûbât-ı mezkûrelerden keff-i yedine ba'de't-tenbîh çiftlik ile hayvânât ve hubûbât talebiyle verese-i mezbûrâna ta'arruz itmemesine tenbîh-i şer'î olunup lâkin mezbûr Sâdullah kendi hâlinde olmayup ber-nehc-i şer'î feyz bulan husûs-ı mezbûre dahi tâbi' olmamağla mezbûr Sâdullah husûsat-ı mezbûrlar için tekrar müvekkilân-ı mezbûrana hilâf-ı şer' rencide itmeleri bâbında bir kıt'a emr-i 'âlîşân sadaka ve ihsân sūdûr recâsında olmamalarıyla evvel ki vâki'ül-hâldir. Fî 15 S. Sene 1202.

[21a](97) Seferden Firâr İdenler Bâ-Hatt-ı Hümâyûn Mûcebince ‘Amel Oluna. Girift Olunup Taht-ı Tekâlîfe İdhâl ve Re‘âyâlar Gibi Bilinüp İktiza İtdikde Tersânede Küreye Vaz‘ Oluna

Budur ki, el-hâletü hâzihi sefer-i hümâyûna me'mûr olan tevâ'if-i askeriyenin içlerinden bazı bî-gayret ve 'âr terk-i nâmusu ibtidâr ile mâ'iyetlerine me'mûr oldukları ser-asker ve kılâ' muhâfızları ve sergerdelerinden izinsiz firâr ârını irtikâb vilâyetlerine 'avdet itmekde oldukları sami'a-i şehir-yarane olup bu keyfiyet giderek zevabıt-ı askeriyenin bi'l-küllîye karîn-i ihtilâl olmasını ve düşman-ı dînin fürce bulmasını mucib olmağla bu misillü firârîler her kangı zümreden olur ise olsun mahallerinde gereği gibi tefîş ve zahîre ihrâc ve askeri zümresinden çıkarılıp efrad-ı re'âyâdan alındığı misillü anlardan dahi tekâlîf-i raiyyet tahsîl ve ism ü şöhretleriyle kazâlar mehâkimi sicillatına başka kayd olunup donanma-yı hümâyûn sefaininden salviye ve çekdirmelere kazâlardan kürekeci mütâlebe olundukda ol-makûle firârîleri der-'akab ahz ve tersâne-i 'âmireye irsâl ve kürekçilik hizmetlerini itmâmından sonra vilâyetlerine vardıklarında sâ'ir re'âyâ gibi kendülerinden tekâlîf tahsîl ve firârî tesmiye olunup işbu nizâm düstûrül-'amel tutulup hilâfî vaz' ü hareketden ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-yı izam ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mevâlî-i fihâm ve kuzât ve nüvvâb ve yeniçeri zâbitânı ve şehir kethüdâları ve sâire hitâben balâsı mübarek hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile ma'nûn ve müveşşah şeref-efzâ-yı sūdûr iden fermân-ı vâcibül-iz'an husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan Dergâh-ı Mu'allâ gedüklülerinden Nuğman Beğ kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve ocak ihtiyârları ve vücûh-ı ahâli bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celfilü's-şân her biri 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'ül-hâldir. Fî 17 S. Sene 1202.

(98) Zer-i Mahbûb-ı İslâmbol (140), Mısırî (120), Rub'iyeye (50), Fıkdık (300), Macâr Bacaklı (200), Yâldız (210), Para Alına-Virile Deyû

Budur ki, memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik-ı dâverânede gerek sikke-i hümâyûn ile meskûk ve gerek kefere sikkesiyle râyiç olan âltûnun revayiçleri kabul-i tezeyüd etmek nâsın fesadını mucib olacağına binâen taraf-ı Devlet-i 'Aliyye'den bu husûs

vâcibül-itinaya ikdâm muktezî olup darb-hâne-i ‘âmireden üç guruş virilen zer-i mahbûb tam ve altmış paraya i‘tâ olunan nisfiye ve kırkar paraya virilen rub‘iyye tüccâr yedlerinde birer ikişer paraya zam ile ahz olunarak zer-i mahbub ü. buçuk guruşa ve nisfiye yetmiş paraya ve rubiyye elli paraya çıkup gitdikce terakkî ve beytü’l-mâl-i müslimîne hasarat-ı küllîyi mucib olmağla ba‘de’l-yevm zer-i mahbub tam üç buçuk guruşa ve nisfiye yetmiş paraya ve rub‘iyye elli paraya râyic-i ziyâdeye alınup virilmemek ve findık ve bacaklı Macar âltûnu beşer guruşa ve tamü’l-vezn yaldız âltûnu beş guruş on paraya ve Mısır zer-i mahbûbu üçer guruşa alınup virilmesine ve bir akçe zammıye kabul itmemesine sa‘y-yı evfâ olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta‘yîn buyurulan sadr-ı a‘zam enderûn ağalarından el-Hac Hüseyin kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle vücûh-ı ahâli ve Bostancıbaşı Ağa kulları tarafından âdemîleri ve mahrûse-i mezbûrede kâ’in sarrâfan meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem‘an ve tav‘an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mucib-i emr-i ‘âlîşân her biri ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları evvelki vâki‘ül-hâldir. Fî 17 S. Sene 1202.

(99) Bir Ağalık 250 Neferin Ta‘yînatları Virildiği Re‘âyânın Tekâliflerine Takas

Budur ki, Vidin ser-askeri vezîr-i mükerrem ve muhteşem devletlü Mehmed Paşa Hazretleri’nin mâ’iyetinde mevcûd bulunmak üzere bir ağalık iki yüz elli nefer terakkîlü sipâhiyan neferâtlarının ve üzerlerine me’mûr ağaların ta‘yînatları virile deyû yedlerine i‘tâ buyurulan emr-i cihân-mutâ‘ mücebince neferât-ı mezkûre Mahrûse-i Edirne’ye vüsûl ve ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî ta‘yînatları i‘tâ olunup tarih-i i‘lâm günü mahrûse-i mezbûreden hareket ve mahall-i me’mûrelerine ‘azîmet eyledikleri vâki‘ül-hâl. Bi’l-iltimâs. Fî 23 S. Sene 1202.

[21b](100) Budur ki, Budin ser-askeri vezîr-i mükerrem ve muhteşem devletlü Mehmed Paşa Hazretleri’nin mâ’iyetinde mevcûd bulunmak üzere bir ağalık iki yüz elli nefer terakkîlü silâhdâr neferâtları ve üzerlerine me’mûr ağalarının ta‘yînatları virile deyû yedlerine i‘tâ buyurulan emr-i cihân-mutâ‘ mücebince neferât-ı mezkûre Edirne’ye vürûd ve ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî ta‘yînatları i‘tâ olunup tarih-i i‘lâm günü mahrûse-i

mezbûreden hareket ve mahall-i me'mûrelerine 'azîmet eyledikleri vâki'ül-hâl. Bi'l-iltimâs. Fî 23 S. Sene 1202.

(101) Beş Sene Mukaddem Saray-ı Hümâyûnda Helvâ-hâneye Mevzu' 89.990 Keyl Şa'ir Arpacılar Kethüdâsı ve Sâ'ir Muhammenen Bostancıbaşı Hıfzında ve Devr olunan 8.990 Keyl Şa'ir Noksân Geleceğini ve 8991 Keyl Mevcûd Oldığını ve Mehmed Efendi'nin Hıfzında Aişe Hâtun Mevzu 84.525 Keylden 8450 Keyl Noksân Geleceğini ve Bâkî Kalan 7675'den 38.000 Keyl Bergos İskelesi'ne Nakl El-Yevm 3835 Keyl Şa'ir Mevcûd Oldığını Tahmin

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kadr-i vâfi zehâyirin hâzır bulunması âkdem-i seferiyeden olmağla mukaddem ve mu'ahhar mübâya'a olunan zehâyirden şimdiye değin cem ve idhârı ne mikdârdır ve kusûru ne vakte dek olabilür ve mahrûse-i mezbûreye bundan âkdem cem ve idhâr olunup me'men mahalde muhafaza üzere olan zehâyirin dahi keyfiyeti meçhul olmaktan nâşî tashîh ve müretteb olan zehâyir-i cedîdenin ne vakte dek ardı alınacağı bilinmesine irade-i 'Aliyye ta'alluk itmekle mukaddem ihtiyâten cem olunan zehâyir-i ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle mu'âyene ve tahmin birle mikdârı tasrîhiyle keyfiyetini Der-sa'âdet'e i'lâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşına ve hâcegân-ı divân-ı hümâyûndan Edirne'de zehâyir cem'ine me'mûr Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları ve ma'rifet-i şer'den kâtib bendeleri ve Bostancıbaşı Ağa tarafından âdemîleri ve arpacıyan kethüdâsı ve sâ'ir muhammenler ile mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarının hıfzında olup saray-ı hümâyûnda helvâ-hânede mevcûd olan seksen dokuz bin dokuz yüz seksen keyl şa'ir beş sene mukaddem mübâya'a ve vaz' olunmuş el-yevm devr-i keyl olunmak lâzım gelse sekiz bin dokuz yüz doksan dokuz keyl noksân geleceğini ve seksen bin dokuz yüz doksan bir keyl el-yevm mevcûd olduğunu ve Mehmed Efendi kullarının hıfzında olup Aişe Hâtun Hân'ında mukaddemâ mübâya'a ve vaz' olunan seksen dört bin beş yüz yirmi beş keyl şa'irden devr-i keyl olunmak lâzım gelse sekiz bin dört yüz elli şa'ir noksân geleceğini ve bâkî kalan yetmiş altı bin yetmiş beş keyl şa'irden bâ-emr-i 'âlî otuz sekiz bin keyl şa'ir Bergos İskelesi'ne nakl olunup el-yevm otuz sekiz bin yetmiş beş keyl şa'ir mevcûd olundığı tahmin ve bâ-cemî'uhum şer'de ihbâr eyledikleri evvelki vâki'ül-hâldir. Fî S. Sene 1202.

(102) Edirne'den Kemâl Çayırı'na Zam Tarîkiyle 1500 Keyl Şa'îr 250 Keyl Dakık ve 25 Keyl Dakık-i Hâs 400 Kantâr Saman Nakl Olunmasına Ta'ahhüd

Budur ki, Kemâl Çayırı menziline nakl olunmak üzere Mahrûse-i Edirne kazâsından doksan bir senesi tertîbinin rub'u olarak tekmîl ta'yînat-ı asâkir için mevkûfâtдан mahrec memhûr ve mûmzâ sûret mücebince zam tarîkiyle bu def'a mübâya'ası fermân buyurılan bin beş yüz keyl şa'îr ve iki yüz elli keyl dâkîk ve yirmi beş keyl dâkîk-i hâs ve dört yüz kantâr saman mübâya'a ve îcâb iden bahâları ahâlilerinin tekâliflerine takas şartıyla ma'lûmü'l-keyl ve'l-mikdâr nüzul zahîrelerini bu günlerde mübâya'a ve cem ve tahsîl ve nüzul-i mezkûre ba'de'n-nakl hitâmı haberini Der-'aliyye'ye îlâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve ihtiyâran ve söz sahibleri ve sâire hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan Dergâh-ı Mu'allâ gedüklülerinden Abdullah Ağa kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve zâbitân meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ Kemâl Çayırı menziline nakl olunmak üzere mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurılan [22a] ma'lûmü'l-keyl ve'l-mikdâr zehâyirini bu günlerde menzil-i mezkûre nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîme her biri müte'ahhid oldukları vâki'ül-hâl. Fî 25 S. Sene 1202.

(103) Edirne'de 25 Hirfetin 49 'aded Haymeleriyle Ordular İhrâc Dâvud Paşa Sahrâsı'nda Bulunmak

Budur ki, iktizâ-yı hükm-i şer'at-ı garrâ ve ittifâk-ı ehl-i basîret ve şura ile izhâr-ı şe'âîr-i dîn ve ilâ-i kelimatullahü'l-mübîn zımında adû-yı dîn olan Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû'u mütehakkik olmakdan nâşî bi-menihi te'âlâ ordu-yı hümâyûn ihrâcdan asâkir-i muvahhidîne iktizâ iden malzemeleri tedârikinde zarûret ve müzâyaka çekilmemek için ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak üzere hirfet esnâfının aynı orduları ihrâc olunageldiğine binâen bu def'a dahi sefer-i hümâyûn-ı nusret-makruna 'azîmet olundukda ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak için mevkûfâtдан ihrâc olunan sûret-i defter mücebince Edirne'de vâki' yirmi beş hirfetin kırk dokuz 'aded haymeleri olup orduları ihrâc bâbında şeref-bahş-i sūdûr iden fermân-ı 'âlîşân ordu-yı hümâyûn ağası tarafından kollukçu Velî yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine lede'l-vürûd ve lâzımül-huzûr muvâcehelerinde feth ü kırâ'at

olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ sâlifü'z-zikr yirmi beş hırfetin mu'tâd-ı kadîm üzere iktizâ iden masrafları beynlerinde merî tutulan yamaklarının birbirlerine imdâd ve i'ânetleriyle ol-mikdâr haymeleri tanzîm ve yedlerine i'tâ olunup ve ber-mantûk-ı emr-i celîlü's-şân ordu-yı hümâyûn hareketinden mukaddem Dâvud Paşa Sahrâsı'nda mevcûd bulunmağa hırfet-i mezkûre esnâfî ta'ahhüd eyledikleri bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya 'arz ü i'lâm olundu. 23 S. Sene.

(104) 25 Kîse Da'vâ ve Terâfu' ve Ba'de'l-Hesâb 784 Guruş Hüküm Olunduğu

Budur ki, Aleksî nâm zimmî südde-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp âmmîsi Belgradlı Todorî nâm zimmî mukaddemâ mürd oldıkda Edirne sükkânından karındaşı Bilaş nâm zimmî bin yüz doksan dokuz senesinde yirmi beş kîselik emvâl ü eşyâsını zabt ve bunun hissesine isabet iden hisse-i irsiyyesini virmeüyü gadr eylediğın bildirüp mahallinde terâfu ve şer'le rü'yet ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zamî enderûn ağalarından mübâşir ta'yîn buyurılan Mustafâ Ağa yediyle ba'de'l-vürûd imtisâlen-leh müdde'î-i mesfûrun hasmı karındaşı Bilaş zimmîyi meclis-i şer'e ihzâr ve müdde'î-i mesfûr ile ba'de't-terâfu Bilaş zimmînin şer'le hesâbı rü'yet olundukda ol-dahi mevrusu halik-i mesfûrun terekesinden olmak üzere ancak üç 'aded sâ'at bahâsından bin iki yüz guruş ve bin üç yüz yetmiş beş guruşluk kıymetli yaldız âltûnu ve altı yüz guruş kıymetli dört buçuk kıyye sırma ve iki bin sekiz yüz kırk guruş kıymetli kırk dört kıyye kehribâ ve eşyâ semeninden yüz otuz guruş ki, cem'an altı bin yüz kırk beş guruş olup meblağ-ı merkûmdan rızâlarıyla olan iki bin üç yüz otuz üç guruş masârıfı fûrû-nihâde olundukda üç bin sekiz yüz on iki guruş bâkî kalup bundan iki bin iki yüz kırk dört guruş hisselerin mukaddemâ her biri ahz itdikden sonra bin beş yüz altmış sekiz mesfûr Bilaş zimmî yedinde bâkî kalup bunun dahi nisf-ı yedi yüz seksen dört guruş mesfûr Aleksî'nin hisse-i irsiyyesi olmağla meblağ-ı merkûm yedi yüz seksen dört guruş hissesin edâ ve teslîme mesfûr Bilaş zimmîye tenbîh-i şer'î olunduğu evvelki vâki'ül-hâldir. Mufassalan pâye-i serîr-i a'lâya i'lâm olundu. Bâkî emr hazret-i veliyü'l-emrindir. Tahfîren fi's-sabi' ve'l-işrîn min-Sâferü'l-Hayr sene isneyn ve mi'eteyn ve elf.

[22b](105) Gazi İbrâhim Beğ Mescidi Vakfı'nın Tevliyet, İmâmet, Cüz-hân, Sürb-ger, Mu'arref, Ferrâş Mahlûlden

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de merhum Gazi İbrâhim Beğ Mescid-i Şerîfi vakfının yevmî dört akçe vazîfe ile tevliyet ve yevmî dört akçe vazîfe ile imâmet ve yevmî bir akçe vazîfe ile cüz-hân ve yevmî nisf akçe vazîfe ile sürb-ger ve yevmî nisf akçe vazîfe ile mu'arref ve yevmî nisf akçe ile ferrâş cihatlerine mutasarrıf olan Ahmed Halîfe ibn Mustafâ bilâ-veled fevt olup ol-vechle yeri hâli ve cihat-ı mezkûreler mahlûle olmağın erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid Hâfız Ali ibn es-Seyyid es-Seyyid Mustafâ dâ'ileri her vechle layık ve mehel-i müstehak olmağla cihat-ı mezkûre müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm dâ'ilerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki'ül-hâldir. Bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya 'arz ü i'lâm olundu. Fî Gurre-i Rebiü'l-evvel Sene 1202.

(106) 'Attârlar Yamaklarından İmdâdiye Taleb ve 'Âdem-i Muhâlefetleri Bâbında

Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in 'attâr esnâfından bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Mehmed Ağa ve es-Seyyid İbrâhim Ağa ile Acı Mûsâ ve Yâsef ve Şimso ve sâ'irleri meclis-i şer' de her birleri takrîr-i kelâm ve tanzîm-i hâl eylediler ki, biz iki 'aded hayme ile 'attârân esnâfından olup işbu sene-i mübâreke de sefer-i hümâyûn muhakkak olup orduların ihrâclarına emr-i 'âlî sâdir olmağla imtisâlen-leh ordumuzun ihrâc tanzîmine mübâderet eylediğimizde mahrûse-i mezbûrede sâkin ketenciler ve şekerçiler ve bal mumcılar ve kahveciler ve duhâncılar ve kâğıdcılar ve meskici ve güllâbcılar işbu yedimizde olan teşrifat mücebince bizim esnâfımıza yamak olmalarıyla sefer-i hümâyûn vukû'unda kadîmden berü bize imdâdiye viregelmeleriyle kadîmi üzere imdâdiye taleb eylediğimizde hilâf vâki' imdâdiyelerini edâda muhâlefet itmeleriyle sefer-i hümâyûn vukû'larında kadîmden berü esnâfımıza viregeldikleri imdâdiyelerini kemâ-fi's-sâbık esnâfımıza edâ eylemeleri bâbında bir kıt'a emr-i 'âlî sūduru niyâzında olduklarımızı Der-devlet-i medâra i'lâm idivir deyû her biri istîdâ'-yı inâyet itmeleriyle bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i ma'delet-karâra 'arz ü i'lâm. Fî 3 Ra. Sene 1202.

(107) Habbâzların Yamaklarının Teşrifatdan Defterleri İhrâc ve Harclarına İmdad Eylemeleri

Budur ki, işbu sâl-i nusret-iştimâlde vukû‘u mütehakkik olan sefer-i hümâyûn-ı zafer-makrûna me‘mûr asâkir-i muvahhidînin malzemeleri tedârikinde zarûret ve müzâyaka çekilmemek için ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak üzere Mahrûse-i Edirne‘den aynı orduları ihrâcî emr ü fermân buyurulan hırfet esnâfından habbazan esnâfî meclis-i şer‘e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ani‘l-merâm eylediler ki, Sâ‘ir hırfetin ordu ihrâclarında iktizâ iden harcları beynlerinde mer‘î tutulan yamaklarının imdâd ü i‘ânetleriyle haymeleri tanzîm oluna gelüp lâkin hırfetimiz yamakları ma‘lûm olmamağla canbazda fitne yamak olanlar kimler ise defter-i teşrifatdan sureti ihrâc ve ordularımızın harclarına imdâd ve i‘ânet itmeleri bâbında bir kıt‘a emr-i ‘âlîşân sūduru niyâzında oldukların bi‘l-iltimâs. Fî 2 Ra. Sene 1202.

(108) Habbâzân Yamaklarından Bilâ-Muhâlefet İmdâdiye Virmeleri Bâbında

Budur ki, işbu sâl-i nusret-iştimâlde vukû‘u mütehakkik olan sefer-i hümâyûn-ı zafer-makrûna me‘mûr asâkir-i muvahhidînin malzemeleri tedârikinde zarûret ve müzâyaka çekilmemek için ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunmak üzere Mahrûse-i Edirne‘den aynı orduları ihrâcî emr ü fermân buyurulan hırfet esnâfından habbâzân esnâfî bâ-cemî‘uhum meclis-i şer‘e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ve ta‘bîr-i ani‘l-merâm iderler ki, Sâ‘ir hırfetimiz ordu-yı sâire kıyas olmayup iki hayme ile ordularımızın harcları küllîyetlü mala muhtâc olup beynimizde her birimiz haddinden ziyâde ordu harcı virüp yine tanzîmi mümkün [23a] mümkün olmadığından mahrûse-i mezbûrede kâ‘in keresteci ve doğramacı esnâfî habbâzlar ordularını harclarına imdâd idegelmişler iken şimdi inad ve muhâlefet eylediklerinden nâşî ordularımızın tanzîmi müşkil olmağla esfar-ı sâbıkâda olageldiği üzere tarafeyne gadr ü himaye olunmayarak sâlîfû‘z-zikr keresteci ve doğramacı esnâfından ordularımızın harclarına imdâd itdirilmek bâbında fermân-ı ‘âlîşân sūduru niyâzında oldukların bi‘l-iltimâs mu‘allâ pâye-i serîr-i a‘lâya i‘lâm olundu. Fî gurre-i Rebî‘ü‘l-evvel sene 1202.

(109) Beş ‘aded Serdengeçdi Bayrakları 150 Nefer Serdâr Bayrağından Bu Def‘a Tamâmen ve Hitâmen Çıkarılan İki Serdengeçdi ve 150 Nefer İle Serdâr Bayrağı

Budur ki, bu def'a Özü Kal'ası'na asker iriştirilmesi muktezî olduğına binâen ocak tarafından mukaddemâ kazâlardan asker sürücisi ta'yîn olunan kul kethüdâsı esbak Süleyman Ağa ile bi'l-muhabere ittifâk ve mûmâ-ileyh ile ihtimâm iderek asâkir-i mürettebeden Rûmili'nin orta kolu yemîn ü yesârında olanları ihrâc eylemedikce kazâlardan bir hatve ilerü hareket itmeyüp ol-vechle dâmen-i der-miyân-ı hamiyet olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolu yemîn ü yesârında kâ'in mevâlî-i izâm ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından asâkir irsâline ta'yîn buyurulan Abdullah Paşa damadı Ahmed Ağa kullarına ve kuzât ve nüvvâb ve şehîr kethüdâları ve yeniçeri serdârları ve iş erlerine hitâben şeref-rîz-i sūdûr bulan evâmîr-i 'aliyye-i cihân-mutâ'-i hakâni kapucubaşı-i mûmâ-ileyh kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve yeniçeri zâbit-i ve ocak ihtiyârları ve iş erleri meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda seman ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ bundan âkdem mahrûse-i mezbûreden bâ-emr-i 'âlî-i hazret-i cihân-darî matlûb buyurulan beher yüz yirmişer nefer müsellağ ve piyâde yeniçeri ile beş 'aded serdengeçdi bayrakları ve üç nefer ile iki 'aded serdâr bayraklarından mukaddemâ üç 'aded cedîd serdengeçdi bayrakları neferâtlarıyla ve bir serdâr bayrağı yüz elli neferâtıyla mahall-i me'mûrelerine irsâl olunup bu def'a dahi kezâlik neferâtlarıyla iki 'aded serdengeçdi bayrakları ve yüz elli nefer yeniçeri ile bir serdâr bayrağı mahrûse-i mezbûreden mûmâ-ileyhin ihtimâmıyla ihrâc ve mahall-i me'mûrelerine 'azîmet eyledikleri vâki'ül-hâl. Fî 5 Ra. Sene 1202.

(110) Semizce Menziline Bârgîr Olmayup Perişân Olmağla Edirne Menzil Bârgîrleri Zağra, Filibe'ye Gidüp 'Âdem-i Tahammülleri

Budur ki, memâlik-i vesî'atül-mesâlik-i pâdişâhânedede vâki' menâzilin vaz'-ı umûr-ı mühimme ile acaleten i'lâmı muktezî olan husûsatın tanzîmine me'mûr hademe-i Devlet-i 'Aliyye ve sâ'ir ulakların seri'ü's-seyr ile 'azîmet ve 'avdetleri içün olup yüsücü ve mültezim makûlelerine menzil bârgîri virilmeyüp ol-vechle menziller muntazam iken bazı mültezim ve tüccâr makûlelerine menzil bârgîri virilüp süvâr olduklarında menzillerin ihtilâl-i nizâmına bâ'is olup Edirne ve Canca ve Semizce menzil-hânelerinde bârgîr olmadığından Filibe menziline bârgîrleri Edirne'ye gelmediğinden tahammül idemeyüp umûr-ı mühimme ile âmed-şüd iden ulakların mekslerine bâ'is olmağın ma'rûz-zikr Edirne ve Canca ve menzillerini gereği gibi tanzîmine dikkat ve ihtilâl-i nizâmları inhâ olunmak lâzım gelür ise te'dîb ve gûş-i mâl

olunacakları muhakkak ve umûr-ı menzile dikkat ve hüsn-i nizâm üzere i'mâl [23b] ve idâreleri husûsuna ihtimâm olunmak bâbında Edirne ve Filibe kâdîlarına ve sâ'ir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve vücûh-ı memleket iş erlerine hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve şehr kethüdâları ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kulları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında hademe-i Devlet-i 'Aliyye ulaklar Edirne menzili bârgîrlerine süvâr olup Semizce menzilinde bârgîr olmayup küllîyen perişân olduğundan Edirne menzili bârgîrlerini Zağra'ya ve Filibe'ye sürdüklerinden bir vechle tahammül mümkün olmayup ve umûr-ı mühimme ile vürûd iden hademe ve ulaklar mahrûse-i mezbûreye vürûd eyledikleri anda bârgîrlerine irkâb olunup bir sâ'at tevkîf olunmayup ve bundan böyle dahi Mahrûse-i Edirne menzilinün hüsn-i nizâmına sa'y ü ihtimâm eylemek üzere müte'ahhid olduklarını her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'ül-hâl. Fî 11 Ra. Sene 1202.

(111) İslâmbol Zer-i Mahbûnun Çekirdeği 432 Akçe Mısır Mahbunun Çekirdeği 41 Akçe Fındık Macarın Çekirdeği 35 Akçe Yıldızın Çekirdeği 36 Akçe Noksân Gelürse Fimâ-Ba'd Tamü'l-Vezn Ola

Budur ki, memâlik-i mahrûsede cereyân iden mu'amelâtın gabn ü ihtilâlden vikâyesi gerek sikke-i hâsene-i dâverâne ve gerek düvel-i nasarâ sikkeleriyle meskuk ecnâs-ı nukûd-ı zecniyenin mikdâr ü veznleri tam olmasına mütevakkıf olduğına bundan âkdem nâkisü'l-vezn âltûnun revâcı evâmîr-i ekîde ile men olmuş iken bazı ashâb-ı tama' memnu' olmayup ellerine tamül-vezn âltûnları kat' itmeleriyle her kimlerinin yedlerinde nâkis âltûn bulunur ise değer bahâsı beyaz akçe olarak ashâbına teslîm ve nâkis âltûnları ahz ve Der-sa'âdet'e irsâl ve darb-hâne-i 'âmireye teslîm ve bedelini ahz ve bu def'a ecnâs âltûnun fiât-ına bâ-emr-i 'âlî virilen nizâm-ı cedîde nazaran İstanbul zer-i mahbunun beher çekirdek noksânı kırk ikişer buçuk akçe ve Mısır zer-i mahbunun beher çekirdeği kırk bir akçe ve fındık ve Macar âltûnlarının beher çekirdeği otuz beşer buçuk akçeden ve yıldız âltûnunun beher çekirdeği otuz altışar akçe itmekle nâkisü'l-vezn ecnâs âltûnun noksânları tatbîk ile tenzîl olunarak cem' ve ecnâs mikdârları mübeyyin cânib-i şer'den mümzâ defteriyle pey-der-pey Der-sa'âdet'e irsâl ve darb-hâne-i 'âmireye teslîm ve değer-bahâlarını ahz eylemleri için cümleye tenbîh ü tekîd

olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzera-yı i'zâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve mütesellimler ve şehîr kethüdâları ve iş erlerine hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân sadr-ı a'zam enderûn ağalarından Ömer Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve sarrâfân meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ her birleri ber-mantûk-ı emr-i 'âlî harekete kıyâm eyledikleri vâki'ül-hâldir. Fî 11 Ra. Sene 1202.

(112) Çöke'de Muhyiddin Baba Zaviyesi'nin Vekîli Yûsuf Bendile Yerine Mustafâ Vekîl Nasb ve Mütevelliyesi Umûra Karışmaması

Mahrûse-i Edirne'ye muzafe Çöke nâhiyesine tâbi' Hacı Danışmend Karye'si ahâlilerinden otuz neferi mütecâviz mazbutü'l-esami müslimîn meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, karyemize bir sâ'at mesafe Muhyiddin Baba Zaviyesi'nin bâ-berât-ı 'âlîşân zaviyedârı sagîr Ali bin Mustafâ tarafından zaviye-i mezbûre umûrını rû'yete vekîli Yûsuf bin Mehmed zaviye-i mezbûrenin vakf hayvanlarından on üç re's hayvânâtı âhere hilâf-ı şer' bey' ve aşarını kendi menziline nakl ve âyende ve revendeye itam-ı ta'am itmeyüp hıyâneti zâhir ve mezbûr vekâletden azl olunup [24a] sagîr-i mezbûrun babası Mustafâ bin Veliyüddîn bâ-hüccet-i şer'îye cümlemizin ihtiyârıyla vekîl nasb buyurılıp lâkin zaviye-i mezkûre arâzisinin mütevelliyesi olan Şerîfe Fatıma kendi hâlinde olmayup zaviye-i mezkûreye müte'allik umûrları hilâf-ı şart-ı vâkıf Âsitâne-i 'Aliyye'ye 'arz ve zâviyenin perişân olmasına bâdî olmağla mütevelliyeye-i mezbûreye müdahale itmemek ve 'arz ider ise i'tibâr olunmamak bâbında kalemine kayd ve zâviye-nîşîn olan sagîr-i mezbûr yedine bir kıt'a emr-i 'âlîşân ihsân buyurılması emr-i savâb idüğünü Der-devlet-i medâra i'lâm idivir deyû her biri ber-vech-i hasbî istîdâ'-yı inâyet eyledikleri evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 15 Ra. Sene 1202.

(113) Edirne ve Akpınar Menzillerine Zehâyir Mübâya'a ve Pey-der-Pey Nakl ve Ordu-yı Hümâyûn Vürûdundan Mukaddem Müheyyâ Olunmak

Budur ki, işbu sene-i mübâreke sefer-i hümâyûnum muhakkak olmakdan nâşî memerr-i ordu-yı hümâyûn olan menâzilde mevcûd bulunmak üzere iki def'a da tertîb olunan yol zahîreleri yerlü yerinden cem ve tahsîl ve idhâr ü müheyyâ olunmak

zarûriyât-ı umûrdan olmağın Edirne kazâsından Edirne ve Akpınar menzillerine nakl olunacak menzil zahîrelerini bir an âkdem tedârik ve menzil-i mezkûrlara nakl itdirilüp ihmâl ve müsmahadan ziyâde tahâşî ve mücânebet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne ve Akpınar menzillerine zehâyir nakline me'mûre ve sâire hitâben şeref-vürûd iden emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve zehâyir nakline me'mûr bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında menzileyn-i mezkûreyne mübâya'a zehâyirleri pey-der-pey nakl olunup ordu-yı hümâyûn vürûdünden mukaddem tekmîl ve hâzır ü müheyyâ olunmak üzere olunduğın her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'ül-hâl. Fî 15 R. Sene 1202.

(114) Varna ve İsmâil Taraflarına Getürilecek Top-keşân 135 re's Bârgîrleri Tanzîm ve Vaktinde Hacıoğlu Bazarı Kasabası'nda Bulunmak Üzere Her Biri Bi'l-ittifak Dâmen-i Der-miyân-ı Gayret

Budur ki, işbu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûn muhakkak olmakdan nâşî Varna ve İsmâil taraflarına gönderilecek toplar lâzimesi için ber-mu'tâd beher resine yirmişer guruşdan îcâb iden bahâsı mübâşir yedinden an-nakd ashâbına edâ olunarak Edirne kazâsından mübâya'ası tertîb olunan yüz otuz beş re's bârgîrlerini bir an âkdem mübâya'a ve Şubat içinde cümlesini Hacıoğlu Bazarı kasabasına ordu-yı hümâyûn varmazdan mukaddem bârgîr-i mezkûrları kasaba-i mezbûrede indirilmesine bi'l-ittifak mezîd sa'y ve ihtimâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-rîz-i vürûd iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan hazret-i sadr-ı a'zam Tatarı yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve vücûh-ı ahâli bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûreden bâ-emr-i 'âlî mübâya'ası tertîb buyurılan yüz otuz beş re's top-keşân bârgîrleri tanzîm ve vakt-i mezbûrede Hacıoğlu Bazarı kasabasında mevcûd bulunmalarına her biri bi'l-ittifak dâmen-i der-miyân-ı gayret eyledikleri vâki'ül-hâldir. Fî 15 R. Sene 1202.

(115) Aydos Anbarına Müretteb Dakîk ve Şa'ir Gâyet Pâk ve 'Alâ Olarak Mübâya'a ve Anbara Nakl ve Bâkî Kalanı Müretteben Tanzîm ve Kabzına Me'mûra Teslîm Olunmak Üzere Oldıkları

Budur ki, ma'lûmü'l-'aded kazâlardan Aydos anbarına müretteb tevârüd iden dâkîk ve şa'irden dâkîkin ekseri esmer olmakdan nâşî zehâyir-i mezkûre cunûd-ı müvahhidinin ve bâ-husûs ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrun lâzimesi için müretteb olmağla anbar-ı mezkûre müretteb gâyet pak ve 'alâ olarak bir sâ'at mukaddem mübâya'a ve anbar-ı mezkûre nakle cümleliz sa'y ve gayret ve hilâfî vaz' ü hâlât vukû'undan ziyâde mücânebet olunmak bâbında tekîd ve isticali hâvî bu dâ'îlerine ve mübâya'a zahîreleri Aydos anbarına müretteb [24b] kazâların kuzât ve nüvvâbına ve zehâyir cem'ine me'mûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûnumdan Kâmil Mustafâ Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' mübâya'acı mûmâ-ileyhin âdemîsi yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûre kazâsından Aydos anbarına müretteb dâkîk, şa'ir pey-der-pey nakl olup bekayasî dahi sa'y ü ihtimâm idüp tamâmen anbar-ı mezkûre irsâl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîm olunmak üzere oldığını inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'ül-hâl. Fî 17 Ra. Sene 1202.

(116) Kemâl Çayırı Menziline Tertîb Olunan Zehâyire Zam Olunan Mübâya'a ve Pey-Der-Pey Nakl Olunmada ve Çend-rûz Zarfında Tekmîl Olur Didikleri

Budur ki, bundan âkdem doksan yedi senesinde Çekmece-i Sagîr'den Sofya'ya varınca hilâl-i tarîkde vâki' menâzilde mevcûd bulunup lede'l-iktizâ sefere çıkılmak lâzım gelür ise ga'ile çekilmemek için Kemâl Çayırı menziline tertîb olunan menzil zahîresi şimdiki hâlde sefer-i hümâyûnun tahakkuku sebebiyle kadr-i kifâyeden dûn ve zammı iktizâ iden ma'lûmü'l-mikdâr iki de tertîb olunan zehâyir-i ma'lûmenin yerlü yerinden serî'an ve acilen tanzîm ve menzil-i mezkûre nakl olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve husûs-ı mezkûre mübâya'acı ta'yîn buyurılan Dergâh-ı Mu'allâ gedüklülerinden Abdullah Ağa kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve

ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ menzil-i mezkûre müretteb olan ma'lûmü'l-mikdâr mübâya'a zahîresi pey-der-pey menzil-i mezkûre nakl olunmada olup çend-rûz zarfında tekmîl olur deyû her biri meclis-i şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'ül-hâldir. Fî 25 Ra. Sene 1202.

(117) Mübâya'acı ve Aydos'daki Anbara Nakl ve Çend-rûz Zarfında Tekmîl Olur Deyû

Budur ki, Aydos'a nakl ü idhâl olunmak üzere bin iki yüz senesi mahsûlünden olarak ma'lûmü'l-'aded kazâlardan mübâya'ası tertîb olunan ma'lûmü'l-keyl dâkîk ve şa'îrden şimdiye dek tahsîl ve der-anbar olunan zahîrenin mikdârı ma'lûm olmayup ve şitâ takarrüb itmekle zehâyir-i mezkûre bu günlerde kâmilen tahsîl ve anbar-ı mezkûre vaz' olunup kusûr ve müsâmahadan begâyet tahâşî ve mücânebet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mübâya'a zahîreleri Aydos'a nakl olunacak kazâların kuzât ve nüvvâbına ve hâcegân-ı dîvân-ı hümayûndan mübâya'a cemî'ne me'mûr Kâmil Mustafâ Efendi kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr iden emr-i cihân-mutâ' mübâya'acı-i mûmâ-ileyhin tarafından âdemîsi yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve zâbitân meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mübâya'a-i mezkûre zahîresi pey-der-pey Aydos anbarına nakl ve çend-rûz zarfında tekmîl olur deyû meclis-i şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'ül-hâldir. Fî 25 Ra. Sene 1202.

(118) Seyyid Mehmed Efendi'nin Tarafından Vekîli Hacı Numan'dan Ba'de'l-Hesâb 5500 Guruş Da'vâ Mezbûr Nu'man'ın Kayın-pederi Ali Beğ ve Oğlu Mustafâ Kefîl-i Bi'l-Mâl Olup Mezbûrân Edirne'ye İhzâr ve Terâfu' Olunmak

Budur ki, Âsitâne-i 'Aliyye sükkânından es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi'nin tarafından vekîl-i şer'îsi Mehmed Emîn Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüp müvekkilem mezbûrun el-Hac Numan bin Mahmud zimmetinde bedel-i iltizâm mallarından bir kıt'a deyn temessükü mücebince [25a] dadel-hesâb beş bin beş yüz guruş alacak hakkının edâsına mezbûr el-Hac Nu'man'ın Ahyolı kazâsına

tâbi' Kara Evrek Karye'si sükkânından mezbûrun kayın-pederi Ali Beğ ve oğlu Mustafâ kefil-i bi'l-mal olup mezbûr el-Hac Numan Arnabudluk'da Koçine'de sâkin olup ve kefil-i mezbûrlar ile mahallinde terâfu'-i şer' mümkün olmamağla mezbûran Ali Beğ ve oğlu Mustafâ li-ecli't-terâfu'î'ş-şer'î Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kulları mübaşeretiyle Mahrûse-i Edirne'de huzûr-ı şer'e ihzâr ve terâfu'-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında ber-minvâl-i muharrer bir kıt'a emr-i 'âlî sūduru recâsında olduğı Derdevlet-i masîre 'arz ü i'lâm idivir deyû istîdâ'-yı inâyet itmekle vâki'ül-hâl bi'l-iltimâs. Fî 25 Ra. Sene 1202.

(119) Edirne ve Akpınar Menzillerinin Zehâyir-i Sülûsândan Ziyâde Cem ve Nakl ve Bâkileri Dahi Çend-rûz Zarfında Tekmîl Olunması

Budur ki, işbu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûn muhakkak olmakdan nâşî memerr-i ordu-yı hümâyûn olan menâzilde mevcûd bulunmak üzere iki def'a tertîb olunan zahîreleri yerlü yerinden cem ve tahsîl ve idhâl ve müheyyâ olunmak zarûriyât-ı umûrdan olmağın Edirne kazâsından Edirne ve Akpınar menzillerine nakl olunacak menzil zahîreleri bir an âkdem tedârik ve menzil-i mezkûrlara nakl itdirilüp ihmâl ve müsmahadan ziyâde tahâşî ve mücânebet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne ve Akpınar menzillerine zehâyir nakline me'mûra ve sâire hitâben şeref-vürûd iden emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli ve zehâyir nakline me'mûr bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında menzileyn-i mezkûreyne müretteb mübâya'a zehâyirlerinin pey-der-pey nakl olunanları şimdiye değin bâ-defter sülûsânından ziyâdesi cem ve nakl ve bâkî kalanları dahi çend-rûz zarfında tekâmül eylemeklik üzere oldukların her biri meclis-i şer'de inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'ül-hâl. Fî 14 Ra. Sene 1202.

(120) Sirkat Töhmetiyle Bostancıbaşı Habsinde Olanların Ahâli-i Belde Hüsn-i Hâllerini ve Kefil Oldıklarını ve Sebilleri Tahliye

Marûz-ı abd-i dâ'î-i Devlet-i 'Aliyye'leridir ki, hayât ü memâtı nikmet-i simât olan Şâhin Giray'ın bundan âkdem Mahrûse-i Edirne'de Kapan-ı Meyve nâm hânın fevkânî odalarının birinde mevcûd eşyâsından bâ-emr-i 'âlî mücerred mübâya'a için evânî-i sîm ü zeri ve işe yarar eşyâsı mübâşiri Dergâh-ı 'Âlî gedüklülerinden Zaim

Feyzullah Ağa kulları ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le yegân yegân ism ü resmiyle tahrîr ve mûmzâ ve mahtûm defteriyle Der-‘aliyye’ye mübâşir-i mezbûr ma‘rifetiyle irsâl olunup eşyâ-yı bâkiyesi mübâşir-i mezbûre defteriyle cümle muvâcehesinde teslîm ve oda-i mezkûre vaz‘ ve tekfil ü temhîr eylediği günden birkaç gün mürûrunda leylen oda-i merkûmun nakl-i kebîr olundığın mübâşir-i mezbûr ihbâr ve mübâşir-i merkûm ve Bostancıbaşı vekîli ve bi’l-cümle vücûh-ı ahâli ve bu ‘abd-i dâ‘ileri hân-ı mezbûre varılıp oda-i mezkûrde olan eşyâ-i bâkiyeyi birer birer defterlere tatbîk iderek rü’yet olundukda yalnız gayişe kabrası ve âltûn sagîr tas ve kapudan sâ‘ati zâyi’ olmağla hân-ı mezkûrun odalarında sâkin ve beytûtet idenlerden Hancı İbrahim’in Arab gulâmı ve şekerçi kalfası ve kuyumcu ve kalfaları ve sâ‘irleri bi’l-cümle habs ve her birleri ba‘de’l-istintâk şer‘an üzerlerine hükm terettüb itmediğinden her biri kefile bend ve sebilleri tahliye olunup lâkin kuyumcu ve kalfaları ve Hancı İbrahim’in Arab gulâmı ve şekerçi kalfasının odaları oda-i mezbûre karîb olduğundan bir müddet dahi mahbesde kalmış iken şeref-rîz-i vürûd iden mektûb-ı emr-i üslûb-i hazret-i sadr-ı a‘zamî mûcebince mesfûrları habsden huzûr-ı şer‘e ihzâr ve her bir [25b] tekrâr istintâk olunmağın cevâbında bi’l-küllîye inkâr ve “Bizleri ahâli-i belde bilürler. Tezkiye ve istihbâr idiniz.” deyû istirhâm itmeleriyle mahrûse-i mezbûre sükkânından mazbûtü’l-esâmî cem-i kesîr müslimîn meclis-i şer‘e gelüp mesfûrların muvâcehelerinde “Bunlardan bu târihe gelince bu misilli hilâf-ı şer‘ hareket mesmû’ ve rü’yet olunmadığından gayri bir nesne ile dahi müttehim değillerdir.” deyû her biri mertebe-i şehâdetde ihbâr ve her biri mesfûrlara kefil ve ol-vechle şer‘an üzerlerine hükm terettüb itmediğinden sebîlleri tahliye olundığı vâki‘ hâldir. Fi 21 Ra. Sene 1202.

(121) Yahûdîyi Katl ve Katli Ba‘de’s-Sübût Kısâsile Hükm Ba‘dehu Sulh 600 Guruşa

Derûn-ı hisârda Hâce Sipâh ve el-Hac Bedreddin Mahalleleri ittisâlinde cerihan hâlik olan Saver veled-i Mosi’nin verâseti zevce-i metrûkesi Suhle binti Manol ile sülbîye sagîre kızı Sünbül’e ve sagîr oğulları Mûsâ ve Avram ile zevce-i mezbûre batnında zâhir hamle ba‘de’l-inhisâr bâ‘isetü’l-mürâsele zevce-i mezbûre Suhle Yahûdî’ye kendi tarafından âsâleten ve sagîr-i mezbûrun taraflarından min-kıbeli’ş-şer‘ vasîleri olmağla vesâyeten meclis-i şer‘e Todori veled-i Himo zimmî muvâcehesinde bi’l-âsâle ve bi’l-vesâye ve bi’l-verâse üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp “Zevcim mevrûsumuz hâlik-i mezbûru târih-i mürâseleden bir gün mukaddem

Bazarirtesi günü ba‘de’z-zuhr mahalleteyn-i mezbûreteyn sükûnda merkûm Todori zimmî sağ eliyle beyâz kabzalı bıçak ile mevrûsumuz hâlik-i mezbûrun sol memesi üzerinden üç yerinden bî-gayr-i hak umden darb ü cerh ve müte’essiren ol anda hâlik olmağla mezbûrden su‘âl olunup mûcib-i şer‘îsi icrâ olunmak bi‘l-âsâle ve bi‘l-vesâye matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ves-su‘âl ve‘l-inkâr müdde‘iye vasî-i mezbûreden da‘vâ-yı mezkûresini mübeyyin beyyine taleb olundukda âhrâr-ı ricâl-i Yahûdîyandan ve İstânbûl cemâ‘atinden Hacı Doğan Mahallesi’nden Avram veled-i Nito Yahûdîler meclis-i şer‘e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi‘l-hakîka müdde‘iye-i mezbûrenin mevrûsları hâlik-i merkûm Savo Yahûdî mahalleteyn-i mezbûreteyn sükûnda ba‘de’z-zuhr Bazarirtesi günü merkûm Todori zimmî beyâz kabzalı bıçak ile sağ eliyle sol memesi üzerinden üç yerinden Savo Yahûdî’yi bî-gayr-i hak umden darb ü cerh idüp Yahûdî-i mesfûr cerh-i mezkûrun te’sîrinden nâşî ol anda hâlik oldu. Bizler bu husûsa bu vech üzere şahidleriz. Şehâdet dahi ideriz.” deyû her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iye itmeleriyle ba‘de’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olması mücebince vasî-i mezbûrunun talebiyle merkûm Todori zimmînin kısâs-ı katline ba‘de’l-hükm işbu mürâsele tahrîr ve irsâl olundu. Vüsûlünde gerekdir ki, merkûm Todori zimmîyi vasî-i mezbûrenin talebiyle tertîb-i cezâ eyleyesiz. Ves-salam. Fi Ra. Sene 1202.

(122) Çingâne İskelesi’ne Târîh-i İ‘lâmdan İki Sene Mukaddem Nakl Olunup İle’l-Ân Anlardan Edirne Nüzul Gelmediğinden Gayri Hâla Karyelerinde Hâneleri Hâli Oldığı

[26a]Budur ki, bundan âkdem Çingâne İskelesi’nin i‘mârına irâde-i ‘aliyye ta‘alluk idüp ma‘lûmü’l-‘aded kazâlardan iki yüz nefer ehl-i islâm ve yüz yirmi beş zimmî re‘âyâları iskele-i merkûma nakl ü iskân olunmak bâbında mukaddemâ sâdır olan emr-i ‘âlîşân mantûkınca tertîb-i mezkûrden Edirne ve Kırkkilise ve Şumnu kazâları ahâlileri bir nefer irsâl itmemeleriyle ma‘rû’z-zikr kazâlar ahâlileri hisselerini bir sâ‘at âkdem iskele-i mezbûre nakl ü iskân itmeleri bâbında bu dâ‘îlerine ma‘lûmü’l-‘aded kazâların kuzât ve nüvvâbına Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve sâire hitâben şeref-südur bulan emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi‘l-cümle vücûh-i ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ cevâblarında iskele-i mezbûreye iskân için bundan âkdem üç def‘a isti‘lâm olundukda mukaddemâ Mahrûse-i Edirne’ye muzâfa Çöke nâhiyesi kurâlarından seksen hâneli

re'âyâ karyelerinden İsliva Karye'si re'âyâları 'iyâl ü evlâdları ile bâ-cemî'uhum ve havâlîsinden dahi bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurulan mikdâr iskele-i mezbûreye târîh-i i'lâmdan iki sene mukaddem nakl olunup ile'l-ân anlardan bu tarafa ferd-i vahid vürûd itmediklerini ve hâla karye-i mezkûrede hâneleri hâliye olduğunu her biri huzûr-ı şer' de inhâ ve takrîr itmeleriyle evvelki vâki'ül-hâldir. Fi 27 Ra. Sene 1202.

(123) Edirne Menzili İçün Rûz-ı Hazerinde 275 İştira Bu Hilâlde Dahi Yüz Bârgîr İştira Olunup Üç Yüz Bârgîr Olmuştur. Edirne Kifâyet İder ve Bir Tarafdan Zamimeden Hâli Olunmaz. Lâkin Semizce Menzili Üç Aydan Berü Perîşân ve Cabaniçe Dahi Kazâmızdan Olmayup

Budur ki, memâlik-i vesiatül-mesalik-i pâdişâhânede vâki' menâzilin vaz'ı umûr-ı mühimme ile acaleten i'lâmı muktezi olan husûsatın tanzîmine me'mûr hademe-i Devlet-i 'Aliyye ve sâ'ir ulakların seriüs-seyr ile 'azîmet ve da'vetleriçün olup yolcu ve mültezim makûlelerine bârgîri virilmeyüp ol-vechle menziller tanzîm iken bazı mültezim ve tüccâr makûlelerine menzil bârgîri virilüp süvar olduklarında menzillerin ihtilâl-i nizâmına bâ'is olup Edirne ve Cabaniçe ve Semizce menzil-hânelerinde bârgîr olmadığından Filibe menziline bârgîrleri Edirne'ye gelmediğinden tahammül idemeyüp umûr-ı mühimme amed-şüd iden ulakların mekslerine bâ'is olmağın ma'rûz-zikr Edirne ve Cabaniçe menzillerini gereği gibi tanzîmine dikkat ve ihtilâl-i nizâmları inhâ olunmak lâzım gelür ise tedib-i gûş-i mâl olunacakları muhakkak ve umûr-ı menâzile dikkat ve hüsn-i nizâm üzere i'mâl ü idâreleri husûsuna ihtimâm olunmak bâbında Edirne ve Filibe kâdîlarına ve sâ'ir kazâların kuzât ü nüvvâbına ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben şeref-rîz-i südur iden emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve şehir kethüdâsı ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kulları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Edirne menzili için sene-i sâbıkâ rûz-ı hazerinde iki yüz yetmiş beş bârgîr iştirâ olunup ve bu hilâlde dahi yüz bârgîr iştirâ olunup mecmu üç yüz bârgîr olmuştur ve Edirne'ye kifâyet ve bir tarafdan dahi zamimeden hâli olunmaz. Lâkin Semizce menzili üç aydan berü perîşân ve Cabaniçe dahi kazâmızdan olmayup âher kazâdan olduğundan ahâlisi tekâsüllerinden nâşî bârgîrlerine ihtimâm itmediklerinden hâla perîşân ve perâkende olmağın Edirne'den ulaklar bârgîre rükûb ve Zağra ve Kızanlık ve Filibe'de dizginlerin

çeküp bu târîhe gelince bu misillü nesne olmayup ancak Semizce ve Cabaniçe menzillerinde bârgîrler olmadığından Edirne menzili bârgîrleri [26b] bir dürlü tâkat ve tahammül getüremediklerin meclis-i şer‘e gelüp her biri hakikat-i hâl bu vechle olduğunu beyân ve Der-devlet-i ‘Âliyye’ye ol-vechle i‘lâm olunmasını iltimâs itmeleriyle evvelki vâki‘ül-hâldir. Fi 27 Ra. Sene 1202.

(124) Adada Şütürân Ahûrının Keşfi ve Defter ü İ‘lâmı

Budur ki, Mahrûse-i Edirne civârında vâki‘ Ahi Köyü Karye’sinde olan şütürân ahûrları mürûr-ı eyyâm ile bazen münhedim ve bazen temayül-i inhidam ve muhtâc-ı ta‘mîr olmağla zikr olunan ahûrların fenâ-pezîr ve muhtâc-ı tecdîd ve ta‘mîr olan mahalleri mahallinde ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetiyle bi’t-taharrî cânib-i mîrîyi sıyanet olunarak keşf ü mu‘âyene ve memhûr ve mümzâ keşf defterini Der-‘aliyye’ye irsâle mübâderet olunmak bâbında bu dâ‘îlerine hitâben şeref-rîz-i südur iden emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh kıbel-i şer‘den kâtib ve Çukadâr ve mahrûse-i mezbûre mi‘mârı Mehmed Said Ağa kulları ve sâ‘ir ebniye ve sukûf ahvâline vukûf-ı tamı olan mazbûtü’l-esâmî kimesneler ile karye-i mezbûrede şütürân ahûrlarına varup ahûr-ı mezkûrların muhtâc-ı Ta‘mîr olan mevâzi’lerini kıbel-i mîrîyi sıyanet iderek yegân yegân mesaha ve keşf eyledikleri masârıfat memhûr ve mümzâ defteri Âsitâne-i ‘Âliyye’ye irsâl olunduğı vâki‘ hâl. Fi 27 Ra. sene 1202.

(125) Arnabud Osman’ı İslambol’a İhzâr ve İlleti Olmağla Vekîlini İrsal

Budur ki, Şa‘bân nâm kimesne südde-i sa‘âdete ‘arz-ı hâl idüp Arnabud kavminden ve humbaracı sipâhîlerinden olup Edirne’de sâkin karındaşı Osman zimmetinde iki bin beş yüz guruş alacak hakkı olup taleb eyledikde virmekde taallül ve muhalefetde bir dürlü mukâvemet mümkün olmayup mezbûr Arnabud Osman çavuş mübâşeretiyle Âsitâne-i ‘Âliyye’ye ihzâr ve terâfu‘-i şer‘ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-efzâ-yı südür iden emr-i celîlü’ş-şan husûs-ı mezbûre mübâşir ta‘yîn buyurılan dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından es-Seyyid Mehmed Çavuş yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh mezbûr Arnabud Osman meclis-i şer‘e ihzâr olunup lâkin mezbûr Osman nikrîs illetine mübtela olup iyab ü zihaba bir

vechle iktidârı olmamağla Âsitâne-i ‘Âlîyye’de karındaşı mezbûr Şa’bân ile husumet redd ü cevâba ve lede’l-iktizâ sulh ü ibrâyâ tarafından es-Seyyid el-Hac Ömer Efendi ibn es-Seyyid Mustafâ’yı şühud mahzarlarında vekîl itmekle vekîl-i mezbûr es-Seyyid el-Hac Ömer Efendi kulları Âsitâne-i ‘Âlîyye’de müvekkil-i mezbûrun karındaşı mezbûr ile li-eclit-terâfu‘ çavuş-i mübâşir-i merkûma terfikan Âsitâne-i ‘Âlîyye’ye irsâl olunduğı vâki‘ hâl. Fî 29 Ra. Sene 1202.

(126) Meriç ve Arza Üzerlerinde Olan Cisr-i Kebîrin Hitâmı İ‘lâmı

[27a]Budur ki, Mahrûse-i Edirne kenârında cereyan iden nehr-i Meriç ve Arza üzerlerinde vâki‘ ahşabdan mebni cisr-i bani-i kebîrin bundan âkdem vukû‘ bulan şiddet-i şitâdan nâşî münhedim olan cisr-i mezkûrun muhtâc-ı ta‘mîr ü tecdîd olan mahalleri ba‘de’l-keşf mümzâ ve mahtûm defteri Âsitâne-i ‘Âlîyye’ye irsâl olundukda hala sâhib-i sadaret-i uzma malik-i mesned-i vekalet-i kebîri sâhibüt-tedbir ve’d-diyânet vekîl-i saltanat ve vezîr-i züyü’l-azamet sadr-ı a‘zam-ı sûtude-şiyem Yusûf Paşa dâme (...) ve mâ tükaddimû li’ enfüsikûm min hayrin tecidûhu ‘indallâh kavli-i şerîfinin mazmûn-ı münîfinden habîr ü agâh olup hayrat-ı hasenata say-ı feravan idenler nezd-i rabb-i gafurda sayleri meşkûr olduğı bilüp kendünün atyeb-i malından binâ ve ta‘mîr ve tecdîdine Tâlib ve enkâz-ı mevcûdesinden mâ‘adâ îcâb iden masârıfi dahi ragıb olup husûs-ı merkûme ta‘yîn eylediğı Çukadârı yediyle kadr-i vafî akçe irsâl itmekle iktizâ itdikce sarf olunup metin ve müstahkem ve rasin olarak ta‘mîr ve inşâsına dikkat ve ba‘de’t-tekmîl tekrâr haberini arz ve inhâya mübâderet olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve cisr-i mezkûre bina emîni ta‘yîn buyurılan dîvân-ı hümâyûndan Edirne’de mukîm Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşâna imtisâlen mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları cisr-i mezkûrun binâ ve ta‘mîr ve tecdîdine ibtidâ ve işbu Rebî‘ü’l-evvel ’in yirmi sekizinci isneyn günü cisr-i sani-i mezkûru gâyet ile metîn ve müstahkem ve raşin olarak tekmîl ve sahrâ kurbanlar zebh idüp cisr-i mezkûrun taşrasında büzlük ta‘bîr olunur otuz beş ağacı zuhûr itmeyüp her ne vakt zuhûr ider ise mahallerine vaz‘ olunup şimdi olmasında dahi zararı olmayup ibâdullah cisr-i mezkûrun üzerinden mürûr ü ‘ubûr idüp bi’l-cümle dû‘â-i ‘ömr ü devlet-i pâdişâhide oldukların mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları ve Çukadâr-ı ‘âlî huzûr-ı şer‘de inhâ ve takrîr itmeleriyle fil-vâki‘ mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları cisr-i mezkûru asl vaz‘ından ziyâde metîn ve müstahkem ve rasin olmak üzere binâ ve ta‘mîr ü tecdîd ve itmâm ve

ibâdullah üzerinden mürûra ibtidâr eyledikleri bu dâ'îlerinin dahi ilm-i muhiti olmağla evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 29 Ra. Sene 1202.

(127) Edirne'den Öküz Arabalarının Yüz Elli 'adedi Tanzîm ve Bâkîsi Dahî Tekmîl Olacağı ve Sirem Arabaları ve Şütürân ve Top-keşân Bârgîr Tekmîl ve Mahalline İrsal Olunmak Üzere

Budur ki, müsta'inen-billâhi te'âlâ ala kelimetullahil-ulya niyet-i hâlisesiyle 'adû-yı mülk-i saltanat olan Moskovlu'dan ahz ü intikâm için livâ-i sa'âdet-vâ-yı hazret-i hazret-i (...) efdâlu's-salavât sayesinde tecemmu' idecek asâkir ile ordu-yı Nusret-makrûnum bahârdan evvel Âsitâne'den ihrâcî musammem olmağla hidemât-ı mühimmede istihdam için kazâlardan tertîb olunan mekârî şütürân ve iştirân ve sirem ve öküz arabaları mekârî bârgîr ve top-keşân bârgîrlerinin bir sâ'at âkdem mahallerinden ihraç ve mukaddem harekât olundığı vech ile savb-ı me'mûrlarına vürûdu lâzime-i hâlden olmağla vakt-i merhûnda hayvânât ve mühimmât ve levâzımât-ı mezkûreden birisi girüye kalmayup vakt-i merkûmda cümlesi ihraç ve serî'ân savb-ı matlûbe ibas ve îsâle dâmen-i der-miyân-ı gayret ve hilâf-ı hareketden ziyâde hazer ve mübâda'at olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunun caddesinde vâki' kuzât ü nüvvâb ve şehir kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve şehir kethüdâları ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam ve bedr-i efham Çukadârlarından el-Hac Mehmed Emîn kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve şehir kethüdâsı meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurulan öküz arabalarının yüz elli 'adedi tanzîm ve bâkîsi çend-rûz zarfında tekâmül olup sirem arabaları ve şütürân ve top-keşân bârgîrleri tekâmül olup vakt-i matlûbe mahall-i me'mûrlarına tamâmen ve kâmilen irsâl olunmak üzere olduğunu her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki' hâl bi'l-iltimâs mu'allâ-pâye-i serîr-i a'lâya i'lâm. 3 R. Sene.

[27b](128) Edirne ve Akpınar ve Kemâl Çayırı Menzillerine Müretteb Zehâyir-i Pey-Der-Pey Tekmîl Olunmak Üzere

Budur ki, Küçük Çekmece'den İsakçı'ya varıncaya değin rûz-merre tevâ'if-i askeriyeye virilecek ta'yînat için sâbıkları ve mu'tâd ü kadîm üzere her menzilde kadr-i

vafî bâ-defter-i müfredât tertîb olunan zehâyirin cem‘ ve izhârı ve mahallerine bir an âkdem nakl olunması bâbında bu dâ‘îlerine ve hasseten nüzul emîni hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Süleymân Efendi ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr iden emr-i ‘âlî Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh vücûh-ı belde ve şehr kethüdâsı ve sâ‘ir meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olunup cevâblarında hamdülillahi te‘âlâ mahrûse-i mezbûre ve Akpınar ve Kemâl Çayırı menâzillerine bâ-defter-i mevkûfât tertîb-i evvel ve sani üzere müretteb olan zehâyir pey-der-pey cem‘ ve idhâr ve nakl olunup ardı alınması vakt ü zamân-i tesyîrde tekmîl olunacağı her biri inhâ birle hâla ihtimâm-ı tam üzere oldukların bi‘l-iltimâs mu‘allâ-pây-e-i serîr-i a‘lâya i‘lâm. 3 R. Sene 1202.

(129) Yüz Mekârî Şütürânı İki Yüz Altmış Yedi Öküz Arabası Yetmiş Kıt‘a Sirem Arabası Tanzîm, Şubat Duhulünde Dâvud Paşa‘da Buluna

Budur ki, işbu sal-i nusret-iştimalde Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû‘u muhakkak olmakdan nâşî inşâ‘allahu te‘âlâ Şubat duhulünde Der-‘aliyye‘den hareket ve nev-rûz-ı firûzda Edirne sahrâsından savb-ı maksuda nehzat musammem olmağla Edirne kazâsından müretteb yüz mihâr mekârî şütürânı ve iki yüz altmış yedi kıt‘a öküz arabalarını ve yetmiş dokuz sirem arabalarını ihraç ve Şubat evvelinde Dâvud Paşa Sahrâsı‘na irişdirmeğe bi‘l-ittifak say ü makderet ve ihmâl ü müsâmahadan mübada‘at olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Bostancıbaşı Ağa kullarına ve vücûh-ı memleket iş erlerine hitâben şeref-rîz-i südûr iden emr-i celîlü’ş-şan hazret-i sadr-ı a‘zam ve bedr-i efram Çukadârlarından mübâşiri Ebubekr Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl ve imtisâlen-leh bi‘l-cümle vücûh-ı ahâlî meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i ‘âlî matlûb-i hazret-i cihân-dârî buyurılan yüz mihâr mekârî şütürânı ve iki yüz altmış yedi kıt‘a araba-i gâv ve yetmiş kıt‘a sirem arabaları tertîb ü tanzîm olunup inşâ‘allahu te‘âlâ vakt-i merkûmda Dâvud Paşa Sahrâsı‘nda tamâmen tekmîlen mevcûd itdirilmek üzere olduklarını her biri huzûr-ı şer‘de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki‘ hâl. Fî 5 Ra. Sene 1202.

(130) Aydos'a Nakl Olunacak Dakık ve Şa'îr Pey-Der-Pey Nakl ve Bekâyâsı İçün Kurâlara Mürâseleler İrsal ve Karîben Mübâşirine Teslîm Olunmak

Budur ki, iki yüz bir senesi mahsûlünden Aydos'a nakl olunmak üzere Edirne ve gayri kazâlardan müretteb ma'lûmü'l-keyl mübâya'a zehâyirinden dakık ve şa'îrin bir an âkdem Aydos'a tamâmen nakl ve bir habbesi girüye kalmayup çend-rûz zarfında Aydos'a nakl ve kabzına me'mûra tamâmen edâ olunmak bâbında te'kîd ü isti'câli mutazammın bu dâ'îlerine ve mübâya'a zâhireleri Aydos'a nakl olunacak kazâların kuzât ve nüvvâbına ve Aydos'da zâhire mübâya'asına me'mûr hâcegân-ı dîvân-ı hümayûndan Kamil Mustafâ Efendi kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl ve imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet [28a] ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Edirne kazâsından Aydos'a nakli fermân buyurılan dakık ve şa'îr pey-der-pey Aydos'a nakl olunmada olup bundan âkdem kazâmız kurâlarına mübâya'a-i mezbûrenin bekâyâsı için mübâşirler ve mürâseleler tesyar olunup bekâyâ-yı mübâya'a-i mezkûr dahi tamâmen ve tekmîlen mahall-i mezkûre nakl ve kabzına me'mûra tamâmen edâ ve teslîm olunmak üzere olduğunu her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki' hâl bi'l-iltimâs. Fî 5 R. Sene 1202.

(131) Edirne'den Tekfurdağı İskele(sine) Pey-Der-Pey Nakl ve Semeni Mikdârı Bekâyâsı Kalmayup Ol-Dahi Tamâmen Nakl Olunmak Üzere

Budur ki, Tekfurdağı İskelesi'ne merbût kazâlardan bin iki yüz senesi mahsûlünden olmak üzere ma'lûmü'l-keyl mübâya'a zâhiresinin mevsimi olduğundan gayri hemgam-ı şitâ takarrüc üzere olup bu günlerde kâmilten tahsîl olunmadığı sûretde berk ü baran zuhûrıyla yollarda araba işlemez olup fakr ü mihen ü meşakkat-i mübtela olacakları zâhir olmağın mübâya'a zehâyirinin bir habbesi kazâlarda kalmayarak cümlesini iskele-i mezbûreye nakl ve kabzına me'mûra edâ ve teslîme ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mübâya'a zâhireleri iskele-i mezbûreye merbût kazâların kuzât ü nüvvâbına ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından iskele-i mezbûre mübâya'acısı Halebli es-Seyyid Mehmed Ağa kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket iş erlerine hitâben şeref-rîz-i südûr iden emr-i 'âlîşân mübâya'acı-i mûmâ-ileyh tarafından âdemîleri yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl ve

imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahrûse-i mezbûre kazâsından iskele-i mezbûre nakli fermân buyurılan mübâya'a zâhiresinden bundan âkdem iskele-i mezbûreye pey-der-pey nakl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîm olunmak üzere oldukları her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki' hâl. Fî 5 R. Sene 1202.

(132) Mahrûse-i Edirne'de İsakçı Yolu Üzere İki Mahalde Derbend Olup Derbendçiler Kefillü Mevcûd ve Hizmetlerinde Mukîmdürler

Budur ki, her kazânın hükkam ve zâbitân ve iş erleri kazâlarının hudûd-ı dâhilini 'ale'd-devâm muhâfaza itmek ve her ne vakt eşkiyâ zuhûr ider ise üzerlerine varup ahz ü istisâlleriyle levs-i vücûdlarından etrâfi tathire ikdâm itmek üzere ve derbend olan mahallerde dâ'imâ kefillü ve yarar derbendciler vaz' ve derbend olmayan kazâların mesalik ü ma'abiri muhâfaza ve derbendciler hidemât-ı me'mûrelerinde kusûr eylememek üzere nizâm-ı kavîye rabt olunmak bâbında Edirne'den İsakçı'ya varınca yol üzerinde yemîn ü yesârında vâki' kazâların kuzât ü nüvvâbına ve zâbitân ve şehir kethüdâları ve vücûh-ı ahâli ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü'ş-şan husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan Dergâh-ı Mu'allâ gedüklülerinden Hüseyin Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl ve imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsında İsakçı yolu üzerinde iki mahalde derbend olup derbendciler kefillü mevcûd olup hizmet-i me'mûrelerinde leyl ü nehar kıyâm üzere olduklarını her biri inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki' hâl. Fî 5 R. Sene 1202.

[28b](133) Edirne'de Okçu ve Yayı Siya ve Mensiyyâ Olup Yamakları Kürekçiler 75 ve Doğramacılar 60

Budur ki, ordu-yı hümâyûn ağası es-Seyyid Mustafâ dîvân-ı hümâyûna 'arz-ı hâl Edirne'de okçu ve yaycı esnâfi olmadığından iki nefer yaycı ve iki nefer okçu Edirne yamakları olan kürkçi ve doğramacı hırfetlerinden ücretleri alvirilmek üzere İstânbûl yaycıbaşı tarafından iki nefer okçu ve iki nefer yaycı tedârik ve ihraç itdirilmek bâbında İstânbûl ve Edirne kâdîları efendiler dâ'îlerine hitâben şeref-sūdûr bulan emr-i 'âlîşân

Dergâh-ı Mu'allâ kapucularından el-Hac Lütfullah kulları mübâşeretiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl ve imtisâlen-leh Mahrûse-i Edirne'de mevcûd kürkçü esnâfi ve doğramacı esnâfi ustaları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ Edirne'de okçu ve yaycı esnâfından bir kimesne olmayup siyâr-ı mensiyyâ olmağla kürkçü esnâfi ustaları yedlerinde olan hücec-i şer'iyeler mücebberince sefer-i hümayûn vukû'unda beher sene dokuz bin akçe hisselerini Âsitâne'ye irsâl ve kabzına me'mûra idegelmeleriyle işbu sene-i mezbûrede hisse-i mezkûrelerini Âsitâne'ye irsâl eylediklerini takrîr ve doğramacı esnâfi dahi hisselerine isâbet iden altmış guruşu Âsitâne'de kabzına me'mûra teslîm için mübâşir kapucu el-Hac Lütfullah kullarına tamâmen teslîm eyledikleri vâki' hâl. Fî 5 R. Sene 1202.

(134) Sâhibe-i 'arz-ı hâl Rabia Kırkkiliselî Uzun Ali'den Mevrûsu Hacı Ali Dem ve Diyetini Da'vâ ve İnkâr ve Sulh 100 Guruş

Budur ki, Edirne sükkânından Rabia sütte-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp mevrûsu el-Hac Ali Beğ yüz doksan senesinde kendi rû'yet-i umûriyle Kırkkilise kazâsına vürûdunda kazâ-i mezkûr sâkinlerinden Bekir Beğoğlu Uzun Ali merkûm el-Hac Ali'yi tüfeng kurşunuyla bî-gayr-i hak darb ü katl itmekle merkûm Edirne'ye ihzâr ve terâfu'-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i celîlü's-şan husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan hazret-i 'Aliyyetüş-şan ismetlü, sa'âdetlü Esmâ Sultan Hazretleri'nin teberdârlarından Mehmed Arif kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve imtisâlen-leh mezbûre Rabia binti Hüseyin mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ma'rifetiyle Kırkkilise kazâsından meclis-i şer'e ihzâr itdirdiği Uzun Ali mahzarında takrîr-i kelâm idüp maktûl-i mezbûr el-Hac Ali benim li-ebeveyn er-karındaşım memsik oğlu olup ben mezbûrun hisse-i varisi olmamla mezbûr Uzun Ali mevrûsum mezbûru on ay mukaddem Kırkkilise kasabasında bî-gayr-i hak umden tüfeng kurşunuyla darb ü cerh ve te'sîrinden nâşî fevt olmağla mûcib-i şer'îsini mezbûrun ba'de'd-da'vâ mezbûr Ali verâsetim ve müdde'âmı külliyyen inkâr itmeğın ben dahi verâsetimi vech-i şer'î üzere ba'de'l-isbâtüş-şer'î müdde'â-yı mezkûrımı dahi beyân sadedinde iken bâ-vesatet-i müslihîn mezbûr Uzun Ali ile an-inkâr beni yüz guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezkûru kabûl ve bedel-i sulh-i mezkûru tamâmen ba'de'l-ahz ve'l-kabz mevrûsum mütevaffa-yı mezbûrun dem ve diyetine müte'allika âmme-i da'vâdan

mezbûr Uzun Ali'nin zimmetini ibrâ' ve ıskât ol-dahi ber-vech-i muharrer ibra-yı mezkûrımı kabûl ve bu vech ile fasl ü hasm olunup mübâşir-i merkûm kulları itmâm-ı hizmet birle ircâ' olunduğı vâki' hâldir. Fî 5 R. Sene 1202.

(135) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, Mahrûse-i Edirne'de merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Bayezid Han-ı Velî Hazretleri'nin darüş-şifa-i ma'mûrelerinde bâ-berât-ı 'âlîşân ser-etibba olan Halîl Efendi bilâ-veled fevt olup yeri hâli olmağla müteveffâ-yı mezbûrun kızı oğlu nâm şâb-ı emred [29a] ser-etibbalık için Âsitâne'ye azim olup lâkin mezbûr ilm-i tıbda cahil ve bir vechle erbâbı olmamağla etibba-i hazikatdan olup mahrûse-i mezbûrede sâkin ve ilm-i tıbda mahareti zâhir ve bahir ve yedinde hâssa-i hümâyûn hekimbaşından ru'usu olup her vechle mehel-i müstehak olan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Mehmed Efendi dâ'îlerine şifa-hâne-i mezbûrenin ser-etibbalığını müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm Mehmed Efendi dâ'îlerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılması Der-devlet-i medâra mahzar itmemizle mahzarımızı musaddak i'lâm idivir deyû istîdâ'-yı inâyet itmeleriyle husûs-ı mezbûr vakıa mutâbık idüğü bu dâ'îlerinin dahi ilm-i muhiti olmağla vâki' hâl. Fî 11 R. Sene 1202.

(136) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in berberler esnâfının bâ-berât-ı 'âlîşân kethüdâları olan Halîl Efendi bilâ-veled fetv olup hizmet-i mezkûresi hâli olmağla esnâf-ı mezkûrenin muhtarı ve kethüdâlık umûrını rü'yete muktedir bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid Mehmed bin Ahmed her vechle mehel ve müstehak olduğunu ismleri mazbûtü'l-esâmî esnâf-ı mezkûre ustaları huzûr-ı şer'de inhâ ve iltimâs itmeleriyle kethüdâlık-ı merkûm müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden mezbûr es-Seyyid Mehmed bin Ahmed'e tevcîh ve yedine berât-ı 'âlîşân inâyet ve ihsân buyurılmak recâsına vâki' hâl. Fî 15 R. Sene 1202.

(137) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'ye muzâfa Ada nâhiyesine tâbi' Ahûr Karye'sinde sâkin mîrî şütürânların kethüdâları ve sârbânları bâ-cem'uhum meclis-i şer'de hâla kışlak emîni silah-şoran-ı hâssadan el-Hac Ahmed Ağa muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, bundan âkdem mahrûse-i mezbûrede Aişe Hâtun hanında mevcûd mîrî şa'îrden otuz sekiz bin keyl şa'îr ifrâz olunup Özü Kal'asına irsâl için mîrî

şütürânlarla tahmîl ve Bergos İskelesi'ne nakl oluna deyû şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mûcebince şa'îr-i mezkûrden otuz sekiz bin keyl şa'îr mîrî şütürânlarla tahmîlen yüz otuz gün tamâmında Bergos İskelesi'ne nakl ve kabzına me'mûra tamâmen edâ ve teslim idüp şa'îr-i mezkûru iskele-i mezbûreye tamâmen nakli dince sükkân-ı katar şütürânların iyab ü zehabda me'kûlâtı için beher keyl yirmişer paraya rayiç yirmi bin sekiz yüz keyl şa'îr şütürân-ı mezkûrların ta'yînatlarıçün emîn-i mûmâ-ileyh yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledik deyû kethüdâ ve sârbânan huzûr-ı şer' de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki' hâl. Fî 15 R. Sene 1202.

(138) Budur ki, İskenderiyeli Asî Mahmud-ı merdudun nan-ı nimet-i şahânenin hakkını gözetmeyüp küfr-i nimet isa'etine cesareti hasebiyle cânib-i şerî'at-ı peygamberiden virilen fetva-yı şerîfe mûcebince idam ü izalesiyle mersud-zâdesi bab-ı devlet-meab-ı hüsrevaneme irsâl ile cezâs ına ikdâm olunmak bâbında evâmîr-i şerîfe ısdâr ve her kim ki, şakî-i merkûma tarafdarlık idüp hakkında afv olunmak sadedinde olur ise hak te'âlâ hazretinin laneti üzerine olmak ve böyle kâfirin başı kesilmemesi mücerred me'mûrların tekâsülünden neş'et eylediği zâhir olmağla hâla Rûmili valisi ve Sofya cânibi ser-askeri düstûr-ı mûkerrem Feyzi Süleymân Paşa Hazretleri bir taraftan ve hâla kapudan-ı derya ve düstûr-ı mûkerrem Gazi Hasan Paşa Hazretleri bir taraftan levâzım ve mühimmât ile ta'yîn ve Rûmili valisi müşârün-ileyh bu esnâda Der'aliyye'den hareket [29b] ve savb-ı me'mûrına 'azîmet itmekle kapudan-ı derya vezîr-i müşârün-ileyh dahi bundan sonra hareket itmek üzere olup ancak İskenderiye ahâlisi ve ocaklısu bu kadar seneden berü Devlet-i 'Aliyye'nin bendeliği ile mübâhî olmalarıyla şakî-i merkûma derûn-ı mütâba'at itmeyeler. Zaruriyü'l-vukû' olan harekât-ı sâbıkâları külliyyen mensî kılınarak haklarında mu'âmele-i lütf icrâ kılınması ve İskenderiye ahâlisinden her ne mahalde bir kimesne bulunur ise bir vechle ta'addî itidirmeyerek bulunduğu mahalde 'alâ-eyyi-hâl meks ve bi'l-muhâfaza geldikleri mahalde karar itdirilmelerine bezl ü makderet ve hilâf-ı emr ü fermân edna derece vaz' ü hareketden tahaşi ve mücânebet olunmak bâbında Edirne'den Sofya ve Niş ve sâ'ir Rûmili'nin orta kolunun yemîn ü yesârı nihâyetine varınca vâki' olan kazâ ve kasabatda sâkin bi'l-cümle mîr-i mîrân ve beğ ve beğ-zâde-gân ve vücûh-ı vilâyet ve kişî-zâdelere ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hâla kapudan-ı derya vezîr-i mûkerrem ve muhteşem devletlü Gazi Hasan Paşa Hazretleri'nin baş Çukadârları Mehmed Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân

ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celîlü’ş-şan her birimiz ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki‘ül-hâl. Fî 17 R. Sene 1202.

(139) Budur ki, Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûnun tahakkukuna binâen Bahr-i Siyah’a me’mûr Birmire Saloya sefaini için humbaracı ocağından tertîb olunan neferât-ı matlûbenin bir an âkdem yerlerinden hareket ve donanma-yı hümâyûna irişmek ve irişmeyenlerin terk-i hizmetlerinden nan-pareleri âher müstehakkına virileceğini her birine ifade ve humbaracı neferâtından kazânızda bulunanları bilâ-tehir ihrâc ü irsâle ikdâm olunmak bâbında Rûmili’nin orta kolunda humbaracı ocağı neferâtının buldukları mahallerin kuzât ü nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh humbaracı ocağı neferâtından mahrûse-i mezbûre kazâsında üç nefer humbaracılar huzûr-ı şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ çend-rûz zarfında mahallerinden hareket ve mahall-i me’mûrelerine ‘azîmete her biri müte‘ahhid oldukları vâki‘-hâl. Fî 17 R.

(140) Budur ki, Tekfurdağı İskeleyi’ne merbût kazâlarına zâhireleri kat‘a ketm ü ihfâ olunmaksızın iskele-i mezbûreye sevk ve andan dahi Der-‘aliyye’ye irsâl olunmak muktezi olduğundan mâ‘adâ iskele-i mezbûreye zâhire akal-i kalil vürûd itmeğin Edirne ve tevabi’i ve kurâlarında mültezimler ve muhtekirler yedlerinde zehâyir-i vafire mevcûd olduğu reside-i samia-i şahâne olmağla bu makûle mültezim ve muhtekir yedlerinde bulunan zehâyirin iskele-i mezbûreye sevk ve tenzîli husûsuna itmâm ve hilâfindan tahaşi ve ittikâ-i tam olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-südûr iden emr-i ‘âlîşân sadr-ı a‘zam Çukadârlarından es-Seyyid Memiş Ağa bendeleri yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî ‘amel ve harekete her biri kıyâm üzere oldukları vâki‘-hâl. Fî 19 R. Sene 1202.

(141) Budur ki, mühimmât-ı cebe-hâne-i ‘âmire ve top-hâne-i ma‘mûreden sâbıkâ Tekfurdağı mübâya‘acısı Çelebi Mehmed Ağa ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ve

cümle ma'rifetiyle Mahrûse-i Edirne'ye nakl ve me'men mahallere vaz' ve ordu-yı hümâyûn ol-tarafa varıncaya değin muhâfaza olunmasına ve cebe-hâne-i 'âmire tarafından mühimmât-ı mezkûrelerine mübâşir ta'yîn olanlar ol-taraf tevkîf [30a] itdirilmesine ve mühimmât-ı mezkûreler sûret-i defterde tatbîk ve vezn-i ta'dâd iderek müfredât defteriyle ma'an vüsûlü i'lâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Edirne'de mukîm Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh kıbel-i şer'den kâtib ve Bostancıbaşı tarafından âdemîsi ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi mühimmât-ı mezkûreyi vezn ü ta'dâd ve mahfûz mahalle vaz' ve mûmzâ defteri mübâşiri yedine teslim olunduğı vâki'-hâl. Fî 19 R. Sene 1202.

(142) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de vâki' müteveffâ Hazîne-dar Sinan Beğ Mescid-i Şerîfi evkâfi mahsûlünden almak üzere yevmî üç akçe vazîfe ile mü'ezzin olan Mustafâ bin Ahmed kendü hüsn-i rızâsıyla cihet-i mezkûreyi erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid Ömer bin es-Seyyid İbrâhim nâm kimesneye ferâğ ve kasr-ı yed itmekle cihet-i mezkûre fâriğ-i mezbûrun ferâğ ve kasr-ı yedinden merkûm es-Seyyid Ömer dâ'îlerine tevcih ve yedine müceddeden berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 21 R. Sene 1202.

(143) Budur ki, Tatar Bazarı ve Filibe kazâlarında bâ-emr-i 'âlî i'mâl buyurılan iki bin beş yüz çift gırâr kazâ-be-kazâ Der-'aliyye'ye irsâl olunmak bâbında şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Bazarcık tarafından kapucubaşı Ahmed Ağa'nın âdemîsi yediyle Mahrûse-i Edirne'ye vüsûl ve ol-mikdâr arabalara tahmîl ve Âsitâne-i 'Âlîyye'ye irsâl olunduğı vâki' hâl. Fî 23 R. Sene 1202.

(144) Budur ki, sâbıkâ Rûmili valisi olup hilâf-ı emr ü rızâ harekâtına binâen tertîb-i cezâsına fermân-ı kazâ me'mûr olan Aydoslu Mehmed Paşa mütecasir olduğı evza-i zalimanesi takrîbiyle her bâr muntehâ firar ve gaybet olmağla üzerine me'mûrların hareketini ihsas eylediğı anda olduğı mahalden firar itmekle mûmâ-ileyhin ol-havâliye firar ile ihtifa eylediğine binâen 'alâ-eyyi-hâl her ne mahalde ise buldırulup ahz ve eğer muharebeye tasaddî ider ise cezâsı tertîb ve keyfiyeti Der-'aliyye'ye tahrîr

ve hilâfindan mücânebet olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolu yemîn ü yesârında vâki' vüzerâ-yı i'zâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i celflü'ş-şan Tatar-ı hazret-i sadr-ı a'zamî yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Aydoslu Mehmed Paşa mahrûse-i mezbûreden teftiş ve tefahhus olunup eğerçi bu tarafa geldiği ihsas olunur ise der-akab ahz ve Âsitâne-i 'Aliyye'ye irsâl olunmak üzere oldukları her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmekle evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 23 R. Sene 1202.

[30b](145) Der-devlet-i mekîne arz-ı dâ'î-i kemîne budur ki, Moskov keferesinden bâ-'avn-i rabb-i müste'ân intikâm alınmak niyet-i hâlisesiyle bi'l-cümle ocaklar dilâverleri ve sâ'ir esnâf-ı askeriye ile sefere 'azîmet muhakkak olunmaktan nâşî Rûmili'nin sol kolunda kâ'in kazâ ve kasaba ve kurâda mukîm Dergâh-ı Mu'allâ silahdâr ocağı ve ulufeciyan-ı yesâr ve gureba-i yesâr ocakları neferâtı hâzır ü âmâde nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna mülhak ve sancağ-ı şerîf-i nusret-redîf sayesinde isbât-ı vücûd eylemek ve bir neferi girüye kalmamak üzere yerlü yerinden tahrik ve irsâle müsâra'at ve ocak-hâ-i mezbûre neferâtı üzerlerine kethüdâ yeri olanlar şimdiden bayrakların küşâd ve vakt-i merkûmda Edirne sahrâsında zîr-i saye-i livâ-i şerîfde mevcûd bulunmak bâbında Rûmili'nin sol kolunda vâki' mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve şehir kethüdâları ve kethüdâ yeri ve sâire hitâben isti'câli hâvî şeref-rîz-i südûr bulan emr-i 'âlîşân İbrâhim Çavuş mübâşeretiyile Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede mevcûd silahdâr ocağı kethüdâ yeri ve neferâtıyla bâ-cemû'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlîşân her biri 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'-hâl.

(146) Budur ki, Moskov keferesinden bâ-'avn-i rabb-i müste'ân intikâm alınmak niyet-i hâlisesiyle bi'l-cümle ocaklar dilâverleri ve sâ'ir esnâf-ı askeriye ile sefere 'azîmet olunmaktan nâşî Rûmili'nin orta kolunda kâ'in kazâ ve kasaba ve kurâda mukîm Dergâh-ı Mu'allâ sipâh ocağı ve ulufeciyan-ı yemîn ve gureba-i yemîn ocakları neferâtı hâzır ü âmâde nevrûz-ı firûzda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna mülhak

ve sancağ-ı şerîf-i nusret-redîf sayesinde isbât-ı vücûd eylemek ve bir neferi girüye kalmamak üzere yerlü yerinden tahrik ve irsâle müsâra'at ve ocak-hâ-i mezkûre neferâtı üzerlerine kethüdâ yeri olanlar şimdiden bayrakların küşâd ve vakt-i merkûmda Edirne sahrâsında zîr-i saye-i livâ-i şerîfde mevcûd bulunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunda vâki' mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve şehîr kethüdâları ve kethüdâ yeri ve sâire hitâben isti'câli hâvî şeref-rîz-i sūdûr bulan emr-i 'âlîşân Hüseyin Çavuş mübâşeretiyile Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûrede mevcûd sipâh ocağı kethüdâ yeri ve neferâtları bâ-cemî'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlîşân her biri 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki'-hâl. Fî 23 R. Sene 1202.

(147) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de Mihâl Câmî'-i Şerîfi kurbunda vâki' Küçük Şah Melik zâviyesi hitâbeti için merkûm müteveffâ Canbaz-zâde el-Hac Mehmed nukûdu evkâfından almak üzere yevmî dört akçe vazîfe ile Küçük Şah Melik zâviyesi câmî'-inin bâ-berât hatîbi olan İbrâhim Hâlîfe ibn Mustafâ fevt olup ol-vechle yeri hâlî ve hidmet-i lâzimesi mu'attal kalmağın müteveffâ-yı mezbûrun sülbî oğulları erbâb-ı istihkâkdan işbu bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Hâfız Mehmed Emîn ve Sâlim Mustafâ ve Sâlih ve Ali her vechle layık ve mehel ve müstehak olmalarıyla cihet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle babaları fevtinden merkûmun dâ'îlerine sadaka ve ihsân buyurılmak bâbında evvelki vâki'-hâl. Fî 25 R. Sene 1202.

(148) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de Çakalca Mahallesi ahâlilerinden olup tarîk-i hâcc-ı şerîfde vefât iden uncu Hacı Mustafâ ibn İbrâhim'in vereselerinden li-ebeveyn kız karındaşı Fâtıma Hâtun şöyle da'vâ ider ki, mezbûr Mustafâ Beşe mevrûsum Hacı Mustafâ'nın İslambol'da [31a] vâki' süpürgeciler esnâfında olan iki bin iki yüz guruş zimmetini ahz ve vefâtı haberi vürûdunda ba'd-ı edâü'd-deyn ve ba'd-ı ihrâcüs-sülûs bâkî kalan meblağı benim ve zevcesi Hadîce Hâtun ve âmmîsi oğlu Halîl ma'rifetlerimiz ve ma'rifet-i şer'le beyenlerimizde taksîm eyledik. Lâkin bizden ketm ü ihfâ eylediği hâric-i ez-defter nakd üç bin beş yüz guruş ve mahalle-i mezbûrede ma'lûme'l-hudûd bir bab mülk menzil bahâsı iki yüz elli guruş ve dükkân sermâyesi altı yüz guruş ve kurâ ahâlilerinden tahsîl eylediği altı yüz guruş ki, cem'an yedi bin yüz elli

guruşdan ba‘d-ı ihrâcû’s-sülûs bâkî kalan meblağdan bana isâbet iden hisse-i şer‘iyemin alıvrılması matlûbumdur didikde mezbûr Mustafâ Beşe ibn Abdullah cevâbında müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayâtında bin yüz doksan dokuz senesi hâcc-ı şerîfe ‘azîmeti esnâsında menzil-i mezkûru bana hibe ve teslîm ben dahi intihab ve kabûl ve tesellüm ve kabz eylediğimi ve ma‘rû’z-zikr süpürgeciler esnâfindan bi’l-vekâle makbûzum olan iki bin iki bin iki yüz guruşdan müvekkilim mezbûrun cihet-i karzdan el-Hac Ali nâm kimesneye deyni olan altı yüz elli beş guruş ve zevcesi mezbûre Hadîce Hâtun’un mekûlât ve umûr-ı sâiresine harc ü sarf eylediğim yüz kırk beş guruş ki, cem‘ân sekiz yüz guruşunu edâ ve sarfa bana emr ve meblağ-ı bâkî bin dört yüz guruşdan bana hibe ve temlik ve ben dahi intihab ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eylediğim dört yüz guruş ki, min-haysü’l-mecmû’ bin iki yüz guruşu ba‘de’t-tenzîl bâkî zimmetimde olup defter-i kassâma idhâr birle verese-i mezbûrun ile beynimizde iktisam olan bin guruşdan gayri benim zimmetimde asla ve kata alacak hakkı olmadığını müteveffâ-yı mezbûr el-Hac Mustafâ hâl-i hayâtında bin yüz doksan dokuz senesi hâcc-ı şerîfe ‘azîmeti esnâsında huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhad itmekle ba‘d-ı vefâtıhu verese-i mezbûrunun vekîlleri meblağ-ı mezkûru benden iddi‘â ve ben dahi müteveffâ-yı mezbûrun ber-minvâl-i muharrer ikrârını hâkimül-vakt olan Halîl Cevdet Efendi huzûrında isbât ve mu‘ârazadan men’ olunduklarını nâtik bin iki yüz senesi mâh-ı Rebî‘ü’l-âhir’in yedinci günü târîhiyle müverrah yedime bir kıt‘a hüccet-i şer‘îyye i‘tâ eyledi deyû defle mukâbele ve mazmûn-ı hücceti müdde‘iye-i mezbûre Fâtıma Hâtun muvâcehesinde isbât ve mücebiyle müdde‘iye-i mezbûre bî-vech mu‘ârazadan men’ olunmağın kalın fîmâ-ba‘d müdde‘iye-i mezbûre şirrete salık olup mezbûru ızrâr sevdasında olup mezbûr Mustafâ Beşe def‘eteyn ile hasmlarıyla terâfu‘-i şer‘ ve fasl-ı da‘vâ olunduğımı nâtik yedinde olan hüccet-i şer‘iyesiyle mücebince müdde‘iye-i mezbûrenin da‘vâsı mesmû’’a olmamak bâbında mezbûr Mustafâ Beşe bir kıt‘a emr-i ‘âlî ısdârını niyâz veistirhâm itmeğın vâki‘ül-hâl bi’l-iltimâs.

(149) Budur ki, Mahrûse-i Edirne sükkânından es-Seyyid Mehmed Ağa ibn el-Hac Hüseyin meclis-i şer‘e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ider ki, medine-i Filibe’den erzleri sallar ile Filibe nazırı ağa nehren Edirne’ye irsâl ben dahi nazır-ı mûmâ-ileyhin tarafından bi’l-vekâle kabz ve Tekfurdağı’na irsâl idüp işbu Rebî‘ü’l-âhir’in dokuzuncu günü mûmâ-ileyh tarafından mîrî erzlerden sallar ile Edirne’ye nehren irsâl eylediği mîrî erzlerin bir sal sandık derûnunda mevzu beheri on keyl olmak üzere yirmi dört

çuval erzin salı Edirne'ye sakalar iskelesine gelür iken be-kazâullah-i te'âlâ ahcârdan mebni cisrin buzluğına çarpup külliye gark olup ba'dehu yirmi dört çuval erzleri sudan taşra çıkardığımızda erz-i mezkûrun şitâ takrîbiyle kurutmağa bir vechle tarîk olmayup küllisi çürüyüp telef olmağla hakikat-i hâl vukûfu olanlardan su'âl olunup i'lâm olunması matlûbumdur didikde salcı tâ'îfesinden olup isimleri mazbût beş nefer bî-garaz müslimîn kimesneler meclis-i şer' de husûs-ı mezkûr mezbûr es-Seyyid Mehmed Ağa'nın takrîri üzere olduğunu her biri inhâ ve takrîr itmeleriyle evvelki vâki' hâl bi'l-iltimâs. Hurrîre fî 27 R. Sene 1202.

[31b](150) Budur ki, Moskovlu'nunun otuz bin nefer askeri şamil tabur-ı makhûru Surik'a vüsûlünde mu'berlerinden Boğdan memleketine hücum dâ'îye-i fâsidesinde olduğu hasebiyle hâla İsmâil ser-askeri düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmül-âlem sadr-ı sâbık Alî Paşa mukâbele-i ada niyet-i hayriyesiyle İsmâil'den hareket ve düşman-ı din üzerine 'azîmet itmekle bundan âkdem sâdır olan emr-i 'âlî mûcebince nefsi Edirne nevâhîsinden Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerileri ocağı tarafından her ne mikdâr asker tertîb olunmuş ise cümlesi alâ-eyyi-hâl yerlü yerinden ihrâc ve serî'ân müşârün-ileyh maiyetine irsâle gayret eylemeniz bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne Bostancıbaşı ve yeniçeri zâbiti ağa kullarına ve sâire hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr iden emr-i celîlü's-şan ocak tarafından müte'ayyin çavuş mübâşeretiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâlî meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında bundan âkdem mahrûse-i mezbûre ve nevâhîsi kurâlarından Dergâh-ı 'Âlî yeniçerilerinden bâ-emr-i 'âlî tertîb buyurılan iki 'aded serdâr bayrakları üç yüz nefer piyâde ve müselleme yeniçeri dilâverleri ile İsmâil cânibine ba'dehu bâ-emr-i 'âlî tertîb buyurılan beş 'aded serdengeçdi bayrakları şehri yüz yirmişer nefer piyâde ve müselleme yeniçeri dilâverleriyle Hotîn cânibine târîh-i i'lâmdan iki ay mukaddem mahrûse-i mezbûreden ihrâc olduğunu nâtik mübâşir ta'yîn buyurılan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından Abdullah Paşa damadı Ahmed Ağa kulları tekmîl i'lâmı virildiği ve bir nefer girü kalmadığını her biri huzûr-ı şer' de takrîr itmeleriyle evvelki vâki'-hâl. Fî 27 R. Sene 1202.

(151) Budur ki, Mahrûse-i Edirne sükkânından Hasekî tekâ'üdlerinden Mustafâ südde-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp bunun zevcesi Fâtıma bundan âkdem hukûk iddi'âsı ve şahid-i zor ikâmesiyle üzerine on bir bin dört yüz guruş hükm itdirüp bir sene mahbus iken mezbûre Âsitâne'ye gelüp emvâl ü eşyâsının fûrûhtu için ısdâr itdirdiği emr-i 'âli mücebince Edirne kâdîsı ma'rifetiyle malik olduğu emvâl ü eşyâsını fûrûht ve semen-i matlûbu olan meblağ-ı mezkûre kifâyet itmeyüp bâkî sekiz bin dört yüz doksan yedi guruşu vakt ü sa'adetinde edâ ideceğini ve iflası reside olduğunu yedine hüccet-i şer'îyye ve i'lâm olunmuş iken mezbûre Fâtıma Âsitâne'ye gelüp kemâl-i hîlesinden nâşî edâ-i deyni iktidârı vardır deyû iştika ve Rûmili kâdî-askeri huzûrunda lede'l-mürâfa'a hilâf-ı inhâsına mebni olduğu i'lâm ile ibtâl-i hak eylediğinden başka iki buçuk sene ağa kapusunda Valeti kışlasında ve üç buçuk sene zindanda ve sekiz ay muhızır ağa tomruğunda ve el-yevm zindanda mahbus olup bu vechle gadr ü zûlm-i ta'addîsinin nihâyeti olmayup şâyeste-i merhamet olmağın mezbûrun keyfiyeti vukûf-ı tamı olan bî-garaz kimesnelere gereği gibi tefahhus ve ahad tarafeyne gadr ü himâyeden ari olarak hakîkati üzere Der-'aliyye'ye i'lâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine hitâben şeref-südürlü bulan emr-i 'âlîşâna imtisâlen mahrûse-i mezbûre sükkânından ve bî-garaz müslimînden Osman Efendi ibn İbrâhim ve es-Seyyid Hâfız Mehmed Efendi el-Hac Osman ve es-Seyyid Mehmed Ağa ibn el-Hac Hüseyin ve Mehmed Emîn Ağa ibn Ömer ve Mehmed Emîn Ağa ibn el-Hac İbrâhim ve Mehmed Ağa ibn Mustafâ ve Molla Mustafâ bin Ahmed ve Hüseyin Beşe ibn Abdullah ve Mahmud Ağa ibn el-Hac Ali ve İbrâhim Ağa ibn el-Hac Abdullah ve es-Seyyid İbrâhim Beğ ve Ali Ağa ibn Ahmed Ağa ve Mustafâ bin İsmâil ve el-Hac Ali ve el-Hac Ahmed Ağa ve Ebubekr Ağa meclis-i şer'e da'vet olunup mezbûr Mustafâ'nın mahrûse-i mezbûrede sâkine zevcei Fâtıma Hâtun hâzıra olduğu hâlde zevce-i mezbûr Mustafâ'nın ahvâli su'âl olundukda cümlesi cevâbında fi'l-hakîka mezbûre Fâtıma bundan âkdem mezbûr Mustafâ'dan on bir bin dört yüz guruş da'vâ ve hükm ve habs itdirdüp deyn-i mezkûr için mezbûrun emvâl ü eşyâsını bey oluna deyû ısdâr itdirdiği emr-i 'âli mücebince mezbûr Mustafâ'nın mahrûse-i mezbûrede malik olduğu dekâkîn ve menzil ve mecmu eşyâlarını ma'rifet-i şer'le suk-i sultanide ba'de'l-müzayede bey ve semenlerini mezbûre Fâtıma'ya edâ olunup mâ'adâ mezbûr Mustafâ'nın labis olduğu siyab-ı bizleden gayri ismi mal ıtlak olunur habbe-i vahidesi olmayup Mustafâ mağdurül-hâl ve perîşânül-ahvâl [32a] olup sa'et-i hâline değin habsden ıtlakı emr ü savabdır deyû her biri mezbûre Fâtıma'nın muvâcehesinde inhâ ve takrîr itmeleriyle husûs-ı mezbûru mharuse-i mezbûrenin ma'lûmü'l-esami bazı

‘ulemâsından ve bazı vücûhundan dahi istifsar olundukda anlar dahi mezbûrunu tasdik itmeleriyle evvelki vâki‘ül-hâldir. Hurrîre fî 3 Ca. Sene 1202.

(152) Budur ki, Âsitâne-i Sa‘âdet’de mukîm ibâdullahın mevadd-ı akvat-i yevmîyeleri için tersane-i ‘âmire anbarlarında idhâr ve lede’l-iktizâ habbazana tevzî‘ üzere Tekfurdağı İskelesi’ne ma’-nakliye beher kîlesi altmış ikişer sağ akçeden îcâb iden bahâsı hin-i nakl ve teslîmde mübâşiri yedinden an-nakd ashâbına virilmek bin iki yüz senesine mahsûben sâbıkı mücebince Mahrûse-i Edirne ve nevâhîsinden on bin İstânbûlî keyl hınta tertîb olunmağla kazâ-i mezbûrun mahsûl-i cedîdinden olmak vechile mevkûfâtın mahrec memhûr ve mümzâ sûret-i defter mücebince mekruül-mikdâr hıntayı gâyet pak ve münakkah olmak üzere ma‘rifet-i şer‘ ve cümle vücûh-ı ahâli ma‘rifetileriyle kazâ-i mezbûrun kasaba ve kurâsında ve çiftlik ve anbar ashâbına ta’dîl ü tesviye vechi üzere tevzî‘ ve defter ve mahsûl-i cedîd orakında tahsîline mübâşeret olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ve Dergâh-ı Mu‘allâ kapucubaşlarından iskele-i mezbûrde mübâya‘a cem‘ine me‘mûr Halebli es-Seyyid Mehmed Ağa kullarına ve sâ‘ir zâbitân ve ihtiyârân ve söz sâhiblerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân mübâya‘acı-i mûmâ-ileyhin âdemîsiyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda her biri sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i ‘âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan ol-mikdâr keyl mübâya‘a hıntası kazâ-i mezbûrun el-yevm mevcûd olan sihâmlarına tevzî‘ ve defter olunup mahsûl-i cedîd orakında iskele-i mezbûreye pey-der-pey nakl ve kabzına me‘mûra edâ ve teslîme her biri müte‘ahhid oldukları vâki‘-hâl. Fî 7 Ca. Sene 1202.

(153) Budur ki, Edirne ve Kırkkilise yollarında vâki‘ menâzilde bi’l-küllîye ihtilâl-i nizâmları hasebiyle mürûr ü ‘ubûr iden ulaklar ve hademe-i Devlet-i ‘Aliyye her menzil-hânedede birer ikişer gün ikâmet itdiklerinden başka Edirne’den ulaklar rakib oldukları bârgîrleri otuz beş sâ‘at mesâfe Filibe’ye ve andan Edirne’ye sürüp hayvânât telef olduğu amed-şüd idenlerin takrîrinden müsteban olmağla asfiya ve sâbıkâda olduğu üzere Edirne ve Kırkkilise caddelerinde vâki‘ menâzilin mu‘ayyen olan imdâdiyeleri tertîb ve yerlü yerinden tahsîl ve her menzilin müretteb olan bârgîrleri ahâli ittifaklarıyla

tanzîm ve mu'temed ve kefillü menzilciler ta'yîn ve fimâ-ba'd menzil gâ'ilesi çekilmeyecek vechile taht-ı nizâma rabt olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ü nüvvâbına ve zâbitân ve vücûh-ı ahâli-i memleket ve şehri kethüdâları ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından es-Seyyid Ahmed Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli bâ-cem'uhum meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsı kurâlarında sâkin ve mütemekkin ahâlileri taraflarından bâ-emr-i 'âlî vukû'-yafte olan umûrlarını rü'yete vekîlleri olan Dergâh-ı Mu'allâ gedüklülerinden es-Seyyid İbrâhim Beğ meclis-i şer'de Çalık Ali Ağa ibn Osman mahzarında mahrûse-i mezbûrede mukîm hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından Sâlih Ağa ve silah-şoran-ı hâssadan el-Hac Ahmed Ağa ve Sadî-zâde el-Hac İbrâhim Ağa hâzır oldukları hâlde Mahrûse-i Edirne menziline işbu bin iki yüz senesi Cemâziye'l-evvel'in beşinci gününden bin iki yüz üç senesi rûz-ı hazere gelince on beş mah kifâyet mikdârı tûvânâ bârgîrler ve müstefvâ sürücüler ile idâre itmek üzere mezbûr Çalık Ali Ağa'ya otuz dört bin guruşa iltizâm ol-dahi iltizâm ve kabûl idüp menzil-i mezkûru vech-i muharrer üzere vakt-i müte'ayyin itmâmına değîn ta'ahhüd idüp hâzîrûn-ı mûmâ-ileyhimden her biri mezbûr Çalık Ali Ağa'ya huzûr-ı şer'de kefil olmalarıyla menzil-i mezkûr bu vech ile hüsn-i nizâma rabt olunduğı vâki'-hâl. Fî 10 Ca. Sene 1202.

[32b](154) Budur ki, sefer-i hümâyûn vukû'undan nâşî ordu-yı hümâyûnun nuzul ideceğı menâzilde cem' olunan zehâyir şimdiden mu'âyene olunmak lâzîme-i hâlden olduğına mebni hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan ordu-yı hümâyûn nuzul emîni Süleymân Efendi tarafından âdemîsi Der-'aliyye'den ta'yîn etmekçi ustası ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle her bir menzile mukaddem nakl ve der-anbar olunan dakîkin başka başka çuvallarından numuneleri bir kîseye vaz' ve temhîr ve kangı menzilin olduğü mübâşirlerinin isimleriyle yafte vaz'ıyla Der-'aliyye'ye irsâl ve mağşuş olanları diğeri emr-i 'âlîşân vürûduna intizar olunmaksızın tebdîl için müretteb olduğü kazâlar ahâlilerine red ve numun misillü zehâyir tahsîl ve der-anbar olunmak bâbında menâzil zâhiresine müretteb olan kazâların kuzât ve nüvvâbına ve vücûh-ı ahâli ve zâbitân ve sâire hitâben şeref-sūdûr bulan emr-i 'âlîşân Dergâh-ı Mu'allâ

kapucubaşlarından menâzil nizâmına me'mûr es-Seyyid Ahmed Ağa kulları yediyle mahrûse mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh kıbel-i şer'den Çukadâr ve vücûh-ı ahâli tarafından âdemîleri ve etmekçi ustası bin yüz doksan yedi senesi Akpınar menziline dakîk cem'ine me'mûr Seydî-zâde el-Hac İbrâhim Ağa ve sene-i mezbûrede Edirne menziline dakîk cem'ine me'mûr Çukadâr-ı hazret-i sadr-ı a'zamîden Abdülfettah Ağa kulları ve bu hilâlde Edirne-Akpınar menzillerinin zehâyirlerini tekmîl iden mübâşiri Samurkaş Ahmed Ağa ve tertîb-i sani Edirne ve Akpınar menzillerine zehâyir cem'ine me'mûr Hasan Ağa kulları olup Edirne ve Akpınar menzillerine vaz' olunan dakîk çuvallarının her birinden başka başka numuneleri ahz ve başka başka torbalara vaz' ü temhîr ve üzerlerine yafteleri vaz' ve mübâşiri ma'rifetiyle Der'aliyye'ye irsâl olunduğı vâki'-hâl. Fî 9 Ca. Sene 1202.

(155) Budur ki, Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû'undan nâşî ordu-yı hümâyûn-ı zafer-makrûn için İsakçı ve Aydos anbarlarına idhârı fermân buyurılan zehâyirin mecmu'u yerlerinden mübâya'a ve müretteb olduğı mahallerde cem' ve tekmîli haberi Der-sa'âdet'e inhâ olunmamağla bin iki yüz bir senesi mahsûlünden Aydos anbarlarına nakl olunmak üzere kazâlarunuzdan mübâya'ası müretteb dakîk ve şa'îri şimdiye değin kazâ-i mezbûre nakl itmemiş iseniz zikr olunan zehâyir-i bir an âkdem kazâ-i mezbûre nakl ve mübâya'acısına teslîm bâbında bu dâ'ilerine ve mübâya'a zâhireleri Aydos anbarına müretteb kazâların kuzât ve nüvvâbına ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan zehâyir-i mîrîye mübâya'asına me'mûr Kamil Mustafâ Efendi kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket iş erlerine hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne kazâsından Aydos anbarına bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurulan dakîk ve şa'îr anbar-ı mezkûre pey-der-pey nakl olunup mikdâr-ı cüzi bekâyâsı dahi çend-rûz zarfında anbar-ı mezkûre nakl olunmak üzere olduğı her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'-hâl. Fî 9 Ca. Sene 1202.

(156) Budur ki, Edirne ve Çabaniçe ve Semizce menzil-hânelerinde bârgîr olmadığından Filibe menzilinın bârgîrlerini amed-şüd iden ulaklar Edirne'ye imrar

eylediklerine tahammül idemeyüp umûr-ı mühimme ile mürûr iden ulakların mekslerine bâ'is ve Edirne ve Çabaniçe menzillerinin fîmâ-ba'd gereği gibi tanzîmlerine dikkat ve bundan sonra dahi ihtilâl-i nizâmları inhâ olunmak lâzım gelür ise tedib olacakları muhakkak ve menzil-i mezkûrun hüsn-i nizâm üzere 'amel ve idâresine ihtimâm-i tam olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından nizâm-ı menâzile me'mûr es-Seyyid Ahmed Ağa kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne menzili hüsn-i nizâma rabt ve ihtilâl olmamak ve kapucu baş mûmâ-ileyh kulları yediyle bundan âkdem sâdır olan emr-i 'âlîye itâ'at ve imtisâlen mahrûse-i mezbûre menzili işbu bin iki yüz iki senesi Cemâziye'l-evvel'in beşinci gününden bin iki yüz üç senesi rûz-ı hazerine gelince on beş mah kifâyet mikdârı tüvânâ bârgîr ve müstevfa sürüciler ile idâre itmek üzere mahrûse-i mezbûre sükkânından Çalık Ali Ağa'ya otuz dört bin guruşa iltizâm olunup mezbûr dahi menzil-i mezkûru vakt-i mu'ayyen tamâmına değin idâreye ta'ahhüd ve kefli ahz olunup menzil-i mezkûr bundan döyle gâ'ilesi çekilmemek üzere hüsn-i nizâma rabt olunduğı vâki'-hâl. Fî 9 Ca. Sene 1202.

[33a](157) Budur ki, ıstabl-ı 'âmireye tâbi' Edirne ve Hayrabolu ahûrlarında ne mikdâr işe yarar şütürân ve esteran mevcûd idüğü mîrahûrdan su'âl olundukda Hayrabolu ahûrunda on sekiz katar dört mihâr şütürân-ı tüvânâ ve dokuz katarı bir mihârî 'amel-mânde ve Ahûr Köyü ahûrunda şütürân-ı yavenin dahi otuz sekiz katarı 'amel-i sâlih ve yirmi yedi katar beş mihârî 'amel-mânde ve Yanbolu ahûrunda yüz otuz bir katar şütürân-ı tüvânâ ve seksen katarı 'amel-mânde olmağın ahûrlarda mevcûd şütürân ve esteranın 'amel-mânde olması yem ve yemeklerine dikkat olunmadığından neş'et itmekle husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam Çukadârlarından es-Seyyid Osman ve mir-i ahûr ol-tarafdan kayıkçı ile bi'l-mu'aye mahall-i merkûmeye varup şütürân ve esteranın yem ve yiyecek ve timarlarına me'mûrlar yemlerini kat'dan ferâgat ve evvel-bahârda cümlesi tekrâr mu'âyene itdirilmek üzere beslenüp ve bakılmasına ihtimâm olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Hayrabolu ve Yanbolu kâdîlarına hitâben şeref-vürûd iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan Çukadâr-ı sadr-ı a'zamîden es-Seyyid Osman Ağa ve kayıkçı mübâşeretiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mahrûse-i

mezbûre kazâsında Ahûr Karye'sinde şütürân-ı yavenin kethüdâ ve sârbânları meclis-i şer'ede mahrûse-i mezbûrede ahûr-ı mezkûrların kışlak emîni el-Hac Ahmed Ağa muvâcehesinde her biri takrîr-i kelâm idüp Ahûr Karye'si ahûrında mevcûd altmış beş katar dışı mihâr madde-i şütürânın ta'yînatlarını emîn-i mûmâ-ileyh tamâmında teslîm bir dahi şütürân-ı mezkûre tamâmen yedirüp ve timarlarına dahi gereği gibi ihtimâmda kusûrımız yokdur deyû mübâşiran-ı mezbûrân muvâcehelerinde her biri takrîr itmeleriyle mübâşiran-ı emzburan dahi sârbânan-ı mezbûrları takrîrlerinde tasdîk itmeleriyle evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 9 Ca. Sene 1202.

(158) Budur ki, Edirne ve Çabaniçeve Semizce menzil-hânelerinde bârgîr olmadığından Filibe menzilin bârgîrlerini amed-şüd iden ulaklar Edirne'ye imrar eylediklerinden tahammül idemeyüp umûr-ı mühimme ile ulakların mekslerine bâ'is ve Edirne ve Çabaniçe menzilelerinin fimâ-ba'd gereği gibi tanzîmlerine dikkat ve bundan sonra dahi ihtilâl-i nizâmları inhâ olunmak lâzım gelür ise tedib olacakları muhakkak ve bir menzilin bârgîrleri âher menzili tecavüz eylediği sûretde iktizâ iden ücret ve helâk olan bârgîrleri kıymetleri menzil-i mezbûr menzilisinden ve ahâli-i kazâdan tahsîl olunmak ve menzil-i mezkûrun hüsn-i nizâm üzere i'mâl ü idâresine ihtimâm-ı tam olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa ve Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından nizâm-ı menzile me'mûr es-Seyyid Ahmed Ağa kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne menzili hüsn-i nizâma ve rabıtaya bend olup ve mukaddemâ Edirne menzili bârgîrlerinden hilâf-ı nizâm âher kazâ menziline süvar ve helâk olan bârgîrlerin ücret ve kıymetleri tanzîm olunmak üzere menzilcilere ahâliye tenbîh olup bu vechle hüsn-i nizâma rabt olunduğu evvelki vâki'ül-hâldir. Fî 9 Ca. Sene 1202.

(159) Budur ki, Çekmece-i Sagîr'den Sofya'ya varınca hilâl-i tarîkde vâki' menâzilde mevcûd bulunmak üzere doksan yedi senesi zehâyir-i kadr-i kıyafeden dûn ve zammı iktizâ iden ma'lûmü'l-mikdâr zehâyirin sûret-i defter mücebince yerlü yerinden mübâya'a ve müretteb olan Kemâl Çayırı menziline tamâmen nakl olup bir

habbesi girüye kalmamak bâbında isti'câli hâvî bu dâ'îlerine ve Dergâh-ı 'Âlî gedüklülerinden Kemâl Çayırı menziline mübâya'a cem'ine me'mûr Abdullah Ağa kullarına ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından es-Seyyid Osman yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mübâşir-i merkûma emr-i celîlü's-'unvânın vürûdundan çend-rûz mukaddem menzil-i merkûmun zehâyir-i tekmîl ve habbe-i vahide bekâyâsı Kalmayup me'mûr olduğı âher kazâya gitdiğini her biri takrîr itmeleriyle vâki'ül-hâl bi'l-iltimâs. 9 Ca. Sene 1202.

[33b](160) Budur ki, Edirne'de Sultan Bayezid Câmî'nde Timur Beğ Vakfı'ndan almak üzere yevmî bir akçe vazîfe ile tevliyet cihetine mutasarrıf Abdullah fevt olup ciheti Yusûf bin Mustafâ'ya tevcîh ve bâ-berât ihsân. 11 Ca. Sene.

(161) Budur ki, Edirne'de Mîrahûr Ayas Beğ Mahallesi mescidinde yevmî beş akçe ile imâmete mutasarrıf Mehmed bin Mustafâ kasr-ı yed Seyyid bin Seyyid İbrâhim imâm. 11 Ca. Sene.

(162) Budur ki, ordu-yı hümâyûn lâzimesi için ma'lûmü'l-'aded kazâlardan müretteb menzil zâhirelerinin tertîb ve bundan âkdem kabzına me'mûra tamâmen edâ olunup tertîb-i saninin dahi çend-rûz zarfında tahsîl olunacağı inhâ ve Edirne kazâsından müretteb menzil zâhirelerinin sülûsanından ziyâdesi tahsîl olunduğunu bundan âkdem inhâ olunup zehâyir-i mezkûreden bekâyâsı serî'ân tahsîl ve müretteb oldukları menzillerde nakl ü tahmîli haberi serî'ân Der-sa'âdet'e i'lâm olunmak bâbında te'kîd ü isti'câli hâvî bu dâ'îlerine ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mezbûr Hasan Ağa kulları cevâbında cem' ve tahsîline bâ-emr-i 'âlî me'mûr olduğı Edirne ve Akpınar menzillerinin ma'lûmü'l-mikdâr ve tertîb-i sani zâhireleri tamâmen yerlü yerinden tahsîl ve menzileyn-i mezkûreyn anbarlarına tekmîlen vaz' olunduğunu mezbûr Hasan Ağa

kulları takrîr ve vücûh-ı ahâli dahi cevâblarında Kemâl Çayırı menziline me'mûr Zaim Abdullah Ağa kulları menzil-i mezkûr zâhiresini tamâmen tahsîl ve Kemâl Çayırı menziline tekmîlen vaz' ve me'mûriyet ile âher kazâya gitdiğini her biri huzûr-ı şer' de inhâ ve takrîr itmeğın vâki' hâl. Fî 11 Ca. Sene 1202.

(163) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de Sülü Çelebi Mahallesi'nde vâki' merhûm eş-Şeyh Mustafâ Efendi zâviyesinin nisf zâviyedârlığına bâ-berât-ı 'âlîşân mutasarrıf olan eş-Şeyh Mehmed Saîd bin eş-Şeyh Ahmed kendi hüsn-i rızâsıyla erbâb-ı istihkâkdan sülbî kebîr oğlu bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid Mehmed Sâdık dâ'îlerine ferâğ ve kasr-ı yed itmekle zâviyedârlık-ı mezkûr ve babası fâriğ-i mezkûrun ferâğ ve kasr-ı yedinden merkûm dâ'îlerine tevcîh ve yedine müceddeden berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki' ül-hâldir. Fî 13 Ca. Sene 1202.

(164) Mahrûse-i Edirne kenarından cereyan iden nehr-i Meriç ve Arza üzerlerinde mebni olup bundan âkdem münhedim olan cizr-i sani dimekle ma'rûf cizr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan mahrûse-i mezbûrede umûr-ı mühimmeye me'mûr Mehmed Efendi ma'rifetiyle sadr-ı a'zam-ı müşîr-i müfehham nizâm-ı menâzimül-ümem Yusûf Paşa Hazretleri tarafından hasbeten lillahi te'âlâ binâ ve ta'mîr ve tekmîl itdirilmiş olmağla cizr-i mezkûr Der-'aliyye'den mahsûs mübâşir ve mi'mâr halîfesi ta'yîniyle dikkat ve taharrî vechile keşf ü defter olunmak bâbında şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşâna imtisâlen kıbel-i şer' den ser-ketebe-i şerî'at es-Seyyid Mehmed Sâdık Efendi ve mi'mâr halîfesi Mehmed Emîn Halîfe ve Çukadâr-ı sadr-ı a'zamîden Mehmed Ağa ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi kulları ve mahrûse-i mezbûre mi'mârı Mehmed Said Ağa ve hulefâları ta'yîn ve irsâl olunup anlar dahi cizr-i mezkûre varup cizr-i mezkûrun müceddeden binâ ve ta'mîr ve tekmîl olan mahal ü mevâzi'lerini dikkat ve taharrî iderek mesaha ve keşf eyledikleri masârifatının müfredâtı üzere memhûr ve mûmzâ defteri mübâşir-i merkûm kullarına teslîm olundığı evvelki vâki' hâl bi'l-iltimâs. 11 Ca. Sene.

[34a](165) Âsitâne-i 'Aliyye'den Edirne'ye varınca esna-i rahda vâki' muhtâc-ı ta'mîr olup bundan âkdem binâ ve ta'mîr olan cisrler ma'rifet-i şer' ve husûs-ı mezbûr içün mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam Çukadârlarından Mehmed Ağa ve mi'mâr

halîfesinden Mehmed Emîn Efendi ve ‘amele ma‘rifetiyle kemâl-i taharrî üzere bi’l-mu‘âyene keşf ve kâ‘ide-i mi‘mâriye üzere defteri Der-sa’âdet’e irsâl olunmak bâbında şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân imtisâlen-leh kibel-i şer‘den kâtib ve vücûh-ı ahâli tarafından âdemîleri ve Çukadâr ve halîfe-i mezbûr kulları irsâl olunup Mahrûse-i Edirne hâricinde Kapu Ağası çeşmesi kenarında ve Kavak Dere ve Sazlı Dere üzerlerinde ahşabdan mebni cisrlerin üzerlerine varup bundan âkdem binâ ve ta‘mîr olan mahallerini gereği gibi keşf ü mesaha eyledikleri müfredâtı üzere memhûr ve mûmzâ defteri mübâşir-i merkûm kullarına teslîm olunduğı vâki‘ül-hâl bi’l-iltimâs. Fî 11 Ca. Sene 1202.

(166) Budur ki, mahrûsede vâki‘ merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Süleymân Han tâbe serâhu evkâfından yine Edirne’de Nişancı Paşa Câmî‘-i Şerîfi’nde Edirne kefere cizye malından olmak üzere para üçer ve yevmî üç akçe vazîfe ile mü‘ezzin ve kayyum olan Hacı Ali bin Mustafâ bilâ-veled fevt olup ol-vechle ciheteyn-i mezkûreteyn mahlûl olmağın erbâb-ı istihkâkdan bâ‘is-i ‘arz-ı ‘ubûdiyet es-Seyyid Halîl bin es-Seyyid Mehmed dâ‘îleri her vechle layık ve mehel ve müstehak olmağla ciheteyn-i mezkûreteyn vazîfe-i mersûme müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm dâ‘îlerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki‘ül-hâldir. Fî 13 Ra. Sene 1202.

(167) Budur ki, Şehr-i Köyü sâkinlerinden müteveffâ Milânî-zâde’nin muhallelâtı veresesini tarafından hazînedâr Mustafâ ve Muğla’da sâkin Kavaklı İsmâil birbirlerine kefil olarak yetmiş beş bin guruşu darb-hâne-i ‘âmireye edâya ta‘ahhüd ve meblağ-ı mezbûrun yirmi bir bin guruşu Dergâh-ı Mu‘allâ kapucubaşlarından el-Hac Süleymân Ağa ma‘rifetiyle Yeni Odalar Kışlası masârıfına havâle ve tahsîli için beş kıt‘a emr-i ‘âlîşân sūdûr itmiş iken mezbûrân itâ‘at itmeyüp ekl ü bel‘ sevdasında olmalarıyla mezbûrân Edirne’ye ihzâr ve hesâbları rü‘yet ve meblağ-ı mezkûr tahsîl olunmak bâbında sâdır olan emr-i ‘âlîşâna imtisâlen mezbûr Kavaklı İsmâil Edirne’ye vürûd ve mezbûr Hazînedâr Mustafâ itâ‘at-i emr-i ‘âlî itmeyüp bu def‘a dahi ihzârlar için sūdûr bulan emr-i ‘âlîşân sem‘ine vasıl olduğı anda Âsitâne-i ‘Âlîyye’ye firar itdiğı inhâ olunmağın merkûm Hazînedâr Mustafâ bulunduğı mahalden mübâşir ma‘rifetiyle Mahrûse-i Edirne’ye ihzâr ve merkûm Kavaklı İsmâil ile hesâbları rü‘yet olunması

bâbında merkûm Kavaklı İsmâil bir kıt'a emr-i 'âlî sūdûrı recâsında olduğı. Fî 11 Ca. Sene 1202.

(168) Edirne'de Bevvâb Bostân Mahallesi mescidinin yevmî iki akçe ile mü'ezzini Mustafâ bin Ömer fevt-i mahlûlünden sülbî oğlu Mehmed'e tevcîh ve berât ihsân olunmak. 19 Ca. Sene.

(169) Edirne'de Pâpâs-zâde Ali Efendi mescidinde yevmî beş akçe ile imâmete mutasarrıf Halîl bin Ahmed fevt-i mahlûlünden İzzeddin bin Hacı Hüseyin'e tevcîh ve berât ihsân olunmak. Fî 19 Ca. Sene.

[34b](170) Budur ki, işbu sene-i mübâreke de vukû'u muhakkak olan sefer-i hümâyûn me'mûr-i asâkir-i islâmın Âsitâne-i 'Âliyye'den Edirne'ye varınca nuzûl idecekleri menâzilde ta'yînatlarına virilecek nân-ı 'azîz tabhı içün seksen iki 'aded firun tertîb ve beheri on ikişer karış olmak üzere kazâlar ahâlilerine hafr itdirilmek ve mevsim-i şit olmakdan nâşî firunlar işe yaramamak melhuz ve esfâr-ı sâbıkâda olduğı üzere ol-mikdâr firuna bedel olarak her bir kazâda ahâli ma'rifetiyle on beşer ve yirmişer sade kerpiç ile firun inşâ itdirilmek ve bi-menihi te'âlâ ordu-yı hümâyûn mâh-ı Cemâziye'l-âher'in dokuzuncu günü Der-'aliyye'den hareket itmek musammem olup beheri on ikişer karış her menzilde hafrı iktizâ iden seksen ikişer 'aded firuna bedel olmak şartıyla her bir kazâda on beşer yirmişer sade kerpiç ile inşâ olunacak firunların bir an âkdem tekmîl ve itmâmına bi'l-ittifak ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında Çekmece-i Sagîr'den Edirne'ye varınca yol üzerinde vâki' kazâların kâdîlarına ve menzil mübâşirleri ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve ihtiyârân ve zâbitân ve iş erlerine hitâben şeref-sūdûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ bermantûk-i emr-i 'âlî 'amel ve harekete her biri ta'ahhüd eyledikleri vâki'ül-hâldir. Fî 19 Ca. Sene 1202.

(171) Budur ki, iki yüz bir senesine mahsûben mübâya'ası fermân buyurılan zehâyirin tertîbine sâbıkında mütehammilül-vukû' olan sehve mebni iki yüz bin keyl dakîk ile yüz bin keyl şa'îr mütâlebe olunup lâkin dakîkden ziyâde şa'îrin lüzûmuna binâen dakîk tahsîlatı seksen bin kîleye iblâğ ve mâ'adâ yüz yirmi bin keyl dakîk tebdîl-i sûret ile yerine şa'îr mütâlebe ve tahsîl olunmak ve dakîk ve şa'îr tertîbinde hisse-i mübâya'alarını tekâmilen virmiş bulunan kazâlardan mükerreren mütâlebe olunmayup ve virmeyenlerden iktizâsına göre mahallinde ma'rifet-i şer'le mütâlebe olunmak üzere tanzîm olunmak bâbında mübâya'a zâhireleri Aydos anbarına müretteb kazâların kâdîları ve nâ'iblerine ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Aydos mübâya'acısı Kamil Mustafâ Efendi kullarına ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mübâya'acı-i mûmâ-ileyh tarafından âdemîsi yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-i emr-i 'âlî 'amel ve harekete her biri kıyâm üzere olduğu vâki'-hâl. Fî 21 Ca. Sene 1202.

(172) Budur ki, Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû'undan nâşî Anadolu ve Rûmili taraflarından tertîb olunan revakıb ü levâzımın Şubat duhulünden evvel Dâvud Paşa Sahrâsı'nda mevcûd bulunması bundan âkdem evâmîr-i şerîfeler ile tenbîh ü te'kîd olmakdan nâşî gerek esnâ-yı râhda ve gerek yola çıkmak üzere olanlardan mâ'adâ henüz tedârik olunmayup yahud kusûru olanlar için tevakkufa mesag kalmadığı ecilden Mahrûse-i Edirne kazâsından mübâya'ası müretteb otuz beş res top-keşân bârgîrlerini yola ihrâc ve Hacıoğlu Bazası kasabasında ordu-yı hümâyûna irişmek üzere bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşına ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben te'kîd ü isti'câli hâvî şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan yüz otuz beş re's top-keşân bârgîrleri savb-ı keşidesine sâlih olarak mecmu'u tanzîm ve Hacıoğlu Bazarı Kasabası'na me'mûra teslîm için yüz otuz beş re's top-keşân bârgîrlerini mezbûr Ahmed Ağa yediyle târîh-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden ihrâc olundığını her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'-hâldir. Fî 21 Ca. Sene 1202.

[35a](173) Budur ki, vedî'atullah olan fukarâ-yı ra'iyetin zîr-i saye-i merâhim-vaye-i şahânedede mezâlim ve ta'addîyatdan himâye olunmaları matlûb-ı tacdârâne olduğına binâen Âsîâne-i 'Aliyye lâzimesi için Tekfurdağı İskeleye'ne nakl ü tenzil olunan zehâyirin sa'd ü fiatı râyicden nakıs olmağla terahhümen li'l-fukarâ fîmâ-ba'd Tekfurdağı'na nakl olunacak zehâyirin kat olunan fiat-ı ma'lûme nizâmı ref' ve ilga olunup ahâli-i kazâ yedlerinde her ne mikdâr zehâyir bulunur ise doğru iskele-i mezbûreye tenzil ve diledikleri bahâ ile Âsîâne'ye gelecek tüccâra bey' ve fûrûht olunmak bâbında zâhireleri iskele-i mezbûre merbût kazâların kuzât ü nüvvâbına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Tatar-ı hazret-i sadr-ı a'zamî yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ bermantûk-ı emr-i celîlü'ş-kadr 'amel ve harekete kıyâm üzere oldukları evvelki vâki'-hâldir. Fî 21 Ca. Sene 1202.

(174) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ve tazallüm-i hâl eylediler ki, bundan âkdem menâziller muhtel ve müşevveş olduğına binâen Mahrûse-i Edirne menzili gereği gibi tanzîm ve ba'de'l-yevm gâ'ilesi çekilmemek vechile rabt-ı kavîye bend olunmak bâbında şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân nizâm-ı menâzile me'mûr Dergâh-ı Mu'allâ kapucubaşlarından es-Seyyid Ahmed Ağa mübâşeretiyile mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve imtisâlen-leh Mahrûse-i Edirne menzili işbu sene-i mezbûre Cemâziye'l-evvel'in beşinci gününden iki yüz senesi rûz-ı hazerine gelince on beş mah kifâyet mikdârı bârgîre müstevfa sürüciler ile gereği gibi idâre itmek üzere mahrûse-i mezbûre sükkânından Çalık Ali Ağa'ya otuz dört bin guruşa iltizâm mezbûr dahi vehc-i muharrer üzere kabûl ve müceddeden tüvânâ menzil bârgîrleri iştirâ ve menzil-i mezkûre hüsn-i nizâm virüp lâkin Sapanca ve Semizce menzilleri bir vechle nizâm virilmediğinden Mahrûse-i Edirne menzili bârgîrleri mukaddemâ olduğu vech üzere mahrûse-i mezbûreden menzil bârgîrlerine rükûb Sapanca ve Semizce menzil-hânelerinde bârgîr olmadığından Filibe'ye sürüp Filibe menzircisi bârgîrlerini muhâfaza için saklayup Filibe'den Edirne menzili bârgîrlerine ulak bindirüp Bazarcığa ve Edirne'ye sürdüklerinden müceddeden tanzîm olunan mahrûse-i mezbûre menzili bârgîrlerinin ekseri telef olup Sapanca ve Semizce menzil-hâneleri dahi tanzîm

olmadıkca mahrûse-i mezbûre menzili bârgîrleri dahi bir vechle tahammül ve tâkat getiremeyüp külliyyen perîşân olacağı ezher-i mine'ş-şems olmağla terahhumen lil-fukarâ husûs-ı mezbûru Der-devlet-i medâra arz ü i'lâm idivir deyû her biri huzûr-ı şer' de tazallüm-i hâl ile inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'-hâl bi'l-iltimâs. Fî 21 Ca. Sene 1202.

(175) Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû'undan nâşî tertîb olunan merâkib ü levâzımın Şubat duhulünden evvel Dâvud Paşa sahrâsında mevcûd itdirilmesi evâmîr-i 'aliyye ile cümleye tenbîh olunmağla kazânızda müretteb yüz mihârî şütürân ve iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabalarıyla yetmiş kıt'a sirem arabalarını dakîka-i vahide imrar idirmeksizin Dâvud Paşa Sahrâsı'nda ordu-yı hümâyûna irişdirilmek bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben te'kîd ü isti'câli hâvî şeref-südûr bulan (emr)-i cihân-mutâ' hazret-i sadr-ı a'zamî Çukadârlarından Eyub Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında mahsure-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabalarının yüz üç kıt'ası târîh-i i'lâmdan beş gün mukaddem ihrâc ve irsâl olup bâkî yüz altmış dört kıt'ası ile şütürablar ve sirem arabaları dahi çend-rûz zarfında Mahrûse-i Edirne'den ihrâc ve vakt-i mev'ûdda Dâvud Paşa Sahrâsı'ndan mevcûd bulunmak üzere olduğunu her biri inhâ ve takrîr itmeleriyle evvelki vâki'-hâldir. Fî 22 Ca. Sene 1202.

[35b](176) Budur ki, bi-menihi te'âlâ ordu-yı hümâyûnun yevm-i hareketi olan mâh-ı Cemâziye'l-âher'in dokuzuncu günü takarrüb itmeğın Anadolu ve Rûmili taraflarından tertîb olunan merâkib ü levâzımın ekserisi memleektlerinden çıkmadığı istihbâr olunmağla kazânızdan müretteb yüz mihâr şütürân ve iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabası ve yetmiş kıt'a sirem arabaları serî'ân ve acilen ihrâc ve ordu-yı hümâyûna bilâ-noksân irişdirmeğe bi'l-ittifak mezid sa'y ü gayret olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve bi'l-cümle vücûh-ı memleket ve iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan hazret-i sadr-ı a'zam Çukadârlarından İbrâhim Ağa kulları yediyle Mahrûse-i

Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan yüz mihâr şütürân ve iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabası ve yetmiş kıt'a sirem arabaları tamâmen işbu târîh-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden ihrâc ve ordu-yı hümâyûna bilâ-noksân irsâl. Fî 26 Ca. Sene 1202.

(177) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp her biri şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, Anadolu taraflarından tertîb olunan merâkib ü levâzımın mahallerinden ihrâc ve ordu-yı hümâyûna irişdirilmek bâbında şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşâna imtisâlen bundan âkdem Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan yüz 'aded mekârî şütürânı mükemmel alat ü bisatlarıyla sârbânbaşı Keşanlı İsmâil Ağa ibn Ahmed yediyle işbu târîh-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden ihrâc ve ordu-yı hümâyûna irsâl olduğunu her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'-hâl. Fî gurre-i Cemâziye'l-âhir.

(178) Budur ki, Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûnun tahakkukuna binâen Rûmili ve Anadolu taraflarından müretteb olan deve ve araba ve bârgîr ve katır ve câmûs ve sâirenin vakt-i mev'ûdda Dâvud Paşa Sahrâsı'nda mevcûd bulunmaları ve mürettebât-ı mezkûreden noksân olmayup tekmîlen yola ihrâc ve Dâvud Paşa Sahrâsı'nda îsâle müsâra'at olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunda vâki' kuzât ü nüvvâb ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-rîz-i südûr iden emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında bundan âkdem Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan yüz mihâr şütürân ve iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabası ve yetmiş kıt'a sirem arabası işbu târîh-i i'lâm günü Mahrûse-i Edirne'den ihrâc ve mahall-i me'mûrelerine irsâl olduğunu her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'-hâldir. Gurre-i C. Sene 1202.

[36a](179) Budur ki, Mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi ' İskender Karye'si'nde vâki' merhûm Fîrûz Beğ Câmî'-i Şerîfi'nde vazîfe-i mu'ayyene ile imâm ve hatîb olan es-Seyyid Mustafâ Halîfe ibn Halîl fevt olup ol-vechle yeri hali ve hidmet-i lâzimesi mu'attal kalmağın müteveffâ-yı mezbûrun sülbî kebîr oğlu işbu bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid el-Hac Halîl Halîfe her vechle mehel ve müstehak olmağın imâmet ve hitâbet-i mezkûre babası müteveffâ-yı mezbûrun fevtinden vazîfe-i mu'âyenesiyle oğlu merkûm dâ'îlerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân. 27 Ca. Sene 1202.

(180) Budur ki, Mahrûse-i Edirne kazâsına tabi İskender Karye'si'nde vâki' merhûm Fîrûz Beğ Câmî'-i Şerîfi vakfının yevmî beş akçe vazîfe ile mütevellisi olan es-Seyyid Mustafâ bin Halîl fevt olup ol-vechle yeri hâli ve hidmet-i lâzimesi mu'attal kalmağın müteveffâ-yı mezbûrun sülbî kebîr oğlu işbu bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet es-Seyyid el-Hac Halîl dâ'îleri her vechle mehel ve merhamet ve şâyeste-i inâyet olmağın tevliyet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle merkûm dâ'îlerine tevcîh ve yedine müceddeden.

(181) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, Mahrûse-i Edirne kazâsından bundan âkdem bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabalarının her biri örtülü öküzleri kuvvetlü olmak üzere tanzîm olunup arabacıbaşı nasb olunan es-Seyyid Halîl Ağa yediyle işbu târîh-i i'lâm günü mahrûse-i mezbûreden nehzat ve Dâvud Paşa Sahrâsı'na tekmîlen irsâl olundığını her biri huzûr-ı şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'-hâl. Fî gurre-i C. Sene 1202.

(182) Budur ki, ordu-yı hümâyûn ile me'mûr asker-i muvahhidînin nüzul idecekleri menâzilde ta'yînatlarıçün virilecek nân-ı 'azîz tabhı içün her menzilde ahâli-i kazâya seksen ikişer 'aded firun beheri on ikişer karış olmak üzere hafr itdirüp hâzır ü âmâde itdirilmek bâbında Akpınar menzilinden İsakçı'ya varınca yol üzerlerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i celflü'ş-şana imtisâlen Mahrûse-i Edirne kazâsında vâki' Akpınar, Derbend ve Paşa Karye'leri menzillerinin her birinde beheri on ikişer karış olmak üzere beher menzilde seksen ikişer firun hafr ve

hâzır ü âmâde olundığını vücûh-ı ahâli huzûr-ı şer‘de inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki‘-hâl. Gurre-i Cemâziye’l-âhir Sene 1202.

(183) Budur ki, müsta‘inen billâhi te‘âlâ livâ-i şerîf-i nusret-redîf-i hazret-i fahrül-enbiyâ‘ aleyhi ekmelü’s-salavât ile ordu-yı hümâyûnun Der-‘aliyye‘den hürûcu takarrüc itmekle orta kolda vâki‘ kazâ ve nevâhî ve kurâda mukîm ve Dergâh-ı Mu‘allâ silahdâr-ı ocağı neferâtı ve anda mensub bölükat-ı erba‘a neferâtı yerlerinden hareket ve nevrûz-ı fîrûzda Edirne sahrâsında saye-i livâ-i şerîfde isbât-ı vücûda dâmen-i der-miyân-ı gayret eylemeleri bâbında te‘kîd ü isti‘câli hâvî Rûmilî’nin orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki‘ mevâlî-i fihâm ve sâ‘ir kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yeri ve şehir kethüdâları ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr bulan emr-i ‘âlîşân ocak tarafından çavuş mübâşeretiyile Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh kethüdâ yeri ve mevcûd silahdâr neferâtı meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-matuk-i emri ali ‘amel ve harekete her biri kıyâm üzere oldukları vâki‘-hâl. 29 Ca. Sene 1202.

[36b](184) Budur ki, müsta‘inen billâhi te‘âlâ livâ-i şerîf-i nusret-redîf-i hazret-i fahrül-enbiyâ‘ aleyhi ekmelü’s-salavât ile ordu-yı hümâyûnun Der-Aliyye‘den hürûcu takarrüb itmekle orta kolda vâki‘ kazâ ve nevâhî ve kurâda mukîm Dergâh-ı Mu‘allâ sipâhîleri ve anlara mensub bölükat-ı erba‘a neferâtı yerlerinden hareket ve nevrûz-ı fîrûzda Edirne sahrâsında saye-i livâ-i şerîfde isbât-ı vücûda dâmen-i der-miyân-ı gayret eylemeleri bâbında te‘kîd ü isti‘câli hâvî Rûmilî’nin orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca mevâlî-i fihâm ve sâ‘ir kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve şehir kethüdâları ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr bulan emr-i ‘âlîşân ocak tarafından çavuş mübâşeretiyile Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh kethüdâ yeri ve mevcûd sipâhîleri meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emri ‘âlî ‘amel ve harekete her biri kıyâm üzere oldukları. 29 Ca. Sene 1202.

(185) Budur ki, Mahrûse-i Edirne’de kâ’in vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm eylediler ki, bundan âkdem mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i ‘âlî matlûb-ı

hazret-i cihân-dârî buyurulan yetmiş dokuz sirem arabalarının her biri kavî ve bârgîrleri güçlü ve kuvvetlü olmak üzere tanzîm olunup arabacıbaşı nasb olunan Mustafâ ve Ahmed ma‘rifetleriyle işbu mâh-ı Cemâziye'l-âhir'in gurreci günü mahrûse-i mezbûreden nehzat ve Dâvud Paşa Sahrâsı'na irsâl olunduğunu her biri takrîr ve inhâ itmeleriyle.

(186) Budur ki, mîr-i mîrândan Debedelenli Alî Paşa ma‘rifetiyle bundan âkdem dört bin nefer piyâde askerin bin neferini Hotîn muhafazasına tesyîr ve kusûr üç bin nefer piyâde askeri evvel-bahârda Edirne sahrâsında ordu-yı hümâyûna bin-nefs ilhâkı irâdesiyle gönderilen mîrî akçe memhûren hıfz olunmak bâbında çend-rûz emr-i ‘âlî irsâl ve mûmâ-ileyhin İskenderiye maddesine me‘mûriyeti musahhah olmakdan nâşî zikr olunan üç bin nefer piyâdenin mîrîleri olmak üzere nakden tarafına gönderilen yüz yirmi dört bin üç yüz yetmiş yedi guruş Edirne'ye getirdilüp ma‘rifet-i şer‘le ve cümle ma‘rifetiyle ta’dâd iderek Edirne bezzâzistânına vaz‘ ve hıfz ve keyfiyeti Der-sa’âdet’e tahrîr ve i‘lâm olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân sadr-ı a‘zam Çukadârlarından mübâşir ta‘yîn olunan Feyzullah Çukadâr yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh mübâşir-i merkûm Debedelenli Alî Paşa tarafından getürdüğü yüz yirmi dört bin üç yüz yetmiş yedi guruşu ma‘rifet-i şer‘ ve Bostancıbaşı Ağa ma‘rifeti ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ma‘rifetiyle ta’dâd olundukda yüz yirmi dört bin üç yüz yetmiş yedi guruş olmağın meblağ-ı merkûm mahrûse-i mezbûre bezzasitanına vaz‘ ve hıfz ü temhîr olunduğı vâki’-hâl. Fî 2 C. Sene 1202.

(187) Budur ki, bu def‘a Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû‘una binâen Nemçe keferesi dahi anınla ittifak ve Devlet-i ‘Aliyye ile nakz-ı ahd birle ilan-ı muharebe ve izhâr-ı husumet itmiş olduğına binâen cânib-i şer‘den virilen fetva-yı şerîfe mücebince Nemçe keferesi üzerine dahi müsta’inen billâhi te‘âlâ sefer-i hümâyûn tahakkuk itmekle Edirne havâlisinde ordu-yı hümâyûna kâfi zehâyirin cem‘ ve izhârı lâzımeden olduğu ecilden Edirne ve Tatar Bazarı ve Filibe'den cem‘ olunmak üzere Edirne ve havâlisinde vâki’ dâhil-i tertîb olan kazâlardan iki yüz bir senesi mahsûlünden revayice karîb bahâ ile tertîb-i sâlis olarak dakîkin ma’-nakliye ve çuval-bahâ beher

keyl-i İstânbûli doksanar ve şa'îrin ma'-nakliye altmışar ve hıntanın seksener akçeden îcâb iden bahâsı hîn-i nakl ü teslîmlerinde mübâya'acısı yedinden bit-tamâm ashâbına edâ olunmak üzere mevkûfâtдан mahrec memhûr ve mûmzâ sûret-i defter mücebince Edirne kazâsından üç bin üç yüz keyl dakîk ve bin altı yüz keyl hınta ve dokuz bin dört yüz elli keyl şa'îr tertîb ü tahsîs kılınmağla zehâyir-i mezkûre bir an âkdem mübâya'a ve tekmîlen mahalline nakl ü idhâr olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi kullarına ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh. Gurre-i C. Sene 1202.

[37a](188) Budur ki, Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olmakdan nâşî Anadolu ve Rûmili taraflarından müretteb deve ve araba ve bârgîr ve katır ve câmûs ve sâire şimdiye değîn gelüp zuhûr itmekle mürettebât-ı mezkûreleri bir sâ'at âkdem ihrâc ve Dâvud Paşa Sahrâsı'na sevk ü îsâl olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolu ibtidâsından nihâyetine varınca vâki' kazâların kuzât ve nüvvâblarına ve kethüdâ yerleri ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Çukadârlarından İsmâil Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne kazâsından bundan âkdem bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı cihân-dârî buyurılan iki yüz altmış yedi kıt'a öküz arabaları ve yetmiş kıt'a sirem arabaları ve yüz 'aded mekârî şütürânlar işbu mâh-ı Cemâziye'l-âhir'in guresi günü mecmû'u Mahrûse-i Edirne'den ihrâc ve mahall-i me'mûreleri olan Dâvud Paşa Sahrâsı'na tamâmen ve tekmîlen tesyîr ve irsâl olduğunu her biri inhâ ve takrîr itmeleriyle vâki'-hâl bi'l-iltimâs.

(189) Budur ki, Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn tahakkuk idüp Edirne havâlîsinde ordu-yı hümâyûna kâfi zehâyirin izhârı lâzımeden olmağla Edirne ve Tatar Bazarı ve Filibe'de hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Edirne'de mukîm Mehmed Efendi ma'rifetiyle cem' olunmak üzere dâhil-i tertîb olan kazâlardan iki yüz bir senesi mahsûlünden tertîb-i sâlis olarak dakîkin ma'-nakliye ve çuval-bahâ beher keyli İstânbûli doksanar ve şa'îrin ma'-nakliye altmışar ve hıntanın seksener akçeden îcâb

iden bahâsı ashâbına edâ olunarak matlûb olan elli bir bin sekiz yüz keyl dakîk ve yüz yirmi bin keyl hintanın îcâb iden yüz elli bin yüz seksen üç guruşu bahâsından ‘ale’l-hesâb otuz bin guruş ifrâz ve irsâl olunmağın meblağ-ı mezkûru ta’dâd iderek tamâmen ahz ve makbûz senedini mübâşire teslîm olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta’yîn buyurulan sadr-ı a‘zam kethüdâsı etbâ‘ından Mehmed bendeleri yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehesinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ cevâbında mübâyâ‘a-i mezkûre için mübâşir-i merkûm yediyle îsâl buyurulan otuz bin guruş tamâmen mübâşir-i merkûm bana teslîm ben dahi ahz ü kabz eyledim deyû huzûr-ı şer‘de takrîr itmeleriyle evvelki vâki’-hâl. 3 C. Sene 1202.

(190) Budur ki, Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn muhakkak olmağla bundan âkdem Mahrûse-i Edirne kazâsından mübâyâ‘a olunan yüz otuz beş res top-keşân bârgîrleri Hacıoğlu Bazarı’na gitmeyüp Edirne’de ordu-yı hümâyûna iriştirilmesine İrâde-i ‘Aliyye ta‘alluk itmekle bârgîr-i mezkûrlar yola ihrâc olunmamış ise Edirne’de ordu-yı hümâyûna iriştirmeğe bezl ü sa’y ü makderet olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve husûs-ı mezbûre me’mûr Zaim Ahmed Ağa kullarına ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emer-i ‘âlîşân hazret-i sadr-ı a‘zam Çukadârlarından İsmâil Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ cevâblarında bundan âkdem Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i ‘âlî matlûb buyurulan yüz otuz beş res top-keşân bârgîrleri mukaddemâ sâdır olan emr-i ‘âlî mücebince bu def‘a vürûd iden emr-i şerîfden yirmi gün mukaddem mekârî başı yediyle Hacıoğlu Bazarına irsâl olunmuş oldığı vâki’-hâl. Fî 5 C. Sene 1202.

[37b](191) Budur ki, müsta‘înen billâh ve müstemi‘den bi-mu‘cizât -ı resûlallah sallallahu aleyhi vesellem i’lâ-yı kelimetullah ve icrâ-yı ahkâm-ı şerî‘at-ı hazret-i risâlet-penâh aleyh ve alihi salavâtullah niyetiyle düşman-ı din ve ‘adû-yı şerî‘at-ı seyyidül-mürselin olan Moskovlu üzerine sefer olunmak musammem ve tuğ-ı zafer-

furûğun ihrâc olunduğı gün Nemçelü keferesi dahi kemâl-i ‘anûd ve istikbârlarını ve Moskovlu ile müttefik oldığını iş‘âr ve hudûd-ı islâmiyede husumet ve ‘adâvetini ilan eylediğine binâen tarafeyne serdârlar ve ser-askerler tanzîm ve livâ-i şerîf-i gufran-elif-i mefhar-ı enbiyâ‘ ‘Aliyyetü’s-seniyyül-islâm ve evfâhâ ile ordu-yı hümâyûn ve serdâr-ı ekrem Cemâziye’l-âhir’in dokuzuncu günü Âsitâne’den hareket ve cünûd-ı muvahhidîn ile mütevekkilen ‘ale’llâh semt-i mün âsibe teveccüh ve gazâya ‘azîmet olunup iki kavî düşmanın birden cem‘i serhadlere hücûm ve Bahr-i Siyah taraflarına kasd-ı fâsidleri mülâhazaları ve heyet-endâz-ı kulûb-i ibâd olmağın böyle eyyâmda kâffe-i müslimîn-i muvahhidîn kemâl-i zül ü meskenet ve gâyet inkisar-ı bal ve hüzn-i kalb ile kâdiyyü’l-hâcât olan rabbül-aleminin dergâhına vaz‘-ı cebîn ü tazarru‘ at iderek asâkir-i islâmiye mansûr ve muzaffer olmasına vüsûl bulmağı cenâb-ı müstehilül-su‘ûb taş silenüp ve toprak düşenin ecnâd-ı muvahhidînin nasr ü galibiyeti ve serdâr-ı rusûl-i enbiyâ‘ Muhammed Mustafâ sallallahu aleyhi vesellemin nübüvvetini inkâr iden küffâr ü müşrikînin kahr ü zül ve nikbetiçün Edirne’de sâkin ve mutavattın ‘ulemâ ve kâffe-i sigâr ü kibâr ile cevâmi’ ve mesâcidde ‘adû-yı din-i Ahmedî olan kefer-i müşrikînin makhûriyet ve asâkir-i muvahhidînin mansûriyyetiçün dû‘â ile imdâda müsâra’at olunmasını cümleden matlub idüğü ve eltaf-ı haziye-i ilahiyeden su‘âl ve recâ olunup cenâb-ı bari yüzümüz karasına bakmayup cîb-i muhteremi hürmetine ümmet-i Muhammed’in dû‘âları berekatıyla asâkir-i müslimîni mansûr ve ‘adû-yı dini makhûr ve memâlik-i islâmiyeyi kendü mekr-i â‘dâ-yı dînden mahfûz ve bu kadar aceze-i sıbyân ve nisvân ve erâmil ü eytâmı ve kâffe-i ibâdullahı mahzun ve masun eylemesi da‘vâtına bi’s-sıdk ve’l-ihlâs gice ve gündüz tazarru‘ ve niyâz olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve ‘ulemâ ve sulehâ ve vücûh-ı belde ve sâire hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr iden emr-i celîlü’s-’unvân-ı hazret-i sadr-ı a‘zam ve serdâr-ı ekrem ü efham Tatarları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh Mahrûse-i Edirne’de kâ’in bi’l-cümle ‘ulemâ ve sulehâ ve meşâyih ü e’imme ve hutebâ ve zâbitân ve vücûh-ı ahâli bâ-cemî‘uhum huzûr-ı şer‘e da‘vet ve emr-i celîl-i ma‘delet muvâcehelerinde huzu ve hulu ile feth ü kırâ‘at ve mazmûn-i münîf ve mefhûm-ı şerîfini cümleye tefhîm ve tenbîh birle i’lân ü işaat olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ‘ale’d-devâm akîb-i salavâtı ma‘âbid ve mesâcidde kıyâmen ve müteveccihen ile’l-kıbleti ola şehinşâhi cihân ‘aleyhi ‘avnullâhi’l-müste‘ân mazhâr-ı hitâb lekad nasara kumullâhu müjdesi veman-nasru illâ min ‘indillâh karîn-i va‘ad vekâne hakkân ‘aleynâ nasru’l-mü’minîn ine’l mü’minin imâmü’l-müslimîn (...) şevketlü, mehâbetlü, kerâmetlü pâdişâh-ı İslam ve din

efendimiz hazretlerinin serîr-i saltanatında ilâ-yevmî'd-dîn ber-karar ü mekîn ve kâffe-i umûrda bedreka-i tevkîfat kendüye karîn olmak ve vüzerâ ve vükela ve ricâl-i hâs ü 'âmm ve asâkir-i İslam ve cünûd-ı müminin küffâr-ı müşrikîn ve 'adû-yı din üzere galibiyet ve mansûriyetleriçün hayr dû'â ve berr ü bahrda ayen-i mâ-kevanû kefere-i müşrikîn ve 'adû-yı dinin cemî'yetleri perâkende ve perîşân ve vücûd-ı murdârları vasıl-ı neyyirân olmaları ve münhezim ü makhûriyet ve müzmahil ve mağlubiyetleri için an-samimü'l-kalb beddû'â eylemelerine azm ü cezm itdikden sonra Cemâziye'l-âhir'in üçüncü sâlis günü idi. Bi'l-cümle ahâliye ihbâr ve Sultan Selim Câmî'-i Şerîfi'nde salât-ı zuhru ba'de'l-edâ kıyâmen müteveccihen ilel-kible ibtidâ talimen-lehum bu fakîr ber-minvâl-i muharrer şevketlü, mehabetlü, kerâmetlü veli-nimetimiz efendimiz hazretlerinin serîr-i saltanatında ber-karar olup tûl-i 'ömrine ve galibiyet ü mansûriyetine hayr-dû'â ve küffârın dahi münhezim ve müdemmer ve makhûriyetine bed-dû'â idüp sâhibül-hasayis ve'l-keramat ve'l-mu'cizât seyyidüs-sadat vel-kâ'inat sebep-i icad-i cemî' mahlûkat olan resûl-i Ekrem sallallahu te'âlâ aleyhi vesellem efendimiz hazretlerinin hürmetine Kādıyyü'l-hâcât dergâh-ı izzetine tazarru' ve münacat eyleyüp bi'l-cümle 'ulemâ ve meşâyih ve sulehâ ve cemî' cemâ't-i müslimîn sigâr ü kibâr âyîn-i güyanî olup hazret-i rabbül-alemînden kabûlünü niyâz eylediklerin ve fimâ-ba'd cemî' evkâtında muvazabat ü müdavemet üzere oldukları vâki'-hâl. 5 C. Sene 1202.

[38a](192) Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evâlî-i vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl-i ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi'ş-şerî'at-ı ve'd-dîn vârisü 'ulûmü'l-enbiyâ' ve'l-mürselîn el-muhtassû bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în Edirne kâdîsi zîdet-fazâ'ilihu ve iftihârü'l-emâcid-i ve'l-câmî'-i mehâmid-i ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-melikü'd-dâ'im hâla Edirne Bostancıbaşı dâme mecduhû ve mefâhirü'l-ülemâil-muhakkikîn 'ulemâ ve sulehâ zîde-fazlehum ve mefâhirü'l-emâsil-i ve'l-akrân vücûh-ı belde zîde-kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, müsta'inen billâh ve müstemdiü'l-mu'cizât resûl-i ekrem sallallahu aleyhi vesellem i'lâ-yı kelimetullah ve icrâ-yı ahkâm-ı şerî'at-ı hazret-i risâlet-penâh aleyhi ve alâ alihi alâ salavâtullah niyetiyle düşman-ı din ve 'adû-yı şerî'at-ı seyyidül-mürselin olan Moskovlu üzerine sefer olunmak musammem olduğundan tuğ-ı zafer-furûğun ihrâc olunduğı gün Nemçelü keferesi dahi kemâl-i 'anûd ve istikbârlarını ve Moskovlu ile müttefik olduğımı ve bu seferde hissedâr ve müşterek idüğü iş'âr ve cemî' hudûd-ı

islâmiyeden yevm-i merkûme husumet ve ‘adâvetini i’lân ü ihbâr ile taraf taraf memâlik-i müslimîne itâle-i ikdâm üzere olduğına binâen iki kola sefer lâzım gelüp hasbe’l-vakt ve’l-hâl tertîb-i asâkir ile tarafeyne dahi serdârlar ve ser-askerler ta’yîni husuları tanzîm ve livâ-i şerîf-i gufran-elif-i mefhar-ı enbiyâ‘ ‘Aliyyetü’s-seniyyü’s-selam ve evfâhâ zill-i kerâmet müstazilen ordu-yı hümâyûn ve serdâr-ı ekremin Cemâziye’l-âhir’in dokuzuncu günü Âsitâne’den hareket ve mütevekkilen ‘ale’llâh düşman-ı dîn üzerine ‘azîmeti tasmim olunup ba‘de’l-hürûc böyle iki kavî dîn düşmanlarının üzerlerine hücûm ile kelimetullâhi i’lâ ce icrâ-yı farîza-i gazâ için mümkün-adad olan ensar-ı dîn ve cünûd-ı muvahhidîn ile mütevekkilen ‘ale’llâh ilâmu‘cizât -ı resûlallah ile semt-i münâsibe teveccüh ile cihâd ve gazâyâ ‘azîmeti Sâdikâ olunmuşdur. İki kavî düşmanın birden cemî‘ Rûmili serhadlerini hücûm ve Bahr-i Siyah ve Sefîd taraflarına iktiham-ı kasd-ı fâsidleri mülâhazaları ve dehşet-endâz-ı kulûb-i ibâd ve vahşet-efzâ-yı ahâli-i bilâd olmağın böyle eyyâmında kâffe-i müslimîn ve ‘âmme-i muvahhidîn kemâl-i zül ü meskenet ve gâyet inkisar-ı bal ve hüzn-i kalb ile kâdiyyü’l-hâcât olan rabbül-âleminin dergâhına vaz‘-ı cebîn-i tezelzül ve zirâ‘at ider ki ve izâ seleke ibâdî annî fe innî karîb(karîbun) ucîbu da’veted dâi izâ deâni, va‘d-i kerîmine binâen İz testegîsüne rabbekum festecâbe lekum ennî mumiddukum bi elfîn minel melâiketi murdifîn Ve mâ cealehullâhu illâ buşrâ ve li tatmainne bihî kulûbukum ve mân nasru illâ min indillâh(indillâhi), innallâhe azîzun hâkim ayet-i kerimesinin müveddâ-yı inâyet ihtivası üzere tamâm istigâ‘e ve istimdâd ve isti‘âne ve niyâz vakti olmağın i’lâmen ve ifhâmen işbu fermânım ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi bi-meşiyetullahü’l-kâdir işbu cihâd ve gazâdan asâkir-i islâmiye mansûr ve muzaffer olmasına vüsûl bulmağı cenâb-ı sehlü’s-sa‘âb nasib idinceye dek ehl ü ‘iyâl ve kıtâ‘at-ı ekbadı misâl-i evlâd ü inbalini ve hab ü istirahatini dîn-i gayret için terk iderek taş yasanup toprak döşenin ecnâd-ı muvahhidînin nasr ü galibiyeti ve serdâr-ı rusûl-i enbiyâ‘ Muhammed Mustafâ sallallahu aleyhi vesellemin nübüvvetini inkâr iden küffâr ü müşrikînin kahr ü zül ve nikbetiçün siz ki, mevlânâ ve Bostancıbaşı ve sâ’ir-i mûmâ-ileyhimsiz, Edirne’de sâkin ve mutavattın ‘ulemâ ve kâffe-i sigâr ü kibâr ile cevâmi’ ve mesâcidde ‘adû-yı dîn-i Ahmedî ve münkir-i şerî‘at-ı Muhammedî olan kefere-i müşrikînin bîze-i eslâfi ara yerden kaldırup küfr ü şirk ile alemlî imlâ itmek niyetlerinden olmağla ve mekrü sekerallahü vallahü hayrel-mâkirîn muktezası üzere küffâr-ı hâk-sârın kendüleri memkur ve mağbûn olmaları niyâzlarıyla cenâb-ı hakkın dergâhına ref-i eyadi-i tazarru‘ ve niyâz iderek da‘vât-ı hayriyeye mübâderet ve ba‘dehu ‘ale’d-devâm akib-i salâtda ma‘abid ü mesâcidde hayr du‘âya muvâzebat ve

cümleye tenbîh-i dikkat idüp leyse şeyhûn ekreme ‘ale’llâh-i mine’d-du‘a-i ud‘û’llâhe ve entüm mûkinûne li-icâbeti mâ-min müslimîn nasabe vechullâhi te‘âla fî meseletin illâ a‘tâha iyyahû ehâdis-i sahihâsının medlûl-ı sa‘âdet-i meşmûlû üzere sihâm-ı ed‘iye-i müslimînin (...) îcâbet ve isâbeti reside-i rütbe-i ittifak olmağla. El-cündî cündân cündî’d-du‘â-i sümme cündî’l-vegâi kavlı-i sahihi üzere guzat-ı müslimîne ve gûmat-ı müvahhidine cünûd-ı dû‘â ile imdâda müsâra‘at olunması cümleden matlûb idüğü ve eltaf-ı hafiyeye ilahiyeden su‘âl ve recâ olup cenâb-ı bari yüzümüz karasına bakmayup habîb-i muhteremi hürmetine ümmet-i Muhammed’in dû‘âları berekatıyla asâkir-i müslimîni mansûr ve ‘adû-yı dini makhûr ve memâlik-i islâmiyeyi kendü mekr-i â‘dâ-yı dînden mahfûz ve bu kadar aceze-i sıbyân ve nisvân ve erâmil ü eytâmı ve kâffe-i ib‘adullahı mahrus ve me‘mûn eylemesi da‘vâtına bi’s-sıdk ve’l-ihlâs gice ve gündüz tazarru‘ ve niyâz olunduğı ma‘lûmunuz [38b] oldıkda siz dahi ber-vech-i meşrûh da‘vât-ı hayriyeye ikdâm ile ümmet-i Muhammed’e ve asâkir-i islâma ed‘iye-i hayriye ile imdâd ü i‘ânete bezl-i makderet eylemeniz bâbında fermân-ı ‘âlîşânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki, vüsûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sūdûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûniyla ‘amel ve hareket ve hilâfından gâyetül-gaye tevakkî ve mübâda‘at eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe itimad kılasız. Tahrîren fî ahir-i şehri Cemaziye’l-evvel sene 1202 Kostântıniyye el-mahrûse.

(193) Budur ki, Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn tahakkuk eylediğine binâen Edirne’den Sofya’ya ve Sofya’dan Belgrad’a varınca esnâ-yı râhda vâki‘ cisrler ve kaldırımlardan fenâ-pezîr olanların keşf ü ta‘mîrleri muktezi olmağla fenâ-pezîr olan cisrler ve kaldırımları ma‘rifet-i şer‘ ve vücûh-ı ahâli ve Çukadâr-ı ‘âlî ve mi‘mâr hulefâlarından es-Seyyid Ahmed Halîfe ma‘rifetleriyle bi’t-taharrî keşf ve fil-asl cânib-i mîrîden mi ve vilâyet tarafından mı yahud taraf-ı vakfdan ta‘mîr olunur? Sâbıkları tashih ile defterini Der-sa‘âdet’e irsâl olunmak bâbında Edirne ve Sofya ve Belgrad kâdîlarına ve sâ‘ir kazâların kuzât ve nüvvâbına hitâben şeref-sūdûr bulan emri ‘âlîşân husûs-ı mezbûre müte‘ayyin hazret-i sadr-ı a‘zam Çukadârlarından Ali Ağa ve mi‘mâr hulefâlarından es-Seyyid Ahmed Halîfe yedleriyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescil ımtisâlen-leh kibel-i şer‘den kâtib ve Çukadâr-ı sadr-ı a‘zamî ve hulefâ-i merkûm kulları mahrûse-i mezbûre kenarından Cisir-i Mustafâ Paşa kazâsına varınca vâki‘ fenâ-pezîr olan cisr ve kaldırımları kibel-i mîrîden mi ve taraf-ı vilâyetden

mi yahud taraf-ı vakfdan ta'mîr olunur? deyû istifsar olundukda kimesnenin ma'lûmu olmayup ve sicil-i mahfûzda dahi kaydı olmamağla ma'rû'z-zikr cıs ve kaldırımlar bi't-taharrî keşf ü masârifatının mümzâ ve mahtûm defteri mübâşir-i merkûm kullarına teslim olunduğı vâki'-hâl. Fî 5 C. Sene 1202.

(194) Budur ki, ordu-yı hümâyûn lâzimesi için Küçük Çekmece'den Edirne'ye ve Edirne'den İsakçı'ya varınca menâzilde cem' ve idhâr olunan zehâyirin numuneleri Der-sa'âdet'e celb birle ekle gayr-i sâlih olanlarının tebdîline irâde-i 'Aliyye ta'alluk eylediğı ecilden bundan mukaddem Çukadâran-ı sadr-ı a'zamîden 'Abdulfettâh kulları ma'rifetiyle tertîb-i evvel zâhiresinden Edirne'de cem' ve idhâr olunan dakîkin ahz olunan numunesi ekle gayr-i sâlih ve kurdudur deyû ihbâr olunmağla ihbârları sahih ise ol-makûle dakîkin bir mikdârını cedîd ü çîr olarak tedârik ü tebdîl ve der-anbar ve hitâmını haberini bir sâ'at mukaddem Der-sa'âdet'e tahrîr ve iş'âra mübâderet bâbında bu dâ'îlerine ve Edirne'de umûr-ı mühimmeye me'mûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr iden emr-i 'âlînin mazmûn-ı itâ'at-makrûnunu hâvî mektub-ı sadr-ı a'zamî Edirne mahkemesine vürûd ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kulları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehesinde feth ü kirâ'at olundukda cevâbında gerçi dakîk-i merkûm ekle gayr-i sâlih ve kurdudur deyû bi'l-muhâbere söyledikleri hilâf-i vâki' olup lâkin emr-i cihân-mutâ'-i hâkânî mantûku üzere dakîk-i merkûmun bir mikdârını tebdîl ve yerine cedîdini vaz' itdiğini meclis-i şer'de takrîr itmekle evvelki vâki'-hâldir. 5 C. Sene 1202.

(195) Budur ki, işbu sene-i mübârekeke vukû'u muhakkak olan sefer-i hümâyûna me'mûr asâkir-i islâmın nân-ı 'azîz tabhîcün her menzilde seksen ikişer 'aded fırın tertîb olunup lâkin esfâr-ı sâbıkâda olduğu üzere ol-mikdâr fırına bedel olaark on beşer, yirmişer sade kerpiç ile fırın inşâ itdirilmek bâbında şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşâna imtisâlen Mahrûse-i Edirne menzilinde beheri on ikişer karış olmak üzere altmış iki 'aded sade kerpiç ile yirmi [39a] 'aded fırınlar müceddeden tanzîm ve inşâ ve hâzır ü âmâde itdirildiğini vücûh-ı ahâli meclis-i şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle evvelki vâki'-hâldir. Fî 5 C. Sene 1202.

(196) Budur ki, hâssa hasekîlerinden Hüseyin Ağa südde-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp mezbûrun Mahrûse-i Edirne sükkânından Hacı Veys oğlu Halîl zimmetinde ber-vech-i karz bin gurus alacak hakkı olup edâda muhatala itmekle mezbûr Halîl meclis-i şer'e ihzâr ve terâfu'-i şer' oluna deyû şeref-efzâ-yı sūdûr bulan emr-i 'âlî mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve imtisâlen-leh mezbûr Hacı Veys oğlu Halîl huzûr-ı şer'e ihzâr için mübâşir ta'yîn olundukda mezbûr Halîl mahrûse-i mezbûre sükkânından olmayup hala Dimetoka kazâsında sâkin ve kasaba-i mezbûrede şehir kethüdâsı olup mezbûrun mahrûse-i mezbûreye ihzârı lâzım gelse kasaba-i mezbûrede vukû' bulan umûr-ı mühimmenin ta'tûline bâdî olacağı bedîhî olmağla mezbûr hâsekî Hüseyin Ağa hasm-ı merkûm ile kasaba-i mezbûrede huzûr-ı şer'de terâfu'-i şer' olunmak bâbında bir kıt'a emr-i 'âlî sūdûru recâsında olduğu vâki'-hâl bi'l-iltimâs. Fî 5 C. Sene 1202.

(197) Budur ki, Âsitâne-i 'Âlîyye'de mukîm İngiltere ilçisi südde-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp İngiltere tüccârından Petertok nâm tâcirin Edirne ve havâlîsinde umûr-ı ticâreti rü'yet zımnında Mahrûse-i Edirne(de) olan Civânî veled-i Corcî nâm simsârı kendü hâlinde umûr-ı ticâretle meşgul olup hilâf-ı 'ahd-nâme-i hümâyûn Moskov'un simsârlığı umûrına ta'addî iktizâ itmez iken bazı kimesneler ta'addîden hâli olmadıkların bildirüp tâcir-i mersûmun umûrını rü'yet zımnında simsârlığı hizmetinde olan mesfûr Caivânî Nemçelü hizmetinde olmuşlardan değil ise simsârlığı umûrına ta'addî olunmamak bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben şeref-sūdûr bulan emr-i cihân-mutâ' mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh Sakız ahâlilerinden olup mahrûse-i mezbûrede mütemekkin Nacov veled-i Fransisko ve Andali veled-i fransisko ve Franko veled-i Canî ve Dominko veled-i Fransisko ve Niliço veled-i Osib ve Franokliye veled-i Kostandin ve Franko veled-i Naco nâm zimmîler meclis-i şer'de İngiltere tâcirinin Mahrûse-i Edirne ve havâlîsinde umûr-ı ticâreti rü'yet iden simsârı Civânî veled-i Corcî muvâcehesinde mesfûrun istintâk olunduklarında mesfûrun cevâblarında İngiltere tâcirinin simsârı merkûm Civânî asla ve kata Nemçelü hizmetinde olduğu yokdur deyû her biri simsâr-ı merkûmun muvâcehesinde 'alâ-tarîkü's-şehâde ihbâr ve inhâ itmeleriyle vâki'-hâl. 7 C. Sene 1202.

[39b](198) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in ve vücûh-ı ahâli bâ-cemî'uhum meclis-i şer' egelüp her biri şöyle takrîr-i kelâm ve tazallüm-i hâl eylediler ki, Edirne ve Sapanca ve Semizce menzilleri muhtel ve perîşân olup bundan âkdem muhtel olan menâzilleri hüsn-i nizâm üzere tanzîm olunmak bâbında Dergâh-ı Mu'allâ kapâcubaşlarından es-Seyyid Ahmed mübâşeretiyle şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşâna itâ'at ve imtisâlen mahrus-ei Edirne menzilinini müddet-i mu'ayyene tamâmına deĝin müstevfâ bârgîr ve sürücileri idâre itmek üzere otuz dört bin guruşa cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le Çalık Ali Aĝa'ya iltizâm ol-dahi ber-vech-i muharrer iltizâm ve kabûl üç yüz elli bârgîr iştirâ ve menzil-i mezkûru hüsn-i nizâm üzere rü'yet ider iken Fakih ve Sapanca ve Semizce menzilleri külliyyen perîşân ve bir vechle el-yevm tanzîm olunmadığından kırk günden mütecâviz ulak ve hademe-i Devlet-i 'Aliyye mahrûse-i mezbûreden menzil bârgîrlere irkâb ve mahrûse-i mezbûreye otuz dört sâ'at Filibe'ye va Bazarcıĝa sürdüklerinden müceddeden tanzîm olunan menzil bârgîrlерinin dahi ekserisi helâk olup menzil-i merkûm dahi Sapanca ve Semizce menzilleri nizâm bulmadıkça bir vechle idâre idemem deyû cevâb virmekle hakîkat-i hâl terahhumen lil-fukarâ Der-devlet-i medâra 'arz ü i'lâm idivir deyû her biri istîdâ'-yı inâyet itmeleriyle vâki'-hâl. 11 C. Sene 1202.

(199) Budur ki, Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn tahakkuk itmekle me'mûr kılınan süvari mîrî levendat ta'yînatına ve sâ'ir iktizâ iden ta'yînatına ve sâ'ir iktizâ iden mahallere virilmek için şimdiden müstevfâ rugan-ı sade mübâya'a ve Sofya kazâsına nakl ve nüzul emînine teslim ve ücret-i nakliyesi ordu-yı hümâyûn hazînesinden virilmek şartıyla beher kıyyesi otuzar akçeden lâzım gelen bahâsı bin iki yüz senesine mahsûben Edirne cizye-dârı yedinden ber-vech-i nakd ashâbına virilmek üzere Edirne kazâsından altı bin vukiyye rugan-ı sade tertîb ve mübâya'a olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Bostancıbaşı kulları ve cizye-dârı ve ihtiyârân ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân Dergâh-ı 'Âlî gedüklülerinden Hasan Aĝa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd imtisâlen-leh mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Aĝa kulları ve hâla Edirne cizye-dârı ve bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i cihân-dârî buyurılan altı bin altı bin vukiyye rugan-ı sadeyi tedârik ve

kadr-i kifâye arabalara tahmîl ve mu'temed âdemler ta'yîn ve doğru Sofya'ya tesyîr ve nüzul emînine teslîm itdirilmesine ta'ahhüd eyledikleri vâki'-hâl. 11 C. Sene 1202.

(200) Budur ki, Silivri'den Edirne'ya varınca ordu-yı hümâyûn nüzul idecek menâzillerde mevcûd iki def'ada tertîb olunan zehâyirin yerlû yerinden cem' ve tahsîl ve ta'yîn olunan mevâzi'de cem' ve idhâr ve nâ-tahsîl kalan zehâyir-i tahsîl ve fenâ-pezîr olanlarını tebdîl ve tekmîl ve tetmîmi haberini Der-'aliyye'ye tahrîr ve hilâfından hazer ve mücânebet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve zâbitân ve ihtiyârân ve sâ'ir iş erlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' Tatar-ı hazret-i sadr-ı a'zamı yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne menziline tertîb-i evvel ve sani olmak üzere iki def'ada mübâya'a olunan zehâyir tamâmen tahsîl ve mahalline vaz' ü temhîr ve hâzır ü âmâde olduğunu inhâ ve takrîr eyledikleri vâki'-hâl. Fî 15 C. Sene 1202.

[40a](201) Budur ki, müsta'înen billâhî te'âlâ Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn tahakkuk eylediğine binâen Yanbolu ve Tatar Bazarı ve Filibe'de cem' olunmak üzere ordu-yı hümâyûna kâfi zehâyirin iki yüz bir senesi mahsûlünden olarak her kazâ kurbunda olan kazâlara hisse-i mübâya'alarını serî'ân cem' ve idhârî lâzımeden olmağla dakîkin beher İstânbûli kîlesi ma'-nakliye ve çuval-bahâ doksanar ve şa'îrin ma'-nakliye altmışar sağ akçeden îcâb iden bahâsı hin-i nakl ve teslîmlerinde mübâya'acısı yedinden ashâbına edâ olunmak üzere mevkûfâtдан mahrec memhûr ve mümzâ sûret-i defter mücebince Edirne kazâsından sekiz bin yüz keyl dakîk ve yirmi dört bin iki yüz İstânbûli keyl şa'îr tahsîs olunmağla zehâyir-i mezkûre bir sâ'at âkdem mübâya'a ve mahalline nakl ü idhâr olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı ahâliye ve husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan hâssa hasekîlerinden Aydoslu oğlu Mustafâ Ağa'ya ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda her biri sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i şehîn-şâhî buyurılan

ma'lûmel-keyl dakîk ve şa'îri mahrûse-i mezbûre kazâsınının mevcûd sihâmlarına tevzî' ve defter olunup mübâya'a-i mezkûreyi mahrûse-i mezbûre kazâsına karîb Yanbolu kazâsına tamâmen nakl ve kabzına me'mûra teslîme her biri ta'ahhüd. Fî 15 C. Sene 1202.

(202) Budur ki, bu esnâda Âsitâne-i 'Aliyye etrâfından zehâyir vürûdu killet üzere olmağla kapan tüccârından istintâk olundukda el-ân Âsitâne-i 'Aliyye'de hıntanın fiatı zehâyir vürûd ve idecek mahallerde re'âyâ yedlerinde olan hıntalarını oldukları mahalde ziyâde bahâ ile bey' itmeleriyle iskelelere nakle rağbet itmedikleri ecilden zehâyirin killetine bâ'is olmağla Bahr-ı Sefid'in Rûmili cânibinde olan ma'lûmel-'aded kazâların hıntaları münakkah olmak üzere beher keyli altmışar paraya ve vasatları ellişer paraya ashâb-ı zehâyir tüccâra tüccâr dahi habbazana bey' ü şirâyâ müsâ'ade-i 'Aliyye erzani kılındığını hâvî emr-i 'âlîşân sâdır ve ashâb-ı zehâyir ve çiftlik tama'-i hâma tab'iyet ile ihtikâr ider olur ise yedlerinde olan hıntayı zâhire ihrâc ve fiat-ı mezkûre üzere mübâya'a ve Tekfurdağı İskelesi'ne nakle ihtimâm ve dikkat olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve ma'lûmel-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına hitâben şeref-südûr bulan emr-i cihân-mutâ' üzere mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde. Fî 19 C. Sene 1202.

(203) Budur ki, ordu-yı hümâyûn Dâvud Paşa Sahrâsı'na nasb-ı hıyam idüp piyâde ocakları mevcûd olan mürettebât ile ilerü irsâl sadr-ı a'zam ve ocaklar ve sâ'ir ricâl-i mühimmât-ı lâzıme ve cebe-hâne ve top-hâne icmal ve mühimmâtı tahmîl için müretteb olan hayvânât vârid olmadığından sahrâ-yı merkûmede tevakkuf olduğu ve kazâların mukaddem sâdır olan evâmîr-i 'aliyye mücebince müretteb olan develer vurdu itmemekle müretteb olan develer derhâl yola ihrâc ve ordu-yı hümâyûna ta'cîl-i 'ale't-ta'cîl irişdirmeğe ihtimâm (ve) dikkat ve kusûr ü tekâsülden ziyâde mücânebet olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve ma'lûmel-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurılan hazret-i sadr-ı a'zam Çukadârlarından Ahmed Ağa yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında Mahrûse-i Edirne kazâsından bâ-emr-i 'âlî matlûb-ı hazret-i şehri yâri buyurılan develer ve mühimmât-ı sâireler işbu mâh-ı gurre-i Cemâziye'l-âhir'den çend-rûz mukaddem mahrûse-i mezbûreden tamâmen ihrâc ve mahall-i

me'mûrelerine irsâl olunduğını her biri takrîr itmeleriyle evvelki vâki'ül-hâldir. Bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i a'lâya 'arz. Fî 21 C. Sene 1202.

{Henüz vârid olmadığı hasebiyle siz ki, hükkam ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz, her biriniz mürtekib olduğınız kusûr hasebiyle müstehakk-ı 'itâb olmuşsızdur. Bundan sonra ba'dehu zikr olunan kazâlardan develer serî'ân vârid olmazsa emr-i şerîfim vüsûlünde bir gün tehir itmek lâzım gelür ise sizin için selâmet-i hâl olmadığı emr-i muhakkak olmağla ibdâren ve ilfâten işbu fermân sâdır olmuşdur.}

[40b](204) Budur ki, hala Sofya ser-askeri vezîr-i mükerrerem Süleymân Paşa maiyetinde mevcûd bulunmak üzere cebe-hâne-i 'âmireden ifrâz ve Tekfurdağı'na îsâl ve andan dahi Edirne'ye irsâl olunan kırk bir kıt'a çerge ve yetmiş sekiz kıt'a çadır ve yirmi beşer kıt'a matbah çerGESİ ve yüz 'aded çeşme Mahrûse-i Edirne'de umûr-ı mühimmeye me'mûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûn Mehmed Efendi ma'rifetiyle Sofya'ya nakliçün îcâb iden ücretlerini 'an-nakd ashâbına edâ itdirmek kadr-i vafî arabalar tedârik ve tahmîl ve ser-asker-i müşârün-ileyh tarafına irsâl olunmak bâbında şeref-südûr bu dâ'îlerine ve Bostancıbaşı ve mûmâ-ileyh Mehmed Efendi kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân hazret-i sadr-ı a'zam Çukadârlarından es-Seyyid Ali Ağa kulları yediyle mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh Bostancıbaşı Ağa ve Mehmed Efendi kulları meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ Tekfurdağı'ndan mahrûse-i mezbûreye irsâl buyurılan kırk bir kıt'a çerge ve seksen ve yetmiş sekiz kıt'a çadır ve yirmi beş kıt'a matbah çerGESİ ve yüz 'aded çeşmeye kadr-i vafî arabalar tedârik ve tahmîl ve târîh-i i'lâm günü Sofya'ya irsâl olunduğını huzûr-ı şer'de takrîr eyledikleri vâki'-hâl. Fî 21 C. Sene 1202.

(205) Budur ki, cihâd ve gazâyâ meyl ü rağbet ve kefere-i müşrikîn ile muhrebe ve mukateleye ülfet iden zümre-i mücâhidin asayiş ve rahatı ihtiyâr ve ikâmet idenlere tafsîl ü tercih eylediği sabit ve erbâb-ı gazânın sâire hakîka tercih için tahsîl-i rızâ-yı baride fedâ-yı mal ü can iderek evâmîr-i ilahiyeye itâ'at ve nevâhîden mücânebet ve herkesin hâlince zîr-i destinde olanları zülm ü ta'addîden himâyet eylemek farîza-i zimmetleri olduğı nümû-dâr ve zümre-i asâkiriden olanlar cihâd-ı fî-sebîlillah tarîkine

süluk ve dünya ve ahiretde ücûr-ı hayriyeyle kesb itmek vedi'atullah olunan fukarâ-yı ra'iyeti zülm ü ta'addîden himâyet ve mezzû'ât-ı re'âyâyı itlafdan tevakkî ve mücânebet ve kimesnenin mâl ü erzâkına el uzatmakdan ve her hâlde adl ü insâf vadilerine süluka dikkat-i esbâbının istihsâline sarf-ı küll-i miknet olunmak bâbında Rûmili'nin orta kolunda vâki' vüzerâ-yı i'zâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mevâlî-i fihâm ve kuzât ü nüvvâb ve mütesellimin ve voyvodalar ve şehir kethüdâları ve kasaba ve karye zâbitleri ve cem'î vücûh-ı askeriye ve zâbitân-ı sâirelere hitâben şeref-efzâ-yı sūdûr bulan emr-i cihân-mutâ' hazret-i sadr-ı a'zam Tatarlarından İsmâil Tatar kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve şehir kethüdâsı meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celîlü's-şan her biri 'amel ve harekete kıyâm. 20 C. Sene 1202.

(206) Budur ki, Edirne'den İsakçı'ya varınca esnâ-yı râhda vâki' köprüler ve kaldırımlar keşf birle masârıfı cânib-i mîrîden virilecekler başka ve ahâli-i kazâ taraflarından yapılması iktizâ idenler başka fark ü temyiz olunarak keşf defterleri fiatı vaz' ve defter itdirildikden sonra zikr olunan köprüler ve kaldırımların kemâl-i metânet üzere bir an âkdem ta'mîr ü teccîdleri matlûb olmakdan nâşî Mahrûse-i Edirne kazâsında vâki' ber-müceb-i defter-i keşf dört bin yedi yüz altmış bir buçuk guruş masârıf tahmin ve ba'de'l-hitâm îcâb iden masârıfı cânib-i mîrîden virilmek üzere olan köprü ve kaldırımların ta'mîr ü inşâları Edirne'de sâkin vücûh-ı ahâliiden mehterbaşî-zâde Emîn Ağa'nın müstakilen uhdesine ihâle ve tefviz olunmağın zikr olunan keşf defterlerinin baş muhâsebeden mahrec sûreti irsâl olunmağla ma'rû'z-zikr köprü ve kaldırımların kemâl-i metânet üzere tekmîl ve tekrâr keşf ve tekmîl i'lâmı Der-sa'âdet'e irsâl olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı kullarına ve mehterbaşî-zâde Emîn Ağa kullarına hitâben şeref-sūdûr bulan emr-i celîlü's-kadrim Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mezbûr Mehmed mehterbaşî-zâde Mehmed Emîn Ağa kulları [41a] meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre kazâsı dâhilinde vâki' ber-müceb-i sûret-i defter köprü ve kaldırımları kemâl-i metânet ve resânet üzere ta'mîr ü teccîdine şüru itmek üzere olduğı vâki'-hâl. Bi'l-iltimâs pâye-i serîr-i ma'delet-medâra 'arz ü i'lâm olundu. El-emri'l-

hazret-i menlehü'l-emr. hurrîre fil-yevmîl-hamis vel-işrin min-Cemâziye'l-âhir sene
'isneyn ve mi'eteyn ve elf.

(207) Budur ki, Gümölcine'den Filibe'ye varınca Bekrî ve Karacık ve Malkara ve İbsala ve Keşân ve Dimetoka ve Sultan Yeri ve Çirmen ve Hasköy ve Zagra-i 'Atık ve Cedîd ve Kızanlık ve Karîn-abâd ve Aydos ve Rosbiksari kazâlarından nüzul ve mahall-i sâireye müretteb zehâyirin bekâyâları tahsîli lâzımeden olmağla bekâyâ-yı mezkûre lâzım gelenlerden tahsîl ve bu babda ağmâz ü rehâvet mürtekib olanlara vahamaet olacağı bedidar ve menâzil ve mahall-i sâireye müretteb zehâyirin bekâyâları iktizâ idenlerden serî'ân tahsîl ve tekmîl olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire ve zâbitân ve iş erlerine hitâben şeref-südûr iden emr-i celîlü's-şan husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan hâssa hâsekîlerinden el-Hac Osman hâsekî yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i celîlü's-kadr her biri 'amel ve harekete kıyâm üzere oldıkları. Fî 20 C. Sene 1202.

(208) Edirne kâdîsı fazîletlü efendi, terâfu'-i şer' ve hakk-ı adl üzere şer'le görüp i'lâm eylesin deyû.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, fermân-ı 'âflilerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Fâtıma binti Ahmed tarafından vekîl-i sabitül-vekalesi Dervîş es-Seyyid Ahmed meclis-i şer'de Yâkub oğlu Ahmed muvâcehesinde müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hâtun'un zevci 'Âlem-dâr Ali târîh-i i'lâmdan üç sene mukaddem fevt olup verâseti zevcesi mezbûre Fâtıma ve sagîre kızı Zeliha'ya münhasıra olup ve müvekkilem mezbûre bâ-hüccet sagîrenin vasîsi olmağla müteveffâ-yı mezbûr Ali'nin mezbûr Ahmed'de üç yüz otuz sekiz gurus hakkı vardır deyû ba'de'd-da'vâ vel-inkâr beynlerine muslihun tavassut idüp meblağ-ı merkûmdan yetmiş gurus bedel ile sulh ve mâ'adâdan keff-i yed eylediği huzûr-ı ma'delet-mevfurlarına i'lâm. Fî 28 C. Sene 1202.

(209) Edirne kâdîsı fazîletlü Efendi, zâbiti ma'rifetiyle mahsûsan terâfu'-i şer' ve i'lâm eylesin deyû. Fî 28 C. Sene 1202.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, Mahrûse-i Edirne Hasan Paşa Mahallesi'nde sâkine Hazînedâr zevcesi dimekle ma'rûf derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûre Âmine binti Abdullah nâm Hâtun mahrûse-i mezbûrde meclis-i şer' de sâhib-i 'arz-ı hâl es-Seyyid Mustafâ 'Âlem-dâr muvâcehesinde ben mezbûr 'Âlem-dâr es-Seyyid Mustafâ'nın tarafından husûs-ı atide vekîl-i şer'îsi Süleymân bin Yusûf mahzarında müvekkil-i mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan üç yüz guruş ve bir sim sâ'at bahâsından altmış guruş alacak hakkımı işbu Cemaziye'l-evvel'in onuncu günü vekîl-i mezbûrden ba'de'd-da'vâ vel-inkâr sana bey' eylediğim sim sâ'at bahâsı şer'an iktizâ itmemele ben işbu müvekkil-i mezbûr 'Âlem-dâr Mustafâ'nın zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruş alacak hakkımı vekîl-i mezbûr Süleymân muvâcehesinde lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan şühud-ı udul ve ba'de'l-isbâtüş-şer'î müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Mustafâ meblağ-ı mezkûrden ancak üç yüz guruşu bana edâya ilzâm olunup tahsîliçün habs olunmuşidi didiğini mezbûr 'Âlem-dâr es-Seyyid Mustafâ be-tav' i'tirâf itmekle mezbûr es-Seyyid Mustafâ meblağ-ı mahkûmun-bih mezkûr üç yüz guruşu mezbûre Âmine'ye edâ tenbîh olunduğı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 29 C. Sene 1202.

[41b](210) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, ashâb-ı vukûf ma'rifetiyle tarafeyn huzûrlarında mürafaa ve mukteza-yı şer'isini i'lâm eylesiz deyû,

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, emr-i 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Emetullah binti Fazlı Efendi nâm Hâtun meclis-i şer' de etmekçi esnâfı ustalarından on neferi mütecâviz mazbûtü'l-esâmî ustalar muvâcehelerinde Bayram Beşe ibn Ali hâzır olduğı hâlde Zincirli Kuyu Mahallesi'nde vâki' yedimde mülküm olan bir bab etmekçi fırınımı esnâf-ı mezkûrden işletmeyüp fırın-ı mezkûrumu sed itmeleriyle su'âl olunup hilâf-ı şer' eyledikleri taarruzları men' olunmak matlûbumdur deyû da'vâ sadedinde iken bâ-vesatet-i müslihûn hâzır-ı merkûm Bayram Beşe fırın-ı mezkûrun zuhûr iden ta'mîrini kendi malından itmek üzere beher mah yüz paraya îcar ol-dahi ber-vech-i muharrer isticar ve kabûl ve ol-vechle kat'-i nizâ' olduğı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 29 C. Sene 1202.

(211) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, şer'le rû'yet ve i'lâm eylesiz deyû,

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, sâhibe-i 'arz-ı hâl Ümmühani Hâtun meclis-i şer' de İsmâil muvâcehesinde Edirne'de Kiremitçi el-Hac Halîl Mahalesi'nde

ma'lûme'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bab mülk menzilini bundan âkdem fevt olan es-Seyyid Ömer ibn el-Hac Ahmed'in ile'l-vefât yedinde mülkü ba'de-vefâtühü li-ebeveyn kız karındaşı ve hasren varisi validem Zeyneb Hâtun'a ba'de'l-mevrûs validem mezbûre dahi vefât ve verâseti hasren bana münhasıra olmuş iken mezbûr İsmâil menzil-i mezkûru fuzûlî zabt ider deyû ba'de'd-da'vâ vel-inkâr müdde'îye-i mezbûre müdde'âsını beyân sadedinden iken beynlerine muslihun tavassut idüp da'vâ-yı mezkûresinden mezbûr İsmâil ile on beş gurus üzerine sulh ve bedel-i sulh-i mezbûrun yedinden tamâmen ahz idüp menzil-i mezkûre müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr İsmâil'in zimmetini ibrâ' ve iskât eylediği huzûr-ı ma'delet-mevfurlarına i'lâm. Fî 29 C. Sene 1202.

(212) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, çavuş mübâşeretiyle tarafeyni terâfu'-i şer' ve bi't-taharrî tahkîk-i madde ile iktizâ-yı şer'îsi i'lâm.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, emr-i 'âlfilerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Fâtıma Hâtun meclis-i şer'de çavuş mübâşeretiyle ihzâr-ı şer' itirdiği es-Seyyid İbrâhim Beğ ve Sarracbaşı Ahmed Ağa muvâcehelerinde zevcim Yağcı el-Hac Mustafâ'yı bundan âkdem Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı ma'rifetiyle katl olunup mezbûr es-Seyyid İbrâhim Beğ katl itmeyüp lâkin zevcim mezbûr huzûr-ı şer'e ihzâr olundukda mezbûr es-Seyyid İbrâhim Beğ dahi hâzır idi deyû da'vâsı mahz-ı lagv olup mezbûr es-Seyyid İbrâhim Beğ'e şer'an su'âl dahi teveccüh itmeyüp ve mezbûr Sarracbaşı Ahmed Ağa dahi zevcim mezbûrun emvalinden bâ-defter-i müfredât yüz on beş gurusluk eşyâlarını ahz itmele taleb iderim deyû istihlâf itmeğin mezbûr Ahmed Ağa dahi bi't-taleb ba'de't-tahlîfû's-şer'î mezbûre Fâtıma Hâtun bî-vech-i şer'î mu'ârazadan bey' olundığı huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm. Fî 29 C. Sene 1202.

(213) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, çavuş mübâşeretiyle şer'le rü'yet ve ba'de's-sübût ihkâk-ı hak mümkün olmaz ise hasmlarını ordu-yı hümâyûna ihzâr eyleyesiz deyû.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, emr-i 'âlfilerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl Halîl bin Mehmed meclis-i şer'de Atike binti Halîl muvâcehesinde Zeynel nâm sagîr hâzır olduğu hâlde bundan mukaddem vefât iden li-ebeveyn er-karındaşım Memiş'in mezbûre Atike zevcesi ve sagîre-i mezbûr oğlu olup müteveffâ-yı mezbûrun Edirne'de Balık

Bazarında vâki' bir bab mülk etmekçi fırınından malik olduğu sülüs hisse ile bir 'aded değirmen gediginde olan sagîr-i mezbûrun hissesini mezbûre Atike fuzûlî zabt itmekle sagîr-i mezbûrun hisse-i mezkûresinden kibel-i şer' den keff-i yedine tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Atike cevâbında doksan yedi Şa'bân'ından hisse-i merkûme ile gedik-i merkûm bâ-izn-i şer'î âhere bey' olmak semenlerinden sagîr-i mezbûrun hissesi ben sagîr-i mezbûrun vasîsi olmamla bi'l-vesâye yedimde mevcûdedir deyû bir kıt'a hüccet ve defter-i kassâm ibrâzıyla eylediği def'a müdde'î-i mezbûr Halîl i'tirâf itmekle mezbûr Halîl da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûre Atike'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olduğu huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî gurre Recebül-Mürecceb sene 1202.

[42a](214) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, şer'le görölüp i'lâm eylesiz deyû.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, sâhib-i 'arz-ı hâl Hâfız Mehmed meclis-i şer'de Bazarbaşı Ali Ağa muvâcehesinde târîh-i i'lâmdan on sene mukaddem Edirne kazâsına tâbi' Süleymân Paşa Karye'si imâmı Balcı oğlu Mehmed Efendi'ye bana bir re's karasığır ineği iştirâ eyle deyû emrime binâen ol-dahi on iki gurus yirmi sekiz paraya bir karasığır ineği iştirâ ve mezbûr ağanın hayvânât süreğine katup sana irsâl eyledim deyû cevâbına binâen ma'rûz-zikr ineğin semeni olan meblağ-ı mezkûru taleb iderim deyû tasaddî eylediği da'vâsına şer'an iltifat olunmayup mezbûr Bazarbaşı Ali Ağa kullarına su'âl dahi teveccüh itmemekle mezbûr Hâfız Mehmed mezbûr Ali Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olduğu huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 1 B. sene 1202.

(215) Budur ki Mahrûse-i Edirne'de vâki' Dâye Hâtun Câmi'-i Şerîfî vakfından olmak üzere yevmî iki akçe vazîfe ile cüz-hân ve yevmî bir akçe vazîfe ile diğerk cüz-hân olan Mehmed Tâlib Halîfe ibn Mehmed Emîn kendü hüsn-i rızâsıyla ciheteyn-i mezkûreteyn erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Mehmed Halîfe ibn Mustafâ dâ'îlerine ferâğ ve kasr-ı yed itmekle ciheteyn-i mezkûreteyn vazîfe-i mersûme ile fâriğ-i mezbûrun ferâğ ve kasr-ı yedinden merkûm dâ'îlerine tevcih ve yedine berât-ı 'âlîşân. Gurre-i Receb sene 1202.

(216) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, hasmları mesfûru huzûr-ı şer‘e ihzâr ve müdde‘îleriyle hakk ü adl üzere mürâfa ve şer‘an her ne gûna sabit olur ise gadr ü himâyeden ‘ârî olarak sıhhati üzere i‘lâm eylesiz deyû.

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devletlerîdir ki, fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen ‘arz-ı hâl sâhibeleri derûn-ı ‘arz-ı hâlde mazbûtü’l-esâmî re‘âyâ karıları meclis-i şer‘de on ikilik tâ‘bir olunur mazbûtü’l-esâmî zimmîyûn muvâcehelerinde İstanco veled-i Vasil hâzır olduğu hâlde hâzır-ı mezbûr zimmîyûn-ı mesfûrunun taraflarından tekâlif tahsiline vekîlleri olup kadîmden berü hâne başına viregeldiğimiz tekâlifimiz için senevi dörder buçuk guruş iken mesfûr İstanco işbu senede beş buçuk ve altı guruş alup ol-vechle bize zülm ü ta‘addî idiyorlar deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûr İstanco dahi kâziyye minvâl-i muharrer olduğunu ikrâr lâkin mesfûrat beher sene dörder buçuk guruşu tamâmen virmemeleriyle bin iki yüz ve bin iki yüz bir senesinden bekâyâ kalmağla ziyâde olunan bâkiyelerdir deyû eylediği def‘ini mesfûrat be-tav‘ühüm tasdîk itmeğın mücebine mesfûrat zimmîyûn-ı mesfûruna da‘vâ-yı mezkûre ile bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men’ olunduğı huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm. Fî 3 B. sene 1202.

(217) Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devletlerîdir ki, fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen Mahrûse-i Edirne’de basmacı esnâfi ustalarından ashâb-ı ‘arz-ı hâl es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Mehmed ve Süleymân nâm kimesneler meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr zikr olunan esnâfin kethüdâsı es-Seyyid Mehmed Emîn muvâcehesinde Sâ‘ir ustalarından diğeri Süleymân ve İbrâhim ve es-Seyyid Osman ve Ali ile zimmî ustalarından Bedros ve Agob ve Asador ve Nelkon ve Artin ve diğeri Melkon ve diğeri Agob hâzırûn oldukları hâlde kethüdâ-yı merkûm es-Seyyid Mehmed Emîn bize şetm ü ser‘az idüp mesfûrun Agob ve Melkon ve Artin zimmîler dahi mezbûr es-Seyyid Emîni himâye iderler deyû iştika birle ‘arz-ı hâl itmişidik. El-hâletu hâzihi beynimizde musafat olmağla da‘vâ-yı mezkûremizden ferâgat idüp lâkin bu hilâlde nizâm-ı esnâfımıza hâlel gelmekle kadîmden berü beynimizde düstûrül-‘amel bin yüz otuz altı senesi Cemâziye’l-âhir’i târîhiyle müverrah hüdavendigar-ı esbak Sultan Ahmed Han Hazretleri’nin tuğra-yı garrâsıyla müveşşah olan fermân-ı ‘âlîşânın mazmûn-ı münîfi üzere taşradan gelen beyâz bir ferde gadr olmaksızın kethüdâ ve yiğitbaşı ustalar ma‘rifetleriyle beynimizde tevzî‘ olup ve ustalarımız dahi ziyâde olmayup nizâm-ı mezbûrun hilâfi hareket ider olur ise hâkimü’ş-şer ma‘rifetiyle tedib olup bu vechle

hüsn-i nizâma rabt olunmak üzere yedlerine müceddeden bir kıt'a tuğra-yı emr-i 'âlîşân südüru recâsında oldukları huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm.

[42b](218) Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibun-ı 'arz-ı hâl Oset Niko veled-i Niko Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer' de derûn-ı hâlde ismi mezkûr Acı Takar muvâcehesinde gâ'ib-i 'ani'l-meclis Visalakî veled-i Viliko ve Nikola veled-i Taco ve Pitre veled-i Foti nâm zimmîler ile ma'ân her biri âherin zimmetine lâzım gelen meblağın edâsında kefil-i bi'l-mal olmak üzere seksen altı senesi mesfûr Zakar'dan dört yüz guruş istikraz ve ahz itdiğimde doksan altı senesinde ben bir bab mülk menzilimi meblağ-ı mezbûrden ancak üç yüz guruşu mu'âra bey ve teslîm idüp bâkî yüz guruşu cihet-i mezkûreden deynimiz kalmışidi. Lâkin biz meblağ-ı mezbûru hîn-i istikrazımdan üç yüz guruşu ber-vech-i muharrer zamân-ı edâmıza değin beher sene bilâ-devr-i şer'î altmış üç guruş mürabahâ virmemiz ile müddet-i mezkûrede virdiğimiz mürabahâdan dört yüz guruş deyn-i mezkûrımıza takas ve mahsûb olup ziyâdesiyle menzil-i mezkûrımı istirdâd iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mesfûr Zakar cevâbında müdde'î-i mesfûr mesfûrun ile benden ber-vech-i muharrer aldıkları meblağ-ı mezkûre ancak bir senede otuz altı guruş devr-i şer'î ile bâd-ı ilzâmü'r-rubh sâlifü'z-zikr menzilini bana bey ile üç yüz guruşumu bana edâ idüp meblağ-ı bâkî-i mezkûru ben mesfûrdan bundan mukaddem lede'l-hâkim da'vâ ol-dahi rubh-ı mezkûru benden da'vâ ben dahi inkâr idüp beyândan 'aciz ile talebiyle bana yemîn virilmişidi. Da'vâ eylediği def'ini ve rubh-ı mezkûrun kat'â aslaı olmadığını mesfûr İstanko be-tav' i'tirâf idüp lâkin mesfûr İstanko bir senede ilzâm olunan otuz altı guruş rubh bilâ-devr-i şer'î olup ancak yüz guruşu sahihan cihet-i mezkûrden deynimdir didiğini mesfûr Zakar dahi kezâlik yemînden nükûl ve i'tirâf itmekle müceblerince mesfûr Zakar otuz altı guruş talebiyle mesfûr İstanko mu'ârazadan ve mesfûr İstanko dahi menzil-i mezkûr ile rubh-ı mezkûr istirdâdıçün mesfûr Zakar'a mu'ârazadan ba'dem-men' mesfûr İstanko meblağ-ı bâkî-i mezkûr yüz guruş mesfûr Zakar'a edâya tenbîh olduğu i'lâm.

(219) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi Edirne menzil-hânesinde bârgîr bulunmayup muru-ı 'ubûr iden ulaklar zahmet-keşide oldukları mesmû' olmakdan nâşî bu husûs beher-hâl tahkîk birle menzil-i mezkûrun nizâm-ı kavîye rabt ü idhâli muktezi olmağla imdi şimdiye dek Edirne menzili içün fukarâdan tahsîl olunan akçe küll iken menzil-i

mezkûrun ihtilâl-i nizâmı neden neş'et itmişdir ve sene başında menzil-i merkûm kime der-uhde olunmuşdur ve hâla menzil idâresine vilâyet tarafından me'mûr olan kimdir ve idâre-i menzil için fukarâdan tahsîl olunan meblağ ne mikdârdır? Edirne'nin agâvât ve vekîllerini huzûrınıza celb ile gereği gibi tahkîk eyledikten sonra menzil-i mezkûrun hüsn-i nizâm üzere idâresi husûsunu nizâm-ı kavîye rabt ile keyfiyeti alet-tafsîl huzûrımıza i'lâm ve fîmâ-ba'd mürûr-ı 'ubûr iden ulaklar bir sâ'at eğlendirilmeyüp derhâl bârgîrlere irkâb ve savb-ı me'mûrelerine irsâl olunmak husûsuna dikkat-i tam eyleyesiz deyû.

(220) Budur ki, şeref-rîz-i vürûd iden fermân-ı 'âlfiler mantûkınca Edirne agâvâtların ve vilâyet vekîllerin meclis-i şer'e ihzâr menzil-hânenin âdem-i nizâmından su'âl olundukda cevâblarında işbu bin iki yüz iki Cemâziye'l-evvel'in beşinci gününden bin iki yüz üç senesi rûz-ı hazerine varınca on beş mah hitâmına değin bâ-emr-i 'âlî mübâşir ta'yîn olunan kapucubaşı es-Seyyid Ahmed Ağa ma'rifetiyle meclis-i şer'de işbu bâ'is-i i'lâm Çalık Ali'ye otuz dört bin guruş virilmek üzere iltizâm ol-dahi berminvâl-i muharrer idâresine Sapanca ve Semizce menzillerinin nizâm bulmaları şartıyla ta'ahhüd idüp ta'ahhüdünü nâtık hüccet-i şer'îye olunup meblağ-ı merkûm serî'ân fukarâ-yı ahâliye tevzî' olunmayup bu hilâlde tevzî'i dahi müte'assir olmağla cümlemiz sarraflardan on beş bin guruş istîdâ'ne idüp meblağ-ı merkûmu mezbûr Çalık Ali'ye ma'rifet-i şer'le teslîm ol-dahi ahz ü kabz ve teslîm idüp üç yüz elli tüvânâ bârgîr ve altmış sürücü tedârik ve mürûr-ı 'ubûr iden ulakları irkâb anlar dahi rükûb idüp Sapanca ve Semizce menzil-hânelerinden bir re's bârgîr bulunmadığından Filibe'ye değin sürüp Filibe menzircisi kendi bârgîrlerin saklayup bizim bârgîrlerimize ulakları ve sâ'ir ayendeleri irkâb ve Edirne ve kazâ-i âhere değin sürüp bu vechle bârgîrlere tahammül idemeyüp şimdiye değin üç yüz elli bârgîrden telef ve helâk ve koldan düşmüşleri bu bârgîrden ziyâde olup ve Edirne'den rükûb idüp getürdükleri bârgîrlerden on beş güne değin avdet idemeyüp bu sûrette bin bârgîrim dahi olsa buna tâkat gelecek değildir deyû istinkâf itmekle mûmâ-ileyhim agâvât kulları yine sarraflardan beş yüz guruşdan yedi bin beş yüz guruş istîdâ'ne ve mezbûr Çalık Ali'ye meclis-i şer'de teslîm idüp bârgîrlerin gelinceye değin bârgîr tedârik idüp ulakları ve sâ'ir mürûr-ı 'ubûr iden ashâb-ı mühimmeyi irkâb itdirmek ta'ahhüdüne sa'y-ı beliğ olur lâkin bu emr-i cesimin ve bu emr-i mihimmin ve ulakın bu esnâda nizâm-ı kavîye rabtı ancak Sapanca ve Semizce menzillerinin serî'ân nizâmına merbût ve mütevakkiף eğerçi menzileyn-i

mezkûreyn bu hilâlde nizâm bulmaz ise Edirne menzili yine perîşân olacağı bedîhî olup fukarâya merhameten nizâmlarını ihsân ü inâyet recâ itdikleri vâki'-hâl. Fî 3 B. Sene 1202.

[43a](221) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi, şer'le görölüp i'lâm eylesiz deyû.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Hadîce binti Mustafâ Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de Ümmü Gülsüm binti el-Hac İbrâhim nâm hâtunun husûs-ı âti'z-zikr de vekîl-i şer'îsi li-ebeveyn er-karındaşı Mehmed bin el-Mezbûr İbrâhim mahzarında mahrûse-i mezbûrede 'Âlem-dârân Mahallesi'nde vâki' etrâf-ı erba'adan Ümmühani ve Hadîce Hâtun menzilleri ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bab tahtani oda ve bir ma' ve havluyu müştamil senede Haremeyni'ş-şerîfeyn vakfına otuz akçe îcareli bir bab vakf menzil pederim mezbûr Mustafâ'nın babası Mehmed mutasarrıf iken bin yüz yetmiş beş târîhinde fevt oldıkda kânûn üzere sülbî oğlu pederim mezbûr Mustafâ'ya intikâl itdikde târîh-i mezbûrde kâim-makâm-ı mütevellî bulunan İbrâhim'den pederim mezbûr menzil-i mezkûru babası Mehmed'in fevtinden intikâl-i adiyeye binâen da'vâ ve kâim-makâm-ı mezbûr dahi mezbûr Mehmed'in mezkûre tasarrufun inkâr itdikde pederim babası mezbûrun menzil-i mezkûre tasarrufunu isbâta kâdir olmamağla kâim-makâm-ı mezbûr pederim mezbûrun validesi Zeyneb binti Hüseyin nâm Hâtunu otuz guruş bedel mukâbelesinde târîh-i mezkûrde bedel-i mezkûre tasarrufuna izin virüp mezbûr Zeyneb dahi doksan altı târîhinde menzil-i mezkûru otuz beş guruş bedel mukâbilinde bâ-izn-i mütevellî müvekkile-i mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtun'a fariga olmuşidi. El-hâletu hâzihi ben pederimin babası Mehmed'in menzil-i mezkûre tasarrufunu isbât ile menzil-i mezkûru taleb iderim deyû da'vâsı pederi mezbûr Mustafâ'nın menzil-i mezkûre mutasarrıf olmadığını muterife iken sahiha ve mutebere olmamağla vekîl-i mezbûr Mehmed'e su'âl dahi iktizâ itmeyüp mezbûre Hadîce da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkile-i mezbûre Ümmü Gülsüm Hâtun'a mu'ârazadan men' olundığı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 3 B. Sene 1202.

(222) Ma'rûz-ı dâ'îleri budur ki, emr-i 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl İbrâhim'in çerîbaşları meclis-i şer'e ihzâr ve istintâk olundıkda mezbûr İbrâhim'in kâr

ü kisbe bir vechle iktidârı olmadığından fitık illetine dahi mübtela olduğunu ihbâr eyledikleri huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm olundu. Fî 3 B. Sene 1202.

(223) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'nin agâvât ve vekîlleri ve menzilcisi bâ-cem'uhum meclis-i şer'e gelüp tazallüm-i hâl iderler ki, on beş aydan berü bu ana değin Sapanca ve Semizce menzil-hânelerinde bir re's bârgîrleri olmayup Cemâziye'l-evvel evvelinde menzileyn-i mezbûreynin nizâmına bâ-emr-i 'âlî mübâşir ta'yîn buyurılan kapucubaşı es-Seyyid Ahmed Ağa nizâmlarına takayyüd ve ihtimâm eylemediğinden mâ'adâ emr-i 'âlîyi tenfiz ve icrâ sadedinde olmayup ağmâz eylediğinden hâla menzileyn-i mezkûreynde bir re's bârgîr olmayup perîşân ve mesdud olmağla Edirne menzilinden irkâb olunan ulaklar ve sâ'ir mürûr-ı 'ubûr idenler doğru Filibe'ye ve Filibe'den bârgîrlerine bazen ulaklar ve bazen âhmâl ü eskâllerin tahmîl ve ol-vechle tahammüle tâkatleri olmayup Edirne menziline dahi perîşân ve perâkende olmasına sebab-i müstakil olduğunu huzûr-ı Âsefâne'lerine i'lâm olunup bu hilâlde menzileyn-i mezkûreynin serf'ân nizâm ü intizâmına tuğra-yı emr-i celîlü'ş-şan ve mübâşir-i sâhibül-izan ta'yîn buyurılması re'y-i zerrîn-i hidivânelerine menûtdur. Hurrîre fil-yevmîs-sâlis min-Receb sene 1202.

(224) Edirne kâdîsı fazîletlü efendi, şer'le rü'yet ve i'lâm eyleyesiz deyû.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, emr-i 'âlfilerine imtisâlen Mahrûse-i Edirne'de el-Hac 'Âlem-dâr Mahallesi sâkinelerinden sâhibe-i 'arz-ı hâl Aişe binti Ahmed meclis-i şer'de sâbık damadı derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Mehmed bin İbrâhim mahzarında mezbûr Mehmed'in fıraşından hâsıla ve gâ'ib-i 'ani'l-meclis kızım Zeyneb binti Mehmed'den mütevellîde işbu altı yaşında Ümmügülsüm ve yedi yaşında Rabia nâm sagîrelerden her biri için kızım mezbûre bundan mukaddem beher yevm ikişer para nafaka takdir ve hüccet itdirdikden sonra mezbûre Zeyneb nafaka-i sagîrtanı ecnebiye tezvic ile hıdanesin ba'de'l-istintâk ben bilâ-rızâ ve vel-akzâ sagîrtanı malımdan üç sene sekiz ay infâk ve iksa itmemele ma'rûfu olan nafaka-i mezkûreyi talep iderim deyû tasaddî eylediğim da'vâdan mezbûr Mehmed'in bana teberru'an virdiği beş guruş mukâbilinde zimmetini ba'de'l-ibrâ' ve'l-kabûl sagîrtan-ı mezbûrtândan her birine mezbûr Mehmed yevmî birer para nafaka virmek üzere ta'ahhüd ve ben dahi bi'l-hızâne razıye oldum deyû ikrâr ve tasaddî. Fî 3 B. Sene 1202.

[43b](225) Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl zatları mu'arrefe Hanife ve Aişe binti İbrâhim ben bu Yusûf Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer' de zikr-i ati tarlalara ve hâla vaz'ü'l-yed es-Seyyid Mustafâ bin Ahmed mahzarında ârâzî-i mezkûre zâbiti İsmâil Ağa ile derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Sarrac el-Hac Hasan hâzırûn oldukları hâlde mahrûse-i mezbûre muzâfatından Ada Nâhiyesi'ne tâbi 'Çeke Tatarı Karye'sinde vâki' lede'l-ahâli ma'lûme'l-hudûd iki yüz on bir keyl tohum istiab ider on dört kıt'a tarla ve bir kıt'a harman yeri babam mezkûrun ilel-vefât tasarrufunda olup doksan yedi senesi babam vefât itdikde hâzır-ı mezbûr Hasan ol-târîhde ârâzî-i mezkûre zâbiti olmağla gâ'ib-i 'ani'l-meclis Sâdik nâm kimesneden seksen beş guruş bedel alup sâlifü'z-zikr tarlalar ve harman yerine tasarrufuna izn virdikden sonra mezbûr Sâdik mezbûr Mustafâ'ya bâ-izn-i sâhibe-i arz yine seksen beş guruş bedel mukâbilinde fâriğ olmağla mezbûr Mustafâ'dan ârâzî-i mezkûreyi hâla taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Mustafâ cevâbında ârâzî-i mezkûre haremeyni'ş-şerîfeyn vakfindan olup hâzır-ı mezbûr Hasan bi't-tevliye mezbûrtândan ol-târîhde tarlalar ile harman yerinin tapu-yı misli olan seksen beş guruş taleb eylediğinde keff-i yedlerine mezbûr Sâdik'a tefviz ol-dahi bana ferâgat itdikden sonra mezbûrtân bundan mukaddem benden haremeyni'ş-şerîfeyn müfettişi Ahmed Efendi huzûrunda ber-vech-i muharrer da'vâ müfettiş-i mûmâ-ileyh dahi mezbûrtânı da'vâ-yı mezkûre ile bana mu'ârazadan men' itmişidi deyû bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâzile eylediği def'ini lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan İbrâhim bin Ali ve Ali bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle muvâcehelerinde isbât itmekle müdde'fyan-ı mezbûrtân Hanife ve Aişe salifül-beyân tarlalar ve harman yeri babamız mezbûrun mücerred tasarrufunda olmağla bilâ-tapû bize virsünler dimelerine şer'an i'tibâr olunmayup mücebince da'vâ-yı mezkûreleriyle mezbûr Mustafâ'ya mu'ârazadan men'. Fî 5 B. Sene 1202.

(226) Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, sâhib-i 'arz-ı hâl Miniço veled-i Dobri nâm zimmî derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr el-Hac Mehmed Ağa ibn el-Hac Mustafâ mahzarında iki sene mukaddem ben bir çift manda öküzimi elli beş guruş semen-i tesmiyesiyle mezbûr el-Hac Mehmed Ağa'ya bey' ve semen-i mezkûreden otuz iki guruşu bana edâ ve mezbûrun zimmetinde yirmi üç guruş bâkî kalmağla meblağ-ı bâkî-i mezkûr yirmi üç guruşu taleb eylediğimde mezbûr el-Hac Mehmed Ağa dahi semen-i

mezkûr elli beş guruşu tamâmen edâ itmişidim deyû beni def'e tasaddî ben dahi inkâr idüp beynimizde münâza'a cereyan itmişidi. El-hâletü hâzihi mezbûr el-Hac Mehmed Ağa bana ala-tarîküs-sulh beş guruş virüp ben dahi yedinden ba'de'l-kabz ziyâde matlûbum olan sekiz guruşu müte'allika da'vâdan mezbûr el-Hac Mehmed Ağa'nın zimmetini ibra eylediğimde ol-dahi ibra-i mezkûru kabûl eyledi deyû ikrâr ve tasdikleri huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu.

(227) Edirne kâdîsı faziletlü efendi yetimlerin da'vâlarını şer'le rü'yet ve şer'an tereke sabit olur ise i'lâm eyleyesiz deyû.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki, emr-i 'âlfilerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl müteveffâ Mehmed Emîn'in zevcesi ve sagîr oğullarının vasîsi Âmine Hâtun meclis-i şer'de derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Seydî oğlu İbrâhim Ağa mahzarında zevcim müteveffâ-yı mezbûrun Sufiler Karye'si mütemekkinlerinden Yuvan nâm zimmî zimmetinde bir çift câmûs öküzleri semeninden bâkî otuz guruş alacak hakkı olup mesfûr Yuvan zimmî bundan mukaddem hâlik oldıkda terekesini mezbûr İbrâhim Ağa fuzûlî almağla vaz'ü'l-yed olduğu tereke-i mezkûreden semen-i bâkî-i mezkûr otuz beş guruşu mezbûr İbrâhim Ağa'dan taleb iderim deyû eylediği da'vâsında mezbûre Âmine mezbûr İbrâhim Ağa'ya hasm-ı şer'î olmayup lâkin mezbûr İbrâhim Ağa kat'ü'n-nizâ' ve rahmen-li'l-eytâm malından teberrüken mezbûr Âmine'ye on guruş def' ve teslim ve bu vechle kat-i nizâ' eyledikleri huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm.

(228) Budur ki, ordu-yı hümâyûn-ı zafer-makrûnumda vâki' otak hıyam-ı sâire lâzimesi için esfâr-ı sâbıkâda olduğu misillü nuzul olunacak menzillerde birer buçuk zira olmak üzere kebîr ve sagîr beş bin 'aded kazık ve seksen 'aded tokmak ve yüz 'aded çatalca ve yarımşar kantar çıra kazâ ahâlilerinin tekâliflerine takas şartıyla tedârik ve hâzır ü âmâde itidirilmek bâbında Edirne ve Filibe ve Sofya kâdîlarına ve ma'lûmü'l-'aded kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan sadr-ı a'zam silah-şorlarından el-Hac İbrâhim Ağa yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feht ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî her biri müte'ahhid oldukları vâki'-hâl. Fî 5 B. Sene 1202.

[44a](229) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer‘le rü‘yet i‘lâm eylesiniz.

Ma‘rûz-ı dâ‘îlerîdir ki, fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Havva binti Selim derûn-ı ‘arz-ı hâlde isimleri mezkûr Taşçıoğlu Ahmed bin es-Seyyid Mehmed ve validesi Fâtıma binti Abdullah mahzarlarında Mahrûse-i Edirne’de Emir Mescidi Mahallesi’nde vâki‘ ma‘lûme’l-hudûd ve’l-müştemilât bir bab mülk menzilimi fuzûlî zabt ider. Su‘âl olunup alıvirilmesi matlûbumdur didikde gıbbe’s-su‘âl mezbûrân cevâblarında bundan âkdem fevt olan es-Seyyid Mehmed bin Ali benim zevcim ve mezbûr Ahmed’in babası olup lâkin mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr târîhden yirmi bir sene mukaddem müdde‘iye-i mezbûrenin babası mezbûr Selim’in zevcesi Rukiye binti Abdullah nâm Hâtun vefât itdikde verâseti mezbûre Havva ile zevc-i dâhili mezbûr Selim’e münhasıra oldıktan sonra zeyl-i vesîkada muharrerül-esami müslimîn ihbârlarıyla mezbûre Havva’nın ma‘ân bizim mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed’e hâkimü’ş-şer huzûrunda yirmi beş guruşa bey‘ eyledi deyû bir kıt‘a hüccet-i şer‘iye ibrâz idüp müdde‘iye-i mezbûre Havva hâl mezkûranın takrîrleri üzere oldıgını be-tav’uhumâ ikrâr ve i‘tirâf itmekle menzil-i mezkûr mütâlebesiyle mezbûrân Ahmed ve Fâtıma’ya bî-vech mu‘ârazadan men’ olundığı huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 3 Receb sene 1202.

(230) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer‘le rü‘yet ve i‘lâm eylesiniz deyû.

Ma‘rûz-ı dâ‘îlerîdir ki, emr-i ‘âlîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Rukiye Hâtun meclis-i şer‘de Dülger Yani zimmî muvâcehesinde târîh-i ‘arz-ı hâlden yirmi sene mukaddem vefât iden babam Mehmed bin Abdullah’ın Mahrûse-i Edirne kenarında Kabaklı Ayazma bağlarında vâki‘ ma‘lûme’l-hudûd iki buçuk dönüm kürümü mülk bağı bana mevrûs olmuşiken mezbûr Yani on beş seneden mütecâviz bağ-ı mezkûru fuzûlî zabt ider deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûr Yani zimmî cevâbında bağ-ı mezkûru işbu yedimde olan temessük mücebince mutasarrıfı Nikola zimmîden doksan altı senesi semen-i ma‘lûme iştirâ eyledim deyû vaz-ı yedini ikrâr ve müdde‘î-i mezbûrenin müdde‘âsını ba‘de’l-inkâr müdde‘iye-i mezbûreden ber-vech-i muharrer müdde‘âsını mübeyyine beyyine talep olundukda isbât-ı beyyineden izhâr-ı acz idüp istihlâf itmeğin mezbûr Yani zimmî bi’t-taleb ba‘de’t-tahlîfü’ş-şer‘î müdde‘iye-i mezbûr Yani zimmîye bilâ-beyyine bî-vech mu‘ârazadan men’ olundığı. Fî 5 B. Sene 1202.

(231) Edirne kâdîsî fazîletlû efendi nazaran şer‘le görüp i‘lâm eyleyesiz deyû.

Ma‘rûz-ı dâ‘îlerîdir ki, fermân-ı ‘âfîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Saniha binti Ali Sadri kebîr oğlu Mehmed Reşid bin Hacı Mehmed tarafından zikr-i câ‘î husûsun da‘vâ ve sulh ve ibrasına Ömer bin Halil ve Mehmed bin Abdullah şehâdetleriyle vekîli olup meclis-i şer‘de bakkalan esnâfindan Ali Çelebi’nin vakf eylediği nukûd-ı mevkûfesinin mütevellîsi Bazarbaşı Ali Ağa muvâcehesinde müvekkilim mezbûr Mehmed Saîd’in vakf-ı mezbûrden iki akçe mutasarrıf olduğu hatm-hânlık vazîfesinden vazîfesini talep ve da‘vâ sadedinde iken beynerine muslihun tavassut idüp mezbûre Saniha hatm-hânlık cihet-i merkûmesini mütevell-i merkûmenin kebîr oğlu Mustafâ’ya bi’l-velaye ferâğ ve kasr-ı yed ve hüccetlerine ita ve mezbûr Mustafâ dahi ba‘de’l-kabûl vakf-i mezbûrden bâ-hüccet mutasarrıf olduğu nezâret cihetini hüsn-i rızâsıyla müvekkile-i mezbûre ferâğ ve kasr-ı yed ve hücceti i‘tâ ve vekîl-i mezbûre dahi bi’l-vekâle kabûl eylediği huzûr-ı ‘âfîlerine i‘lâm olundu. Fî 4 B. Sene 1202.

(232) Fermân-ı ‘âfîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Döbeke binti Yorgi nâm nasrâniye derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Bostani Ömer Ağa ibn el-Hac Hüseyin mahzarında bundan mukaddem zevcim olup bundan mukaddem zevcim olup hâlik olan Kosta veled-i Riso nâm zimmî hayâtında yedi sene mukaddem nefsinin bir sene tamâmına değin fevt itmek üzere otuz guruş ücret-i makbûza mukâbilinde mezbûr Ömer’in li-ebeveyn er-karındaşı Ayvaz Hâsekî’ye îcar idüp zevcim mesfûr kable’l-edâ Rashadi’ye firar itdikde mezbûr Ayvaz Hâsekî zevcimin otuz guruşun alup firar itdi deyû benim altı re’s karasığır ineklerimi cebren aldıkdan sonra mezbûr Ayvaz Hâsekî fevt idüp terekisi sagîr oğlu Veli ve sagîre kızı Zeliha’ya [44b] verese-i sâiresin mevrûs olup sagîran-ı mezbûrânın hisselerine mezbûr Ömer bi’l-vesâye vaz‘ü’l-yed olmağla mevcûd ise ineklerimi müstehkele ise ba‘de’s-sübût kıymetlerini talep iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûr Ömer cevâbında vesâyetini ve hisseler-i merkûmeye vaz-ı yedini ikrâr müdde‘iye-i mesfûrenin ber-vech-i muharrer müdde‘âsını inkâr itdikde müdde‘iye-i mesfûre beyândan acz itmekle sûret-i mezkûrede vasî-i mezbûre şer‘an yemîn teveccüh itmemeğın müdde‘iye-i mesfûre Dobeke nasrâniye mezbûr Ömer’e bilâ-beyyine da‘vâ-yı mezkûresine bî-vech mu‘ârazadan men’ olunduğu huzûr. Fî 5 B. Sene 1202.

(233) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi nazaran şer‘le görüp i‘lâm eyleyesiz deyû.

Emr-i ‘âlfilerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl Ömer bin Ali Mahrûse-i Edirne’de meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Kul oğlanı Mehmed muvâcehesinde mahrûse-i mezbûrede Zincir Kuyu Mahallesi’nde etrâf-ı erba’adan ma‘lûme’l-hudûd arsa-i hâliyemden iki yüz zıra hissemi fuzûlî zabt ve kendü menziline ilhâk ve bağçe itmekle taleb iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ vel-inkâr mezbûrân mübâşiri Hasan Çavuş ve ümena-i şer ve Edirne mi‘mârı ile rü’yet için bi’t-taleb irsâl olundukda ba‘der-rüye müdde‘î-i mezbûr Ömer ber-vech-i muharrer müdde‘âsını beyândan aczile talebiyle muvâcehesinde mezbûr Mehmed ber-vakf-i mes’ûl tahlîf olunmağla mücebince müdde‘î-i mezbûr Ömer bilâ-beyyine arsa-i mezkûre da‘vâsıyla mezbûr Mehmed’e bî-vech mu‘ârazadan men’ olundığı huzûr-ı ‘âlfilerine. Fî 9 B. Sene 1202.

(234) Budur ki, sen ki, memâlik ü kâffe-i fukarâ haklarında mebzul olan merâhim ü eşfak-ı daveraneye mebni zehâyirin mukaddem kat‘ olunan fiat-ı nizâmı ref ve ashâb-ı zehâyirlerinde ne mikdâr zehâyir var ise ve iskelelerde revayici ne vechle bâyi’ ü iştirâ beynlerinde bey‘ ü şirâ olunarak doğru Âsitâne-i ‘Âliyye’ye gelicek sefain ile külliyetlû zehâyir irsâline ve ashâb-ı zehâyir ve anbar mültezimin ve sâ’irleri idhâr dâ‘îyesine düşmeye dek zâhirelerini merbût oldukları Tekfurdağı İskelesi’ne sevk ü tesyîr ve ednâ kusûr ve rehâvetden ziyâde hazer ve mücânebet olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve zâhireleri Tekfurdağı İskelesi’ne merbût kazâların kuzât ve nüvvâbına ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî ‘amel ve harekete kıyâm üzere oldukları vâki’-hâl. Fî 9 B. Sene 1202.

(235) Budur ki, Âsitâne-i ‘Âliyye’de nüfusun kesreti olmağla taşradan Âsitâne-i ‘Âliyye’ye ögücü salıvirilmemek husûs evkât-ı sâireden ziyâde ikdâm ve acibatdan olmağal bir neferin mürûrına ruhsat virilmeyüp ve sahih erbâb-ı mesâlihden olanları dahi maslahat-ı vâhide için bir ve iki neferden ziyâdesini salıvirmekden mübâda‘at olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı ve yeniçeri zâbiti ağa

kullarına hitâben şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân husûs-ı mezbûre mübâşir ta‘yîn buyurulan sadr-ı a‘zam birûn ağalarından es-Seyyid Kadri Ağa kulları yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl imtisâlen-leh bi’l-cümle zâbitân meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda her biri sem’an ve tav’an merâsimini ba‘de’l-edâ ber-mantûk-ı emr-i ‘âlî ‘amel ve hareket her biri kıyâm üzere oldukları vâki’-hâl. Fî 7 B. Sene 1202.

[45a](236) Budur ki, emr-i ‘âlîlerine itâ‘aten ve imtisâlen Mahrûse-i Edirne menzil-hânesine işbu Bazarirtesi günü menzilciden mâ‘adâ taraf-ı vilâyetden mu’temed âdem ta‘yîn olup ba‘de’l-yevm vürûd iden ulak ve hademe-i Devlet-i ‘Aliyye mahrûse-i mezbûre menzil-hânesine bir sâ‘at tevakkuf itdirilmeyüp mahall-i me’mûresine der-akab irsâl olunmak üzere menzil-hâne-i mezbûreye müceddeden rabıta virilüp hüsn-i nizâma bend olup ba‘de’l-yevm menzil-hâne-i mezbûre hüsn-i nizâm üzere rü‘yet ve idâre olup muhtel olmamasına bi’l-cümle vücûh-ı ahâli huzûr-ı şer‘de ta‘ahhüd eyledikleri vâki’-hâl. Fî 9 B. Sene 1202.

(237) Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devletlerîdir ki, fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Fâtıma binti el-Hac Mehmed Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de hâla zevci sâhib-i ‘arz-ı hâl Mehmed Şâkir bin İbrâhim muvâcehesinde ben mezbûr Mehmed Şâkir’in yüz altmış guruş mihr tesmiyesiyle zevce-i medhulün-bihâsı olup beynimizde hüsn-i muaşeretimiz olmamağla ben mihr-i mezkûr yüz altmış guruşdan fariga ve nafaka-i iddet-i ma‘lûmem ve munet-i sükenâm kendü üzerime olmak üzere ve malımdan zevcim mezbûr Mehmed’e dört minder ve iki çuka makad virmek üzere nefsimi zevcim mezbûr Mehmed’den hal’ eylediğimde mezbûr Mehmed dahi hal’-i mezkûrımı kabûl idüp husûs-ı mezkûre ve ibtidâ zevciyetimizden bu ana değin beynimizde cari Sâ’ir ahz ü i‘tâ ve muamelat-ı zevciyete müte‘allika âmme-i deavi ve kâffe-i muhasematdan mezbûr Mehmed’in zimmetini ibra-i âmm-ı kâtı’ü’n-nizâile ibra eylediğimde mezbûr Mehmed dahi ber-vech-i muharrer benim zimmetimi ibra idüp mezbûr Mehmed dahi ve her birimiz âherin ibrasını kabûl eyledik deyû mezbûre Fâtıma Hâtun’un bi’t-tav’i’s-sâf ikrâr-ı sarihini mezbûr Mehmed tasdîk idüp bu vechle kat’-ı nizâ’ eyledikleri huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm. Fî 6 B. Sene 1202.

(238) Fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Dimitrî veled-i Pinabot nâm zimmî Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de sâhib-i ‘arz-ı hâl Andriye veled-i Diyo muvâcehesinde Dimitri’nin babası mefsur Pinabot hâzır olduğu hâlde ben mesfûr Andriye ile sene-i tüccârdan dakîk ve rujan-ı sade ve hatab iştirâ ve hâzır-ı mesfûr Pinabot zimmînin mahrûse-i mezbûrede Kafes Kapusu’nda vâki‘ simidci fırınında simid ve çörek i‘mâl ve ba‘de’l-bey‘ hâsıl olan faizini beynimizde beraber olmak üzere ‘akd-i şirket ve dört ay ‘amel ve hâla fesh-i şirket itdiğimizde hesâbımızı sahihan rü’yet ve mesfûr Andriye zimmîde ziyâde yirmi yedi buçuk zuhûr itmekle taleb iderim deyû tasaddî eylediğim da‘vâmdan mesfûr Andriye bana on beş guruş virmek üzere sulh olduğumda ol-dahi sulh-i mezkûrımı kabûl ve bedel-i sulh olan on beşe guruşu bana edâya ta‘ahhüd eyledi deyû ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm. Fî 7 B. Sene 1202.

(239) Fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Fâtıma binti Hüseyin nâm Hâtun derûn-ı ‘arz-ı hâlde isimleri mezkûr Kâtib-zâde Dervîş Ali ve karındaşı Mehmed Sâdık mazharlarından târîhden mukaddem ben sekiz sene mezbûrâna on beş guruş ücret ile hizmet idüp sinin-i mezkûrede on beş guruşdan yüz yirmi guruş ücretimi mezbûrândan taleb iderim. Su‘âl olunsun deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûrân cevâblarında müdde‘iye-i mezbûre müsâfereten bazen haremimize gelüp ve gidüp kat‘â bize hizmet itmemiştir deyû müdde‘iye-i mezbûrenin müdde‘âsını külliye inkâr itdiklerinde müdde‘iye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde‘âsını beyâna kâdire olmayup talebiyle mezbûrâna yemîn teklif olundukda anlar dahi muvâcehesinde alavîkû’l-mes’ûl yemîn itmeleriyle mücebince müdde‘iye-i mezbûre Fâtıma Hâtun da‘vâ-yı mezkûresiyle mezbûrân Dervîş Ali ve Mehmed Sâdık bilâ-beyyine bî-vech mu‘ârazadan men’ olundığı huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm. Fî 7 B. Sene 1202.

[45b](240) Budur ki, Mahmiye-i Edirne kurbunda vâki‘ Gök Baba Zâviyesi’nin zâviyedârlığına vazîfe-i mu‘ayyene ile es-Seyyid Mehmed Arif ve es-Seyyid Mehmed Tâhir ve es-Seyyid Emîn ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken mezbûrân es-Seyyid Mehmed Tâhir ve es-Seyyid Mehmed Emîn bilâ-veled fevt olmalarıyla zâviye-i mezkûrede olan hisseleri mahlûle olmağın erbâb-ı istihkâkdan müteveffiyân-ı mezbûrânın karındaşı-ı bâ‘is-i ‘arz-ı ‘ubûdiyet es-Seyyid Mehmed ‘Ârif dâ‘îleri her

vechle layık ve mehel-i müstehak olmağla sülûsan hisse-i mezkûre müteveffıyan-ı mezbûrânın mahlûllerinden merkûm dâ‘îlerine tevcih ve yedine berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki‘-hâl bi’l-iltimâs. Fî 6 B. Sene 1202.

(241) Emr-i ‘âlîlerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl sagîr es-Seyyid Dervîş Ali’nin bâ-berât mutasarrıf olduğu zâviyeyi hilâf-ı şer‘ kasr-ı yedinden ref‘ itdirerek Dervîş Yûsuf muhızır ağa kulları habsde mahbus iken mezbûr Dervîş Yusûf’un keflî ahz ü habsden sebîli tahliye olunmağla mezbûr Dervîş Yusûf buldırılıp li-eclit-terâfu‘ mübâşir kulları ile huzûr-ı şer‘e ihzârına menût olduğu huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 11 B. Sene 1202.

(242) Emr-i ‘âlîlerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl Dobre zimmî Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de cizye-dâr Hasan Ağa mahzarında ben Alîl ve ‘Der-sa’âdet olup ismi mal ıtlak olunur nesnem olmamağla cizye-dârlarından cizye mütâlebesiyle bana rencide iderler deyû ba‘de‘d-da‘vâ ve’l-istintâk mesfûr Dobre’nin hâl ü şanına ve ‘arz-ı hâline ve fermân-ı ‘âlîye ba‘de’n-nazar zimm-i mesfuurn bir gözi ‘alîl ve bir ayağı total ve ‘amel-mânde olduğu beyü’n-nazar müşahade ve ismi mal ıtlak olunur nesnesi olmadığını huzûr-ı şer‘de cizye-dâr-ı merkûm Hasan Ağa muvâcehesinde inhâ olduğu huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm. Fî 11 B. Sene 1202.

(243) Emr-i ‘âlîlerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl Ahmed bin Mustafâ Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Ali bin Ömer mahzarında mahrûse-i mezbûrede Gazi Hâce Mahallesi’nde vâki‘ etrâf-ı erba’adan mü’ezzin meşrûtası ve mezbûr Ali Ağa ve Destereci menzilleri ve tarîk-i ‘âmm ile mahdûd üç bab tahtani oda ve bir kuyu ve mikdâr havluyu müşt Emil Gazi Hâce Mescid-i Şerîfi’ne senevi kırk para îcare-i kadîmeli vakf menzil bababm müteveffâ-yı mezbûr Mustafâ bin Ahmed’den benimle karındaşım Ali’ye ba‘de’l-intikâl karındaşım mezbûr dahi menzil-i mezkûrde olan nısf hissesini bâ-re’y-i mütevellî bana fâriğ olmağla menzil-i mezkûre müstakilen ben mutasarrıf iken mezbûr Ali fuzûlî zabt ider deyû ba‘de‘d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûr Ali cevâbında müdde‘î-i mezbûr Ahmed menzil-i mevkûf-ı mezkûrî gâ’ib-i ‘ani’l-meclis es-Seyyid Ali Ağa’ya bedel-i misli ile ferâğa beni vekîl idüp ben dahi bedel-i misli ile mezbûr ba‘de’l-ferâğ bedel-i mezkûru mezbûr

Ahmed'e tamâmen teslim itdiğimden sonra mezbûr es-Seyyid Ali menzil-i mezkûru bâ-re'y-i mütevellî bana fâriğ oldıktan sonra mezbûr Ahmed menzil-i mevkûf-ı mezkûrı bir def'a Âsitâne'den Mahmud Paşa Mahkemesi'nde nâ'ib Abdurrahman Efendi huzûrında ba'de'd-da'vâ ve mu'ârazadan men' olunmuş iken tekrâr Edirne kâdîsı efendi dâ'îleri huzûrında mütevellî-i vakf hâzır olduğı hâlde on guruş bedel-i makbûza sulh ve menzil-i mezkûre müte'allika da'vâdan benim zimmetimi ibrâ ve ben dahi kabul itmiş idim deyû iki kıt'a vesîka-i şer'îye ibrâz eylediğı def'ini müdde'îye-i merkûm bi't-tav'ü's-sâf i'tirâf itmeğın mücebince müdde'îye-i mezbûre Ahmed da'vâ-yı mezkûresinde mezbûr Ali'ye mu'ârazadan men' olunduğı huzûr-ı 'âlîlerine. Fî 11 B. Sene 1202.

(244) Emr-i 'âlîlerine imtisâlen derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Yani veled-i Cilo Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de sâhib-i 'arz-ı hâl Basiko veled-i Dimitrâkî muvâcehesinde Mahrûse-i Edirne'ye muzâfa Çöke nâhiyesine tâbi' Muslûbeğli Karye'si toprağında vâki' ma'lûme'l-hudûd iki kıt'a altı dönüm kürümü bağlarımı târih-i kitabdan üç sene mukaddem hîn-i sagarımda mesfûr Basko zimmîye yetmiş guruş semen tesmiyesiyle tesniye-i bey' idüp lâkin ben hîn-i bey'de sagîr olup bey'-i mezkûrum sahih olmamağla bağlarını ve müddet-i mezkûrde mesfûr Basko zimmînin istihlak eylediğı mahsûlün ba'de's-sübût kıymetini talep iderim deyû tasaddî eylediğim da'vâmdan beş guruş üzerine mesfûr Basko zimmî ile sulh olduğımda ol-dahi sulh-i mezkûrı kabûl idüp bedel-i sulh-i mezkûr beş guruş ile semen-i mezkûre yetmiş guruşu bana teslim itdikde ben dahi kabz idüp husûs-ı mezkûre müte'allika âmme-i da'vâdan mesfûr Basko zimmînin zimmetini ibrâ eyledim deyû ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 9 B. Sene 1202.

[46a](245) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Hadîce binti Mustafâ Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer'de derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Bostani Hasan mahzarında mahrûse-i mezbûre mahallatından Gülbahâr Mahallesi'nde vâki' etrâf-ı erba'adan mezbûr Hasan ve Zeyneb ve Aişe Hâtun menzilleri ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd bir bab menzilin nisf- şayii benim mülküm iken mezbûr Hasan fuzûlî zabt itmekle talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Hasan cevâbında mezbûre Hadîce bin yüz doksan dört Muharrem'inde menzil-i mezkûru yüz elli guruşa

bana bey' ve kabz-ı semene İbrâhim bin Süleymân nâm kimesneyi ba'de't-tevkiil mezbûr İbrâhim dahi bi'l-vekâle semen-i makbûz-i mezkûre bana târîh-i mezkûrde bey' ve teslîm eyledi deyû bir kıt'a hüccet-i şer'îye ibrâzile eylediği def'ini ber-vech-i muharrer tevkilini mezbûre Hadîce külliyyen inkâr itdikde mezbûr Hasan mezbûre Hadîce'nin mezbûr İbrâhim'i tevkilini ve vekîl-i merkûmun bey' ve kabz-ı semen itdiğini lede't-tezkiye 'adâletleri zâhir olan es-Seyyid Mehmed bin es-Seyyid Ahmed ve İbrâhim Beşe ibn Mustafâ şehâdetleriyle muvâcehesinde isbât itmekle mücebince müdde'îye-i mezbûre nisf menzil-i mezkûr da'vâsıyla mecbur Hasan Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 11 B. Sene 1202.

(246) Budur ki, ordu-yı hümâyûna ve sâ'ir iktizâ iden mahallere virilmek için beher vukiyyesi otuzar akçeden bahâsı iki yüz üç senesine mahsûben Edirne cizyesi malından edâ ve ücret-i nakliyesi dahi ordu-yı hümâyûn hazînesinden i'tâ olunmak şartıyla Edirne kazâsından altı bin vukiyye rugan-ı sade mübâya'a ve arabalara tahmîl ve Sofya'ya nakl ü nüzul olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına ve sâ'ir kazâların kuzât ve nüvvâbına ve ihtiyârân ve iş erlerine hitâben te'kîd ü isti'câlen şeref-rîz-i sūdûr iden emr-i 'âlîşân mahrûse-i mezbûre mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh cümle vücûh-ı belde meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ cevâblarında bin iki yüz üç senesi cizye-dârı kimdir ve kimin uhdesinde olduğu ma'lûm değıldür deyû meclis-i şer'de takrîr eyledikleri vâki'-hâl. Fî 11 B. Sene 1202.

(247) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl Mahrûse-i Edirne dalgacıyandan Ali ve Osman ve Mustafâ ve Ahmed ve zimmîlerden Abraham ve Nikola nâm kimesneler mahrûse-i mezbûrede bakkallar bazarbaşısı Ali Ağa mahzarında bundan âkdem vefât iden mevrûsumuz Ali'yi târîh-i kitabdan yirmi sene mukaddem vukû' bulan sefer-i hümâyûna iki yüz elli guruş ücret kavliyle bakkallar bazarbaşısı idüp meblağ-ı mezkûrun iki yüz guruşunu mevrûsumuz mezbûre ba'de't-teslîm elli guruşu ahâl esnâf-ı mezkûre ustaları zimmetlerinde kalmağla taleb ıderiz deyû ba'de'd-da'vâ ves-su'âl mezbûr bazarbaşısı Ali Ağa cevâbında târîh-i mezbûru ber-vehc-i muharrer isticarıyla ba'de'l-inkâr müdde'îyan-ı mezbûrtân müdde'âlarını beyândan acz

ile istihlâf eylediklerinde ol-dahi muvâcehelerinde ba'de't-tahlîf mûcebince müdde'îyan-ı mezbûrtân da'vâ-yı mezkûresiyle bilâ-beyyine esnâf-ı mezkûreye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' oldukları huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 B. Sene 1202.

[46b](248) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Hadîce binti el-Hac Halîl Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de derûn-ı 'arz-ı hâlde mezkûrû'l-ism Said bin Abdullah mahzarında müdde'îye-i mezbûrenin er-karındaşı el-Hac Sâlim Ağa ile mezbûrenin zevc-i mutallakı Ahmed Beşe hâzırân oldukları hâlde Mahrûse-i Edirne'de Hamid Beğ Mahallesi'nde vâki' etrâf-ı erba'adan (ma'lûme'l-hudûd bir bab mülk menzilimi bundan âkdem altı yüz guruş semen-i tesmiyesiyle mezbûr Said'e bey' idüp semen-i mezkûreden üç yüz guruşa karındaşım ve vekîlim mezbûr el-Hac Sâlim Ağa yediyle bana teslîm ben dahi ba'de'l-ahz bâkî üç yüz guruşu mezbûr Said'in zimmetinde kalmağla hâla taleb iderim deyû da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Said cevâbında menzil-i mezkûrun semeni olan altı yüz guruş meblağ-ı mezkûru müdde'îye-i mezbûrenin karındaşı mezbûr el-Hac Sâlim Ağa tamâmen teslîm idüp zimmetinde meblağ-ı mezkûrdan bir nesne kalmadı deyû eylediği def'ini müdde'îye-i mezbûre Sâlim Ağa i'tirâf itdiklerinden sonra müdde'îye-i mezbûre karındaşım mezbûr Sâlim Ağa meblağ-ı bâkî-i mezkûr üç yüz guruşu bana virmeyp hâzır-ı mezbûr Ahmed'in yedinde kalmışidi deyû da'vâsı sâlifü'z-zikr da'vâsına mütenakız olmakla müdde'îye-i mezbûre mezbûrân Said ve Ahmed'e da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 B. Sene 1202.

(249) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Rukiye binti Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de derûn-ı 'arz-ı hâlde ism-i mezkûr li-ebeyevn er-karındaşı Mehmed mahzarında bundan âkdem fevt olan mevrûsumuz pederim Mustafâ bin Mehmed'in verâseti bana ve zevce-i metrûkesi Aişe Hâtun binti Ahmed ile kızı Hadîce ve oğulları Ahmed ve Mehmed ve İsmâil'e münhasıra olup mahrûse-i mezbûre nevâhîsinden Hatîb Karye'sinde vâki' ma'lûme'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bab çiftlik ve derûnunda on dört re's karasığır inekleri ve öküzleri cümlemize mevrûs oldıktan sonra varisun-ı mezbûrun taraflarından vekâleten ve âsâleten karındaşım mezbûr Mehmed zikr olunan çiftlik ile hayvânâtları bana dört yüz guruşa bey' eyledikde

meblağ-ı mezkûrden yüz on altı guruşu karındaşım mezbûr Mehmed'e teslîm itmemekle zikr olunan çiftlik ve hayvânâtı taleb iderim deyû tasaddî eylediğimde da'vâmdan karındaşım mezkûr Mehmed ile akd-i mübâya'a-i mezkûru ikâle ile karındaşım mezbûr Mehmed'in benden aldığı meblağ-ı mezkûr yüz on altı guruşumdan otuz bir gün tamâmında bana virmek üzere elli beş guruş üzerine sulh olduğumda karındaşım mezbûr Mehmed dahi sulh-i mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan elli beş guruşu müddet-i mezkûre tamâmında bana edâya ta'ahhüd idüp ziyâdesi olan yetmiş bir guruşa ve salifüzz-ıkr çiftlik ve hayvânât ve bi'l-cümle hisse-i irsiyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûrunun zimmetlerinde ibrâ' ve iskât idüp ve her birimiz âherin ibrâsını kabûl eyledik deyû ikrâr ve tasdikleri ba'de't-tescîl huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 11 B. Sene 1202.

(250) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl el-Hac Dervîş Mustafâ Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer' de derûn-ı 'arz-ı hâlde ism-i mezkûr Molla İbrâhim bin Ahmed mahzarında mahrûse-i mezbûrede Şihabeddin Mahallesi'nde sükenası sulehâya meşrûta ma'lûme'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bab menzil-hâne mezbûr Molla İbrâhim fuzûlî zabt itmekle keff-i yed idüp bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Molla İbrâhim cevâbında bundan mukaddem sulehâdan es-Seyyid Süleymân Efendi nâm kimesne menzil-i mezkûre ber-vech-i muharrer mutasarrıf iken bin yüz seksen senesinde fevt oldıkda benim sulehâdan ve sükenaya müstehak olduğu lede'l-hâkim müslimîn haber virmeleriyle mahlûlünden bana tevcîh olup târîh-i mezbûrden ile'l-ân ber-vech-i meşrûtiyet menzil-i mezkûre mutasarrıfım deyû bir kıt'a hüccet-i şer' iye ibrâzıyla eylediği def'ini müdde'î-i mezbûr i'tirâf itmekle mücebince müdde'î-i mezbûr Dervîş Mustafâ da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Molla İbrâhim'e bî-vech-i şer'î muaradazan men' olundığı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 13 B. Sene 1202.

(251) Mahrûse-i Edirne'de Çokalca Mahallesi sükkânından Topçu ocağında ikinci cemâ'atin ortasında karakullukçu Mehmed Sâdık bin Hamza târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem Penç-şenbih günü ale's-sabah kendi menzillerinde er-karındaşı Halîl'i piştov kurşunu ile sağ memesi üzerinden hatâ'en darb idüp bi'l-iltimâs kıbel-i şer' den keşf nâ'ibimiz Mehmed Efendi mahall-i mezbûre varup mecruh-ı mezbûrden harizi

su'âl eyledikde balada tahrîr ü tafsîl olunduğı vech üzere olduğını takrîr eylediğini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ve ma'ân mebus-ı ümenâ'-i şer'le gelüp 'alâ-vukû'a inhâ ve takrîr eyledikleri huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 12 B. Sene 1202.

[47a](252) Budur ki, ordu-yı hümâyûn hazînesinde mevcûd olan akçeden tahkîk-i âhmâl için bin beş yüz kesrlik âltûn ifrâz ve Edirne bezzâzistânına me'men mahalle vedi'a ve avz' ve hıfz ve dâ'imâ muhâfazacılar ta'yîn birle hıfz itdirmek bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Mehmed Efendi ve vücûh-ı ahâliye hitâben şeref-südürlü bulan emr-i lilerine imtisâlen mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ve Mehmed Efendi ve vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ mahrûse-i mezbûre bezzâzitanına me'men ve mahfûz mahal hâzır ü âmâde olup meblağ-ı mezkûrun irsâline terakkub oldukları ve meblağ-ı mezkûr bezzâzistâna ba'de'l-vaz' muhâfaza ve muhâresesine her biri müte'ahhid oldukları huzûr-ı düstûrane i'lâm olundu. Fî 12 B. Sene 1202.

(253) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Zeliha binti İsmâil Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer'de Yâkub bin İsmâil muvâcehesinde Cısr-ı Ergene kazâsına tâbi' Çakmak Dere mezra'asının bundan âkdem Baba İsmâil bâ-berât mezra'a-dârı olup fevt oldıkda meşrûtiyet üzere nevbet-i tasarrıf benim iken mezbûr Yâkub fuzûlî zabt ider deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Yâkub cevâbında evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere mezra'a-i mezkûreye tasarrufunu ikrâr ve müdde'ıye-i mezbûrenin evlâdından olduğını külliyyen inkâr itdikde müdde'ıye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsına ityân-ı beyyineden aczinden mâ'adâ mezbûr Yâkub'un yedinde olan senedâta nazar olundukda Sâliha binti Mehmed ber-vech-i evlâdiyyet ve meşrûtiyet mutasarrıfe iken bin yüz altmış iki senesinde fevtinden oğlu mezbûr İsmâil'e tevcîh olunup târîh-i mezkûrden seksen dört senesine değin mezbûr İsmâil mezra'a-i mezbûreye ba'de't-tasarruf seksen dört senesinde fevtinden İsmâil oğlu mezbûr Yâkub ile kızı Aişe'ye tevcîh olunup hakk-ı tasarrufları müsteban olduğından gayri mezbûr Zeliha bilâ-özr müddet-i medîde terk-i da'vâ itmekle mücebberince mezbûr Zeliha bî-vech mu'ârazadan men' olunduğı ve mezbûr Aişe fevt olup sadriye kızı Şerîfe Fâtıma

kalup meşrûtiyet üzere hisseinin nevbet-i tasarrufu anın olduğunu ihbâr eyledikleri huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm olundu. Fî 11 B. Sene 1202.

(254) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer‘le rü‘yet ve i‘lâm eyleyesiz deyû.

Emr-i ‘âlfilerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl Şerîfe Hadîce binti Ali Mahrûse-i Edirne’de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Şerîfe Aişe binti Mehmed mahzarında mahrûse-i mezbûrede Şehabeddin Paşa Mahallesi’nde vâki‘ ma‘lûme’l-hudûd bir bab menzil yedimde mülküm iken mezbûre Aişe fuzûlî zabt itmekle keff-i yedine ve bana teslîme tenbîh olunmak matlûbundur deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mezbûre Şerîfe Aişe cevâbında menzil-i mezkûr mezbûre Şerîfe Hadîce’nin mülkü olup bin yüz doksan dört senesi Cemâziye’l-âhir’in yirmi beşinci günü zevci İsmâil Ağa’yı tarafından menzil-i mezkûru yüz otuz guruş semen-i makbûza bana bey’e vekîl idüp vekîl-i mezbûr dahi bana semen-i makbûz-ı mezkûre bey’ itmişidi deyû eylediği def’ini müdde‘iye-i mezkûre inkâr itmekle mezbûre Aişe müdde‘iye-i mezbûrenin zevcini vekîl itdiğini ve ber-vech-i muharrer müdde‘âsını lede’ş-şer‘ ‘adâletleri zâhir olan Hasan bin Mehmed ve Halîl bin İbrâhim şehâdetleriyle muvâcehesinde isbât itmekle mücebince mezbûre Şerîfe Hadîce mezbûre Şerîfe Aişe’ye menzil-i mezkûr mütâlebesiyle bî-vech mu‘ârazadan men olunduğı huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm olundu. Fî 13 B. Sene 1202.

[47b](255) Akzâ kuzâtî’l-müslimîn evâlî-i vülâti’l-muvahhidîn ma‘denü’l-fazl-i ve’l-yakîn râfî’-i i‘lâmi’ş-şerî‘at-ı ve’d-dîn vârisü ‘ulûmü’l-enbiyâ‘ ve’l-mürselîn el-muhtassû bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-mu‘în mevlânâ Edirne kâdîsı zîdet-fazâ’ilihu tevkî’-i refî’-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki, haşa şer-i mübin olan hademe-i diyânet-karîn-i mutasallid-i ahkâm-ı şerî‘at oldıkları kazâda şer-i mutahhara icrâ ve hilâf-ı şer‘ hareketden ittikâ ve sâ’irlerinin men’ ve zecrine sa‘y-ı evfâ eylemek kazâyayı müslimeden iken Mahrûse-i Edirne kazâsı muzâfatından dört ‘aded Çöke ve Manastır ve Üsküdar ve Ada nâhiyelerine bir mikdâr müddetden berü müstakil birer nâ’ib ta‘yîn ve beher aybaşlarında kimi ‘azl ve kimi nasb olunarak mechulül-ahvâl kimesneler nâ’ib nasb ve da‘vet olunmadın bilâ-muicb devre çıkup karye-be-karye sekiz ve onar ve belki on beşer atlu hazele ile ahâli-i fukarânın ‘iyâl ü evlâdlarıyla sâkin oldukları menzillerine nüzul ve müft ü meccânen mekûlât ve zâhirelerin aldıklarından mâ‘adâ hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-i münîf nüvvab taraflarından bu vechle fukarâyâ zülm ü

ta'addî olundığına binâen kata rızâ-yı hümâyûnum olmadığına binâen kânûn-i kadîme kemâl-i riayet birle kâdîlar ve nâ'ibler devre çıkmayup ve bir kazâda kâdî ve nâ'ibi olanlar kadîmden ne mahalde otur gelmişler ise yine ol-mahalde oturup ve bilâ-da'vet devre çıkmayup ve karye-be-karye gezmeyüp ve fukarânın ehl ü 'iyâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerine konmayup ve da'vet olunup vardıkda dahi kifâyet mikdârı âdem ile varup bir münâsib mahalle konup mekûlât kısmından her ne lâzım olur ise rızâlarıyla satanlardan narh-ı cari üzere akçesiyle alup ve müft ü meccanen ve yem ve yimek ve sâ'ir zâhirelerin almayup ve içlerinden biri fevt oldukda dört kimesneden sagîr ü sagîre ve gâ'ib ü gâ'ibesi olmayup cümle verese hâzır ü kibâr olup kısmet talep itmezler iken cebren kısmet eyleyüp ve anın gibi veresesinden sagîr ü sagîre ve agîb ü gâ'ibe olup beyne'l-verese kısmet lâzım geldikde dahi deyni olan müteveffânın şer'an sabit olan deyni ihrâc olundukdan sonra bâkî iktisam olunacak mal-ı mevcûdundan binde on beş akçe resm-i kısmet ve beş akçe kassâmiye ve iki buçuk akçe kâtibiye ve iki buçuk akçe ihzâriye ve hüddamiye cem'an yirmi beş akçe olup eytâmı vesâyet ve nafaka hüccetinden başka harc alınmayup ancak tahrîr iden kâtibi hüccet-i vesâyetden bir guruş ve nafaka hüccetinden yarım guruş ücret-i kitabet alup ziyâde alınmayup ve vücûh-ı hayrat için vasiyet olunan akçenin sülûsü ve humsu bizimdür deyû almayup ve resm-i akd-i nikâh eğer bîkr ise kâdîya yirmi akçe ve hademe-i mahkeme için beş akçe ki, ceman yirmi beş akçe olur, er cânibinden alına ve vesâyet ve nafaka hüccetinden mâ'adâ hüccet-i şer'îye ve arzlarından resm-i kitabet kâdîya yirmi akçe ve hademe-i mahkeme için beş akçe ki, cem'an yirmi beş akçe olup ve 'itk-nâmeden altmışaltı akçe alınur. Ellisi kâdînın, onu nâ'ibin altı emîn ile kâtibindir ve sicillata sebt olunan kâziyyelerden resm-i sicil sekiz akçe ve imzadan on iki akçe ve mürâseleden altı akçe alınmak kânûn-ı mukarrer olduğına binâen beyân olunan kânûn üzere 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet olunmak için yüz yetmiş bir senesi evâsıt-ı Cemâziye'l-âher'inde emr-i 'âlî sâdır ve mücebince 'amel oluna deyû emr-i şerîfi unavına hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn keşide kılınup ahâli asudeler iken bu esnâda yine emr-i mezkûrun mugâyiri harekete ictisar olundığın nevâhî-i mezkûrelerin kurâ ahâlileri bâ-'arz-ı hâl inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mücebince müceddeden hükm-i hümâyûnum recâ ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere târîh-i mezkûrde emr-i 'âlî virildiği mestûr ve mukayyed ve dîvân-ı hümâyûnum kaleminden kânûnu su'âl olundukda kâdîlar ve nâ'ibler devre çıkmak memnû' olmağla bir kazâda kâdî ve nâ'ib olanlar kadîmden kâdî ve nâ'ib oturageldiği kadîmi mahkemede oturup il üzerine devre çıkmayup karye-be-

karye gezmeyüp fukarânın ehl ü ‘iyâlleriyle sâkin oldukları üzerine konmayup ve da‘vet olunup vardıkda dahi kifâyet mikdârı âdem ile varup bir münâsib mahalle konup icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iye eyleyüp ve mekûlât kısmından her ne lâzım olup olur ise rızâlarıyal satanlardan narh-ı rûzî üzere akçesiyle alup [48a] fukarânın müft ü meccanen yem ve yiyecek ve sâ‘ir zâhirelerin almayup ve vâki‘ olan resm-i kısmet ve resm-i akd-i nikâh ve hücec-i şer‘iye ve ‘arûz ve ‘ıtk-nâme ve resm-i sicil ve imza ve mürâseleden emr-i ‘âlî-i mezkûrde zikr ü beyân olunan kânûn üzere ‘âmme ve evâni olup ziyâde mütâlebesi mugâyir-i kânûn idiği tahrîr olunmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i ‘âlî mücebince kânûn üzere ‘amel olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vüsûl buldukda bu babda sâdır olan emrim üzere ‘amel dahi sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, fîmâ-ba’d balada neşr ü beyân olunan kânûn üzere ‘amel ve hareket eyleyüp hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i rızâ-yı hümâyûn fukarâ-yı raiyyet ve sükkân-ı memleket ber-vech-i meşrûh zûlm ü ta‘addî itdirmeyüp nizâm-ı hâl-i fukarâyâ sa‘y ü dikkat ve bunun bir vech ile zûlm ü ta‘addî eylediklerine kata ruhsat göstermeyüp icrâ-yı ahkâm-ı şer‘iye ile rahat-ı fukarâ begâyet ihtimâm ve dikkat ve ser-i mü hilâfına müsâmaha göstermekden ittikâ ve mücânebet eyleyüp mazmûn-ı emr-i şerîfimle amil olasız. Şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe itimad kılasın. Fî evail-i şehr-i Ramazânî’l-mübârek ihdâ ve tıs’în ve mi’e ve elf.

(256) Der-devlet-i mekîne arz-ı dâ‘î-i kemîne budur ki, Mahrûse-i Edirne’de vâki‘ İslam Mescid-i Şerîfi vakfından almak üzere yevmî beş akçe vazîfe ile mü’ezzinlik cihetine mutasarrıf olan Ali Halîfe ibn Mustafâ fevt olup ol-vechle cihet-i mezkûre sülbî kebîr oğlu Mehmed Halîfe’ye ba‘de’l-intikâl kalbet-tevcîh ol-dahi hüsn-i rızâsıyla cihet-i mezkûrun nısf-ını erbâb-ı istihkâkdan bâ‘is-i ‘arz-ı ‘ubûdiyet âmmîsi Ömer Halîfe ibn Mustafâ’ya ferâğ ve kasr-ı yed itmekle cihet-i mezkûrun nısf-ı müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden oğlu merkûm Mehmed Halîfe’ye ve nısf-ı âheri dahi yibe müteveffât-ı mezbûrun mahlûlünden ve oğlu merkûm Mehmed’in ferâğından mezbûr Ömer dâ‘îlerine tevcîh ve yedlerine başka başka berât-ı ‘âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki‘-hal bi’l-iltimâs. Fî 11 B. Sene 1202.

(257) Sâhib-i ‘arz-ı hâl Zeyneb binti Hüseyin Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Hâce Fâtıma binti Abdullah nâm Hâtun

mahzarında ben ücret ile hizmet ider makûlesinden olmayup ücret kavilsiz mezbûre mezbûre Fâtıma'nın emriyle işbu târîhden on altı sene mukaddem mezbûre Fâtıma'ya beş sene hizmet idüp mezbûre Fâtıma müddet-i mezbûrede iktizâ iden ecr-i msilim mukâbili bâ-defter-i müfredât bana cihaz nâmıyla virdiği eşyâdan olmak üzere telli kaplu sincab kürk ve bir çiçekli entari, beş makrama, bir kollu beş güğüm, iki top Şam alacası, iki parça altı zirâ' çuka, on sahan, bir tepsi, bir ibriği dahi bana virmiş iken târîh-i mezkûrde yine benden girü almağla taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Fâtıma cevâbında mezbûre Zeyneb târîh-i mezkûrde kendüye ber-vech-i muharrer hizmet eylediğini ve ücret-i misline muadil cihaz virdiğini i'tirâf lâkin mezbûre Zeyneb müdde'âsını külliye inkâr itdikde müdde'îye-i mezbûre ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâtdan acz ve ızrâr kasdıyla istihlâfdan ittibâ'ından mâ'adâ bilâ-özü on altı sene terk-i da'vâ itdiğini i'tirâf itmekle mücebince müdde'îye-i mezbûre da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûre Hâce Fâtıma mu'ârazadan men olunduğı huzûr. Fî 15 B. Sene 1202.

[48b]{Der-kenarda mezkûr Aişe Velîyüddin'in kızı mıdır ve sâhibe-i 'arz-ı hâl merkûm mezbûrun kerimesi misidir ve vazîfeye mutasarrıf mıdır? Ashâb-ı vukûfdan gerek Aişe ve gerek sâhibe-i 'arz-ı hâl ve gerek der-kenarda mezkûr Fâtıma'nın hayât ü memâtları ve keyfiyet-i tasarrufları i'lâm oluna deyû.}

(258) Sâhibe-i 'arz-ı hâl Zeyneb Hâtun meclis-i şer'de gümrük kâtibi vekîli Mehmed Mahir Efendi muvâcehesinde eş-Şeyh Velîyüddin Efendi vefât idüp Edirne gümrüğü mukâta'ası malından almak üzere mutasarrıf olduğı vazîfesi mahlûl ve mahlûlünden bana beş akçesi i'tâ için sâbıkâ gümrük kâtibi ismimde Zeyneb yerine Aişe yazup arz eylediğinden mâ'adâ validem Şerîfe Fâtıma'dan müntakil iken vazîfem ile ma'ân şehriye altmış üç para olurken mezbûr Mahir Mehmed Mehmed Efendi el-ân kırk altı paraya tenzîl ve bana gadr-i küllî eyledi deyû da'vâ ve bala-yı 'arz-ı hâlde der-kenarda sula buyurıldığı vech üzere hakikat-i hâl erbâb-ı vukûfdan ba'de'l-istihbâr anlar dahi sâhibe-i 'arz-ı hâl Zeyneb Hâtun merhûm mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Velîyüddin Efendi'nin kızıdır ve Aişe ismi sehvidir ve mezbûre Fâtıma dahi mezbûre Zeyneb'in validesi olup târîh-i i'lâmdan üç sene mukaddem vefât itmişdir deyû ihbârlar itmeleriyle hâla mezbûre Zeyneb Hâtun der-kenarda mukayyed olan yedi akçeye mutasarrıfe

olduğunu mezbûr Mehmed Tahir Efendi dahi ikrâr ve mezbûre Zeyneb ol-mikdâr akçesi tehiyesi mezbûr Mehmed Mahir Efendi'den ahz ü kabzını mu'terife olup meblağ-ı mezkûr yedi akçeden gayri der-kenarda ve gümrük defterinde mezbûrenin üzerinde mestûr ve mukayyed olmadığı huzûr-ı ma'delet-fevzlerine i'lâm olundu. Fî 9 B. Sene 1202.

(259) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer'le rü'yet ve i'lâm eyleyesiz deyû.

Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Aişe binti Mustafâ Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer'de derûn-ı 'arz-ı hâlde mezkûr-ı'l-ism es-Seyyid Mehmed bin Mustafâ mahzarında mezbûr Mehmed zevcim olup bundan mukaddem beni bâyinene tâltlik itmekle mezbûrun firaşından hâsıla ve benden mütevellide olup beş sene mukaddem be-hakkü'l-hıdâne hâcî ü terbiyemde olan sagîre kızım Nefise'ye tarih-i mezkûr ile müverrah işbu yedimde olan hüccet-i şer'îye nâtik olduğu üzere beher yevm üçer para nafaka takdir olunduktan sonra sekiz gün mürûrunda sagîre-i mezbûreye ecnebi kimesneyi tezvîc ve hakk-ı hıdanemi ba'de'l-ıskât beş sene sagîre-i mezbûreye nafaka-i mukaddereyi malımdan sarf ve infâk itmeme müddet-i mezkûrede müstehak olup masfurum olan yüz otuz beş gurusu taleb iderim deyû eylediği da'vâsında mezbûr es-Seyyid Mehmed müdde'îye-i mezbûreyi tasdik itmekle müdde'îye-i mezbûrenin kable'l-ıskâtül-hıdane on sekiz gün müddetde sarf eylediği elli dört parayı mezbûr es-Seyyid Mehmed müdde'îye-i mezbûre meclis-i şer'de edâ ve teslîm idüp kable'l-ıskâtül-hıdane sarf eyledim dediği meblağ-ı bâkî yüz otuz üç gurus yirmi altı para lâzım gelmemek ile müdde'îye-i mezbûre Aişe meblağ-ı bâkî-i mezkûr mütâlebesiyle mezbûr es-Seyyid Mehmed'e bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men olduğu huzûr-ı 'âlîlerine. Fî 15 B. Sene 1202.

(260) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer'le rü'yet ve i'lâm eyleyesiz deyû.

Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl Zakar veled-i Pinabot Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Üstünye binti Braşkova muvâcehesinde müdde'î-i mesfûrun zevcesi Manasa binti Timyan hâzıra olduğu hâlde işbu târîhden iki sene mukaddem mezbûr Üstünye nasrâniye zevcem hâzıra-i mezbûreye vir deyû cem'ân altmış yedi gurus kıymetli bâfteli bir 'aded sîm kuşak ile bir çift sîm bilezüğü teslîm ol-dahi yedinden ba'de'l-ahz hâzıra-i mezbûreye virmeyüp yedinde

kalmağla mevcûde ise aynılarını müstehleke ise ba'de's-sübût kıymetlerini talep iderim deyû ba'de'd-da'vâ vel-inkâr müdde'î-i mesfûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını beyândan acz idüp talebiyle muvâcehesinde mesfûre Üstünye nasrâniyeye ber-vıfk-i mes'ûl yemîn virilmekle müdde'î-i mesfûr Zakar bilâ-beyyine da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûre Üstünye nasrâniyeye bî-vech mu'ârazadan men' olundığı huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 13 B. Sene 1202.

[49a](261) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Zeyneb Hâtun meclis-i şer'de gümrük kâtibi vekîli Mehmed Mahir Efendi muvâcehesinde babam es-Seyyid eş-Şeyh Veliyüddin Efendi mukaddemâ vefât itdikde Edirne gümrüğü mukâta'ası malından almak üzere mutasarrıf olduğu vazîfesi mahlûlünden bana beş akçesi i'tâ olunmak için sâbıkâ gümrük kâtibi isiminde Zeyneb yerine sehven Aişe deyû arz itdiğinden mâ'adâ validem Şerîfe Fâtıma'dan müntakil iki akçe vazîfem ile ma'ân şehriye altmış üç para olur iken mezbûr Mehmed Mahir Efendi el-ân kırk altı paraya tenzîl ve bana gadr-i küllî eyledi deyû da'vâ ve bala-yı 'arz-ı hâlde derûn-ı fermânda su'âl buyurıldığı vech üzere hakikat-i hâl erbâb-ı vukûfdan ba'de'l-istihbâr anlar dahi sâhibe-i 'arz-ı hâl Zeyneb Hâtun merhûm mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Veliyüddin Efendi'nin kızıdır ve Aişe ismi sehvidir ve mezbûre Şerîfe Fâtıma dahi mezbûre Zeyneb'in validesi olup târîh-i i'lâmdan üç sene mukaddem vefât itmişdir deyû ihbârlar itmeleriyle mezbûre Zeyneb Hâtun der-kenarda mukayyed olan yedi akçeye mutasarrıfe olduğunu mezbûr Mehmed Mahir Efendi dahi ikrâr ve mezbûre Zeyneb ol-mikdâr vazîfenin mâhiyesini mezbûr Mehmed Mahir Efendi'den ahz ü kabzını mu'terife olup vazîfe-i mezkûre yedi akçeden gayri der-kenarda ve gümrük defterinde mezbûrenin üzerinde bir akçe mestûr ve mukayyed bulunmadığı huzûr. Fî 9 B. Sene 1202.

(262) Budur ki, Aydos'da cem' olmak için tertîb olunan zehâyir mevcûd bulunup asâkir-i mansûre sarf olunmak için müretteb olan dakîk ve şa'îr akçesiyle matlûb olup ve kâffe-i mürettebâtın bir danesi girüye kalmayarak Aydos'a cem' itdirilmek bâbında bu dâ'îlerine ve ma'lûmel-'aded kazâların kuzat ve nüvvâbına ve Aydos'da zehâyir-i mürettebe mübâya'asına me'mûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Kamil Mustafâ Efendi kullarına ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve sâire hitâben şeref-rîz-i sūdûr bulan emr-i 'âlîşân sadr-ı a'zam Tatarlarından Osman Tatar yediyle Mahrûse-

i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e da'vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ ber-mantûk-ı emr-i 'âlî harekete her biri kıyâm üzere oldukları vâki'-hâl. Fî 15 B. Sene 1202.

(263) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi,

Emr-i 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl Hadîce binti Hüseyin Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'de mahrûse-i mezbûrede Papasoğlu yokuşunda kâ'in bir bab fırın derûnunda bir devir değirmen gediğine mutasarrıf olan arif-i femenül-beled Haco? Mustafâ bin Abdullah tarafından husûs-ı husûs-ı âti'z-zikr de sulha vekîl-i şer'îleri olan derûn-ı 'arz-ı hâlde isimleri mezkûr Ali bin Ebubekr ve Mehmed bin Kasım mahzarlarında değirmenin gedik ta'bîr olunur eşyâlarından üç re's bârgîr otuz keyl hinta ve dört yüz vukiyye tuz, dört araba çubuk, altı elek, dört şinik ve altı kalbur bundan âkdem vefât iden zevcim Ebubekr bin Abdullah bin Abdurrahman'ın ile'l-vefât yedinde mülkü ve bâd-ı vefâtihu benimle kebîr oğlu Hüseyin ve sagîr kızı Zeliha'ya mevrûs olmuş iken müvekkile-i mezbûre fuzûlî zabt ider deyû müvekkilân-ı mezbûrândan müvekkilelerinin keff-i yedine ve buna teslîm olunmak matlûbumdur deyû da'vâ eylediğimizde mezbûrân dahi cevâblarında kendüleri gâ'ib-i mezbûr Haco? Mustafâ'nın ber-vech-i muharrer vekîlleri olduğunu ikrâr ve müdde'â-yı mezbûrul-inkâr biz dahi müdde'âmızı beyândan acizler olup bundan mukaddem gâ'ib-i mezbûre yemîn dahi virmemiz ile sulh sagîr hakkında enfa' olmağla terahhumen-lis-sagîr da'vâ-yı mezkûremizden vekîlân-ı mezbûrân ile on guruş bedel-i makbûza sulh olduğumuzda vekîlân-ı mezbûrân dahi sulh-ı mezkûrımızı kabûl idüp ba'de'l-yevm gedik ta'bîr olunur eşyâ-yı-ı muharrer-i mezkûre müte'allika gâ'ib-i mezbûr Haco? Mustafâ'nın vekîlân-ı mezbûrân Ali ve Mehmed'in bizler bi'l-âsâle zimmetlerin ibrâ-i âmm-ı kati'ü'n-nizâ'ile ibrâ' ve ıskât idüp her birimiz âherin ibrâsını kabûl eyledik deyû ikrâr ve tasdikleri tescîl ve huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 3 B. Sene 1202.

[49b](264) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer'le görüp i'lâm eylesiz deyû. 12 B. Sene 1202.

Ma'ruz fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl Dane Kapusu Mahallesi'nde sâkin Mustafâ tâ'îfesinden mazbûtü'l-esâmî kıbtî tâ'îfesinden on sekiz

nefer kimesneler Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde mezkûrû’l-ism çerîbaşları Fâtıma binti Ömer mahzarında işbu sene maktû‘muz için yetmiş altı nefer kimesne gâ’ib-i ‘ani’l-beled cizye-dârimiz olan İsmâil Ağa’ya her birimiz âherin zimmetine lâzım gelen maktû‘larımıza kefil-i bi’l-mal olarak dokuz yüz otuz üç guruş deynimizdir deyû kendü yedlerimiz ile bir kıt’a deyn temessükü virmişdik. Mezbûre Fâtıma dahi bizlere kefil ve ber-vech-i muharrer mücerred çerîbaşımız olmağla temessük-i mezbûre gâ’ib-i mezbûrden bizlere girü alıvirsün deyû mezbûrunun da‘vâlarına iltifat olunmayup mezbûre husûs-ı mezbûr için su’âl dahi iktizâ itmemekle mezbûrun da‘vâ-yı mezbûreleriyle mezbûre Fâtıma bî-vech mu‘ârazadan men’ olundu. Huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm. Fî 13 B. Sene 1202.

(265) Edirne kâdîsı fazîletlû efendi şer‘le rü’yet ve i‘lâm eylesin deyû buyurıldı. 6 B. Sene.

Fermân-ı ‘âlfilerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Fâtıma binti el-Hac Mustafâ Mahrûse-i Edirne’de meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr sarraf Garabet zimmî muvâcehesinde gâ’ib-i ‘ani’l-beled zevcim bakkal Mahmud bundan mukaddem yetmiş guruş kıymetli bir çift âltûn bilezüğimi benim iznimsiz sandığımdan ahz ve mezbûr Garabet zimmîden istikraz eylediği elli guruş mukâbilinde mesfûr Garabet zimmîye erhan ve teslim itmekle zikr olunan bilezüğü mesfûrden talep iderim deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk mesfûr Garebet cevâbında gâ’ib-i mezkûr meblağ-ı mezkûr mukâbilinde kendiye sâlifü’z-zikr bilezüğü reh ve vaz‘ eylediğini ikrâr rehn-i mezkûre müdde‘iye-i mezbûrenin mülkü olduğunu inkârından mâ‘adâ müdde‘iye-i mezbûrenin da‘vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Garabet zimmîye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan bey’ olunduğu huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm olundu. Fî 13 B. Sene 1202.

(266) Fermân-ı ‘âlfilerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Fâtıma binti Mehmed meclis-i şer‘de el-Hac İbrâhim Çavuş mübâşeretiyile ihzâr-ı şer‘ olunan ügey babası İbrâhim ibn Hasan mahzarında validem Hâfize mukaddemâ vefât itdikde ma‘rifet-i şer‘le tahrîr olunan terekesinden ve ber-mûceb-i defter-i kassâm bana isâbet iden yüz elli guruş tevzî‘ hisse-i şer‘iyemi ügey babam mezbûr İbrâhim Beşe ahz ü kabz idüp hâla zimmetindedir deyû ba‘de’d-da‘vâ veil-inkâr müdde‘iye-i mezbûre ityan-ı beyyineden izhâr-ı acz idüp mezbûru ızrâr kasdıyla istihlâf dahi itmeyüp ma‘rifetiyile

müdde'iyeye-i mezbûre bilâ-beyyine bî-vech muarazdan men' olunduğı. Fî 13 B. Sene 1202.

[50a](267) Sâhib-i 'arz-ı hâl Ahmed ve Numân meclis-i şer' de Mahmiye-i Edirne'de Zağnoz Subaşı Mescid-i Şerîfi Vakfı'nın mütevellîsi es-Seyyid Ömer bin Veli mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mescid-i mezbûr vakfından almak üzere mutasarrıf olduğumuz imâmet ve mü'ezzinlik vazîfelerin noksân teklif ider. Su'âl olunup alıvirilmesi matlûbumuzdur didiklerinde gibbe's-su'âl mütevellî-i mezbûr cevâbında bundan âkdem vazîfe-i merkûmelere ne minvâl üzere mutasarrıflardır? Derkenarlara ve defter-i muhâsebeye nazar olunmak matlûbumdur didikde fî'l-hakîka derkenarın ve defter-i muhâsebeye nakl olundukda imâmet ciheti mezbûrân Ahmed ve Nuğmân üzerlerinde ve mü'ezzinlik ciheti mezbûrânın babaları mahlûlünden üzerleribe tevcîh olunmamağla ba'de't-tevcîh yevmî sekiz akçe imâmet ve beş akçe mü'ezzinlik vazîfelerin defter-i muhâsbesi ve kadîmi vech üzere mezbûrâna edâya mütevellî-i mezbûre teslîme tenbîh olunduğı huzûr-ı 'âlîlerine. Fî 13 B. Sene 1202.

(268) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de vâki' Zağnoz Subaşı Mescid-i Şerîfi Vakfı'ndan almak üzere yevmî dört akçe vazîfe ile mü'ezzinlik cihetine mutasarrıf olan Ahmed Emîn ibn İbrâhim fevt olup ol-vechle cihet-i mezkûre mahlûle olmağın erbâb-ı istihkâkdan kebîr oğulları bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Ahmed ve Nuğmân dâ'îleri her vechle mehel ve müstehak olmalarıyla cihet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle babaları müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûman dâ'îlerine tevcîh. Fî 13 B. Sene 1202.

(269) Fermân-ı 'âlîlerine imtisâlen sâhibe-i 'arz-ı hâl Nedlov nasrâniye Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer' de derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Boyacı Yanakî zimmî mahzarında mahrûse-i mezbûre civârında Sabuncu toprağında vâki' ma'lûme'l-hudûd iki dönüm kürümü mülk bağı bundan âkdem hâlik babası Nikola zimmînin ile'l-hâlik yedinde mülkü ve ba'd-ı helâke bana mevrûs olmuş iken mesfûr Yanakî zimmîden fuzûlî zabt ider deyû tasaddî eylediğim da'vâmdan ben mezbûr Yanakî zimmî ile on beş guruş üzerine sulh olduğumda ol-dahi ber-vech-i muharrer sulh-i mezkûru kabûl idüp bedel-i sulh-i mezkûr on beş guruşu bana teslîm ben dahi tamâmen ahz idüp bağı mezkûre müte'allika âmme-i de'âvî ve mütalebât ve kâffe-i

imân ve muhâsemâtdan ben mezbûr Yanakî zimmînin zimmetini ibrâ-i ‘âmm-ı kâtî’ü’n-nizâ’ile ibrâ’ ve ıskât eylediğimde ol-dahi ibrâ-i mezkûru kabûl eyledi deyû ikrâr ve tasdîkleri ve bu vechle kat‘-i nizâ’ eyledikleri huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm. Fî 13 B. Sene 1202.

(270) Fermân-ı ‘âlfilerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Kırkkilise sâkinelerinden Ümmügülsüm binti İbrâhim nâm Hâtun Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr es-Seyyid Hüseyin Efendi ibn Hasan mahzarında Mahrûse-i Edirne’de top kapusunda vâki‘ ma‘lûme’l-hudûd ve’l-müştemilât bir menzil târîh-i kitabdan sekiz sene mukaddem vefât iden babam mezbûr İbrâhim bin Halîl’in mülkü olup bâd-ı vefâtıhu benimle er-karındaşım Mehmed Şâkir’e mevrûs olup mezbûr Şâkir dahi ba‘de’l-vefât kızı Nefise ile bana ba‘de’l-mevrûs menzil-i mezkûr mezbûr es-Seyyid Hüseyin Efendi fuzûlî zabt itmekle taleb iderim deyû da‘vâya tasaddî eylediğimde mezbûr Hüseyin Efendi dahi cevâbında menzil-i mezkûrden hissini gâ’ib-i ‘ani’l-meclis Hanife binti Evliya nâm Hâtuna yirmi guruş semen-i makbûza bey‘ ve teslîm iştmişdik deyû beni def‘e tasaddî ve bu vechle münâza’ât-ı vafire cereyân itmiştir. El-hâletü hâzihi ben da‘vâ-yı mezkûrumdan on guruş bedel-i makbûza sulh olduğumda ol-dahi sulh-i mezkûru kabûl idüp ben menzil-i mezkûre müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan mezbûr es-Seyyid Hüseyin Efendi ile gâ’ib-i mezbûr Hanife Hâtun’un zimmetlerini ibrâ-i ‘am-ı kâtî’ü’n-nizâ’ ile ibrâ’ ve ıskât eylediğimde ol-dahi ibrâ’-i mezkûrımı kabûl eyledi deyû ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve bu vechle kat‘-i nizâ’ eyledikleri huzûr. Fî 15 B. Sene 1202.

[50b](271) Fermân-ı ‘âlfilerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Aişe binti Mustafâ nâm Hâtun Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Mustafâ bin Alî mahzarında mahrûse-i mezbûrede Sultân Bâyezîd Mahallesi’nde vâki‘ ma‘lûme’l-hudûd ve’l-müştemilât bir bab mülk menzilimin nisf-ı şâyi’ini mezbûr Mustafâ’ya bundan mukaddem zevciyet beynimizde kâ’ime iken beni görüp gözetmek şartıyla bey‘ itdiğimden sonra mezbûr Mustafâ altı guruş mihr tesmiyesiyle zevc-i dâhilim iken beni tatlik itmekle zimmetinde olan altı guruş mihr-i mezkûrımı ve nisf menzil-i mezkûru taleb iderim deyû tasaddî eylediğim da‘vâmdan mihr-i mezkûr altı guruş ve nisf menzil-i mezkûr için dahi altı guruş ki, cem‘ân on iki

guruş üzerine sülh olduğında mezbûr Mustafâ dahi sulh-i mezkûru kabûl idüp bedel-i sulh-i mezkûru on iki guruşu bana teslîm idüp nisf menzil-i mezkûre müte'allika 'âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve kâffe-i îmân ve muhâsemâtdan ben mezbûr Mustafâ'nın zimmetini ibrâ-i 'âm-ı kâtî'ü'n-nizâ' ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol-dahi ibrâ-i mezkûru kabûl eyledi deyû ikrâr ve tasdikleri ve bu vech ile kat'-i nizâ' eyledikleri huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm. Fî 13 B. Sene 1202.

(272) Akzâ kuzâti'l-müslimîn evâlî-i vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl-i ve'l-yakîn râfi'-i i'lâmi's-şerî'at-ı ve'd-dîn vârisü 'ulûmü'l-enbiyâ' ve'l-mürselîn mevlânâ Edirne kâdîsi zîdet-fazâ'ilihu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, kazâ-i mezbûre tâbi' Ada nâhiyesinde Kut Kulak, Bazârlı, Yeni Köy, Düdükçü, Pardor Tatarı nâm karyelerin ahâli bahâne ile zülmen âkçelerin alup bu perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ü bâdî olduğın bildirüp ol-bâbda kânûn üzere 'amel olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve dîvân-ı hümâyûnumdan kânûnu su'âl olundukda sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, tarafından nâ'ib olanlar kadîmden otura gelmiş ise yine ol-mahallinde kadîmi mahkemede oturup icrâ-yı ahkâm-ı şer'îye eyleyüp bilâ-da'vet bâlâda mestûr kurâ ahâlileri üzerlerine devre çıkmayup ve karye-be-karye gezmeyüp fukarâdan müft ü meccânen yem ve yiyecek ve bî-gayr-i hak âkçe talebiyle ta'addî ve rencîde eylememek için kânûn üzere emr-i şerîfim virilegeldiği tahrîr olunmağla mukteza-yı kânûn üzere 'amel olunmak bâbında emr-i 'âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vüsûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûre tamâm mukayyed olup göresin. İ'lâm olunduğı üzere eyyâm-ı sa'âdet-encâmımda re'âyâ ve beraya ve sâ'ir ferde hilâf-ı şer'-i şerîf zülm ü ta'addî olunduğına kata rızâ-yı şerîfem yokdur. Tarafından nâ'ib olan mezbûre muhkem tenbîh ve te'kîd eylesin ki, kadîmden nâ'ibler ne mahalde otura gelmiş ise yine ol-mahalde oturup icrâ-yı ahkâm-ı şer'îye eyleyüp bilâ-da'vet bâlâda mestûr kurâ ahâlileri üzerlerine devre çıkmayup ve karye-be-karye gezmeyüp fukarâdan müft ü meccânen yem ve yiyecek ve bî-gayr-i hak âkçe talebiyle ta'addî ve rencîde eylemeyüp min-ba'd kânûn-i kadîme ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu eylemeyesin. Şöyle bilesin. Alâmet-i şerîfe itimad kılâsın. Fî evail-i Recebül'ferd sene 1202. Buyurıldı-i sahrâ-yı Edirne.

[51a](273) Fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Âmîne binti Hüseyin tarafından zevci ve husûs-ı âtiyü’z-zikrde vekîli olduğı hasm-ı cahid inkâr ile sâbitü’l-vekâle vekîli Hasan bin Abdullah Mahrûse-i Edirne’de meclis-i şer’de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Ümmühânî Hâtun mahzarında Sultân Selîm Câmî’-i Şerîfi civârında hâriciye ve dâhiliyeli bir bab mülk menzil ile beş yüz guruslukdan mütecâviz emvâl ü eşyâ bundan âkdem vefât iden pederim mezbûr Hüseyin’in ile’l-vefât mülkü ba’d-ı vefâtihi benimle ügey vâlidem mezbûreye mevrûs olmuş iken ügey vâlidem mezbûre müvekkile-i mezbûrenin müdde’âsını inkârından mâ’adâ bundan âkdem bir da’vâ dahi benden da’vâ ben dahi ba’de’l-inkâr beyândan ‘acz ile ba’de’t-tahlîf mu’ârazadan men’ olunduğınını nâlık bir kıt’a hüccet-i şer’iye ba’de’l-ibrâz vekîl-i mezbûre hüccet-i mezkûreyi ba’de’l-inkâr lede’t-tezkiye şühûd-ı ‘udûlden el-Hac Mustafâ bin Ömer ve es-Seyyid Mustafâ bin Mehmed nâm kimesneler mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi müdde’îsi vekîl-i mezbûr muvâcehesinde ba’de’l-ısbât müdde’îye-i müvekkile Âmîne menzil-i mezkûr ve eşyâ mütâlebesiyle mezbûre Ümmühânî Hâtun’a bî-vech mu’ârazadan men’ olunduğı. Fî 13 B. Sene 1202.

(274) Fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl Şeyh Sinan tarîkiden Şeyh Mustafâ bin İsmâil Mahrûse-i Edirne’de meclis-i şer’de mahrûse-i mezbûrede Selçuk Hâtun Mahallesi’nde vâki’ zikr-i âtî menzile vaz’-ı yedi mütehakkik olan Bostânî Ahmed bin Abdullah ile derûn-ı ‘arz-ı hâlde mezkûrü’l-ism Dervîş Hamdullah ibn Şeyh Alî muvâcehesinde hudûd-ı müştemilâtı ma’lûm menzil-i mezkûr hâlâ şeyhi olduğım mahalle-i mezbûrede vâki’ Matlah Zâviyesi vakfî zâviye(de) şeyh olanlara sükenâsı meşrûta olmağla menzil-i mezbûr Ahmed’in keff-i yedine ve bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur deyû ba’de’d-da’vâ ve’l-istintâk mezbûr Ahmed cevâbında menzil-i mezkûr bostânî ustalarından Koca Yakublu Abdullah nâm ustanın bundan âkdem yedinde mülkü iken mukaddemâ zâviye-i mezbûre şeyh olan Şeyh Mustafâ’ya semen-i ma’lûme mülkiyet üzere bey’ idüp mezbûr eş-Şeyh Mustafâ dahi kırk seneden ziyâde menzil-i mezkûre mülkiyet üzere ba’de’t-tasarruf mezbûr Mustafâ’nın fevtinden oğlu eş-Şeyh Alî’ye mevrûs ba’dehu eş-Şeyh Alî’nin vefâtından oğlu mezbûr Dervîş Hamdullah’a mevrûs oldıktan sonra mezbûr Hamdullah dahi kırk gurus semen-i makbûza menzil-i mezkûru üzere bana bey’ ve teslîm idüp sebep-i mülk olur sened-i şer’iye binâen sükenâyâ meşrûta menzil def’i’l-iştibâh zâviye-i mezbûreye muttasıl âher menzildir deyû eylediğı def’ini müdde’î-i mezbûr Şeyh Mustafâ inkâr itmekle menzil-i

mezkûre tasarruf-ı mezkûru ve sükenâya meşrûta âher menziline mahallinde ta'yîn ve işhâd için taraf-ı şer' den irsâl olunan kâtib Hasan Efendi ve ümenâ-i şer' le zâviye-i mezkûre derûnunda makud meclisde mezbûr eş-Şeyh Mustafâ'nın muvâcehesinde menzil-i mezkûr ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı mezbûrunun mukaddemâ ve mezbûr Ahmed'in hâlâ meskenleri olup sükenâsı meşrûta zâviye-i mezbûreye muttasıl âher menzil olduğunu şer'an 'adâletleri zâhir olan mahalle imâmı Hâfız Mehmed Efendi ve el-Hac Mustafâ ve Mehmed Beğ ve es-Seyyid Abdullah ve Mustafâ Ağa ve Osmân Beşe ve el-Hac Nuğmân Beğ ve Emîn Ağa ve el-Hac Mustafâ Ağa ve sâ'ir cem-i gafîr mahallinde şehâdet itdiklerini ümenâ-i şer' mahallinde ketb ü tahrîr ve mezbûr eş-Şeyh Mustafâ'nın muvâcehesinde men' olunduğı meclis-i şer'de inhâ ve takrîr itmeleriyle mûcebince mezbûr Şeyh Mustafâ mezbûran Ahmed ve Hamdullah'a da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men olundu. Fî 13 B. Sene 1202.

[51b]{Bu husûs için emr virilmiştir ve sâbıklarda ne mikdâr âkçe ile hayme ihrâc idegelmiştir? Mevkûfatdan ve Edirne sicilinden der-kenâr olundu.}

(275) Emr-i 'âlîlerine imtisâlen Edirne habbâzlarının iki 'aded haymeleri olup unclar, değirmenciler ve simitçiler ve çörekçiler ve koltuk firûnları yamak olup sâbıklarda ne mikdâr âkçe virilegeldiğinin kaydı sicil-i mahfûzda mukayyed olmadığı huzur. Fî 13 B. Sene 1202.

(276) Budur ki, Âsitâne-i 'Aliyye'de mukîm Dobre Venedik cumhurının vekîlleri südde-i sa'âdetime 'arz-ı hâl idüp Venedik bâzir-gânlarından Marko Miliko, Filibe tarafından iştirâ eylediğı yapağı tiftiğı ve kamçıbaşı emti'alarını yirmi çuvâl ile sal üzerine tahmîl ve nehr-i Edirne'ye nakl esnasında şiddet-i havâdan Edirne'ye karib Ahûr Karye'si pîş-gâhına geldikde karye-i mezbûre ahâlileri emti'a-i mezbûreyi yağma itmeleriyle husûs-ı mezkûr mahallinde şer'le rû'yet ve ba'de's-sübût alıvirilmek bâbında bu dâ'îlerine ve Mahrûse-i Edirne Bostancıbaşı Ağa kullarına hitâben sūdûr iden emr-i 'âlîşâna imtisâlen derûn-ı emr-i 'âlîde ismi mezkûr Marko Miliko meclis-i şer'de bâ-emr-i 'âlî ihzâr-ı şer' itirdiğı Ahûr Karye'si sükkânından es-Seyyid İbrâhim Ağa ibn Mehmed ve Mehmed bin Halîl ve Mustafâ bin Ahmed ve Alî bin İbrâhim ve Ahmed bin Mehmed muvâcehelerinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i i'lâmdan iki sene üç ay mukaddem Filibe'den yapağı tiftiğı ve kamçıbaşı tabir olunur emti'alarını

yirmi çuvâl derûnuna vaz‘ ve sal ile nehren mahrûse-i mezbûrede cisr-i cedîd kurbunda sal-i mezkûr rabt olunup şiddet-i rûz-i gârdan leylen sal-ı mezkûrun palamarları şikest olunup sal-ı mezkûr eşyâ-i mezbûre ile karye-i mezbûre piş-gâhında karar ve ahâli-i merkûmdan eşyâ-i mezkûrları ahz ve yağma eylediler deyû ba‘de‘d-da‘vâ ve‘l-inkâr müdde‘î-i mezkûr müdde‘âsını beyândan izhâr-ı ‘aciz ile tahlîfe dahi tâlib olmamağla müdde‘î-i mezkûr husûs-ı mezkûr için mezbûrûna bilâ-beyyine bî-vech mu‘ârazadan men olundu. Fî 15 B. Sene 1202.

(277) İzzetlü, faziletlü ordu-yı hümâyûn kâdîsı efendi hazretlerinin i‘lâmı balasına habbâzândan beş yüz guruş istirdad ve müdde‘îlerine teslim oluna deyû sâdir olan emr-i ‘âlîlerine imtisâlen meblağ-ı mezkûru habbâzândan istirdad ve aynilerinden mevcûdlarına göre tevzi‘ ve taksîm ve teslim olunup ve her biri âherin zimmetlerini ibrâ ve kat‘ü‘n-nizâ’ olunduğı huzûr-ı ‘âlîlerine. Fî 15 B. Sene 1202.

(278) Fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen sâhibe-i ‘arz-ı hâl Fâtıma binti Hasan ile karındaşı Hasan mahrûse-i mezbûrede Debbağ el-Hac Halîl Mahallesi’nde vâki‘ ma‘lûme‘l-hudûd bir bab menzil bundan âkdem müteveffâ Ahmed bin Abdullah nâm kimesnenin hâl-ihayâtında mülkü iken fevt oldıkda kebir oğlu Mustafâ ile sagîre kızı Hadîce‘ye mevrûs olup mezbûre Hadîce dahi yirmi iki sene mürûrunda fevt oldıkda menzil-i mezkûrden sülûs hissesi gâ‘ibûn-ı ‘ani‘l-meclis babamız mezbûr Hasan ile karındaşlarımız Aişe ve Rukiye‘ye ve bizlere ba‘de‘l-mevrûs mezbûr Mustafâ menzil-i mezkûrden hisse-i mezkûresiyle vâlide-i mezbûre Hadîce‘nin hissesini Mustafâ Paşa Karye’sinden ismi ma‘lûmuz olmayan bir kimesneye fuzuli bey‘ ve tedâvül-i eyâdî ile mezbûr Mehmed’in hâlâ yedinde olup vâlidem ba‘de‘l-bülûğ on sekiz sene bilâ-nizâ’ menzil-i mezkûru da‘vâ itmeyüp bâd-ı vefâtuhumâ on beş sene daha mürûr itmişidi. El-hâletü hâzihi babam mezbûr Hasan ile karındaşım dahi da‘vâ itmemeleriyle ben mecmû‘ân menzil-i mezkûru taleb iderim deyû da‘vâsını mezbûr Mehmed küllîyen inkârından mâ‘adâ müdde‘iyân-ı mezbûrânın tezvîr-i meşrûhu üzere da‘vâsı meşru‘a olmamağla mücebince mezbûrân Fâtıma da‘vâ-yı mezkûre ile mezbûr Mehmed’e bî-vech mu‘ârazadan men’ olunduğı. Fî 15 B.

[52a](279) Sa'âdetlü, faziletlü Edirne kâdîsı efendi hazretleri ve Dergâh-ı 'Âlî kapucubaşlarından sâbıkâ Edirne Bostancıbaşı Alî Beğ izzetlü Bostancıbaşı Ağa ve hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan hâlâ mâliye tezkirecisi olup mühimmat nezâretine me'mûr izzetlü Mustafâ Reşid Efendi ve mâliye tezkireciliği pâyesi olup Edirne'de umûr-ı mühimmeye me'mûr izzetlü Mehmed Efendi Edirne ve havalisinden tertîb olunan bin üç yüz altmış üç arabadan el-yevm boş olarak mevcûd olan yedi yüz araba ile bundan böyle Edirne'de cem' olacaklar ve asıl ordu tertîbinden fazla olarak mevcûd olan arabalardan yüz araba ve mekârî şütürândan yedi yüz mihar şütürân Edirne'de tevkîf olunup ve andan işbu arabalara ve şütürâna ordu-yı hümâyûna gelecek mühimmat ve Edirne'den şa'îr tahmîl ve ordu-yı hümâyûna îsâl olunmak ve tahmîl olunacak şa'îre iktizâ iden çuvâllar cebe-hâne-i 'âmire mevcûdundan alınup ve kâfi olamaz ise Mehmed Efendi ma'rifetiyle çuvâl mübâyâ'a olunup çuvâllar ile tahmîl olunmak bâbında fermân-ı 'âlî sâdır olup mücebince sârbân ve arabacıbaşlara dîvân tezkireleriyle tenbîh olunmağla sizler dahi mûcib-i fermân-ı 'âlî üzere 'amel ve hareket ve ol ayda mühimmat-ı lâzıme ve ba'dehu şa'îri tahmîl ve îsâle mübâderet eyleyesiz. Fî 14 B. Sene 1202.

(280) Budur ki, Râbia nâm Hâtun südde-i sa'âdete 'arz-ı hâl idüp Karacık Kazâsı'na tâbî' Doğancı Karye'sinde zevci Bostânî Ömer kendü hâlinde iken yüz doksan senesinde karye-i mezbûre ahâlilerinden ma'lûmü'l-esâmî kimesneler bî-gayr-i hak ve lâ-cerem katl eylediklerinden mâ'adâ harman yerinde mevcûd ve ma'lûme'l-keyl hinta ve şa'îrini ve emvâl-i sâiresini yağma itmeleriyle mûcib-i şer'îsi edâ olunmak bâbında şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân kapu kethüdâsı gedüklü Ömer Ağa mübâşeretiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine ba'de'l-vürûd imtisâlen-leh meclis-i şer'e ba'de'l-ihzâr mezbûre Rabia Hâtun meclis-i şer'de karye-i mezbûre ahâlilerinden bâ-emr-i 'âlî ihzâr-ı şer' itirdiği işbu bâ'is-i arz-ı 'ubûdiyette Mehmed bin Hamza kendi tarafından âsâleten vasisi Yetmezoğlu Alî tarafından husûs-ı atiyü'z-zikrde husumet ve redd-i cevâba sâbitü'l-vekâle vekîli olmağla vekâleten ve kocan Alî bin Osmân kezâlik kendi tarafından âsâleten ve sâ'ir karye-i mezbûre ahâlileri taraflarından husûs-ı âtiyü'z-zikrde sâbitü'l-vekâle vekîli olmağla vekâleten muvâcehelerinde evvelen mezbûr Mehmed'in oğlu tevekkül-i mezbûr Alî bundan âkdem vefât iden kızım Hadîce'nin yirmi bin âkçe mihr-i mü'eccel ile zevcesi olup kızım mezbûre ba'de'l-vefât mihr-i mezkûrundan ve bir altûn bilezik ve ve bir sîm kuşak ve otuz 'aded nisfiye altûnlarından

mezbûre Rabia Hâtun hisse-i irsiyyesine isâbet ideni taleb ve da'vâ sadedinde iken mezbûre Rabia vekîl-i mezbûr Mehmed ile otuz guruş üzerine sulh olduğundan ol-dahi zevc-i muharrer sulh-i mezkûru ba'de'l-kabûl bedel-i sulh-i mezkûru tamâmen ahz ü kabz ve sâniyen Rabia Hâtun kendi tarafından âsâleten ve sadrî sagîr oğlu İbrâhim'in kibel-i şer' mansûbe vasisi olmağla vesâyeti vekîl-i mezbûr Koçan Alî'den zevcim mezbûr Bostânî Ömer karye-i mezbûre derûnunda sol memesi üzerinden tüfeng kurşunuyla maktûl bulunup kâtili ma'lûm olmayup kassâm ve diyeti ve sâ'ir ma'lûme'l-keyl hinta ve şa'ir ve emvâl-i eşyâsını vekîl-i mezbûrden taleb ve da'vâ eyledikte mezbûr Alî müdde'îye-i mezbûrun zevci mezbûr Bostânî Ömer'i Kafa Abuş oğlu Halîl katle yeldiğini âher kasaba sükkânından isimleri makbûz iki nefer şahidleri olup şahidan-ı mezbûranı meclis-i şer'e getüreceği mu'ayyen olmağla sulh sagîr hakkında enfa' olmağın müdde'îye-i mezbûre Rabia Hâtun mezbûr Koçan Alî ile âsâleten ve vesâyeten altmış guruş semen-i makbûza sulh olduğundan ol-dahi ber-vech-i muharrer sulh-i mezkûru ba'de'l-kabûl husûs-ı mezkûrlara müte'allika 'âmme-i da'vâdan mezbûranın zimmetlerini ibrâ-i 'âm-ı kâtî'ü'n-nizâ ile ibrâ idüp anlar dahi ibrâ-i mezkûru kabûl ve bu vech ile kat'-i nizâ' olunup mübâşir-i merkûm itmâm-ı hizmet ile ircâ' olundığı evvelki vâki'-hâl. Fî 17 B. Sene 1202.

[52b](281) Emr-i 'âlîlerine imtisâlen sâhib-i 'arz-ı hâl Mehmed Sâdık ve Dervîş Alî ibn el-Hac İbrâhim Mahrûse-i Edirne mahkemesinde derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr el-Hac Hasan bin Hüseyin muvâcehesinde babamız müteveffâ-yı mezbûr el-Hac İbrâhim Efendi ibn el-Hac Abdurrahman ahûr-ı hâssa kışlak emîni ve duhan dönümü gümrüğü tahsîl-dârı ve Karapınar Karye'si zâbiti olup mezbûr el-Hac Hüsni tarafından vekâleten umûrlarına rü'yet ve irsâl idüp ba'd-ı edül-hidmet beynlerinde ba'de'l-hesab umûr-ı kışlakdan üç bin guruş ve duhan dönümü gümrüğü tahsîlinden üç bin guruş ve Karapınar Karye'sinden tahsîl olunan yüz vukiyye ipek semeninden bin guruş ki, cem'ân yedi bin guruş babamız müteveffâ-yı mezbûrun mezbûr el-Hac Hasan'ın zimmetinde alacak hakkı kalmağla taleb ideriz deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr el-Hac Hasan cevâbında hizmet-i mezkûrelerini rü'yet eylediğini ikrâr-ı mezbûrânın müdde'âlarını ba'de'l-inkâr mezbûrân Mehmed Sâdık ve Dervîş Alî müdde'âlarını isbâtdan 'acz ile talebleriyle muvâcehelerinde mezbûr el-Hac Hasan'a ber-vakf-ı mes'ûl ba'de't-tahlîf müdde'îyan-ı mezbûrân Mehmed Sâdık ve Dervîş Alî da'vâ-yı

mezkûreleriyle mezbûr Hasan'a bilâ-beyyine bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğı huzûr-ı 'âlfilerine. Fî B. Sene 1202.

(282) Sâhib-i 'arz-ı hâl Fâtıma binti el-Hac Mustafâ Mahrûse-i Edirne'de meclis-i şer'ede derûn-ı 'arz-ı hâlde ismi mezkûr Sarraf Garabet zimmî muvâcehesinde gâ'ib-i anil-beled hâlâ zevcim bakkal Mahmûd ibn Abdullah yetmiş beş guruş kıymetli bir çift altûn bilezüğimi benim sandığımdan alup mesfûr zimmîden kendi nefsimi için istikrâz ve kabz eylediğı elli guruş rehin ve teslim itmekle mezbûr Garabet zimmîden rehin olan bileziğimi talebi derim deyû ba'de'd-da'vâ mesfûr Garabet cevâbında sâlifü'z-zikr bileziğı müdde'îye-i mezbûrenin zevci gâ'ib-i mezbûr bakkal Mahmûd ber-vech-i muharrer rehin eylediğini ikrâr müdde'îye-i mezbûrenin malı olduğunu küllîyen inkârından mâ'adâ mezbûre Fâtıma zevci gâ'ib-i mezbûr Mahmûd sâlifü'z-zikr bileziğı mezbûr Garabet'e ber-vech-i muharrer erhân ve teslimini ikrâr ider iken zevci mezbûrun gıyabından mesfûr Garabet hisse-i şer'î Hâtun dahi bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve itiraf itmekle 'alâ-mûcib-i ikrârehuma müdde'îye-i mezbûre da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Garabet zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğı. Fî B. Sene 1202.

(283) Sâhib-i 'arz-ı hâl Ümmühânî binti Ahmed Mahrûse-i Edirne mahkemesinde meclis-i şer'ede derûn-ı 'arz-ı hâlde mezkûr'l-ism bazârbaşı Alî Ağa ibn Ahmed muvâcehesinde bundan âkdem mahrûse-i mezbûrede vefât iden camcı es-Seyyid Alî benim kız karındaşım Havva'nın sülbi oğlu olup bundan gayri varisi yoğıken müteveffâ-yı mezbûrun beş yüz guruş kıymetli eşyâdan mezbûr Alî fuzuli zabt itmekle taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ müddiye-i mezbûre Ümmühan ber-vech-i muharrer müdde'âsını beyândan 'aciz ile mezbûr Alî'ye ba'de't-tahlîf müdde'îye-i mezbûre Ümmühan Hâtun mezbûr Alî'ye bilâ-beyyine bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğı huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm. Fî 12 B. Sene 1202.

(284) Edirne'de kâ'in bi'l-cümle vücûh-ı ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki, bin iki yüz bir senesi mahsûlünden olmak üzere mahrûse-i mezbûre kazâsından Aydos anbarına bâ-emr-i 'âlf matlûb buyurulan yirmi altı bin dakîk ve on bir keyl şa'ir mahrûse-i mezbûre kazâsından mübâya'a ve mübâya'a-i mezkûr zehâyirlerini kabzına me'mûr hâcegân-ı dîvân-ı hümâyûndan Kâmil el-Hac Mustafâ Efendi'ye pey-

der-pey nakl ü teslîm olunur iken dakîk-i mezkûrun şa'îre tebdil olunmak bâbında şeref-südûr bulan emr-i 'âlîye imtisâlen dakîk-i mezkûr mübâya'asından mübâya'acı-i mûmâ-ileyh kullarına sekiz bin dört yüz doksan bir keyl dakîk teslîm olup bâkiyesi şa'îre tebdil ile yirmi dört bin beş yüz dokuz keyl şa'îr teslîm-i anbar olundukda mübâya'acı-i mûmâ-ileyh kulları dakîk-i mezkûrları sahîhül-ayar kantar ile vezn ve şa'îrler dahi **[53a]** tamgalı keyl tekyil ve dakîkin beher kîlesi altmışar ve şa'îrin otuzar âkçeden mîrîleri tamâmen fukarâya teslîm ve mübâya'acı-i mûmâ-ileyh kullarından bi'l-cümle kazâmız fukarâları hoşnud ve şâkirler oldukları vâki'-hâl. Fî 17 B. Sene 1202.

(285) Budur ki, Dergâh-ı 'Âlî topçuları bal yemez toplarını Tekfûrdağı'ndan ordu-yı hümâyûna getürürler iken Hayrabolî kazâsı hudûdunda topçulardan birinci bölük neferâtlarından Top-hânelî Mehmed Beşe ibn İbrâhim yedi vukiyyelik top arabasını yider iken be-kazâ'ullahi te'âlâ mezbûr Mehmed Beşe'nin ayaklarını arabanın tekerlekleri çiğneyüp sol ayağın tarağı kemiklerini ve topuklarını şikest ve mecrûh ve 'Der-sa'âdet ve sağ ayağının kaval kemiklerinin üzerinden tekerlek geçüp kemikleri ve topukları dahi hurd ve bi'l-küllîye mecrûh olduğunu huzûr-ı şer' de keşf nâ'ibimiz Mehmed Efendi ve ümenâ-i şer' bi'l-cümle ihbâr ve hakîkat-i hâli mecrûh-ı merkûmun hâline merhameten Der-devlet-i medâra i'lâm olunmasını iltimâs itmeleriyle vâki'-hâl. Fî 17 B. Sene 1202.

(286) Edirne'de vâki' kassab Abdülazîz Mahallesi mescid-i şerîfi vakfından almak üzere yevmî dört âkçe vazîfe ile mü'ezzinlik cihetine mutasarrıf olan Mehmed Halîfe ibn İbrâhim bilâ-veled fevt olup ol-vechle cihet-i mezkûre mahlûl olmağın erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Mehmed Emîn Halîfe ibn Mahmûd dâ'îleri her vechle layık ve müstehak olmağla cihet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm Mehmed Emîn Halîfe dâ'îlerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki'-hâl. Fî 16 B. Sene 1202.

(287) Budur ki, Mahrûse-i Edirne dâhil-i hisarda vâki' Veliyüddin Mescid-i Şerîfi vakfından almak üzere yevmî altı âkçe vazîfe ile mü'ezzinlik cihetine mutasarrıf olan Mehmed Halîfe ibn İbrâhim bilâ-veled fevt olup ol-vechle cihet-i mezkûre mahlûl

olmağın erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Ahmed Halîfe ibn Ahmed dâ'ileri her vechle layık ve mehel ve müstehak olmalarıyla cihet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm Ahmed dâ'ilerine tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyurılmak recâsına evvelki vâki'. Fî 19 B. Sene 1202.

[53b](288) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de vâki' Hadîce Hâtun Mahallesi mescid-i şerîfi vakfından almak üzere yevmî üç âkçe vazîfe ile imâmet cihetine mutasarrıf olan Hasan bin Ali bilâ-veled fevt olup ol-vechle cihet-i mezkûre mahlûle olmağın erbâb-ı istihkâkdan bâ'is-i 'arz-ı 'ubûdiyet Ahmed Halîfe ibn Mustafâ dâ'ileri her vechle layık ve mehel-i müstehak olmağla cihet-i mezkûre vazîfe-i mersûmesiyle müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden merkûm Ahmed Halîfe dâ'ilerine tevcîh ve yedine berât-ı 'âlîşân sadaka. Fî 19 B. Sene 1202.

(289) Budur ki, Mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi' Dervîşe Depe Karye'si re'âyaları ordu-yı hümâyûna 'arz-ı hâl idüp Edirne sâkinlerinden Hâsekî Ahmed ile hukûka müte'allike da'vâları olmağla merkûm Hâsekî Ahmed zâbiti ve çavuş mübâşeretiyle terâfu'-i şer' olunmak için ordu-yı hümâyûna ihzâr olunmak bâbında bu dâ'ilerine hitâben şeref sūdûr bulan emr-i 'âlîşâna imtisâlen mezbûr hâsekî Ahmed zâbiti ma'rifeti ve ta'yîn buyurulan dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından Alî Çavuş kulları ma'rifetleriyle teftîş olundukda mezbûr Ahmed hâsekî gaybubet idüp muzannana olan mahalleri zâbiti ve çavuş mübâşeretiyle rü'yet itdirdikde mezbûr Ahmed hâsekî mahrûse-i mezbûrede bulunmadığı vâki' hâl pâye-i serîr-i a'lâya i'lâm olundu. Fî 19 B. Sene 1202.

(290) Budur ki, Nemçe keferesi üzerine ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe sefer-i hümâyûn vukû'undan naşi Vidin ser-askeri maiyetinde mevcûd olan top arabaalrı keşîdesi için sâbıkı mûcebince beş yüz yirmi altı re's top-keşân bârgîrleri mübâya'asına irâde-i 'aliyye ta'alluk ve ol-mikdâr top-keşân bârgîrlerinden esfâr-ı sâbıkâda mübâya'a olunugeldiği üzere baş muhâsebeden mahrec memhûr ve mûmzâ sûret-i defter mûcebince beher re'si yirmişer guruşdan îcâb iden bahâlârı üzere cizye-dârının uhdesinde olan cizye-i mezkûr malından cizye-dâr ma'rifeti ve cümle ma'rifetiyle kırk

bir re's top-keşân bârgîrleri lagar olmayup tüvânâ ve top-keşîdesine sezâ bârgîrlerden olmak üzere mübâya'a ve tedârik ve bir gün evvel Vidin cânibine sevk ü tesyîr olunmak bâbında bu dâ'îlerine ve mahrûse-i mezbûre Bostancıbaşı Ağa ve hâcegân-ı dîvân-ı hümayûndan Edirne'de umûr-ı mühimmeye me'mûr Mehmed Efendi ve Edirne cizye-dârı kullarına ve şehir kethüdâsı ve zâbitân-ı memleket ve sâire hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân husûs-ı mezkûre mübâşir ta'yîn buyurulan sadr-ı a'zam Çukadârlarından Osmân Ağa bendeleri yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh zâbitân ve vücûh-ı ahâli ve mahrûse-i mezbûre cizye-dârı ve şehir kethüdâsı meclis-i şer'e da'vet ve muvacehelerinde feth ü kırâ'at olundukda sem'an ve tav'an merâsimini ba'de'l-edâ bâ-emr-i 'âlî matlûb buyurulan kırk bir re's top-keşân bârgîrlerini tedârik ve mübâya'a ve çend-rûz zarfında serhadd-i Vidin'e irsâl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîme müte'ahhid oldukları evvelki vâki'-hâl. Fî 21 B. Sene 1202.

[54a](291) Budur ki, Mahrûse-i Edirne menzil-hânesinin odacısı ve vekîli meclis-i şer'de şöyle tazallüm-i hâl eyledi ki, hâlâ mahrûse-i mezbûre menzilcisi Çalık Alî ekserî menzil bârgîrleri ile hâlâ ordu-yı hümayûnda olup bâkî menzil-hâne-i mezkûrede mevcûd olan menzil bârgîrleri dahi hazîne ile bundan âkdem kabza gidüp Fakı menzili dahi perîşân olduğundan mahrûse-i mezbûre menzili bârgîrleri balkanı tecâvüz ve el-yevm bu tarafa gelmemekle menzilci merkûm Çalık Alî kulları ordu-yı hümayûndan menzil bârgîrleri ile mahrûse-i mezbûreye irsâl buyurulmasını ahâli-i belde kulları niyâzda oldukları vâki'-hâl. Hasbeten lillahil-müte'al pây-e-i serîr-i ma'delet-medâra 'arz ü i'lâm olundu. Fî 21 B. Sene 1202.

(292) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'ye muzâfa Manastır nâhiyesine tâbi' derbendci re'âyâları ordu-yı hümayûna 'arz-ı hâl idüp Edirne sâkinlerinden ve mu'âmeleci tâ'îfesinden Bostancı Selîm babam müteveffâ-yı Hacı Feyzullah'dan altı kîse âkçe almışsız deyû bilâ-devr-i şer'î ve bî-gayr-i hak her birlerini darb ü zenc nâmu seksen kîse âkçeyi tecâvüz cebren derbendciye temessük ahz idüp hâlleri diğer-gûn olduğunu inhâ ve ve merkûm Selîm Çavuş mübâşeretiyle ordu-yı hümayûna ihzâr olunmak bâbında bu dâ'îlerine hitâben şeref-südûr bulan emr-i 'âlîşân dîvân-ı hümayûn çavuşlarından el-Hac Mustafâ Çavuş mübâşeretiyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh el-Hac Feyzullah Ağa-zâde Selîm Ağa bostancı ocağı bölükbaşlarından olup târîh-i i'lâmdan kırk gün mukaddem mahrûse-i mezbûre

Bostancıbaşı Ağa kulları mezbûr bölük başılıktan ihrâc itmekle ol-dahi havfından naşi Âsitâne-i ‘Aliyye’ye firar eylediğini mevsûkü’l-keîm kimesneler meclis-i şer‘de takrîr ve inhâ itmeleriyle evvelki vâki’-hâl. Fî 21 B. Sene 1202.

(293) Budur ki, Mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi‘ Küçük Manastır re‘âyâları ordu-yı hümâyûna ‘arz-ı hâl idüp Edirne sükkânından Süleymân dimekle ma’rûf kimesneden cihet-i karzdan bir def‘a sekiz kîse ve bir def‘a dört kîse ve bir def‘a üç kîse âkçe alup beher sene altışar kîse âkçeye baliğ ve işbu senede dahi üç kîse âkçe ve tahsîl-dârlarına ikişer yüz guruş cem‘ân yetmiş sekiz kîse âkçe ve dört yüz guruşların aldıktan sonra otuz kîse âkçe dahi mütâlebesiyle habs eylediğin bildirüp mezbûr li-ecli’t-terâfu‘ ordu-yı hümâyûna ihzâr olunmak bâbında çavuş mübâşeretiyile şeref-südûr bulan emr-i ‘âlîşân imtisâlen mezbûr Süleymân Ağa’ya ihzâr için çavuş ve mahzar ta‘yîn olundukda mezbûr Süleymân Ağa’ya beş sene mukaddem nüzul isâbet idüp tekellüme bir vechle kudreti olmadığından mâ‘adâ bir tarafı dahi ‘Der-sa’âdet olup ve karye-i mezbûre re‘âyâları zimmetlerinde olan meblağ bundan âkdem fevt olan Memo Mehmed Ağa’nın kerîmesine kıbel-i mîrîden ihsân buyurılan mal olduğu baş muhâsebede ve sicillâtta mestûr ve mukayyed olup ve mezbûr Süleymân Ağa’nın gitmeğe ‘âdem-i iktidârı olduğunu mevsûkü’l-keîm kimesne meclis-i şer‘de inhâ itmeleriyle evvelki vâki’-hâl. Fî 21 B. Sene 1202.

(294) Budur ki, Mahrûse-i Edirne’ye muzâfa Çöke nâhiyesine tâbi‘ Yumru Kaya nâm karyede câmi‘-i mezbûrde vazîfe-i mu‘ayyene ile hitâbet cihetine mutasarrıf olan Bâyezîd Halîfe sekiz seneden mütecâviz gaybet-i münkatı‘a ile gâ’ib olup hayât ü memâtı ma‘lûm olmayup hidmet-i mezkûre sinîn-i mezkûreden berü terk ile hâlî ve mu‘attal olduğın karye-i mezbûre ahâlilerinden bî-garaz mevsûkü’l-keîm kimesneler ihbâr itmeleriyle hitâbet-i merkûme gâ’ib-i mezbûrun terk-i hidmetinden erbâb-ı istihkâkdan bâ’is-i ‘arz-ı ‘ubûdiyet es-Seyyid Molla İsmâil bin Salim dâ‘îlerine tevcih ve yedine müceddeden berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve ihsân. Fî 22 B. Sene 1202.

[54b](295) Budur ki, sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûn için tertîb olunan otuz kıt‘a cebe-hâne sürat arabaları Âsitâne-i Sa’adet’den sefine ile Tekfûrdağı iskelesine ve Tekfûrdağı’ndan ordu-yı hümâyûna îsâl için ocak tarafından nakline me’mûr yüz nefer

ile ma'-zâbitân bir orta neferâtı ve mikdâr-ı kifâye top-keşân bârgîrleri Mahrûse-i Edirne'den Tekfûrdağı'na ve Tekfûrdağı'ndan ordu-yı hümâyûna dâhil oldukları kazâlarda beher neferine bir çift nân ve beher altı neferine bir vukiyye gûşt ve saka ve sârbân bârgîrlerinin yevmîye dört keyl şa'îr ve kezâlik top-keşân bârgîrlerinin beher re'sine dört vukiyye saman ve bir yem şa'îr virilüp ahâli-i kazânın tekâlîflerine takas ve mahsûb olunmak bâbında Edirne'den Tekfûrdağı'na varınca ve Tekfûrdağı'ndan ordu-yı hümâyûna varınca vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına hitâben şeref-südûr bulan emri 'âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh neferât-ı merkûmenin ve bârgîr-i mezkûrların emri 'âlîşânda tasrîh olunduğı vech üzere ta'yînatlarını ahâli-i kazâ tamâmen teslîm idüp neferât-ı merkûmun târîh-i i'lâm günü ordu-yı hümâyûna râhî oldukları vâki'-hâl. Fî 22 B. Sene 1202.

(296) Mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi' Dervîş Depe Karye nâm karye ahâlisi ordu-yı hümâyûna 'arz-ı hâl idüp Edirne sâkinlerinden hâsekî Ahmed Ağa nâm kimesne ile hukûka müte'allika da'vâ olmağla merkûm hâsekî Ahmed Ağa zâbiti ve çavuş mübâşeretiyile li-ecli't-terâfu' ordu-yı hümâyûna ihzâr olunmak bâbında bu dâ'ilerine hitâben şeref-südûr bulan emri 'âlîşân dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından Alî Çavuş yediyle Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba'de't-tescîl imtisâlen-leh mezbûr hâsekî Ahmed Ağa çavuş-ı merkûm ma'rifetiyile ordu-yı hümâyûna irsâl olunmak üzere iken marûz-zikr Dervîş Depe Karye'si re'âyâlarından kendi taraflarından âsâleten ve sâ'ir karye-i mezbûre re'âyâlarından mazbûtül-esâmî re'âyâlar taraflarından husûs-ı âtiyü'z-zikri taleb ve da'vâ ve ahz ü kabza ve lede'l-iktizâ sulh ü ibrâya sâbitü'l-vekâle vekîl-i şer'îleri olmağla vekâleten mahrûse-i mezbûrde meclis-i şer'de mezbûr Hâsekî Ahmed Ağa tarafından husûs-ı âtiyü'z-zikrde kezâlik sâbitü'l-vekâle vekîl-i şer'îsi es-Seyyid el-Hac Mehmed Emîn Ağa ibn Ahmed mahzarında her biri âsâleten ve vekâleten takrîr-i kelâm idüp müvekkile-i mezbûr hâsekî Ahmed Ağa'ya köycek zimmetlerimizde otuz dört buçuk kîse âkçe deynlerimiz olup bilâ-devr-i şer'î mürabahâ nâmıyla otuz sekiz kîse âkçe müvekkile-i mezbûre ceste ceste teslîm ol-dahi yedlerimizden ahz müvekkil-i mezbûrden merfu'larımız olan otuz sekiz kîse âkçenin otuz dört kîsesini deynlerimize takas ve bâkîsi alıvirilmek matlûblarımızdır deyû taleb ve da'vâ sadedinde iken da'vâ-yı mezkûremizden müvekkil-i mezbûr ile on sekiz kîse âkçe üzerine sulh olduğumuzda ol-dahi ber-vech-i muharrer sulh-i mezkûru ba'de'l-kabûl lâkin bedel-i sulh-i mezkûru hâlâ ve defa'aten edâya iktidârlarımız olmayup işbu târîh-i i'lâmdan

beher sene tamâmında birer kîse âkçe teslîm ile on sekiz senede tamâmen edâ itmek üzere müvekkile-i mezbûre bizi te'cîl ve taksît köycek zimmetini ibrâ-i 'âm ile ibrâ idüp ol-dahi ibrâ-i mezkûru kabûl eyledi deyû her biri vekîl-i mezbûrun muvâcehesinde takrîr itmeleriyle evvelki vâki'-hâl. Fî 23 B. Sene 1202.

[55a](297) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in bi'l-cümle ahâli meclis-i şer'e gelüp şöyle takrîr-i kelâm ve tazallüm-i hâl iderler ki, esfâr-ı sâbıkâda Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûn vukû'unda kîbel-i mîrîden mahrûse-i mezbûre menziline kırk re's bârgîr ihsân ve i'tâ oluna gelüp işbu sene-i mübâreke de dahi Nemçe keferesi üzerine sefer-i hümâyûnun vukû'una binâen kadîmi üzere mahrûse-i mezbûre menziline kîbel-i şer'den kırk re's 'inâyet ve ihsân-ı bârgîr ve i'tâ buyurılması niyâzında oldılarımızı Der-devlet-i medâra 'arz ü i'lâm idivir deyû iltimâs itmeleriyle vâki'-hâl. Fî 23 B. Sene 1202.

(298) Budur ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in bi'l-cümle ahâli meclis-i şer'e gelüp her biri şöyle takrîr-i kelâm ve tazallüm-i hâl eylediler ki, bundan âkdem bâ-emr-i 'âlî Edirne menzili kemâ-yenbagî müceddeden tanzîm olunup lâkin Sapanca ve Semizce ve Fakih menzilleri perîşân ve bârgîrleri olmamağla Edirne menzili bârgîrleri Filibe'ye ve Zagra'ya ve Kızanlîğ'a gidüp bu vechle Edirne menziline cedîd bârgîrleri dahi ekserîsi telef ve mâ'adâları dahi otuz sürücü ulak ile ve hazîneler ile gidüp on beş yirmi günden berü bir sürücü gelmeyüp vukû' bulan ve hademe-i Devlet-i 'Aliyye'nin ve ikâmet itmemek için Sapanca ve Semizce menzillerinde bir re's menzil bârgîri olmamağla mahrûse-i mezbûreden Filibe'ye varınca beher re's bârgîr dokuz ve onar guruşa isticâr ve kirâları dahi 'an-nakd virilerek ve Fakih menziline dahi bir re's bârgîri olmayup kezâlik mahrûse-i mezbûreye vürûd iden ulak ve hazînelere mekârî bârgîri isti'câr ve beher re'sine on ikişer guruş nakden virilerek şimdiye değin idâre olunup bu vechle idâreye kuvvet ve kudret Kalmayup hâl-i perîşânımızı Der-devlet-i medâra mahzar itmemizle mahzarımızı musaddak sen dahi i'lâm idivir deyû her biri istid'â itmeleriyle husûs-ı mezkûr vakı'a mutâbık ve mahzarları sahîh olduğu bu dâ'îlerinin dahi ilm-i muhît olduğu evvelki vâki'-hâl. Fî 27 B. Sene 1202.

(299) Devletlerîdir ki, fermân-ı ‘âlîlerine imtisâlen sâhib-i ‘arz-ı hâl Aleksandri veled-i Todori nâm zimmî Mahrûse-i Edirne’de meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde ismi mezkûr Şayder veled-i Yanî muvâcehesinde üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Şayder zimmî beni bir takrîb habs itdirdikden sonra merkûm Şayder zimmî benim kendi menzylimden iki yüz guruş nakd ve otuz guruş kıymetli beş kata macaşor ve kırk guruş kıymetli kırk ‘aded yağlık ve beş yüz guruş kıymetli bir elmas taşlı yüzüğümü sirkat eyledi deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’l-inkâr müdde‘î-i mezbûr müdde‘âsını beyândan ‘acz birle bit-taleb mezbûr Şayder zimmîye ba‘de’t-tahlîfü’ş-şer‘î mücebiyle müdde‘î-i mezbûr Aleksandri zimmî husûs-ı mezkûr için mezbûr Şayder zimmîye bilâ-beyyine bî-vech mu‘ârazadan men’ olundığı huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 25 B. Sene 1202.

(300) Ma‘rûz-ı dâ‘î-i devletlerîdir ki,

Mahrûse-i Edirne nevâhîsinden Çöke nâhiyesine tâbi‘ Yünlice Karye’si sâkinelerinden Rukiye nâm Hâtun ordu-yı hümâyûna ‘arz-ı hâl idüp Yünlice Karye’si sükkânından zevci Mehmed ile ordu-yı hümâyûn kâdîsı efendi huzurunda terâfu‘-i şer‘ olunmak bâbında sadrı olan emr-i ‘âlî Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve imtisâlen-leh zevcan-ı mezbûrân li-ecli’l-mürâfaa ordu-yı hümâyûna irsâl olunmak üzere iken mezbûre Rukiye Hâtun bi’l-iltimâs mahrûse-i mezbûrede meclis-i şer‘de zevci Mehmed bin Feyzi mahzarında mezbûr Mehmed zevcim olup lâkin beynimizde hüsn-i muaşeretimiz olmamağla ben hal’e tâlibe ve ragıbe olduğım ecilden mezbûrun zimmetinde mütekarrır ve makudun-aleyh olan on bin âkçe mihr-i mü’eccelimden fariga olup nafaka-i iddet-i ma‘lûme ve munet-i sükenâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâla’a-i sahîha-i şer‘iye ile hal’ olduğumuzda ol-dahi meblağ-ı mezkûru kabûl, hukûk-ı zevciyete müte‘allika ‘âmme-i da‘vâdan her birimiz âherin zimmetini ibrâ-i ‘âmm ile ibrâ ve her birimiz âherin ibrâsını kabûl eyledik deyû huzûr-ı şer‘de takrîr ve bu vechle kat‘-i nizâ’ olunup mübâşir-i merkûm itmâm-ı hidmet ile ircâ‘ olundığı huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 27 B. Sene 1202.

[55b](301) Budur ki, Kendirli-zâde hafidi hâlâ baş muhâsebe olan es-Seyyid Nuğman Beğefendi dokuz gün mukaddem Âsitâne’den Edirne’ye vürûd işbu Cum‘a-irtesi gice vakt-i zuhrda dâr-ı bekâyâ irtihal idüp müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin emvâl ü

eşyâ cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le temhîr olunup hak sübhânehu ve te'âlâ hazretleri şevketlü, azametlü, mürüvvetlü padişah-ı âlem-penah efendimiz hazretlerinin ömr ü devletlerî ziyâde-ber-ziyâd eyleye âmin. Vâki' hâl pâye-i serîr-i â'lâ.

(302) Edirne'ye muzâfa Üsküdâr'da Amrudlu re'âyâları ordu-yı hümâyûna 'arz-ı hâl idüp Edirneli Cin Alî oğlu Hüseyin nâm kimesneden 6000 guruş istikrâz idüp şimdiye dek 32 kîse teslim eylemişler iken tekrar otuz iki kîse dahi talebiyle rencîde li-ecli't-terâfu' Edirne'ye ihzârı için bu dâ'îlerine hitâben emr-i 'âlî vürûd ve tescîl meclis-i şer'de Cin Alî-zâde Hüseyin tarafından vekîl olan Hacı Mahmûd muvâcehesinde müvekkil-i mezbûrun zimmetlerimizde köycek on altı bin yüz seksen dört guruş deynlerimiz olup ve ümeralarımız ile umûrımıza sekiz yüz elli buçuk guruş virüp cem'ân 1739,5 deynimizden iki bin dört yüz yirmi iki guruş mezbûre teslim ve deynimiz olan meblağ-ı mezkûrden fûrû-nihâde olur bâkî 14.617 guurş deynimiz olup lâkin meblağ-ı mezkûr için bilâ-devr-i mürabaha nâmıyla mezbûra âkçe virüp mürabaha nâmı virdiğimiz meblağ asla zam olunmak matlûbumuzdur deyû da'vâ sadedinde iken on dört bin altı yüz on yedi guruşun 4617 guruşundan mezbûr fariğ olup on bin guruş sahîh deynlerimiz olup lâkin deynlerimiz olan meblağ-ı mezbûrun def'a edâya kudretlerimiz olmayup târîhden tamâmında 500 guruş virmek üzere yirmi sene tamâmında edâya te'cîl ü taksît eyledikde biz dahi taksît-i mezkûru kabûl ve ahad-i humâ âherin zimmetlerini ibrâ. 27 B. Sene 1202.

(303) Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki, Mahrûse-i Edirne'de kâ'in taşçı esnâfi ustaları meclis-i şer'de takrîr-i kelâm idüp biz taşçı esnâfi ustalarından olup kadîmden berü mezar taşlarını biz kendilerimiz boyaya gelüp ta'arruz iktizâ itmez iken nakkaşân esnâfi hilâf-ı vâki' ta'arruz iderler didiklerinde husûs-ı mezkûr mevsûkû'l-kelîm kimesnelerden istifsar olundukda fî'l-vâki' taşçı esnâfları işledikleri mezar taşların kadîmden berü kendüleri boyayup nakkâşân esnâfi husûs-ı mezkûr için taşçı esnâflarına ta'arruz itmemek bâbında taşçı esnâfi ustaları bir kıt'a emr-i 'âlî sūdûru recâsına oldukları huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. Fî 27 B. Sene 1202.

[56a] Evâsıt-ı Receb sene 1202.

(304) Kādîsına ve Bostancıbaşıya hitâben Rûmiyân vekîlleri Dürri (...) Mustafâ Paşa'da bâbda kocabaşları muvâcehesinde birkaç seneden berü tekâlîf ve masârîf-ı sâireyi edâda kusûr yoğiken ma'rifet-i şer'le tahammüllerimize göre beynimizde tevzî' ve her ne isâbet iderse edâ olunur iken ma'lûmü'l-esâmî kocabaşlarımız bâ-temessük tekâlîfden nâmı 75.000 guruş deynlerimiz vardır deyû bizlerden mütâlebe ve bizler bekâyâyı inkâr ve müsâlaha 2500 guruşa â'lâ, evsat evrâkına müstehak olanlar edâ ve bâkîsini 50.000 guruşu dahi ala ve evsat ve edna evrâka müstehak bi'l-cümle rızâmız ile edâ ta'ahhüd ve bundan böyle bâ-emr zuhûr iden tekâlîf ve masârîfimizi cümle ittifâkı ve ma'rifet-i şer'le tevzî' oluna didiklerinde mesfûr kocabaşları dahi râzı ve müte'ahhid oldılar.

(305) Kādîsına ve Bostancıbaşı ve vücûha evâsıt-ı Receb Rumiyân kocabaşları cis-i Mustafâ Paşa'da cemî' tekâlîfimiz ve matlûbat-ı seferiyemizi bilâ-ta'allül tamâmen ve kâmilen edâda kusûrımız yoğiken hîn-i tevzî'de gerek mahkeme ve gerek Bostancıbaşı taraflarından harc-ı deftere tahsîl-dâriye ve hüddâmiye nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile üzerimize edâsı lâzım gelen tekâlîfe vafir mebâliğ dahi zam ve zâhire idhâl ve bizlerden tahsîl itmeleriyle hâlimiz diğér-gûn ve bir dürlü hâl-i tahammülüz kalmamağla merhameten harc-ı defter ve tahsîl-dâriye ve hüddâmiye nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile defter-i mezbûre zam ve 'ilâve olunmayup o gûna mezâlîm ve taadiyatdan himâyet olunmalarını siz ki, mevlânâ ve Bostancıbaşı ve vücûh-ı ahâli mûmâ-ileyhümsüz, size hitâben Kat'ü'l-müfâd emr-i 'âlf-i müsâlaha sūdûrını istîdâ' hâllerine merhameten mes'ûllerine müsâ'ade-i 'Aliyyem erzâni kılınmışdır ve Edirne kādîsı i'lâm itmişdir.

(306) Kādîsına ve Bostancıbaşına hitâben Edirne ve kurâsında mutavattın re'âyâ yedlerinde olan emre nazar olundukda bazı eşkiyâ karyelerinde âdem katl idüp taraf-ı şer'den keşf lâzım geldikde sen ki, kādîsı mevlânâsın ve tarafından nâ'iblerin hilâf-ı şer'-i şerîf keşf ve harc-ı hüccet nâmıyla fukarâ-yı ra'iyetden tahammüllerinden ziyâde âkçe talep ve cebren ahz ve ehl-i 'örf ve zâbitân câniblerinden dahi hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr her birleri keşfiye nâmı ve sâ'ir bahâne ile küllî âkçe talebiyle bî-gayr-i hak âkçelerin ahz ve bu vechle tercîm-i hâli olmadıkların Âsitâne'm de cemâ'at metropolidan bâ-'arz-ı hâl inhâ ve hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechle zâhir olan ta'addîlerin

men' için emrim istid'â itmeleriyle dîvân-ı hümâyûnumdan kânûnu su'âl olundukda kuzât ve nüvvâbın ve fetvâ-yı şer'îye zımnında virdikleri hücec-i şer'îye ve sâ'ir 'arzlarında resm-i kitâbet kâdîya yirmi âkçe ve beş âkçe hademe-i mahkeme [56b] cem'ân 25 âkçe ve imzâ için olan iki âkçe ve sicillâta sebt sekiz âkçe mürâseleden elli âkçe almaları kânûn olur. Bir madde mütâlebesinden ve ta'addî eylemekden men' olunduğı üzere emrim yazılmışdır. Bu vechle ta'addî ve zûlm itdirilmemek için sen ki, Bostancıbaşıya hitâben emrim sūdûrını bi'l-fi'l reîsü'l-küttâb Mehmed Râşid i'lâm itmeğın sen ki, Bostancıbaşısın, reîsü'l-küttâbımın i'lâmı mûcebinece i'lâma resm-i keşf âkçesi ve sâ'ir bed' ü mezâlim ile ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında fermânım sâdr olmuşdur. Vüsûl buldukda emrimle 'amel dahi siz ki, mevlânâ ve Bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhumasız, husûs-ı mezbûr i'lâm olunduğı üzere ise değıl ise keşfde mu'âvenet olunalar.

(307) Kādîsına ehl-i zimmetin Edirne toprağında olan re'âyâlarından dönüm resmlerin mutasarrıf zâbitine tamâmen virir iken Edirne kādîsı tarafından bâkî yüz zimmî ve sâ'ir bed' ü mezâlim ile ta'addî olunmaları îcâb itmez iken Edirne kādîsı tarafından bağı kürümü vaktinde bağı kürümü nâmı ve mürâsele teklîfi ile beher sene ikişer yüz guruş ve dahi ziyâde âkçe talep ve virmedikçe bağlarınızı bozdurmam deyû ta'addî ve rencîdeden hâli olmadıkların bağı ashâbı mukaddemâ inhâ ve ol-vechle rencîde olunmamak için emrim sūdûrını istid'â bağı dönümü resmlerin virdikden sonra Edirne kādîsı tarafından bağı bozumu ve sâ'ir bahâne ile âkçe mütâlebesi hilâf-ı kânûn idüğü tahrîr olunmağıla 1199'da emrim virilmişdir. Bu def'a dahi Edirne kazâsı ve kurâsında mütemekkin ehl-i zimmet ve Yehûd re'âyâsından bağı ashâbının sen ki, mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin, tarafından izn nâmı ve mürâsele âkçe diyerek ayan ve zâbitân ile yek-dil ve senede birkaç def'a mülk ve sirem mahdûd âkçelerin alup zûlm ü ta'addîlerinin nihâyeti olmayup âhvâlleri dige-gûn olduğı inhâ olunmağıla medh-i muhdes ile ta'addî ve tazyik olunmamak bâbında reîsü'l-küttâb Mehmed Râşid i'lâm itmeğın vüsûl buldukda bu bâbda sâdir olan emrim vüsûl buldukda sen ki, Edirne kādîsı mevlânâ mûmâ-ileyhsin, husûs-ı mezbûr i'lâm olunduğı üzere ise değıl ise kefere mu'âvenet olunalar.

[57a](308) Ma'rûz-ı dâ'î-i devletlerîdir ki,

Fermân-ı ‘âlîlerine sâhibe-i ‘arz-ı hâl Hadîce binti Şebet nâm Hâtun tarafından vekîl-i müseccel-i şer‘îsi es-Seyyid Mustafâ Efendi ibn Ahmed meclis-i şer‘de derûn-ı ‘arz-ı hâlde mezkûrû’l-ism mahrûse-i mezbûre mütemekkinlerinden Yazıcı oğlu Kostantin nâm zimmînin ibrâ-i âmm eyledikleri makbûza vekîl Andonake veled-i Martin mahzarında mahrûse-i mezbûreye muzâfa Ada nâhiyesine tâbi‘ Timurtaş Karye’sinde vâki‘ ma‘lûme’l-hudûd bir bab mülk çiftliğimi izyan bahâda bahâ ider iken mezbûr şerikler idüp gabin-i fahiş ile beş yüz guruş semen-i makbûza iştirâ idüp çiftlik-i mezbûrun semen-i ziyâde idüp deyû bundan âkdem da‘vâ sadedinde iken bâ-vasıta beynimize müslihin eylediklerinde ber-vech-i muharrer ben dahi meblağ-ı mezkûru ba‘de’l-kabûl bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr elli guruşu müvekkile-i mezbûrun yedinden tamâmen ahz ü kabz eyledim deyû huzûr-ı şer‘de takrîrleri huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu. Fî 29 R. Sene 1202.

(309) ‘Arz-ı dâ‘î-i kemîneleridir ki,

Mahrûse-i Edirne (...) top keşîdesine sâlih tüvânâ olmak üzere bâ-emr-i ‘âlî matlûb buyurılan kırk bir res top-keşân bârgîrlerinin beher re’siçün Edirne cizyesi malından yirmi beş guruş virilmek üzere ol-mikdâr bârgîrleri tedârik ve ordu-yı hümâyûnuma irsâl bâbında şeref-südûr emr-i ‘âlîşâna imtisâlen ve itâ‘aten beher top keşîdesine sâlih tüvânâ olmak üzere kırk bir re’s bârgîrleri târîh-i i‘lâm günü ordu-yı hümâyûna irsâl olunduğı vâki‘-hâl pâye-i serîr-i a‘lâya arz ü i‘lâm olundu. Li-hazret-i men-lehü’l-emr. Fî 29 R. Sene 1202.

(310) Mahmiye-i Edirne kalemi cizyesi cibayetine me’mûr Mehmed Saîd meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm idüp Edirne ve nevâhî ve kazâları re‘âyâları cizyeleri malı sinîn-i sâbıkâlarda vakt-i harman va’desi ile ihmâl-i kat‘ ve cizyeleri malları ber-mûceb-i defter ve temessük sûret virilüp bazı eşirrâ re‘âyâlar şirrete sülûk bir takrîb ısdâr itdirdikleri emr-i sened ittihâzıyla emvâl-i cizyelerin sene-i sâbıkâdan noksân teklîf ile emvâl-i cizye-i mîrîyenin kesr ü noksân bâdî ve cizye-dârların küllî hasaratına bâ‘is olacağı ezher-i mine’ş-şems olmağla siyaneten li’l-mîrî kalem-i mezbûrun cizyeleri malı sinîn-i sâbıkâ mûcebince tahsîl olunmak bâbında bir kıt‘a emr-i ‘âlî sūdûrı recâsında oldukları vâki‘ hâl hasbeten lillahi’l-melikü’l-müte’âl pâye-i serîr-i a‘lâya ‘arz ü i‘lâm olundu. Fî 29 R. Sene 1202.

[57b](311) Der-devlet-i mekîne ‘arz-ı dâ‘î-i kemîne budur ki,

Bundan âkdem Moskov keferesi üzerine sefer-i hümâyûn tahakkuk eyledikde seksen iki senesi tertîb olunan mekârî öküz arabalarının sülûsü mikdârı terk olunmağla işbu sene dahi terk olunan yüz otuz üç mekârî öküz arabalarını Mahmiye-i Edirne kazâsından cedîd ve metîn ve üstleri örtülü öküzleri güçlü ve kuvvetlü olmak üzere serî‘ân ihrâc olunmak bâbında bu dâ‘îlerine ve vücûh-ı ahâli ve hitâben sâdır olan emr-i ‘âlîşân Mahrûse-i Edirne mahkemesine vürûd ve ba‘de’t-tescîl bi’l-cümle ahâli meclis-i şer‘e da‘vet ve muvâcehelerinde feth ü kırâ‘at olundukda sem’an ve merâsimini ba‘de’l-edâ bâ-emr-i ‘âlî matlûb buyurılan ol mikdâr öküz arabalarını çend-rûz zarfında tedârik ve mahall-i me’mûre irsâle her biri müte‘ahhid oldukları vâki‘ hâl pâye-i serîr-i a‘lâya ‘arz ü i‘lâm olundu. Fî 29 R. Sene 1202.

[58a - boş] [58b] Bakkâlândan (...) tebdil ve tecdîd ve (...) şikest ve yedlerine virilenlerin isimleriyle mücerreddir. 14-15 N. Sene.

Hardak'da Acı	Kayıkda araba bazârında Basiko oğlu bunun tek idi.	Yeni 'Îmâret'de Şoyiti	Tavuk kapusunda Milo
Minâs Kapusunda Anekli	Yeni Köprüde Toro	Yorgancılarda Anekli	Tahmîsde Kıryako
Tahmîsde Vâsil	Tavuk Kapusunda Dimitrî	İkinci Köprüde Küçük Mihâl	At Bazârı'nda Belli Bergos'da Vâsil veled-i Dimitrî
Top Kapusunda Vidiger	12'lerden Yedi Yol ağzında Acı Miho 16 N.	Üç Şerefelide Acı Zakır	Kapan hanında Acı İstiko
Karşusunda Yanakî	(12) Kapan kurbunda Danabaş oğlu Acı Miho	Câmi'-i 'Atîk'de Kara Todorî	İskelede Binapot-Kazgân Asmaz Acı Andon (12)
Ve Üç Şerefile Acı Yano Mahkeme ittisâlinde	Mûytâf karşusunda Kostantî	Mücellidlerde Acı Sav	Nısfda Kazlı Çeşmede Avâsil
Mehmed Yahyâ Beğ Mahallesi'nde Dimitrî	Eski kapanda Dimitrî veled-i Dobrî	Yedi yol ağzında sarrâf yanında Dimo veled-i Dobrî	Yemiş kapanı karşusunda Raniko
Kayıkda İstidrâkî Rumatikbak-şikest İbkâ-karalı	27 N İsâ Çavuş Hanı kurbunda Hacı receb menzili karşusunda 'Anekli	Kayıkda odun bazârında Yuvân	12'lerden Üç Şerefelide Acı Milo
Ağaç bazârında kayıklar yanında Andon	Mihâl köbrisinde Yorgî	(12) iskelede ikinci köprüde Acı Milon'un oğlu	Yeni İmâretde su terâzüsü karşusunda Sirko
Eskiciler içinde İstavrakî	Tavuk kapusu içinde kantarcı Vâsil	(12) Mûytâflar başında Acı Kostantîn	(12)'Abâcılar Acı Milo
(12) Yemiş kapanında Acı İstiko	Kal'a içinde Sokî	Aişe Çavuş hamâmı yanında Şayder	Sultân Bâyezîd'de Tanâş
Mücellidler içinde şâdirvânlı dükkân Gavrâ'il	Kiriş-hânede uzun kaldırımında Kostantî ortağı İslâmbol'dadır.	Burma Minâre'de Anaştâş	Bağcı Mihâl Karagöz Bağ caddesinde
Dimitrî Marisil oğlu çarşusunda			

[59a]

Eski Câmî' zûkında Musallâ piş-gâhında Andreyâ	Yeniçerî Meydânı'nda Nikola	Kafes Kapusu taşrasında kapu önünde Tohâr	Cebe-hâne kışlası yanında Râsmat
Zindân altında Acı Vâsil	Kafes kapusu içinde mahalle içinde Miho	Tavuk Kapusu içinde Acı Vâsil	Mihâl Köprisinde Çavdâroğlu Pipo
Ermenî kilisesi yanında tahte'l- Kal'ada Acı Vâsil	Yeni köpride Pinapot Eski zimmi Ayvadî	Ücretçiler başında Maloc	Yeni köpride Acı Nedliko
Kuru Çeşme dibinde Kal'a içinde Zaharî	Balık bazârında Petro	Basmacılar hanında Nikola	Yeni İmâret kapusu karşusunda Tanâş
Balık bazârının iç yanında kolluk karşusunda Dimo	Kâsım Paşa'da Miho	Uzun Kaldırımında Milo	Mahkeme ittisâlinde Danabaşoğlu Kostantî Karagöz
Küçük Bazarda simitçi karşusunda Simo	Abdullah Hamâmı kurbunda İslâdiye	Kafes kapusu taşrasında Tarandafil	Kuru Çeşmenin üstünde Apostol Tota Bakkâlî
Yeni İmâretde Nazar Baba'da Dimitrâkî	At Bazârı'nda köşede Yorgakî	İskelede köprü başında kolluk karşusunda Acı Yano	Manyâs kapusunun taşrasında Bülbüloğlu dükkânıdır Dimitrâkî
Aişe Çavuş Hânı karşusunda Lenbir	Sarıca Paşa'da Kostantî	Tahtalı Hamâm'da Karanfiloğlu çarşusunda Mihâl	Sarrâc-hâne başında Pinabot
Eski Câmî'de Kara Todorî	Çardak altında dükkân Kara Todorî'nindir. Yorgakî	Eski Câmî'de Dimitrâkî Yaniş Kara Todorî'nin ferdâsıdır.	Eski Câmî'de Yağcı yemeniciler içinde Yağcıoğlu Monolakî
Eski Câmî'de çömlekçilerde kostantî (Dimitrâkî birâderidir.)	Kiçecîler kapusunun taşrasında Anaştaş	Arpa kervânında İstefân	Kazgâncılar başında firûn karşusunda Dimitrî
İskelede Lenber	İskelede Kazgânasız Pinabot	İskelede köprü başında Dimitrakî	Kule kapusunda Pinâkî
Arâsta başında İsteyân	Murâdiye küçük bazârında kolluk karşusunda Milo	Köprü başında Mihâl Çorbacı	Şişmâniye küçük bazârında tekve yanında Pereşva

	veled-i İstefân		
Uzun kaldırımında taş kapuda Dimitrâkî	Kiriş-hânedede Andon	Kiriş-hânedede Çolak Üstoyo	

‘aded: 102

[59b]

Süleymâniye’de küçük bazârında Hristo	Bazâr-ı merkûmda Dimitrî	Kiriş-hânedede Simo	Top kapusunda Marko
Kovacılarda Yanco	Köprübaşında Anaştas	Yeni ‘İmâretde Yuvân	Ağa kapusu yanında Cilo
Uzun kaldırımında Todor (24 L)	Yeni ‘İmâretde Yorgî	Arâsta başında Kosta (24 N)	Uzun kaldırımında Todor (25 N)
Yedi yol ağzında Yanakî (26 N)	Eski arâstada Karagöz	Sepetçiler başında İstefânî	Tahte’l-Kal’ada Yapağıcı oğlu
Sultân Bâyezid’de Yeni Mahalle’de Yanakî	Kuleli kapusu dibinde Mitro	Derûn-ı Kal’ada çukacılar hamâmında ‘Anekli	Yıldırım’da hastalarda Pinabot
Yıldırım’da Kum Mahallesi’nde Pinabot (27 N)	Yıldırım’da Ak Mescid’de İstefân ve Pinakî	Kafesde Mum- hânedede İstefâni	Yeni Bergos’da Zahrî (29 N)
Kurşunlu Çeşmede Nikola	Safâ Hamâmında Yorgî	Musallâda Dimitrâkî	Yeni Bergos’da Aleksândrî
Yeni Köpride Acı Kırbâki	Terlikçilerde Savâ	Süpürgecilerde Anaştas	Kayıkda Zincirli Kuyu’da Çilo
İbrâhim Paşa Câmi’i kurbunda Anekli	Fil Hamâmında Sinikit	Gözlice Baba’da Bihâr	Top kapusunun içinde İstâdî
Yıldırım’da Hâs- bâğçe’de Koroza	Kafesde İstavrakî	Kafesde Üstoyân	Ağa Hamâmı yanında Peter
Kafes kapusu içinde Yorgî	Hâs fırûnda İskerlit	Karavet kapusunda Kirhor	Yeni Mahalle’de su terâzüsünde Miho
Köprü başında Zahâkî	Kanlı Pınarda Hristo	Süpürgecilerde İstano	Yeni Mahalle’de Bademlikde Todorî

Süpürgecilerde Hristo	Tahte'l-Kal'ada Andon	Yıldırım'da Dimitrî	Solaklar hanı karşusunda Kosta
Aîşe Çavuş'da Todorî	İkinci Köpride İstirâtî	Yıldırım'da Todorâkî	Paşa kapusunda Nikola
Menzil ahûrunda Aneklî	Murâdiye Küçük bazârında Hristo	Tekye kapusunda İstoyanî	Yıldırım'da Dimo
Un kapanında Nikola	Süleymân'da küçük bazârında Simo	Kayıkda Atnâş	Kayıkda Bali
Kayıkda Hristo	Yeni 'Îmâret'de Palahûrda Vâsil	Kayıkda Rafîzî	Dirikli Câmî'inde İstefân
Kiriş-hânedede Mistako	Kiriş-hânedede İstavro	Kiriş-hânedede Hristo	Beğlerbeğide Kosta (8 L)
Yıldırım'da Pinakî	Yeni 'Îmâret'de Mihâl	Kiriş-hânedede İstirâni	Vezîr çiftliğinde Yufçu ve Piraşkova (18 L)
Debbâğ-hânedede Todorî			

[60a]Yehûd Bakkâlları

Eski Kapanda Yako (20 N)	Kafes kapusunun iç yanında Vrazek	Tahte'l-Kal'ada Baroç	Tahte'l-Kal'ada Simoy veled-i Şabtâ
Eski kapanda Minâhim	Tahte'l-Kal'ada Mûsâ Şişmanoğlu	Tahte'l-Kal'ada Şişman Minâhim def'a Minâhim (30 N)	Def'a Aron-Dâvîd (3 L-3 L)
Ermenî Kilise başında İshak (3 L)	Balık Bazarı kapusu dibinde Yehûdî	Minâs kapusunda Yehudî Yako	Tahte'l-Kal'ada Mûsâ
Balık bazârının yanında Balıkçı Kiryako	Balık bazârının içinde balıkçı Petro (19 N)	Tavuk kapusunda Balıkçı Layo	Kafes kapusunun içinde Balıkçı Dimitrâkî
Kafes kapusu taşrasında balıkçı Tarandafil (21 N)		Top kapusunda Balıkçı Dimo	

Kassâbân

Üç şerefelide Poliz Kamim (4 L)	Yedi yol ağzında Alemdâr Emîn Usta Takım: 4 (15 L)	Üç şerefelide Emîn Ağa	Üç şerefelide Yunus oğlu Mustafâ Takım: 3 Biri Kiriş-hâne’de biri Eski Câmi’de
Yıldırım’da Dimitrî (18 L)	Kafesde Halîl Usta Takım: 4	Kafes kapusunda Dimitrâkî	Tavuk kapusunda Mehmed Usta
Kassâblar kethüdâsının Dükânı: 5 Takım: 5	Kafes kapusunda Pinakî	Tahmîsde Mollâ Ahmed Usta	
Dükânlarda olan (...)			
Yedi yol ağzında Sakar	Yeni yol ağzında Küçük İbrâhim	Câmi’-i ‘Atîk’de Emîn	Üç Şerefelide Seyyid Mehmed Emîn
Üç Şerefeli’de Halîl	Üç Şerefeli’de Molla Ahmed	Üç Şerefeli’de Ahmed	Bit bazârında Mehmed
Süleymâniye küçük bazârında Seyyid Mehmed		Süleymâniye küçük bazârında Kırık Mehmed	

[60b] Yehûdî Kassâbları

Tahte’l-Kal’ada Mordohay (25 N)	Tahte’l-Kal’ada Mano	Tahte’l-Kal’ada Avrâm
Tahte’l-Kal’ada İlyâ ve Markaro	Tahte’l-Kal’ada Avrâm ve David Yako	

Kaymakcılar

Üç Şerefeli’de Tanâs (4 L)	Karanfiloğlu Çarşusunda Petro
----------------------------	-------------------------------

Helvâcılar-Leblebiciler

Üç Şerefelide Mehmed (3 L)	Eski Câmi’de orta dükândâ Mehmed Beşe	Eski Câmi’de Hüseyin (3 L)
Leblebiciler kethüdâsı Seyyid Süleymân	Eski Câmi’de leblebici Alî Beşe	

Değirmenciler

Gülşenî meşâyhinden Hüseyin Efendi Küçük Bazâr'da yeni değirmen

Kuleli Bergos'da İstavrî (24 L)	Eski kapanda Toharî	Kuleli Bergos'da Andon
Güzelce Baba'da Andon (26 L)	Kuru Çeşme'de Dimitrâkî	Tavuk kapusunun içinde Nikola
Orta kapuda 'abacı Lazkarakî	Ermenî kilisesinin yanında Kirhor	Hâs Fırûn'da Nikola
Yıldırım'da Ak Mescide Marko		

[61a] Uncular

Sultân Bâyezîd'de eski imaretda Acı Tohan (23 L)	Balık bazârında Yamandî	Balık bazârında Nikola	Yelli Bergos'da Anekli
Balık bazârında Acı Dimitrâkî	Üç Şerefeli'de Serlov	Simitçilerde Yuvân	Balık bazârında Şeydâr
Un kapanında kethüdâ-yı uncıyân Mollâ Mustafâ (8 L)	Un kapanında Vulasakî	Un kapanında İstavrâki	Un kapanında çeşme karşusunda Mustafâ
Un kapanı altında Todorî	Un kapanında Molla Hasan	Un kapanında Manol	

Çörek ve Börek ve Simitçiler

Mevkûf hamâmında Çörekçi Dervîş	Yelli Bergos'da çörekçi Ahmed	Kazgâncılarda çörekçi Hacı Ahmed	Üç Şerefeli'de çörekçi Hacı Ahmed
Yedi yol önünde çörekçi Todorî	Yedi yol ağzında çörekçi Murâd	Âişe Çavuş'da câmi' dibinde Vülâsakî	Kafesde zincirli kapu karşusunda çörekçi Alî Beşe
Kuru Çeşme'de börekçi Tino	Eski hamâmda börekçi Alî Beşe	Kafes kapusunda simitçi Todorî	Kule kapusunda simitçi Nikola

[61b] Bazârcılar ya'nî Manâvlar

Kutucular başında Pinabot (22 N)	Bazârcılar kethüdâsı (3 L)	Eski Câmî'de Alî Beşe	Üç Şerefeli'de Emîr Karabekir
Eski Câmî'de Emîr Mahmûd	Eski Câmî'de Memiş Bayrakdâr	Çardak'da Halkon oğlu Mehmed	Yedi yol ağzında Mina ve Tanâş
Bazârbaşı Alî Ağa'nın oğlu Mustafâ	Eski Câmî'de İslâmbullu İsmâil	Eski kapanda köfteci Mihayil	Su terâzüsünün yanında Londa
Eski Câmî'de Boğdan	Toklu Baba'nın yanında Mehmed Sâdık	Bit bazârında bazârcı Tohâr	

Mumcılar (11 Dükkân)

Kafesde Kiro (27 L)	Kule kapusunda Astapol	Burma minârede Kosta	Murâdiye küçük bazârında Astapol veled-i Kostî
Kafes kapusunda Dimitrâkî	Yelli Bergos'da Hristorî	Koğacılarda Hristo	Tavuk kapusunda Petro
Mihâl köprisinde Todorî	Abdullah hamâmında İstoli	Süleymâniye küçük bazârında Afrî	

Sabûncılar

Bit bazârında İlyâ	Ayakda gezer Yako
--------------------	-------------------

[62a] Def'a Mânâvlar

Eski Câmî'de Yorgakî (3 L)	Yedi yol ağzında Kosta (7 L)	Çukacılar hamâmının altında Todorî	Kafes kapusunda Yuvân
Aişe Çavuş'da Yorgakî	Aişe Çavuş'da Nikola	Kafes kapusunda Ligorî	Kafes kapusunda Pinabot abacı (9 L)
Balık bazârında Ledliko (11 L)	Tavuk Bazârında Anaştâs	Küçük bazârda kiriş-hâne kurbunda Yorgî	Yeni 'İmâretde Sultân Bâyezîd'de Miho (18 L)
Tavuk kapusunda Kosta	Süleymâniye küçük bazârda Dimitrî	Kafesde Miho kafes kapusunda Kara Yorgî (19 L)	Kafes kapusunda Üstosho

Kafes kapusunda Mito	Yedi yol ağzında Üstoyân	Sultân Bâyezid'de Yeni 'Îmâretde Andon	Tavuk kapusunda Yuvân (24)
-------------------------	-----------------------------	--	----------------------------------

Bağçe-vân ve Sebzeçiler

Kayıkda bağçe-vân Papaz oğlu (7 L)	Tahte'l-Kal'a Mûsâ (23 L)	Kafes kapusunda Hristo (7 L)	Top kapusunun taşrasında Nikola
Yedi yol ağzında sarrâf dükkânı başında Dimo veled-i Tobrî (16 L)	Yedi yol ağzında Andreyâ	Yedi yol ağzında Pinabot	Eski Câmî' civârında çardak kurbunda Radî
Küçük bazârda Saro	'Înâdiye küçük bazârında Kara Tanâş	Kafes kapusunda Loşko (17 N)	Yedi yol ağzında Anaştâş
Yedi yol ağzında yorgancı Yorgî	Kafes kapusunda kassâb karşusunda Dobrî	Def'a kafes kapusunda	Tavuk kapusunda Üstoyân
Tavuk kapusunda Petro	Üç Şerefelide Kerkî (3 L)	Küpeli Câmî'de Yorgî	Kafes kapusunda Dodî
Yıldırım'da Yanço	Tavuk kapusunda Dimitrâkî	Küçük bazârda Nikola	Üç Şerefelide hamâm yanında Seyyid Mehmed
Eski Câmî'de Dimitrî		Üç Şerefeli'de Ziko ve Kula	

[62b]

Küçük bazârda Rayko	Üç Şerefelide Nikola	Küçük Bazâr'da Üstoryanî	Tahte'l-Kal'a Avrâm (20 N)
Kafes kapusunda Rayko ve Pilozi	Yeni 'Îmâret'de Petro	Süleymâniye küçük bazârında Nikola	Eski Câmî'de firûn dibinde Diniko
Tavuk kapusunda taşra Üstoyân	Tavuk kapusunda taşrasında Koca Viliço	Üç Şerefelide Tanol (26 N)	Tavuk kapusunun taşrasında Tanâş (29 L)
Kafesde Vuço	Tavuk kapusunda Dimitrî	Kal'a içinde Dimitrâkî	Yedi yol ağzında Tanâş (29 L)
Mihâl köprisinde bir takım Yorgâkî	Yedi yol ağzında Anekli (3 N)	Yedi yol ağzında Kiço	Çukacılar hamâmında Yirhiço

Kule kapusunda Nikola	Eski mercâncılarda Yuvân	Aişe Çavuş'da Tavar Damadın bağçesidir.	
--------------------------	-----------------------------	---	--

Şekerciler

Mücellidler karşusunda Hâyim Zuhor ve Mûsâ (20N)	Sarâc-hânede Yako (24 N)	Üç şerefelide def'a Mûsâ (28 N)	Postalcılarda Sason (30 N)
Üç şerefelide Şerbetçi Aslân (3 N)	Sarâc-hânede Yâsef (13 L)	Çadırcılarda Rafâil Avrâm	

[63a] 'Attârân

Bit bazârında yiğitbaşı Yâsef (20 N)	'Abâcılar başında Şamato Yako ve Avrâm Sabtay	Bit bazârında Murduhay	Kürkçiler karşusunda Yako
Mezîd hamâmı Pürde Mûsâ	Kādîoğlu karşusunda Mûsâ	Bit bazârında 'Abacı ittisâlinde İshak	Bit bazârında kazgâncılar karşusunda Yoda
Eski Câmî' altında helvâcılar karşusunda Yako	Eski Câmî' altında şekerci karşusunda Nahmân	Üç Şerefelide İshak	Balık bazârı içinde Ermenî Hosib
Eski Câmî'de helvâcılar karşusunda Yaşavda	Şâdırvânlı Bakkâl karşusunda İlyâz	Fincâncılar dibinde Murdehay	Eski Câmî'de helvâcılarda Levî
Helvâcı Hacı Hüseyin karşusunda Yako	Kādîoğlu'nun yanında Çilbon	Yedi yol ağzında Kemâl	Kādîoğlu'nun karşusunda İslâmbollu Yâsef
Kādîoğlu'nun sırasında bakkal yanında Şebtay	Çadırcılar içinde Abrâm	Bit bazârında tüfengçiler çarşusunda Mûsâ	Mücellidler içinde İshak
Çadırcılar içinde Manahim	Balık bazârı içinde vâsil	Mücellidler içinde Selhon	Kule kapusunda 'ali bâb yanına açılan kitabçılar kapusunda Nahor
Mücellidlerde Sahak	Eski Câmî'de Selhon	Balık bazârında Manahim	Balık bazârı kapusu dibinde Raylâ (21 N)
Bit bazârında Yâsef	Kutıcılarda İstemât	Çadırcılarda Yâsef	Kule kapusunda İstorâkî (24 N)

Üç Şerefelide Avrâm	Üç Şerefelide Selhon	Eski Sarayda Hristo (28 N)	Yıldırım'da Andreyâ
Yıldırım'da Ak Mescid'de Nilikon ve Dimitrî	Kafes kapusu içinde Nişo	Balık bazârında İshak	Üç Şerefelide Kemâl
Mücellidler karşusunda Serkis	Ak Mescid'de İstinco (3 L)	Kafes kapusunda İshak	Kutıcılarda Çalikoğlu
Kādî-zâde karşusunda Sarı Avrâm	Üç Şerefelide Yoda	Çadırcılarda Abrâham	Yıldırım'da 'Aneklî
Eski kapanda David			

[63b]

Mücellidler karşusunda Ralyâ	Üç şerefelide çirci Tamanto	Kızanlık karşusunda Rüstem Paşa Hân'ında tütüncü Todorî	Balık bazârında tütüncü mahascı Artîn
---------------------------------	--------------------------------	--	---

Ketencîler

Yedi yol ağzında Yanâkî (17 N)	Kule kapusunda Yamandî	Yemiş kapanında Tanâş	Yedi yol ağzında Lünbür
Kal'a içinde çukacılar hamâmının altında Sovakî	Kule kapusunda Lazko	Alî Paşa kapusunda Büyük Yamandî	Yedi yol ağzında İstefân
Alî Paşa kapusunda Tanâş	Alî Paşa karşusunda Filipâ	Alî Paşa kapusunun karşusunda Olasakî (3 L)	Alî Paşa kapusu kurbunda Dimitrâkî
Yedi yol ağzında Dimitrâkî			

Kerestecîler

Sakâlar iskelesinde Karabet (24 L)	Top kapusunda Mihâl	Top kapusunda Gabrîl	Top kapusunda Pinâkî Bedros
--	------------------------	-------------------------	--------------------------------

[64a]

Bezzâzistânda mumcılar bezzâzistân kethüdâsı Seyyid Mustafâ Ağa ibn	Sandâlcılar kethüdâsı Hacı Hasan Üstâdları- Kalfaları 30-150	Haffâflar kethüdâsı Hacı Mehmed bin Hacı Hasan 'aded Dikicileri	Alî Paşa kethüdâsı Seyyid Tahir Ağa ibn Seyyid Ahmed Yehûd ve Nasârî 'aded
---	--	---	--

Seyyid Abdullah Yehûd-Kuyumcular 5-150		1-400	200
‘Attârân kethüdâsı Mehmed Salim Ağa ibn Mehmed Emîn ‘Attâr-kebâbcıyân 54-18	Kazâzlar kethüdâsı Ahmed Efendi Küffardan-Yehûd 10-70	Mi‘mâr Mehmed Said Ağa Dülger ve dîvârcılar ‘aded 100	Kazgâncılar kethüdâsı Usta ve isimleri Cem‘ân 60
Kethüdâ-yı habbâzân ve sahtiyân ve değirmeciyan Surh-serdir Neferleri: 50	Lüleciler kethüdâsı Yûsuf Ağa ibn Hüseyn ‘aded: 40	Bazârbaşı Alî Ağa bakkâllar ‘aded: 178	Keresteciler kethüdâsı şeyhdir Neferleri: 60
Kethüdâ-yı Hayâtân Mustafâ bin Mehmed	Kürkçiler kethüdâsı Nikola veled-i Miho Neferâtı 100	Lağımcılar kethüdâsı Nikolakî veled-i ‘Aleksandrî Dükkân 13	Ermenî çavuşları ‘Aleksân veled-i Kirgor’un Ustaları-çırakları 45-50
Rûm çavuşları Pinakî veled-i Veron Ustaları-çırakları 33-33	Büzmeçiler kethüdâsı Tanâş veled-i Prişkevân Dükkân 62	‘Abacılar kethüdâsı Marko veled-i Yuvân 26	Balıkçılar kethüdâsı Dimitrâkî veled-i İstiyo 15
Basmacılar kethüdâsı Emîn bin Osmân Neferleri 53		Doğramacılar kethüdâsı Ahmed Beşe Neferleri 22	

[64b] Tahte’l-Kal’a’da olan mey-hâneler ki, temhîr olundu. Sahiblerinin isimleridir.

Velyüddîn Mahallesi’nde:

Tanâş veled-i Pinâkî Tarandafil Acem Sanas 1	Nohur veled-i Çilbon Bâb 3	İlyâ veled-i Vidâl 1	Arslân veled-i Sahak 1
Salamon veled-i Dâvud 1	Kolancı Yaşava vedel-i Dâvud 2	Dâvud veled-i Salâmon 2	Nohur veled-i Batân 1

Sarı Nohur veled-i Hekîm 2	Keleş veled-i Dâvud 2	Yako ve İlyapâ 1	Avâdik 1
İshak veled-i Salamân menziline Bâb 2	Yansol veled-i Hafân 1	Yoda veled-i İlyâ Bâb 2	Nohur veled-i Yanko 1
İshak veled-i Salamon Bâb 2	Haîm veled-i Manâhim Bâb 2	İshak veled-i İlyâ menziline Bâb 2	Avrâm veled-i Yako Bâb 2
Salamon ve Menteş 1	Mûsâ veled-i Podo Bâb 2	Satan veled-i Mûsâ 1	Avrâm veled-i Yako Bab 2
Tolamadoğlu 1	Tavukçu İlyâ veled- i Sabtay Menziline Bâb 2	Yako veled-i Pinyâl Bâb 2	Yâsef veled-i Mardohay menziline Bâb 2

Âher mahallerde mey-hâne ve mahzenler ve menziller içlerinde fuçılar:

Veliyüddin Mahallesi'nde derûn-ı menzilde mahzen İstefân veled-i Mardros Hidmet-kârı Avânis ve Hristo	2 bâb mey-hâne tavuk kapusunda Apostol veled-i Tanâş setrodi Mana Esir	Balık bazârında Sirepo veled-i Kirhor Aleksâ Avadik zimmî Tanâş Bâb: 3
Mahzen-i hamr tahte'l- Kal'a Sarı veled-i Nohur	Mahzen tahte'l-Kal'a İshak veled-i Podo	Mahzen Kafes kapusunda Hacı Ömer Mahallesi'nde Taliçe binti Petro menziline
Mahzen Mahalle-i mezbûrede Todorî veled-i Yorgî menziline	Mahzen Kuleli Bergos'da İlime binti Piyân menziline	Kayıkda yeniçeri meydanında Karabulut Mahallesi'nde Şişman Andon menziline iki fuçu 'arak
Mahalle-i mezbûrede Minasirli Mikâl menziline iki fuçu hamr	Mahalle-i mezbûrede Boyanohal menziline iki fuçu hamr	Mahalle-i mezbûrede Avret Üstoya menziline bir mahzen

[65a] Yıldırım'da Ak Mescid'de:

Mahzen Kasaba tarıkde Sakar menziline boş fuçular	Değirmenci Kulo menziline boş fuçular	Mahzen Gorgî veled-i Nalo menziline boş fuçular
Mahzen Terzî Niko menziline boş fuçular	Mahzen Poydo veled-i Riöo menziline boş fuçular	Mahzen Vâsil veled-i Sado menziline boş fuçular
Mahzen Gorgî İstefân menziline boş fuçular	Mahzen-Mey-hâne Bâb-Bâb 1-1 Hacı Sarrâf Mahallesi'nde Sotir veled-i İstrata menziline	Yıldırım'da Bülbül Hâtun Mahallesi'nde Şışman Markin menziline boş fuçular

[65b - boş] [66a - boş]**[66b] Nâhiye-i Ada tâbi' kazâ-i mezbûre:**

Karye-i Kara Ağaç Sehm 3	Karye-i Çörek Sehm 3,5	Karye-i Doğanca Arz Sehm 2	Karye-i Küremîdli Sehm 1,5	Karye-i Türk Doğanca Sehm 1,5
Karye-i Sekbânlı Sehm 2,5	Karye-i Kâfir Doğanca Sehm 2,5	Karye-i Aynâblı Sehm 1	Karye-i Saltıklı Sehm 1	Karye-i Kulaklı Sehm 2,5
Karye-i Bazârlı Sehm 1,5	Karye-i Düdükcü Sehm 1	Karye-i Ece Sultân Sehm 1	Karye-i Yarpûz Tatar-ı Sehm 1,5	Karye-i Eymirli Sehm 3
Karye-i Kuleli Bergos Sehm 2,5	Karye-i Kuleli Bergos Sehm 2,5	Karye-i Kürçü Arnâbûd Sehm 3	Karye-i Sûfiler Sehm 3	Karye-i Umûr Beğ Sehm 1,5
Karye-i Şâhince Sehm 1	Karye-i Kiliseli Sehm 3	Karye-i İneoğlı Sehm 5	Karye-i Bosna Sehm 4,5	Karye-i Çeke Tatar-ı Sehm 1 (Sinân Paşa-zâde kefer hâne: 13)
Karye-i Sazlı dere Sehm 1	Karye-i Sefercili Sehm 1	Karye-i Bulâklar Sehm 1	Karye-i Şarâb-dâr Sehm 1	Karye-i Örgülü Tatârı Sehm 1

(Sinân Paşa-zâde keferê hâne:18)		(Seydî-zâde keferê hâne: 20)		
Karye-i Kara Kâsım Sehm 1,5 (Mahmûd Ağa keferê hâne: 25)	Karye-i Azârlı Sehm 1 (Mahmûd Ağa keferê hâne: 15)	Karye-i Ebe Hâtun Sehm 1,5 (Mehterbaşı-zâde Mehmed Emîn Ağa keferê hâne: 15)	Karye-i Oğul Paşa Sehm 1	Karye-i İskender Sehm 1
Karye-i Timûr Taş - Sehm 1,5		Karye-i Timûr Taş-ı - Keferê Sehm 1,5		

Yekûn-ı sihâm: 72.

[67a] Nâhiye-i Çöke tâbi'-i kazâ-i mezbûr:

Karye-i Taşçı Arnâbûd Sehm 1	Karye-i Hasan Ağa Sehm 0,5	Karye-i Karaca Sehm 1	Karye-i Kurtçu Gül Baba Sehm 1
Karye-i İnesi Sehm 2,5	Karye-i Hatab Sehm 1,5	Karye-i Akpınâr Sehm 3	Karye-i Güdüllü Sagır Sehm 1
Karye-i Kırık Sehm 1	Karye-i Tavşân Kurusu Sehm 1	Karye-i Benefşe Sofıları Sehm 1	Karye-i Hızır Ağa Sehm 2
Karye-i Kara Yûsufu Sehm 1,5 (Seydî-zâde hâne: 24)	Karye-i Muslu Benli Sehm 0,5	Karye-i Gevşen Sehm 1	Karye-i Timûrhânlı Sehm 1
Karye-i Hâbiller Sehm 1,5	Karye-i Sula Sehm 1	Karye-i Taşlık Sekbânı Sehm 1,5	Karye-i Tatârlar Sehm 4
Karye-i Tökür Çalı Sehm 2,5	Karye-i Taşlık Müsellem Sehm	Karye-i Kayabe Sehm 0,5	Karye-i Ortakçı Sehm 3

	1		
Karye-i Prevadî Sehm 2	Karye-i Köhne Paşa Sehm 1	Karye-i Tanlı Yenice Sehm 2	Karye-i Hacılar Sehm 3
Karye-i Küçük Erekli Sehm 1,5	Karye-i Derbend-i Kebîr Sehm 12	Karye-i Ocak Sehm 2,5	Karye-i Çakırlar Sehm 1

[67b]

Karye-i Vîsil Deresi Sehm 9 (Mehterbaşı-zâde Mehmed Emîn Ağa kefere hâne: 110)	Karye-i Çeşme Beği Sehm 2,5	Karye-i Müsellem Ömer Obası Sehm 1,5	Karye-i Devletlî Ağaç Sehm 8 (Mehterbaşı-zâde Mehmed Emîn Ağa kefere hâne: 25)
Karye-i Hacı Dâneişmend Sehm 6	Karye-i Sarı Dâneişmend Sehm 4	Karye-i Kanare Sehm 4	Karye-i Gaybiler Sehm 9
Karye-i Derzî Dere Sehm 6,5	Karye-i Kurd Kayası Sehm 2	Karye-i Mahmûdca Pınarı Sehm 7 (Mahmûd Ağa kefere hâne: 50)	Karye-i Yumru Kaya Sehm 2
Karye-i Mahalle Receb Sehm 2	Karye-i Ahlâtlı Sehm 10 (Süleymân Ağa kefere hâne: 120)	Karye-i Yazla Pınarı Sehm 2	Karye-i Derbend-i Çatâl Sehm 7
Karye-i Merdânlı Sehm 4,5	Karye-i Süleymân Paşa nâm-ı diğeri Sehm 5	Karye-i Boyalık-ı Sagîr Sehm 11,5	Karye-i Kâfir Ömer Obası Sehm 15,5
Karye-i Almaneli Sehm 2	Karye-i Derbend-i Sagîr Sehm 2 (Mahmûd Ağa hâne: 6)	Karye-i Tûrgâylı Sehm 2	Karye-i Kurd Alâni Sehm 2

Karye-i Hamza Beğli Sehm 1,5	Karye-i Rûm Beğli Sehm 2,5	Karye-i Değirmen Deresi Sehm 4 (Hacı Mahmûd Ağa kefere hâne: 50)	Karye-i Geçidenli Sehm 3
Karye-i Yağcılı Sehm 1	Karye-i Hacı Umûr Sehm 0,5	Karye-i Mahalle-i Müslîm Sehm 1 (Hacı Mahmûd Ağa hâne: 13)	Karye-i Timûr Sehm 1
Hacı Mahmûd Ağa – Anbârlı - Kefere hâne: 50			

[68a]

Karye-i Sonurcalı Sehm 1	Karye-i bürük Erekli Sehm 2	Karye-i Tok Sehm 1	Karye-i Semizce Pınarı Sehm 1
--------------------------------	--------------------------------------	--------------------------	--

Yekûn-ı sihâm: 207,5.

Nâhiye-i Manâstır tâbi'-i kazâ-i mezbûr:

Karye-i Pâreler Sehm 0,5	Karye-i Gündüzlü Sehm 0,5	Karye-i Ak Alân Sehm 2	Karye-i Gökmen Obası Sehm 1,5
Karye-i Salârlı Yeni Sehm 2,5	Karye-i 'Aşıklı Sehm 2	Karye-i Yûsufî Sehm 1,5	Karye-i Başaklı Sehm 2
Karye-i Taş Tepe Sehm 2,5	Karye-i Mişeli Sehm 5	Karye-i Derbend-i Papas Sehm 6,5	Karye-i Dobertiçe Sehm 4,5
Karye-i Anbarlı Sehm 6 (Hacı Mahmûd Ağa kefere hâne: 50)	Karye-i Yavud Dere Sehm 1,5	Karye-i 'Acil Obası Sehm 6	Karye-i Şâhlı Sehm (Mustafâ Usta kefere hâne: 80)
Karye-i Sinâblı Sehm 11 (Süleymân Ağa kefere hâne: 150)	Karye-i Çukur Sehm 2	Karye-i Manâstır-ı Sagîr Sehm 7,5 (Süleymân Ağa	Karye-i Dramalar Sehm 2

		kefere hâne: 120)	
Karye-i Dermânlı Sehm 1,5	Karye-i Manâstır-ı Kebîr Sehm 4,5 (Süleymân Ağa kefere hâne: 100)	Karye-i Kâfir Dânişmend Sehm 3	Karye-i Kayacık Sehm 4
Karye-i Koyun Pınârı Sehm 7	Karye-i İskender Bazârı Sehm 1	Karye-i Hızır Beğ Sehm 2	Karye-i Masta Deresi Sehm 0,5

[68b]

Karye-i 'Azîz Halîfe Sehm 4	Karye-i Petlice Sehm 0,5	Karye-i İkişce Pınârı Sehm 3,5	Karye-i Kulfallı Sehm 3
Karye-i Delîceli Sehm 6	Karye-i Şâh Kulu Sehm 2	Karye-i Kayalı Dere Sehm 1,5	Karye-i Kavaklı Sehm 3 (Yeni İmâret'de Paşa)
Karye-i Kozlıca Sehm 1,5 (Mustafâ Usta kefere hâne: 200)	Karye-i Cedîd-i der-kurb-ı Kozlıca Sehm 1,5	Karye-i Doğanoglu Sehm 2,5	Karye-i Sirem Sehm 1,5
Karye-i Derbend-i Vakf - Sehm 5		Karye-i Mîkle - Sehm 2	

Yekûn-ı sihâm: 186.

Nâhiye-i Üsküdâr tâbi'-i kazâ-i mezbûr (Hâne: 39):

Karye-i Yahşî Fakîh Sehm 1	Karye-i Hârız Sehm 2,5 (Kefere: 30)	Karye-i Köse Hamza Sehm 1	Karye-i Büyük Eşme Sehm 2
Karye-i Kâfir Hacı Sehm 1	Karye-i Hasköy Sehm 2,5	Karye-i Mihâlîç Sehm 3	Karye-i Söken Sehm 0,5
Karye-i Soğıcak Sehm 12	Karye-i Dervîş Depe Sehm 7	Karye-i Koca Yâkublu Sehm 2,5	Karye-i Kösnü Sehm 2
Karye-i Amrûdlu	Karye-i Kürüme	Karye-i Minnetçiler	Karye-i Hızır Ağa

Sehm 1 (Hüseyin Ağa kefere hâne:40)	Sehm 10,5 (Benli-zâde)	(Minnetce) Sehm 11	Sehm 1
Mustafâ Usta karye-i Paşa Kefere hâne:12		Mustafâ Usta Gödeler Kefere hâne: 50	

[69a]

Karye-i Sûfiler Sehm 3	Karye-i Kornişeler Sehm 2	Karye-i Kara Pelîd Sehm 4	Karye-i Tirfilli Sehm 3
Karye-i Tirkeşli Sehm 2,5	Karye-i Yeni Beğli Sehm 2	Karye-i Obruklu Sehm 4,5	Karye-i Gül Pınar Sehm 2,5
Karye-i Kara Pınar Yörükleri Sehm 3	Karye-i Hacı İbrâhim Obası Sehm 4	Karye-i Birinci Yörükleri Sehm 2,5	Karye-i Resûllü Sehm 1
Karye-i Sübükî Sehm 2	Karye-i Gül Sûret Sehm 2	Karye-i Kum Sehm 1	Karye-i Kızılıcıklı Sehm 1,5
Karye-i Simâvanlı Sehm 3	Karye-i Hacı Lâlâ Sehm 3	Karye-i Sâdıklı Sehm 4	Karye-i Yûsufklar Sehm 6
Karye-i Paşa-yı Kıbtî Sehm 0,5	Karye-i Kâfir Alânı Sehm 2 (Hüseyin Ağa hâne: 60)	Karye-i Gödeler Sehm 5,5	Karye-i Lefke Sehm 1,5
Karye-i Dimitrî Sehm 2	Karye-i Paşa-yı Asbâb Sehm 1	Karye-i Akça İbrâhim Sehm 0,5	Karye-i Kara Hızır Sehm 0,5
Karye-i Kayı Sehm 1	Karye-i Avcılar Sehm 2,5	Karye-i Nefs-i Üsküdâr Sehm 3,5	Karye-i Mahalle Hisâr Sehm 7

[69b]

Karye-i Mahalle Paşa Sehm 3 (Süleymân Ağa kefere hâne: 20)	Karye-i Ahî Sehm 0,5	Karye-i Budak Doğancı Sehm 2	Karye-i Etmekçi Sehm 0,5
---	----------------------------	---------------------------------------	--------------------------------

Karye-i Üzgâş Sehm 1	Karye-i Kır Şehr Sehm 1 (Mustafâ Usta kefere hâne: 6)	Karye-i Kemâl Sehm 2,5 (Mustafâ Usta kefere hâne: 25)	Karye-i Kara İsmâ'ilce Sehm 1
Karye-i Kadın Sehm 1	Karye-i Koyunlu Sehm 1	Karye-i Mar'aş Sehm 2,5	Karye-i Kara Bulut Sehm 1
Karye-i Halife – Sehm 3		Hacı Mahmûd Ağa - Karye-i Kadın Kefere hâne: 15	

Yekûn-ı sihâm 166.

Cem'ân yekûn-ı sihâm: 631,5.

KAYNAKÇA

- TURAN, Osman, *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmi Vesikalar*, Ankara 1958.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Büyük Osmanlı Tarihi*, Ankara 2000.
- OSMAN, Rifat, *Edirne Sarayı*, nşr. A. Süheyl Ünver, Ankara 1989.
- AFYONCU, Erhan, *Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi*, İstanbul 2016.
- SARICAOĞLU, *Fikret, Kendi Kaleminden Bir Padişahın Portresi Sultan I. Abdulhamid (1774-1789)*, İstanbul 2001.
- JORGA, Nicolae, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, yay. haz. Erhan Afyoncu, C. V, İstanbul 2009.
- AHMET CEVDET PAŞA, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, çev. A. Basad Kocaoğlu, İstanbul 2011.
- YAHYÂ BİN MEHMED EL-KÂTİB, *Menâhicü'l-İnşâ*, haz. Fahri Unan, Ankara 2014.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara 2012.
- ESKİN, Şekip, *Posta, Telgraf ve Telefon Tarihi*, Ankara 1967.
- BOZKURT, Rıza, *Osmanlı imparatorluğunda Kollar, Ulak ve iâşe Menzilleri*, Ankara 1966.
- HAKSEVER, Halil İbrahim, *Eski Türk Edebiyatında Münşeâtlar ve Nergisi'nin Münşeati*, Doktora Tezi, İnönü Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.
- AYHÜN, Erşahin Ahmet, *Kırım Hânlığı ve Çöküş Sebepleri*, Doktora Tezi, Marmara Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- CAN, Cemil Cahit – BİLAR, Ender, *Edirne Bibliyografyası*, Trakya Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları, Edirne 2009.
- ONUR, Oral, *Edirne Kadıları*, İstanbul 1999.
- KASAP, Murat, *Osmanlı Gürcüleri*, İstanbul 2010, s.133-134.
- BURSALI MEHMED TAHİR BEY, *Osmanlı Müellifleri*, haz. İsmail Özen, C. III.
- TOSUN, Miraç, “Şan-ı Devlet-i Aliyye’yi Korumak ya da Edirne Sarayı’nı Tamir Etmek” *History Studies*, Aralık 2014, s. 183-194
- ÖZGÜDENLİ, Osman G. İlhanlı Devrine Ait Anonim Bir Münşeât Mecmûası: Risala al-Şahabiyya”, *Belleten*, C. LXIII, S. 238, s. 725.
- HAKSEVER, Halil İbrahim, “Ahmed-i Dâînin Teressülü”, *Turkish Studies*, S. 6/1 (2011), s. 1265-1273.

- DAŞ, Abdurrahman, “Türkiye Selçukluları ve Osmanlı Dönemi Hakkında Tarihî Kaynak Olarak Münşeât Mecmûalarının Değerlendirilmesi”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XLV, S. 11 (2004), s. 206.
- GÖK, Nejdî, “Osmanlı Beratları Kapsamında Diplomatika İlmi veya İlm-i İnşâ”, *Selçuk üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. XX, s. 739.
- EMECEN, Feridun M, “Son kırım Hanı Şâhin Giray’ın İdamı Meselesi ve Buna Dair Vesikalar”, *Tarih Dergisi / Turkish Journal of History*, (1984), S. 34, s. 315 – 346.
- FEDAKAR, Cengiz, “Son Kırım Hanı Şahin Giray’ın Muhallefatına Dair”, *İslam Öncesinden Çağdaş Türk Dünyasına Prof. Dr. Gülçin Çandarlıoğlu’na Armağan*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2015, s. 385-408.
- ŞENYURT, Oya, “Geç Osmanlı İnşaat Ortamında Bina Eminliği”, *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, S. 25-2, s. 151-169.
- ARSEVEN, C.E. “Bina emini”, *Sanat Ansiklopedisi*, İstanbul 1975, C. I, s. 249.
- HALAÇOĞLU, Yûsuf, “Menzil”, *DİA*, C. XXIX, s. 159-161.
- AYDIN, Mahir, “Cezayirli Gazi Hasan Paşa”, *DİA*, C. VII, s. 501-503.
- AKTEPE, Münir, “Abdülhamîd I”, *DİA*, C. I, s. 213-216.
- DURMUŞ, İsmail, “İnşâ”, *DİA*, C. XXII, s. 334-337.
- İNALCIK, Halil, “Şâhin Giray”, *DİA*, C. XXXVIII, s. 275-277.
- KÜÇÜK, Cevdet, “Bina Emini”, *DİA*, C. VI, s. 179.
- BEYDİLLİ, Kemal, “Yûsuf Paşa, Koca”, *DİA*, C. XLIV, s. 23-25.
- AHISHALI, Recep - AFYONCU, Erhan, “Kâtip”, *DİA*, C. XXV, s.53-55.
- BEYDİLLİ, Kemal, “Tepedelenli Ali Paşa”, *DİA*, C. XL, s. 476-479.

EK: ESERDEN ÖRNEK GÖRÜNTÜLER

چگونه تا به قضا منبر بود

نا

فوز بجای کلایه
 کمر دلی صغیر
 حضرتانا
 بنور خانی
 نا ارسر
 او را نانی
 حاجید
 قهرمان

نوبه جده
 افکار
 بنف و صورتگر
 کوشن
 علامت کعبه
 فغان
 مانی بخر
 او جان

حسن نانا
 حطه
 طوطی فرور
 مصلح کجای
 سوره
 طاعتی سیم
 کینه انا
 در بند کوبید

طالبی از بارود
 انیسر
 قروض
 صدف زاده
 کایه
 طلوع عالی
 بزه وار
 کویک اعلی

الطالع قضا منبر بود

نا

مورک طابخی
 نور امید
 خزانای
 امیران
 جگر نازار
 اولی نازار
 صلاه راه
 اولی نازار

طوعه ارمو
 مسانقل
 باروز نازار
 صوفی
 بونفس
 سوادار
 سواد راه
 سوادار

کام و طابخی
 غنایلی
 احمد طابخی
 کورکی زابود
 انرا علی
 بونافر
 مسعود راه
 بونافر

مورک
 کام و طابخی
 دور و کجی
 قولی بزوی
 کلک
 صفحی
 محمود طابخی
 از اولی نازار

فوز اعاج
 کمانی
 بازاری
 بونفر نور
 شایسته
 مسلمان
 محمود طابخی
 اسفندر

۱۲۶

کویک اعلی

در بند کوبید

او جان

قهرمان